

ส่วนที่ ๑ สภาพทั่วไป

๑.๑ ข้อมูลสภาพทั่วไปของจังหวัดสงขลา

(๑) ประวัติความเป็นมา

สงขลาเป็นเมืองท่าที่สำคัญเมืองหนึ่ง ตั้งอยู่ฝั่งตะวันออกของภาคใต้ตอนล่างมาตั้งแต่สมัยโบราณ มีชุมชนโบราณ เมืองเก่าแก่ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ขนบธรรมเนียมประเพณี และการละเล่นพื้นเมือง ศิลปะพื้นบ้านอันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาช้านาน

สงขลาเพิ่งปรากฏเป็นครั้งแรกในบันทึกของพ่อค้าและนักเดินเรือชาวอาหรับ - เปอร์เซีย ระหว่างปี พ.ศ. ๑๙๙๓ - ๒๐๙๓ ในนามของเมืองซิงกูร์ หรือซิงกอรา แต่ในหนังสือประวัติศาสตร์ธรรมชาติและเมืองแห่งราชอาณาจักรสยาม ของนายกิโยลาส แซร์แวส เรียกชื่อ เมืองสงขลาว่า “เมืองสิงขร” จึงมีการสันนิษฐานว่า คำว่า สงขลา เพี้ยนมาจากชื่อ “สิงหลา” (สิง-หะ-ลา) หรือสิงขร แปลว่า เมืองสิง เหตุผลที่สงขลามีชื่อว่า สิงหลา สืบเนื่องมาจากพ่อค้าชาวเปอร์เซีย อินเดีย แล่นเรือมาค้าขาย ได้เห็นเกาะหนู เกาะแมว เมื่อมองแต่ไกลจะเห็นเป็นรูปสิงห์สองตัวมอปากเข้าเมืองทางเข้าเมืองสงขลา จึงเรียกเมืองนี้ว่า สิงหลา ส่วนคนไทยเรียกว่า เมืองสทิง เมื่อมาล่ายูเข้ามาติดต่อกับพ่อค้าชาวเปอร์เซีย ก็เรียกว่าเมืองสิงหลา แต่ออกเสียงเพี้ยนเป็นเซ็งคอร่า เมื่อฝรั่งเข้ามาค้าขาย เรียกว่าเซ็งคอร่า ตามมาล่ายูแต่เสียงเพี้ยนเป็นสำเนียงฝรั่ง คือ ซิงกอรา (Singora) ไทยเรียกตามเสียงมาล่ายูและฝรั่งเสียงเพี้ยนเป็นสงขลา อีกเหตุผลหนึ่งอ้างว่า สงขลา เพี้ยนมาจาก “สิงขร” แปลว่า ภูเขา โดยอ้างว่าเมืองสงขลาตั้งอยู่บริเวณเชิงเขาแดง ต่อมาได้มีการพระราชทานนามเจ้าเมืองสงขลาว่า “วิเชียรคีรี” ซึ่งความหมายสอดคล้องกับลักษณะภูมิประเทศ

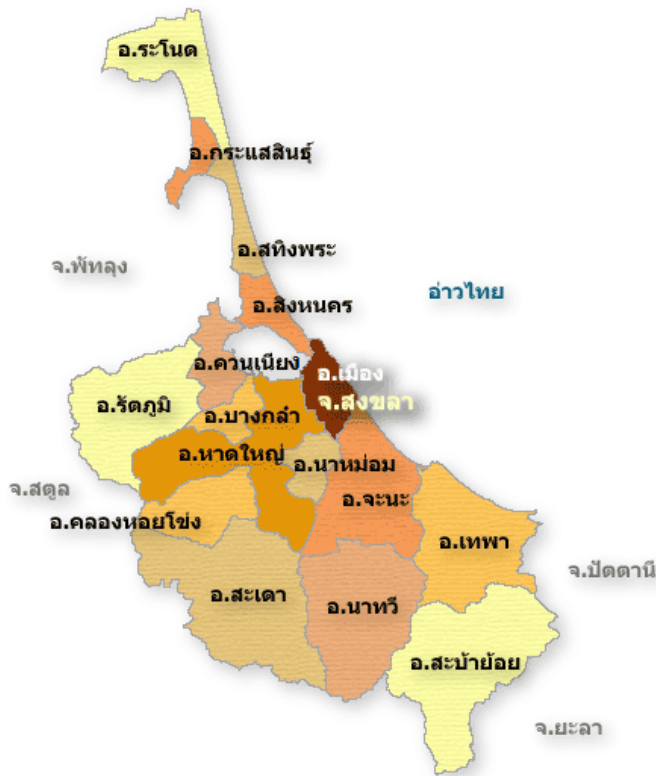
พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้มีพระบรมราชวินิจฉัยไว้ว่า “สงขลา” เดิมชื่อ สิงหนคร (สิง-หะ-นะ-คะ-ระ) เสียงสระอยู่ท้าย มาล่ายูไม่ชอบจึงเปลี่ยนเป็นอา และชาวมาล่ายูพูดลิ้นรื้อเร็ว ตัดหะและนะ ออก คงเหลือ สิง-คะ-รา แต่ออกเสียงเป็น ซิงคะรา หรือซิงโครา จนมีการเรียกเป็น สิงกอรา

นอกจากนี้เมืองสงขลาเคยเป็นที่ประทับของสมเด็จพระบรมวงศ์เธอกรมหลวงลพบุรีราเมศวร์ เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งสมุหเทศาภิบาลและอุปราชภาคใต้ จนสิ้นสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ครั้นถึงปี พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้ยุบมณฑลและภาค เปลี่ยนเป็นจังหวัดสงขลาจึงเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคใต้จนถึงปัจจุบัน

(๒) ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดสงขลาตั้งอยู่ฝั่งตะวันออกของภาคใต้ตอนล่าง ระหว่างละติจูดที่ ๖° ๑๗' - ๗° ๕๖' องศาเหนือ ลองจิจูด ๑๐๐° ๐๑' - ๑๐๑° ๐๖' องศาตะวันออก สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ๔ เมตร อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ตามเส้นทางรถไฟ ๙๔๗ กิโลเมตร และทางหลวงแผ่นดิน ๙๕๐ กิโลเมตร จังหวัดสงขลา มีพื้นที่ ๗,๓๙๓.๘๘๙ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๔,๖๒๑,๑๘๐ ไร่ มีขนาดเป็นอันดับ ๒๗ ของประเทศ และใหญ่เป็นอันดับที่ ๓ ของภาคใต้ มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดนครศรีธรรมราชและจังหวัดพัทลุง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอ่าวไทย
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และรัฐเปอร์ลิสของมาเลเซีย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดพัทลุง และจังหวัดสตูล

รูปที่ ๑ ที่ตั้งและอาณาเขตของจังหวัดสงขลา

(๓) ลักษณะภูมิประเทศ

ทางตอนเหนือเป็นคาบสมุทรแคบและยาวยื่นลงมาทางใต้เรียกว่า คาบสมุทรสทิงพระกับส่วนที่เป็นแผ่นดินรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางตอนใต้ แผ่นดินทั้งสองส่วนเชื่อมต่อกันโดยสะพานติณสูลานนท์ พื้นที่ทางทิศเหนือส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม ทิศตะวันออกเป็นที่ราบริมทะเล ทิศใต้และทิศตะวันตกเป็นภูเขาและที่ราบสูง ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำลำธารที่สำคัญ

(๔) ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดสงขลาตั้งอยู่ในเขตอิทธิพลของลมมรสุมเมืองร้อน มีลมมรสุมพัดผ่านประจำทุกปี คือ

- (๑) ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม
- (๒) ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์

จากการพัดผ่านของลมมรสุมที่มีแหล่งกำเนิดจากบริเวณแตกต่างกัน ทำให้จังหวัดสงขลา มี ๒ ฤดู คือ

(๑) ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ระยะเวลาเป็นช่องว่างระหว่างฤดูมรสุมหลังจากสิ้นสุดฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือหรือฤดูหนาวแล้ว อากาศจะเริ่มร้อนและมีอากาศร้อนจัดที่สุดในเดือนเมษายน

(๒) ฤดูฝน แบ่งออกเป็น ๒ ระยะ

- ฤดูฝน จากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ฝนเคลื่อนตัวมาจากด้านตะวันตก (ทะเลอันดามัน) ส่วนมากฝนตกในช่วงบ่ายถึงค่ำ ปริมาณและการกระจายของฝนจะน้อยกว่าช่วงมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ

- ฤดูฝน จากมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ฝนเคลื่อนตัวมาจากด้านตะวันออก (อ่าวไทย) ฝนจะตกชุกหนาแน่น

ในปี ๒๕๕๖ จังหวัดสงขลามีปริมาณน้ำฝนรวมตลอดทั้งปี ๒,๗๙๓.๖ มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก ๑๗๕ วัน ปริมาณฝนตกมากที่สุดช่วงเดือนตุลาคม-ธันวาคม วัดได้สูงสุด คือ ในช่วงเดือนพฤศจิกายน วัดปริมาณน้ำฝนได้ ๗๕๗.๗ มิลลิเมตร ปริมาณฝนตกน้อยที่สุดช่วงเดือนมีนาคม วัดปริมาณน้ำฝนได้ ๐.๗ มิลลิเมตร (ตารางที่ ๑)

อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี ๒๘.๑๐ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุด ๓๔.๔๖ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำที่สุด ๒๓.๗๗ องศาเซลเซียส ซึ่งส่งผลทำให้จังหวัดมีความชื้นเฉลี่ยตลอดทั้งปี ๗๖.๗๕%

ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบสถิติข้อมูลปริมาณน้ำฝนของจังหวัดสงขลาในปี ๒๕๕๕ กับปี ๒๕๕๖ แล้วพบว่าในปี ๒๕๕๖ ปริมาณน้ำฝนมากกว่าจำนวน ๑๐๗ มิลลิเมตร คิดเป็น ๓.๘๘% จำนวนฝนตกมากกว่าจำนวน ๘ วัน คิดเป็น ๔.๗๙% และอุณหภูมิเฉลี่ยสูงขึ้น ๐.๐๒ องศาเซลเซียส

ตารางที่ ๑ ข้อมูลสถิติปริมาณน้ำฝน จังหวัดสงขลา ประจำปี ๒๕๕๖

เดือน	ปริมาณน้ำฝนทั้งเดือน (มม.)		อุณหภูมิ			ความชื้นสัมพัทธ์(%)		
	ปริมาณน้ำฝน	จำนวนวันฝนตก	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย
มกราคม	๖๘.๔	๑๐	๓๒.๓	๒๓.๗	๒๗.๔	๙๘	๖๒	๗๘
กุมภาพันธ์	๑๒๕.๑	๑๑	๓๓.๕	๒๓.๗	๒๗.๖	๙๖	๕๙	๗๗
มีนาคม	๐.๗	๓	๓๔.๑	๒๔.๐	๒๘.๓	๙๓	๕๘	๗๗
เมษายน	๒๗๐.๖	๑๓	๓๖.๑	๒๔.๑	๒๘.๙	๙๕	๓๕	๗๗
พฤษภาคม	๙๔.๘	๑๖	๓๖.๖	๒๔.๙	๒๙.๑	๙๘	๕๐	๗๖
มิถุนายน	๑๑๐.๑	๑๓	๓๖.๒	๒๓.๙	๒๘.๙	๙๘	๔๔	๗๕
กรกฎาคม	๕๓.๑	๑๑	๓๕.๘	๒๔.๐	๒๘.๕	๙๕	๔๑	๗๓
สิงหาคม	๒๐๘.๗	๑๕	๓๖.๓	๒๓.๕	๒๘.๓	๙๕	๔๒	๗๔
กันยายน	๔๗.๗	๑๐	๓๕.๘	๒๓.๗	๒๘.๕	๙๒	๔๕	๗๓
ตุลาคม	๔๗๒.๐	๒๖	๓๓.๕	๒๓.๒	๒๗.๔	๙๗	๕๔	๘๐
พฤศจิกายน	๗๕๗.๗	๒๓	๓๓.๒	๒๓.๐	๒๗.๓	๙๗	๖๔	๘๒
ธันวาคม	๕๘๔.๗	๒๔	๓๑.๑	๒๓.๕	๒๗.๐	๙๗	๖๐	๗๙
รวม	๒,๗๙๓.๖	๑๗๕	-	-	-	๑,๑๕๑	๖๑๔	๙๒๑
เฉลี่ย	๒๓๒.๘๐	๑๔.๕๘	๓๔.๔๖	๒๓.๗๗	๒๘.๑๐	๙๕.๙๒	๕๑.๑๗	๗๖.๗๕

ที่มา : ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคใต้ฝั่งตะวันออก

ตารางที่ ๒ เปรียบเทียบข้อมูลอุณหภูมิของจังหวัดสงขลา ประจำปี ๒๕๕๒-๒๕๕๖

เดือน	อุณหภูมิ (ซ.) ปี ๒๕๕๔			อุณหภูมิ (ซ.) ปี ๒๕๕๕			อุณหภูมิ (ซ.) ปี ๒๕๕๖		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย
มกราคม	๓๑.๐	๒๐.๕	๒๗.๑	๓๑.๙	๒๓.๐	๒๖.๗	๓๒.๓	๒๓.๗	๒๗.๔
กุมภาพันธ์	๓๑.๕	๒๓.๔	๒๗.๓	๓๒.๔	๒๓.๖	๒๗.๘	๓๓.๕	๒๓.๗	๒๗.๖
มีนาคม	๓๒.๓	๒๓.๑	๒๗.๒	๓๔.๗	๒๓.๕	๒๘.๒	๓๔.๑	๒๔.๐	๒๘.๓
เมษายน	๓๒.๗	๒๓.๕	๒๘.๑	๓๕.๓	๒๔.๑	๒๘.๔	๓๖.๑	๒๔.๑	๒๘.๙
พฤษภาคม	๓๕.๖	๒๔.๖	๒๘.๙	๓๖.๓	๒๓.๘	๒๙.๑	๓๖.๖	๒๔.๙	๒๙.๑
มิถุนายน	๓๕.๖	๒๓.๙	๒๘.๘	๓๖.๑	๒๓.๙	๒๙.๑	๓๕.๒	๒๓.๙	๒๘.๙
กรกฎาคม	๓๕.๕	๒๓.๐	๒๘.๔	๓๖.๖	๒๓.๗	๒๘.๘	๓๕.๘	๒๔.๐	๒๘.๕
สิงหาคม	๓๕.๘	๒๒.๗	๒๘.๘	๓๖.๕	๒๒.๗	๒๘.๗	๓๖.๓	๒๓.๕	๒๘.๓
กันยายน	๓๕.๑	๒๓.๕	๒๘.๑	๓๔.๘	๒๒.๗	๒๗.๙	๓๕.๘	๒๓.๗	๒๘.๕
ตุลาคม	๓๓.๔	๒๒.๙	๒๗.๔	๓๔.๘	๒๓.๗	๒๗.๔	๓๓.๕	๒๓.๒	๒๗.๔
พฤศจิกายน	๓๓.๖	๒๓.๖	๒๗.๔	๓๒.๒	๒๓.๗	๒๗.๗	๓๓.๒	๒๓.๐	๒๗.๓
ธันวาคม	๓๒.๐	๒๒.๖	๒๖.๗	๓๒.๑	๒๓.๑	๒๗.๒	๓๑.๑	๒๓.๕	๒๔.๐
เฉลี่ย	๓๓.๖๘	๒๓.๑๑	๒๗.๕๐	๓๔.๔๕	๒๓.๔๖	๒๘.๐๘	๓๔.๔๖	๒๓.๗๗	๒๘.๑๐

ที่มา : ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคใต้ฝั่งตะวันออก

ตารางที่ ๓ เปรียบเทียบข้อมูลปริมาณน้ำฝนของจังหวัดสงขลา ประจำปี ๒๕๕๒-๒๕๕๖

เดือน	ปริมาณน้ำฝนปี ๒๕๕๔		ปริมาณน้ำฝนปี ๒๕๕๕		ปริมาณน้ำฝนปี ๒๕๕๖	
	ปริมาณน้ำฝน	จำนวนวันฝนตก	ปริมาณน้ำฝน	จำนวนวันฝนตก	ปริมาณน้ำฝน	จำนวนวันฝนตก
มกราคม	๒๔๙.๘	๑๓	๓๗๙.๒	๑๖	๖๘.๔	๑๐
กุมภาพันธ์	๑๑.๐	๕	๓๖.๕	๖	๑๒๕.๑	๑๑
มีนาคม	๕๒๗.๑	๑๙	๗๖.๒	๑๐	๐.๗	๓
เมษายน	๖๙.๑	๙	๒๖๖.๕	๒๑	๒๗๐.๖	๑๓
พฤษภาคม	๙๖.๑	๑๔	๘๗.๘	๑๑	๙๔.๘	๑๖
มิถุนายน	๑๕๒.๕	๙	๖๓.๐	๑๐	๑๑๐.๑	๑๓
กรกฎาคม	๑๑๕.๐	๑๑	๓๘.๘	๙	๕๓.๑	๑๑
สิงหาคม	๒๒๒.๒	๑๓	๑๕๗.๓	๑๐	๒๐๘.๗	๑๕
กันยายน	๑๓๖.๖	๑๓	๑๕๑.๕	๑๖	๔๗.๗	๑๐
ตุลาคม	๔๑๑.๓	๒๕	๒๕๕.๘	๑๔	๔๗๒.๐	๒๖
พฤศจิกายน	๔๗๖.๘	๒๐	๖๗๐.๑	๒๓	๗๕๗.๗	๒๓
ธันวาคม	๗๓๕.๙	๒๖	๕๐๔.๑	๒๑	๕๘๔.๗	๒๔
รวม	๓,๒๐๓.๔	๑๗๗	๒,๖๘๖.๙	๑๖๗	๒,๗๙๓.๖	๑๗๕
เฉลี่ย	๒๖๗.๐	๑๔.๗๕	๒๒๓.๙	๑๓.๙๒	๒๓๒.๘	๑๔.๕๘

ที่มา : ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคใต้ฝั่งตะวันออก

(๕) สภาพทางการเมืองการปกครอง

๑. ประชากร

จังหวัดสงขลามีประชากร ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๖ จำนวนรวมทั้งสิ้น ๑,๓๕๙,๘๙๐ คน แบ่งเป็นเพศชาย ๖๗๘,๔๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๘๒ เพศหญิง ๖๘๑,๔๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๑๘ จำนวนครัวเรือน ๔๘๐,๒๑๕ ครัวเรือน จำแนกออกเป็นรายอำเภอได้ดังนี้

ตารางที่ ๔ จำนวนประชากรจังหวัดสงขลา

ที่	อำเภอ	จำนวน ตำบล	จำนวน ประชากรชาย	จำนวน ประชากรหญิง	รวมจำนวน ประชากร	จำนวน ครัวเรือน
๑	อำเภอเมืองสงขลา	๖	๗๘,๓๑๒	๘๔,๕๒๐	๑๖๒,๘๓๒	๖๔,๘๖๕
๒	อำเภอสทิงพระ	๑๑	๒๓,๗๓๙	๒๔,๘๙๒	๔๘,๖๓๑	๑๓,๘๘๙
๓	อำเภอจะนะ	๑๔	๕๓,๑๕๘	๕๓,๐๔๖	๑๐๖,๒๐๔	๒๖,๘๙๘
๔	อำเภอนาทวี	๑๑	๓๗,๘๔๕	๓๗,๔๙๔	๗๕,๓๓๙	๒๑,๑๗๙
๕	อำเภอเทพา	๗	๓๗,๔๓๖	๓๗,๒๗๙	๗๔,๗๑๕	๑๙,๔๙๓
๖	อำเภอสะบ้าย้อย	๙	๓๗,๓๘๓	๓๗,๐๑๑	๗๔,๓๙๔	๑๗,๖๓๒
๗	อำเภอรโนด	๑๓	๓๓,๑๒๒	๓๓,๘๑๘	๖๖,๙๔๐	๒๐,๙๘๑
๘	อำเภอกระแสสินธุ์	๔	๗,๖๓๒	๗,๘๓๕	๑๕,๔๖๗	๔,๗๖๐
๙	อำเภอรัตนภูมิ	๕	๓๖,๒๘๒	๓๖,๙๕๕	๗๓,๒๓๗	๒๒,๕๘๘
๑๐	อำเภอสะเดา	๘	๕๑,๐๘๙	๕๒,๖๔๘	๑๐๓,๗๓๗	๔๕,๗๑๒
๑๑	อำเภอหาดใหญ่	๑๓	๑๘๖,๒๖๙	๒๐๗,๕๕๑	๓๙๓,๘๒๐	๑๕๙,๙๖๖
๑๒	อำเภอนาหม่อม	๔	๑๐,๙๑๕	๑๑,๕๙๒	๒๒,๕๐๗	๗,๗๕๔
๑๓	อำเภอควนเนียง	๕	๑๖,๘๗๗	๑๗,๖๐๘	๓๔,๔๘๕	๑๐,๔๗๙
๑๔	อำเภอบางกล่ำ	๔	๑๔,๘๑๐	๑๔,๙๖๙	๒๙,๗๗๙	๑๐,๘๒๓
๑๕	อำเภอสิงหนคร	๑๐	๔๐,๔๗๔	๔๑,๕๔๕	๘๒,๐๑๙	๒๔,๑๔๖
๑๖	อำเภอคลองหอยโข่ง	๔	๑๓,๑๑๓	๑๒,๖๗๑	๒๕,๗๘๔	๙,๐๕๐
	รวม	๑๒๘	๖๗๘,๔๕๖	๖๘๑,๔๓๔	๑,๓๕๙,๘๙๐	๔๘๐,๒๑๕

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดสงขลา
ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๕

๒. โครงสร้างการบริหารราชการในจังหวัดและหน่วยการปกครอง

จังหวัดสงขลา มีรูปแบบการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน ๓ รูปแบบ คือ

(๑) การบริหารราชการส่วนกลาง ประกอบด้วย ส่วนราชการสังกัดส่วนกลาง ซึ่งมาตั้งหน่วยงานในพื้นที่จังหวัด จำนวน ๒๒๑ ส่วนราชการ และหน่วยงานอิสระ จำนวน ๕ ส่วนราชการ

(๒) การบริหารราชการส่วนภูมิภาค จัดรูปแบบการปกครองและการบริหารราชการออกเป็น ๒ ระดับ คือ

- ระดับจังหวัด ประกอบด้วย ส่วนราชการประจำจังหวัด จำนวน ๓๖ ส่วนราชการ
- ระดับอำเภอ ประกอบด้วย ๑๖ อำเภอ ๑๒๘ ตำบล ๑,๐๒๓ หมู่บ้าน

(๓) การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑๔๑ แห่ง ประกอบด้วย

- องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา จำนวน ๑ แห่ง
- เทศบาล จำนวน ๔๘ แห่ง แยกเป็น

- เทศบาลนคร จำนวน ๒ แห่ง คือ เทศบาลนครสงขลา และเทศบาลนครหาดใหญ่

- *เทศบาลเมือง* จำนวน ๑๑ แห่ง คือ เทศบาลเมืองคอหงส์ เทศบาลเมืองบ้านพรุ เทศบาลเมืองควนลัง เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ เทศบาลเมืองคลองแห เทศบาลเมืองสะเดา เทศบาลเมืองสิงหนคร เทศบาลเมืองเขารูปช้าง เทศบาลเมืองกำแพงเพชร เทศบาลเมืองทุ่งตำเสา และเทศบาลเมืองม่วงงาม

- *เทศบาลตำบล* จำนวน ๓๕ แห่ง คือ เทศบาลตำบลพะตง เทศบาลตำบลกำแพงเพชร เทศบาลตำบลจะนะ เทศบาลตำบลควนเนียง เทศบาลตำบลระโนด เทศบาลตำบลพะวง เทศบาลตำบลคลองแงะ เทศบาลตำบลน้ำน้อย เทศบาลตำบลเทพา เทศบาลตำบลนาทวี เทศบาลตำบลบ่อตรุ เทศบาลตำบลปริง เทศบาลตำบลสำนักขาม เทศบาลตำบลท่าช้าง เทศบาลตำบลบ้านไร่ เทศบาลตำบลนาสีทอง เทศบาลตำบลสทิงพระ เทศบาลตำบลลำไพล เทศบาลตำบลโคกม่วง เทศบาลตำบลบ้านหาร เทศบาลตำบลคูเต่า เทศบาลตำบลสะบ้าย้อย เทศบาลตำบลเกาะแต้ว เทศบาลตำบลกระแสดินธุ์ เทศบาลตำบลทุ่งลาน เทศบาลตำบลชะแล้ เทศบาลตำบลเชิงแส เทศบาลตำบลบ้านนา เทศบาลตำบลบางเหรียง เทศบาลตำบลนาทวี เทศบาลตำบลปากแตระ เทศบาลตำบลคูหาใต้ เทศบาลตำบลปาดัง เทศบาลตำบลนาทับ และเทศบาลตำบลท่าพระยา

➤ องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๙๒ แห่ง

ตารางที่ ๕ จำนวนตำบล หมู่บ้าน เทศบาล และ อบต. จังหวัดสงขลา

ที่	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล	อบต.
๑	เมืองสงขลา	๖	๔๗	๔	๒
๒	สทิงพระ	๑๑	๗๙	๑	๑๑
๓	จะนะ	๑๔	๑๓๙	๓	๑๒
๔	นาทวี	๑๑	๙๒	๒	๙
๕	เทพา	๗	๖๗	๒	๖
๖	สะบ้าย้อย	๙	๖๒	๒	๘
๗	ระโนด	๑๓	๗๓	๓	๑๐
๘	กระแสดินธุ์	๔	๒๒	๒	๒
๙	รัตภูมิ	๕	๖๓	๔	๓
๑๐	สะเดา	๘	๖๖	๖	๖
๑๑	หาดใหญ่	๑๓	๙๓	๑๐	๕
๑๒	นาหม่อม	๔	๒๙	-	๔
๑๓	ควนเนียง	๕	๔๖	๒	๓
๑๔	บางกล่ำ	๔	๓๖	๒	๒
๑๕	สิงหนคร	๑๐	๗๗	๓	๗
๑๖	คลองหอยโข่ง	๔	๓๒	๒	๒
	รวม	๑๒๘	๑,๐๒๓	๔๘	๙๒

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดสงขลา

ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๖

(๖) การศาสนา

ประชากรส่วนใหญ่อยุ่ร้อยละ ๖๓.๖๕ นับถือศาสนาพุทธ รองลงมาร้อยละ ๓๓.๑๖ นับถือศาสนาอิสลาม และ ร้อยละ ๓.๑๙ นับถือศาสนาอื่น ๆ (ศาสนาคริสต์ ฮินดู)

จังหวัดสงขลามีวัด จำนวน ๔๑๗ แห่ง ที่พักสงฆ์ จำนวน ๑๐๙ แห่ง มัสยิด จำนวน ๓๘๗ แห่ง โบสถ์คริสต์ จำนวน ๑๒ แห่ง

ตารางที่ ๖ จำนวนวัด มัสยิดและโบสถ์จังหวัดสงขลา

อำเภอ	จำนวนวัด	จำนวนที่พักสงฆ์	จำนวนมัสยิด	จำนวนโบสถ์	จำนวนพระภิกษุ สามเณร		
					ภิกษุ	สามเณร	รวม
เมืองสงขลา	๓๘	๖	๑๗	๓	๓๐๔	๑๑๕	๔๑๘
สติงพระ	๓๗	๕	๕	-	๑๙๓	๗๒	๒๖๕
จะนะ	๒๗	๔	๖๖	-	๑๒๔	๙	๑๓๓
นาทวี	๒๕	๑๐	๒๖	-	๑๓๗	๑๙	๑๕๖
เทพา	๒๑	๓	๖๘	-	๖๑	๑๕	๗๖
สะบ้าย้อย	๑๔	๗	๕๘	-	๙๖	๓	๙๙
ระโนด	๔๖	๒	๒	-	๑๙๔	๓๙๓	๒๓๓
กระแสดินรุ้ง	๑๓	๒	-	-	๗๒	๒๑	๙๓
รัตภูมิ	๒๔	๑๒	๒๔	๑	๑๔๘	๔	๑๕๒
สะเดา	๒๒	๗	๔๐	๑	๒๒๕	๓๑	๒๕๖
หาดใหญ่	๕๒	๒๓	๔๒	๗	๖๑๘	๒๒๒	๘๔๐
นาหม่อม	๑๒	๖	-	-	๕๓	๓	๕๖
ควนเนียง	๑๙	๕	๗	-	๑๒๘	๖	๑๓๔
บางกล่ำ	๑๓	๒	๑๓	-	๘๒	๓	๘๕
สิงหนคร	๔๕	๓	๑๗	-	๓๑๐	๑๖	๓๒๖
คลองหอยโข่ง	๙	๕	๑	-	๕๓	๒	๕๕
รวม	๔๑๗	๑๐๙	๓๘๗	๑๒	๒,๗๙๘	๕๗๙	๓,๓๗๗

ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสงขลาและสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสงขลา
ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๖

(๗) โครงสร้างพื้นฐาน

๑. การคมนาคม

จังหวัดสงขลาเป็นเมืองหลักของภาคใต้ตอนล่างและเป็นศูนย์กลางการคมนาคม มีเส้นทางหลักที่ใช้ในการเดินทางทั้งทางรถยนต์ ทางรถไฟ ทางเรือ และทางเครื่องบิน มีทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงจังหวัด และเส้นทางมาตรฐานหลายสายเชื่อมติดต่อกันระหว่างอำเภอทั้ง ๑๖ อำเภอในจังหวัดสงขลา เชื่อมโยงกับจังหวัดใกล้เคียงและประเทศมาเลเซีย ได้แก่

ทิศเหนือติดต่อกับจังหวัดนครศรีธรรมราชและพัทลุง

ทิศใต้ติดต่อกับจังหวัดยะลา ปัตตานี รัฐเคดาห์ และรัฐเปอร์ลิสของประเทศมาเลเซีย

ทิศตะวันตกติดต่อกับจังหวัดสตูล

จากการที่จังหวัดสงขลามีเส้นทางหลักที่เชื่อมโยงหลายสาย ในอนาคตสามารถพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางรองรับการคมนาคม การค้าและการอุตสาหกรรมของจังหวัดใกล้เคียง พัฒนาให้เชื่อมโยงการท่องเที่ยวยุทธศาสตร์ระหว่างจังหวัดและภูมิภาค และรองรับการขนส่งสินค้าทางการเกษตรและอุตสาหกรรม

๑.๑ ทางถนน

การคมนาคมขนส่งระหว่างจังหวัดและภายในพื้นที่จังหวัดสงขลา ประกอบด้วยเส้นทางถนนสายหลักในความรับผิดชอบของแขวงทางสงขลา สำนักงานบำรุงทางสงขลาที่ ๒ สำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดสงขลา และองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา

ตารางที่ ๗ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ จำนวนสายทาง และชนิดผิวจราจรของจังหวัดสงขลา

ลำดับ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	จำนวนสายทาง	ชนิดผิวจราจร					ระยะทางรวม (กม.)
			แอสฟัลท์คอนกรีต	ลาดยาง	คอนกรีต	ลูกรัง	หินคลุก	
๑	แขวงทางสงขลา	๙	๗ สาย	-	๒ สาย	-	-	๒๙๒.๔๐๕
๒	สำนักงานบำรุงทางสงขลาที่ ๒	๑๑	๑๑ สาย	-	-	-	-	๓๗๑.๕๑๔
๓	สำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดสงขลา	๕๐	-	๕๖๔.๗๑๘	๗.๔๐๖	๗๙.๔๔๐	-	๖๕๑.๕๖๔
๔	องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา	๒๑๓	-	๑,๑๘๔.๓๙๖	๖.๗๘๓	๑๔๒.๓๓๕	-	๑,๓๓๓.๕๑๔
รวม		๒๘๓	๑๘ สาย	๑๗๔๙.๑๑๔	๑๔.๑๘๙	๒๒๑.๗๗๕	-	๒๖๕๐.๓๘๐

ที่มา: แขวงทางจังหวัดสงขลา, สำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดสงขลา, องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา
ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๖

แขวงทางสงขลา

มีหน้าที่ควบคุมดูแลรักษาทางหลวงแผ่นดิน มีสายทางในความรับผิดชอบ ๙ สายทาง ๑๙ ตอน ความยาว ระยะทางทั้งสิ้น ๒๙๒.๔๐๕ กิโลเมตร เป็นถนนลาดยาง โดยแบ่งพื้นที่รับผิดชอบของหมวดทางต่างๆ

ตารางที่ ๘ รายชื่อหมวดการทางและพื้นที่ที่รับผิดชอบของแขวงการทางสงขลา

หมวดการทาง	ครอบคลุมพื้นที่อำเภอ	ระยะทาง (กม.)
หมวดการทางสงขลา	เมือง	๗๘.๕๖๔
หมวดการทางสิงหนคร	เมือง สิงหนคร สทิงพระ	๘๑.๕๖๐
หมวดการทางสทิงพระ	สทิงพระ ระโนด	๗๕.๐๘๘
หมวดการทางหาดใหญ่ที่ ๑	หาดใหญ่	๑๐๒.๑๓๓
หมวดการทางหาดใหญ่ที่ ๒	หาดใหญ่ นาม่อม	๙๖.๐๖๘
หมวดการทางรัตภูมิที่ ๒	รัตภูมิ บางกล้า หาดใหญ่	๑๐๒.๑๒๖

ที่มา: แขวงการทางสงขลา
ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๖

ทางหลวงแผ่นดินเป็นเส้นทางการคมนาคมขนส่งสายหลักของจังหวัด โดยมีเส้นทางที่สำคัญ ได้แก่

♦ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ เป็นเส้นทางเชื่อมต่อกับจังหวัดพัทลุง ไปสิ้นสุดที่สามแยกคลองแงะ-คลองพรวน อำเภอสะดา ชายแดนมาเลเซีย ระยะทาง ๘๐.๑๔๖ กม.

♦ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๓ เป็นเส้นทางเริ่มต้นจากสี่แยกคูหา อำเภอรัตภูมิ ผ่านอำเภอหาดใหญ่ อำเภอนาม่อม ไปเชื่อมกับทางหลวงหมายเลข ๔๐๖ ที่บ้านควนมิต อำเภอนาม่อม ไปสิ้นสุดที่สามแยกดอนยาง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี ระยะทาง ๑๐๔.๒๖๘ กม.

♦ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๗ (กาญจนวิชัย) เชื่อมต่อระหว่างอำเภอเมืองสงขลา กับอำเภอหาดใหญ่ ระยะทาง ๑๙.๕๖๕ กม.

♦ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๘ เริ่มจากบ้านปากกระวะ อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ผ่านทางแยกเข้าอำเภอรโนด อำเภอสทิงพระ ผ่านสะพานติณสูลานนท์ ไปเชื่อมกับทางหลวงหมายเลข ๔๐๘ ซึ่งเริ่มจากอำเภอเมืองสงขลา ไปอำเภอนาม่อมและอำเภอนาทวี ระยะทาง ๑๕๓.๓๔๒ กม.

♦ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๑๔ (ลพบุรีรามศวร์) เป็นเส้นทางเชื่อมต่อจากบ้านน้ำกระจาย อำเภอเมืองสงขลา ไปบรรจบทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๓ ที่บ้านควนลัง อำเภอหาดใหญ่ ระยะทาง ๒๕.๙๔๒ กม.

♦ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๘๓ เป็นเส้นทางที่แยกจากทางหลวงหมายเลข ๔๐๘ ไปยังอำเภอรโนด จังหวัดสงขลา

♦ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๑๓๕ เป็นเส้นทางที่แยกจากทางหลวงหมายเลข ๔๑๔ ไปยังท่าอากาศยานนานาชาติหาดใหญ่

♦ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๒๘๗ เป็นเส้นทางเชื่อมต่อระหว่างอำเภอหาดใหญ่ อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา เป็นเส้นทางเชื่อมต่อไปยังจังหวัดสตูล

สำนักงานบำรุงทางสงขลาที่ ๒

มีหน้าที่ควบคุมดูแลรักษาทางหลวงแผ่นดิน มีสายทางในความรับผิดชอบ ๑๑ สายทาง ๒๐ ตอนควบคุม ระยะทางทั้งสิ้น ๓๗๑.๕๑๔ กิโลเมตร เป็นถนนลาดยาง โดยแบ่งพื้นที่รับผิดชอบของหมวดทางต่างๆ ดังตารางที่ ๙

ตารางที่ ๙ รายชื่อหมวดการทางและพื้นที่ที่รับผิดชอบของสำนักงานบำรุงทางสงขลาที่ ๒

หมวดการทาง	ครอบคลุมพื้นที่อำเภอ	ระยะทาง (กม.)
หมวดการทางสะเดา	สะเดา	๑๓๓.๑๑๓
หมวดการทางเทพาที่ ๑	เทพา สะบ้าย้อย	๑๔๑.๔๔๑
หมวดการทางเทพาที่ ๒	เทพา นาทวี สะเดา	๑๔๐.๑๙๔
หมวดการทางจะนะ	จะนะ	๗๙.๑๒๔

ที่มา: แขวงการทางสงขลา
ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๖

ทางหลวงแผ่นดินเป็นเส้นทางการคมนาคมขนส่งสายหลักของจังหวัด โดยมีเส้นทางที่สำคัญ ได้แก่

♦ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ เป็นเส้นทางเชื่อมต่อกับจังหวัดพัทลุง ไปสิ้นสุดที่สามแยกคลองแงะ-คลองพรวน อำเภอสะเดา ชายแดนมาเลเซีย ระยะทาง ๘๐.๑๔๖ กม.

♦ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๒ เป็นทางแยกจากทางหลวงหมายเลข ๔ ที่บ้านคลองแงะ ผ่านอำเภอนาทวี ไปยังอำเภอโคกโพธิ์ อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี ไปต่อไปยังจังหวัดนราธิวาส ระยะทาง ๖๙.๘๑๑ กม.

♦ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๓ เป็นเส้นทางเริ่มต้นจากสี่แยกคูหา อำเภอรัตนภูมิ ผ่านอำเภอหาดใหญ่ อำเภอนาหม่อม ไปเชื่อมกับทางหลวงหมายเลข ๔๐๖ ที่บ้านควนมัต อำเภोजะนะไปสิ้นสุดที่สามแยกดอนยาง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี ระยะทาง ๑๐๔.๒๖๘ กม.

♦ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๘ เริ่มจากบ้านปากกระวะ อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ผ่านทางแยกเข้าอำเภอรโนด อำเภอสทิงพระ ผ่านสะพานติณสูลานนท์ ไปเชื่อมกับทางหลวงหมายเลข ๔๐๘ ซึ่งเริ่มจากอำเภอเมืองสงขลา ไปอำเภอจะนะและอำเภอนาทวี ระยะทาง ๑๕๓.๓๔๒ กม.

♦ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๘๕ ผ่านบริเวณตำบลลำไพล-สะบ้าย้อย ถึงปากน้ำเทพา รวมระยะทาง ๓๑.๓๖๓ กม.

♦ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๙๕ เป็นเส้นทางที่เชื่อมต่ออำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ไปยังด่านชายแดนบ้านประกอบ อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา

♦ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๑๑๓ ที่บ้านประกอบ อำเภอนาทวี รวมระยะทาง ๓๐.๔๐๐ กม. เชื่อมต่อในการเดินทาง มีรถยนต์โดยสารทั้งรถปรับอากาศ และรถยนต์โดยสารธรรมดาวิ่งรับส่งผู้โดยสารระหว่างหาดใหญ่-กรุงเทพฯ และจังหวัดใกล้เคียง และจากหาดใหญ่ไปยังประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์

♦ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๒๔๓ เป็นเส้นทางที่เชื่อมต่อระหว่างอำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา ไปยังอำเภอสะเดาทางทิศใต้

สำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดสงขลา

มีหน้าที่ควบคุม ดูแลบำรุงรักษาทางหลวงชนบทในจังหวัดสงขลา มีถนนโครงข่ายในความรับผิดชอบจำนวน ๓๙ สายทาง ระยะทางทั้งสิ้น ๔๗๗.๒๒ กิโลเมตร ทางหลวงชนบทเป็นเส้นทางสายรองที่เชื่อมต่อจากทางหลวงแผ่นดิน และถนนขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ส่วนใหญ่เป็นถนนลาดยาง ทางหลวงชนบท

ตารางที่ ๑๐ จำนวนสายทางในความรับผิดชอบของสำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดสงขลา

ครอบคลุมพื้นที่อำเภอ	จำนวนสายทาง	ชนิดผิวจราจร			ระยะทาง (กม.)
		ลาดยาง	คอนกรีต	ลูกรัง	
ภายในอำเภอ	๓๘	๓๒๕.๘๐๙	๗.๗๙๓	๖๓.๓๗๓	๓๙๖.๙๗๕
ระหว่างอำเภอ	๑๒	๒๔๗.๔๖๑	๐.๘๐๓	๖.๓๒๕	๒๕๔.๕๘๙
รวม	๕๐	๕๗๓.๒๗๐	๘.๕๙๖	๖๙.๖๙๘	๖๕๑.๕๖๔

ที่มา: สำนักงานทางหลวงชนบทสงขลา
ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๕

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา

มีหน้าที่ควบคุม ดูแลบำรุงรักษาถนนนอกระบบการจราจรส่วนจังหวัด ในจังหวัดสงขลา มีถนนโครงข่ายในความรับผิดชอบ จำนวน ๒๑๓ สายทาง เป็นถนนนอกระบบการจราจรส่วนจังหวัด ระยะทางทั้งสิ้น ๑,๓๕๕.๙๘๓ กิโลเมตร เป็นถนนสายรองที่เชื่อมต่อจากทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงชนบท และเชื่อมต่อกับถนนภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนใหญ่เป็นถนนลาดยาง

ตารางที่ ๑๑ จำนวนสายทางในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา

ครอบคลุมพื้นที่อำเภอ	จำนวนสายทาง	ชนิดผิวจราจร				ระยะทาง (กม.)
		ลาดยาง	คอนกรีต	ลูกรัง	หินคลุก	
เมืองสงขลา	๗	๒๔.๘๙๙	๐.๙๗๐	-	-	๒๕.๘๖๙
กระแสสินธุ์	๔	๒๓.๘๔๕	-	-	-	๒๓.๘๔๕
ระโนด	๑๘	๑๑๒.๓๗๕	๒.๒๐๐	๔.๐๘๐	-	๑๑๘.๖๕๕
สิงหนคร	๙	๕๔.๗๔๐	-	๐.๔๐๐	-	๕๕.๑๔๐
สทิงพระ	๑๐	๖๘.๔๑๘	๐.๒๒๕	-	-	๖๘.๖๔๓
หาดใหญ่	๒๙	๑๓๑.๙๕๐	๑.๑๐๐	๔.๐๐๐	-	๑๓๗.๐๕๐
สะเดา	๑๕	๑๑๓.๔๓๓	๒.๓๐๐	๑๘.๘๓๒	-	๑๓๔.๕๖๕
นาหม่อม	๗	๒๐.๗๕๕	-	-	-	๒๐.๗๕๕
คลองหอยโข่ง	๑๐	๔๓.๕๒๐	๐.๑๐๐	๑๙.๐๓๐	-	๖๒.๖๕๐
ควนเนียง	๙	๔๘.๑๙๗	-	๒.๔๐๐	-	๕๐.๕๙๗
รัตภูมิ	๑๖	๗๑.๘๐๕	๑.๐๐๐	๗.๖๕๐	-	๘๐.๔๕๕
เทพา	๑๔	๑๑๘.๒๓๒	-	๑.๕๕๐	-	๑๑๙.๗๘๒
จะนะ	๒๗	๑๕๕.๙๙๒	๑.๓๙๐	๔.๕๐๐	-	๑๖๑.๘๘๒
นาทวี	๑๕	๑๒๑.๖๘๒	๐.๑๕๘	๕.๔๕๐	-	๑๒๗.๒๙๐
สะบ้าย้อย	๑๐	๘๖.๓๑๐	-	๑.๖๐๐	-	๘๗.๙๑๐
บางกล่ำ	๑๓	๗๘.๔๙๕	-	๒.๔๐๐	-	๘๐.๘๙๕
รวม	๒๑๓	๑,๒๗๔.๖๔๘	๙.๔๙๓	๗๑.๘๙๒	๐.๐๐๐	๑,๓๕๕.๙๘๓

ที่มา: องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา
ข้อมูล ณ เดือนกันยายน ๒๕๕๗

◆ ระยะทางจากตัวอำเภอเมืองสงขลาไปยังอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดสงขลา

• อำเภอระโนด	ระยะทาง	๗๓	กิโลเมตร
• อำเภอกระแสสินธุ์	ระยะทาง	๗๔	กิโลเมตร
• อำเภอสิงหนคร	ระยะทาง	๓๖	กิโลเมตร
• อำเภอสิงหนคร	ระยะทาง	๒๖	กิโลเมตร
• อำเภอควนเนียง	ระยะทาง	๗๒	กิโลเมตร
• อำเภอรัตนภูมิ	ระยะทาง	๖๐	กิโลเมตร
• อำเภอนาหม่อม	ระยะทาง	๓๔	กิโลเมตร
• อำเภอจะนะ	ระยะทาง	๓๗	กิโลเมตร
• อำเภอนาทวี	ระยะทาง	๕๒	กิโลเมตร
• อำเภอสะเดา	ระยะทาง	๗๐	กิโลเมตร
• อำเภอเทพา	ระยะทาง	๗๓	กิโลเมตร
• อำเภอชะบ้าย้อย	ระยะทาง	๑๐๔	กิโลเมตร
• อำเภอหาดใหญ่	ระยะทาง	๒๖	กิโลเมตร
• อำเภอกลองหอยโข่ง	ระยะทาง	๔๓	กิโลเมตร
• อำเภอบางกล่ำ	ระยะทาง	๔๖	กิโลเมตร

◆ การเดินทางจากจังหวัดสงขลาไปยังจังหวัดใกล้เคียง

• จังหวัดปัตตานี	ระยะทาง	๑๐๕.๓๓	กิโลเมตร
• จังหวัดนครศรีธรรมราช	ระยะทาง	๑๘๔.๕๑	กิโลเมตร
• จังหวัดพัทลุง	ระยะทาง	๑๒๕.๐๘	กิโลเมตร
• จังหวัดสตูล	ระยะทาง	๑๒๓.๕๘	กิโลเมตร

จากข้อมูลการสำรวจปริมาณการจราจรของแขวงทางหลวงสงขลา เส้นทางที่สำคัญได้แก่

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ เป็นเส้นทางสายหลักระหว่างอำเภอหาดใหญ่ ไปยังอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลาและเชื่อมต่อกับประเทศมาเลเซีย มีปริมาณจราจรค่อนข้างหนาแน่น ๓๘,๗๘๓ คันต่อวัน การจราจรส่วนใหญ่ใช้ในการขนส่งสินค้านำเข้า ส่งออก และนักท่องเที่ยวผ่านด่านชายแดน

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๗ เป็นเส้นทางที่เชื่อมระหว่างอำเภอหาดใหญ่และอำเภอเมืองสงขลา ทางด้านทิศใต้ มีปริมาณจราจร ๓๙,๘๑๔ คันต่อวัน เป็นปริมาณจราจรที่มากที่สุดของจังหวัด

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๑๔ เป็นเส้นทางที่เชื่อมระหว่างอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา กับอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาทางด้านทิศเหนือ ปริมาณจราจรค่อนข้างหนาแน่น ๓๕,๓๔๗ คันต่อวัน

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๓ เป็นเส้นทางที่เชื่อมต่อระหว่างอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ไปทางอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา โดยเชื่อมต่อไปยังจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส มีปริมาณจราจร ๑๖,๓๐๑ คันต่อวัน

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๘ เป็นเส้นทางที่เชื่อมต่อระหว่างอำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยเชื่อมต่อกับอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ผ่านตัวจังหวัดสงขลาไปทางอำเภอจะนะ และสิ้นสุดที่อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา มีปริมาณจราจร ๑๘,๑๐๙ คันต่อวัน

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๒๘๗ เป็นเส้นทางเชื่อมต่อระหว่างอำเภอหาดใหญ่ อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา เป็นเส้นทางที่เชื่อมต่อไปยังจังหวัดสตูล มีปริมาณจราจร ๙,๔๓๗ คันต่อวัน

๑.๒ ทางรถไฟ

จังหวัดสงขลามีสถานีรถไฟ จำนวน ๒๒ สถานี โดยเฉพาะสถานีรถไฟหาดใหญ่เป็นชุมทางการขนส่งสำคัญของภาคใต้ มีขบวนรถไฟให้บริการแก่ผู้โดยสารหลายขบวนที่สำคัญ ได้แก่ รถด่วนยะลา-กรุงเทพฯ รถดีเซลรางยะลา-กรุงเทพฯ บัตเตอร์เวิร์ธ-กรุงเทพฯ เป็นต้น รวมทั้งขบวนรถท้องถิ่น

- ◆ มีรถไฟผ่านวันละ ๒๒ ขบวน
- ◆ มีสถานีจอดรถ ๗ สถานี
- ◆ เส้นทางรถไฟในจังหวัด ระยะทางยาว ๑๖๐ กม.

๑.๓ ทางน้ำ

มีท่าเรือน้ำลึกสงขลาตั้งอยู่ที่ตำบลหัวเขา อำเภอสิงหนคร มีท่าเทียบเรือ ๓ ท่า รองรับสินค้าได้ ๑.๑ ล้านตัน/ปี นอกจากนี้ยังมีท่าเทียบเรือประมงขององค์การสะพานปลา ตั้งอยู่บริเวณท่าสะพาน อำเภอเมืองสงขลา ท่าเทียบเรือของกองทัพเรือและท่าเทียบเรือของสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ ๔ ตั้งอยู่บริเวณฐานทัพเรือสงขลา อำเภอเมืองสงขลา

๑.๔ ทางอากาศ

มีสนามบินหาดใหญ่ ซึ่งเป็นสนามบินนานาชาติ ตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอคลองหอยโข่ง ห่างจากตัวเมืองหาดใหญ่ ระยะทาง ๑๒ กิโลเมตร และยังมีสนามบินสงขลาตั้งอยู่ในเขตเทศบาลนครสงขลา อยู่ในความรับผิดชอบของกองทัพเรือ

การเดินทางโดยเครื่องบิน

ท่าอากาศยานหาดใหญ่ เป็นหนึ่งในท่าอากาศยานสำคัญที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของ บริษัทท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ท่าอากาศยานหาดใหญ่ ตั้งอยู่ในโซนธุรกิจการค้าทางภาคใต้ เป็นเสมือนประตูทางเข้าสำหรับผู้ที่ต้องการติดต่อธุรกิจการค้า หรือท่องเที่ยวทางตอนใต้ของประเทศไทย รวมถึงเป็นเสมือนช่องทางเดินทางสำหรับชาวมุสลิมในการเดินทางไปแสวงบุญ ที่นครเมกกะห์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย ปัจจุบันมี ๕ สายการบินให้บริการผู้โดยสารมากกว่า ๒,๕๐๐,๐๐๐ คน เที่ยวบิน ๑๘,๐๐๐ เที่ยวบินต่อปี และบริการขนถ่ายสินค้ามากกว่า ๑๕,๐๐๐ ตันต่อปี มีเที่ยวบินภายในประเทศ ระหว่างหาดใหญ่-กรุงเทพฯ หาดใหญ่-เชียงใหม่ หาดใหญ่-อุดรธานี และมีเที่ยวบินระหว่างประเทศ ระหว่างหาดใหญ่-กัวลาลัมเปอร์ หาดใหญ่-สิงคโปร์

๒. กิจการด้านพลังงาน

๒.๑ ด้านปิโตรเลียม

จังหวัดสงขลาโดยสำนักงานพลังงานจังหวัดสงขลาได้มีการกำกับดูแลกิจการด้านพลังงานที่สำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของจังหวัด ไม่ว่าจะเป็นด้านการค้า การสำรอง และการให้บริการน้ำมันเชื้อเพลิงและก๊าซปิโตรเลียมเหลว

กิจการด้านพลังงานของจังหวัดสงขลาในปี ๒๕๕๖ ดังนี้

๑) มีคลังน้ำมันเชื้อเพลิง	จำนวน	๓	คลัง
๒) มีคลังก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG)	จำนวน	๑	คลัง
๓) มีสถานที่เก็บน้ำมันเชื้อเพลิง	จำนวน	๕๐	แห่ง
๔) มีสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	จำนวน	๓๐๘	สถานี
๕) มีสถานีบริการก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG)	จำนวน	๒๗	สถานี
๖) มีสถานีบริการก๊าซธรรมชาติ (NGV)	จำนวน	๕	สถานี

๗) มีโรงบรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG)	จำนวน	๑๘	สถานี
๘) มีรถขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง	จำนวน	๒๙๕	คัน
๙) มีเรือขนส่งน้ำมัน	จำนวน	๘	ลำ
๑๐) มีรถขนส่งก๊าซปิโตรเลียมเหลว	จำนวน	๓๓	คัน
๑๑) มีร้านจำหน่ายก๊าซปิโตรเลียมเหลว	จำนวน	๙๔	ร้าน
๑๒) สถานที่ใช้ก๊าซปิโตรเลียมเหลว	จำนวน	๒๓	ราย

๒.๒ โครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงาน

จังหวัดสงขลาเป็นจังหวัดที่มีบทบาทในการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานที่สำคัญของภูมิภาคไม่ว่าจะเป็นการจัดการพลังงานและพัฒนาพลังงานทดแทน เพื่อชดเชยการนำเข้าพลังงานจากต่างประเทศและสร้างความมั่นคงด้านพลังงานให้กับจังหวัดสงขลา และในภาพรวมของประเทศ ประกอบด้วยโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานที่สำคัญ ดังนี้

๑) โรงแยกก๊าซและท่อส่งก๊าซจะนะ ตั้งอยู่ที่ อ.จะนะ จ.สงขลา มีกำลังการผลิต ๔๒๕ ล้านลูกบาศก์ฟุต/วัน ผลิตได้จริง ณ ปัจจุบัน จำนวน ๓๒๕ ล้านลูกบาศก์ฟุต/วัน ปริมาณการส่งออก จำนวน ๓๒๕ ล้านลูกบาศก์ฟุต/วัน โดยส่งผ่านระบบท่อไปยังประเทศมาเลเซีย จำนวน ๒ ท่อ คือ ๑) ท่อก๊าซ NGL ขนาด ๓๖ นิ้ว ๒) ท่อ LPG ขนาด ๘ นิ้ว ระยะทางทั้งในทะเลและบนบกรวม ๓๗๔ กม.

๒) ท่าเทียบเรือสนับสนุนและผลิตปิโตรเลียม ของ ปตท.สผ.อยู่ในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ก่อสร้างเสร็จเมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๙ ขนาดพื้นที่จำนวน ๒๗,๖๓๐ ตร.ม. สามารถรองรับเรือสนับสนุนการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมขนาดมากกว่า ๕๐๐ ตันกรอส จำนวน ๖ ลำ

๓) โรงไฟฟ้าเชื้อเพลิงพลังงานทดแทนเพื่อความมั่นคงด้านพลังงานในเขตพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง

- โรงไฟฟ้าจะนะ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เปิด COD เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๕๑ ขนาดกำลังการผลิตประมาณ ๗๓๐ เมกะวัตต์ ใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิง ประมาณวันละ ๑๓๐ ล้านลูกบาศก์ฟุต มีกองทุนพัฒนาไฟฟ้า ประมาณ ๔๘ ล้านบาทต่อปี

- โรงไฟฟ้าจะนะ ระยะที่ ๒ กำลังการผลิตประมาณ ๘๐๐ เมกะวัตต์ ใช้เชื้อเพลิงประมาณวันละ ๑๕๐ ล้านลูกบาศก์ฟุต เริ่มก่อสร้างปี ๒๕๕๕ ปัจจุบันดำเนินการเดินเครื่องเชิงพาณิชย์เรียบร้อยแล้ว มีกองทุนพัฒนาไฟฟ้า ประมาณ ๔๐ ล้านบาทต่อปี

๔) การสำรวจและผลิตปิโตรเลียมในจังหวัดสงขลา ในพื้นที่แปลงสัมปทาน G๕ /๔๓ ใกล้ชายฝั่งทะเลสงขลา (ระยะจากฝั่ง ช่วง ๑๖ - ๓๐ กิโลเมตร) คือ “แหล่งบัวบาน” และ “แหล่งสงขลา” โดยบริษัท CEC International, (Thailand Branch) เป็นผู้ได้รับสัมปทาน ปัจจุบันสามารถผลิตน้ำมันดิบในอัตราเฉลี่ย ๑๗,๕๐๐ บาร์เรล/วัน

๓. การโทรศัพท์

การให้บริการโทรศัพท์ของจังหวัด มี ๒ หน่วยงาน คือ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัท ไทยเทเลโฟนแอนด์เทเลคอมมิวนิเคชั่น จำกัด (TT&T) โดยมีสถิติบริการโทรศัพท์ในปี ๒๕๕๕ ดังแสดงในตารางที่ ๑๓

ตารางที่ ๑๒ สถิติการบริการโทรศัพท์ ปี ๒๕๕๕

บริษัท		บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)	บริษัท ไทยเทเลโฟนแอนด์เทเลคอมมิวนิเคชั่น จำกัด
จำนวนชุมสาย		๑๙๓	๕๒
จำนวนหมายเลขที่มี			
จำนวน เลขหมาย ที่มีผู้เช่า	ธุรกิจ	๑๓,๗๔๗	๗,๙๕๖
	บ้าน	๖๖,๒๘๓	๒๓,๓๔๗
จำแนกตาม ประเภท ผู้เช่า	สาธารณะ	๓,๔๓๘	๘๒๙
	ราชการ	๕,๐๐๔	๘๐๐
	ท.ศ.ท.	๑,๑๑๒	-
	รวม	๑๑๒,๒๙๘	๓๒,๙๓๒

ที่มา : บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)
และ บริษัทไทยเทเลโฟนแอนด์เทเลคอมมิวนิเคชั่น จำกัด (TT&T)
ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๕๕

๔. การประปา

จังหวัดสงขลาเป็นที่ตั้งของการประปาส่วนภูมิภาคเขต ๕ และการประปาส่วนภูมิภาคสาขาอีก ๖ สาขา มีกำลังการผลิตน้ำประปา ๑๘๓,๘๔๐ ลบ.ม./ปี มีปริมาณน้ำผลิตทั้งหมด ๕๙,๒๘๑,๓๔๓ ลบ.ม./ปี ปริมาณน้ำผลิตจ่าย จำนวน ๔๐,๖๗๑,๓๙๘ ลบ.ม./ปี ปริมาณน้ำจ่ายเพื่อสาธารณะประโยชน์และรั่วไหล ๙๓,๒๙๐ ลบ.ม./ปี มีจำนวนผู้ใช้น้ำทั้งสิ้น ๑๓๒,๔๘๑ ราย ดังนี้

ตารางที่ ๑๓ การผลิตและการใช้น้ำประปาจังหวัดสงขลา พ.ศ. ๒๕๕๖

กปภ.สาขา	กำลังผลิตที่ใช้งาน (ลบ.ม./ปี)	ปริมาณน้ำผลิต (ลบ.ม./ปี)	ปริมาณน้ำ ผลิตจ่าย (ลบ.ม./ปี)	ปริมาณน้ำจ่าย (ลบ.ม./ปี)	ปริมาณน้ำจำหน่าย เพื่อสาธารณะ ประโยชน์และรั่วไหล (ลบ.ม./ปี)	จำนวนผู้ใช้น้ำ ทั้งหมด (ราย)
๑. สาขาสงขลา	รับน้ำจากสาขาหาดใหญ่	๒๐,๗๖๔,๓๙๔	๑๔,๗๓๒,๙๓๗	๖,๐๒๙,๑๗๓	๑๗,๕๓๔	๔๔,๑๑๙
๒. สาขาหาดใหญ่	๑๔๔,๐๐๐	๒๘,๘๔๒,๕๙๖	๑๘,๗๙๗,๓๘๕	๑๐,๐๔๔,๓๓๖	๑๓,๗๗๑	๖๔,๙๗๘
๓. สาขาสะเดา	๒๗,๘๔๐	๖,๙๓๒,๕๕๑	๕,๒๒,๑๔๕	๑,๗๐๘,๘๖๖	๑๒,๐๓๔	๑๓,๗๖๐
๔. สาขาพังงา	๔,๘๐๐	๑,๑๐๒,๙๖๓	๗๕๕,๓๗๓	๓๔๗,๕๘๐	๗,๗๒๓	๓,๓๓๙
๕. สาขานาทวี	๓,๖๐๐	๑,๐๐๓,๖๐๕	๗๘๐,๔๘๖	๒๒,๕๑๙	๓๒,๓๖๖	๓,๗๐๖
๖. สาขาระโนด	๓,๖๐๐	๖๓๕,๒๓๔	๓๘๓,๐๗๒	๒๕๒,๑๕๐	๙,๘๖๒	๒,๕๗๙
รวม	๑๘๓,๘๔๐	๕๙,๒๘๑,๓๔๓	๔๐,๖๗๑,๓๙๘	๑๘,๕๐๔,๖๒๔	๙๓,๒๙๐	๑๓๒,๔๘๑

ที่มา : สำนักงานการประปาส่วนภูมิภาคเขต ๕

(๘) การสาธารณสุข

จังหวัดสงขลามีสถานบริการสาธารณสุขของภาครัฐและเอกชน ดังนี้

๑. สถานบริการสาธารณสุขภาครัฐ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ๑๙ แห่ง รวมจำนวน ๒,๑๒๔ เตียง ประกอบด้วย โรงพยาบาลศูนย์ (รพ.หาดใหญ่) ๑ แห่ง ขนาด ๕๙๖ เตียง โรงพยาบาลทั่วไป (รพ.สงขลา) ๑ แห่ง ขนาด ๕๐๘ เตียง โรงพยาบาลชุมชน ๑๕ แห่ง จำนวน ๕๗๐ เตียง (ขนาด ๙๐ เตียง ๑ แห่ง (รพ.สมเด็จพระนาคทวี) ขนาด ๖๐ เตียง ๒ แห่ง (รพ.ระโนด/รพ.จะนะ) ขนาด ๓๐ เตียง ๑๒ แห่ง) มีโรงพยาบาลเฉพาะทาง ๒ แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์ ๑ แห่ง ขนาด ๓๐๐ เตียง ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด ๑ แห่ง ๑๕๐ เตียง และหน่วยบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิ รวม ๒๓๑ แห่ง

๒. สถานบริการสาธารณสุข สังกัดกระทรวงอื่น ประเภทมีเตียง จำนวน ๕ แห่ง ๙๕๒ เตียง ได้แก่ โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ ขนาด ๘๕๕ เตียง โรงพยาบาลทันตกรรม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ขนาด ๑๒ เตียง โรงพยาบาลค่ายเสนาณรงค์ (กองทัพบก) ขนาด ๖๐ เตียง โรงพยาบาลฐานทัพเรือสงขลา (กองทัพเรือ) ขนาด ๑๕ เตียง โรงพยาบาลกองบิน ๕๖ (กองทัพอากาศ) ขนาด ๑๐ เตียง และประเภทไม่มีเตียง ได้แก่ ศูนย์บริการสาธารณสุขของเทศบาล รวม ๒๖ แห่ง

๓. สถานบริการสาธารณสุขของเอกชน มีโรงพยาบาลเอกชน จำนวน ๕ แห่ง ๖๐๒ เตียง อยู่ในอำเภอหาดใหญ่ ๔ แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลกรุงเทพหาดใหญ่ ขนาด ๒๐๐ เตียง โรงพยาบาลศิรินครินทร์ ขนาด ๑๒๐ เตียง โรงพยาบาลราษฎร์ยินดี ขนาด ๑๙๖ เตียง โรงพยาบาลมิตรภาพสามัคคี ขนาด ๕๖ เตียง และอำเภอสะเดา ๑ แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลพัทยเวช ขนาด ๓๐ เตียง

๔. คลินิกเอกชน รวมจำนวน ๔๕๔ แห่ง ประกอบด้วย คลินิกเวชกรรมทั่วไป ๒๐๔ แห่ง คลินิกเวชกรรมเฉพาะทาง ๑๐๗ แห่ง คลินิกการพยาบาลและผดุงครรภ์ ๓ แห่ง คลินิกกายภาพบำบัด ๔ แห่ง คลินิกเทคนิคการแพทย์ ๑๐ แห่ง คลินิกการแพทย์แผนไทย ๒๔ แห่ง สหคลินิก ๑๔ แห่ง และคลินิกทันตกรรม รวม ๘๘ แห่ง (ทันตกรรมทั่วไป ๘๖ แห่ง ทันตกรรมชั้นสอง ๒ แห่ง)

ร้านขายยา รวม ๕๔๘ แห่ง (ร้านขายยาแผนปัจจุบัน (ขย.๑) ๓๗๕ แห่ง ร้านขายยาแผนปัจจุบันบรรจุเสร็จ (ขย.๒) ๗๖ แห่ง ร้านขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะยาบรรจุเสร็จสำหรับสัตว์ (ขย.๓) ๙ แห่ง ร้านขายยาแผนโบราณ (ขยบ.) ๗๒ แห่ง สถานที่ผลิตยาแผนโบราณ (ผยบ.) ๑๕ แห่ง นำเข้ายาแผนโบราณ ๑ แห่ง และสถานบริการเพื่อสุขภาพ รวม ๗๕ แห่ง (สปาเพื่อสุขภาพ ๖ แห่ง นวดเพื่อสุขภาพ ๖๖ แห่ง นวดเพื่อเสริมสวย ๓ แห่ง)

ตารางที่ ๑๔ ข้อมูลสถานบริการภาครัฐสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ปีงบประมาณ ๒๕๕๖

ลำดับ	อำเภอ	จำนวน/ประเภท รพ. (แห่ง)		จำนวน (เตียง)	สถานบริการสาธารณสุข (แห่ง)	จำนวนแพทย์ (คน)	จำนวนทันตแพทย์ (คน)	จำนวนพยาบาล (คน)	จำนวนเภสัชกร (คน)	จำนวนเจ้าหน้าที่อื่นๆ (คน)	จำนวนร้านขายยา (แห่ง)
		รพ.	ประเภท								
๑	กระแสดินธุ์	รพช	๑	๓๐	๕	๓	๑	๓๑	๓	๑๐	-
๒	คลองหอยโข่ง	รพช	๑	๓๐	๖	๔	๒	๓๕	๓	๑๙	๖
๓	ควนเนียง	รพช	๑	๓๐	๘	๕	๓	๔๕	๔	๑๘	๑๐
๔	จะนะ	รพช	๑	๖๐	๒๒	๘	๕	๙๐	๖	๔๐	๙
๕	นาทวี	รพช	๑	๙๐	๑๙	๑๒	๔	๑๐๐	๘	๔๔	๑๕
๖	นาหม่อม	รพช	๑	๓๐	๔	๕	๓	๔๓	๔	๑๙	๗

ลำดับ	อำเภอ	จำนวน/ประเภท รพ. (แห่ง)		จำนวน (เตียง)	สถานบริการสาธารณสุข (แห่ง)	จำนวนแพทย์ (คน)	จำนวนทันตแพทย์ (คน)	จำนวนพยาบาล (คน)	จำนวนเภสัชกร (คน)	จำนวนเจ้าหน้าที่อื่นๆ (คน)	จำนวนร้านขายยา (แห่ง)
		รพ.	รพ. (เตียง)								
๗	บางกล้า	รพช	๑	๓๐	๗	๔	๓	๔๐	๓	๑๘	๖
๘	ระโนด	รพช	๑	๖๐	๑๔	๗	๔	๗๔	๗	๓๑	๑๘
๙	รัตภูมิ	รพช	๑	๓๐	๑๓	๘	๔	๖๓	๕	๒๐	๑๒
๑๐	สทิงพระ	รพช	๑	๓๐	๑๓	๘	๓	๕๖	๔	๒๕	๓
๑๑	สะบ้าย้อย	รพช	๑	๓๐	๑๘	๖	๔	๗๔	๔	๔๐	๗
๑๒	*สะเดา	รพช	๒	๖๐	๒๒	๙	๔	๙๕	๑๐	๔๗	๔๘
๑๓	สิงหนคร	รพช	๑	๓๐	๑๓	๖	๔	๕๗	๕	๒๓	๑๓
๑๔	หาดใหญ่	รพศ.	๑	๕๙๖	๑๗	๑๖๖	๒๒	๗๕๓	๔๖	๑๗๕	๓๐๑
๑๕	เทพา	รพช	๑	๓๐	๑๕	๘	๔	๗๑	๔	๓๗	๙
๑๖	เมืองสงขลา	รพท.	๑	๕๐๘	๑๖	๑๐๐	๑๒	๕๒๗	๓๒	๑๒๒	๘๔
		เฉพาะทาง	๒	๔๕๐		๑๔	๓	๑๖๖	๑๐	๒๑	
รวม			๑๙	๒๑๒๐	๒๑๒	๓๗๓	๘๕	๒๓๒๐	๑๕๘	๗๐๙	๕๔๘

* อำเภอสะเดา มี รพช. ๒ แห่ง (รพ.สะเดา ๓๐ เตียง, รพ.ปาดังเบซาร์ ๓๐ เตียง)

* อำเภอเมืองสงขลา มี รพ.เฉพาะทาง ๒ แห่ง (รพ.จิตเวชสงขลาราชนครินทร์ ๓๐๐ เตียง, รพ.ธัญญรักษ์สงขลา ๕๐ เตียง)

ที่มา : งานข้อมูลข่าวสาร กลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์สาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา

สาเหตุการป่วยของผู้ป่วยนอก จำแนกตามกลุ่มโรคของผู้ป่วยนอก ๒๑ กลุ่มโรค (จากรายงาน DATA CENTER สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา ปี ๒๕๕๖) ในปี ๒๕๕๖ สาเหตุและอัตราการป่วยตามกลุ่มโรคสูงสุด ได้แก่ โรคระบบหายใจ จำนวน ๖๐๒,๘๕๖ ราย คิดเป็นอัตรา ๔๓,๗๓๐.๔๑ ต่อแสนประชากร รองลงมาคือ โรคระบบไหลเวียนเลือด จำนวน ๕๗๐,๑๒๓ ราย คิดเป็นอัตรา ๔๑,๓๕๖.๐๐ ต่อแสนประชากร, อาการแสดงและสิ่งผิดปกติที่พบได้จากการตรวจทางคลินิกและห้องปฏิบัติการที่ไม่สามารถจำแนกโรคในกลุ่มอื่นได้ จำนวน ๕๖๑,๒๑๕ ราย คิดเป็นอัตรา ๔๐,๗๐๙.๘๒ ต่อแสนประชากร, โรคเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการ และเมตาบอลิซึม จำนวน ๔๗๓,๑๑๓ ราย คิดเป็นอัตรา ๓๔,๓๑๙.๐๑ ต่อแสนประชากร และโรคระบบกล้ามเนื้อ รวมโครงร่าง และเนื้อเยื่อเสริม จำนวน ๔๕๗,๙๙๐ ราย คิดเป็นอัตรา ๓๓,๒๒๒.๐๑ ต่อแสนประชากร ตามลำดับ รายละเอียดตามตาราง

ตารางที่ ๑๕ จำนวนและสาเหตุการป่วยของผู้ป่วยนอก ๑๐ อันดับแรก จังหวัดสงขลา ปีงบประมาณ ๒๕๕๖

ลำดับ	สาเหตุการป่วย	จำนวน (ราย)	อัตราต่อแสนประชากร
๑	โรคระบบหายใจ (๑๐)	๖๐๒,๘๕๖	๔๓,๗๓๐.๔๑
๒	โรคระบบไหลเวียนเลือด (๙)	๕๗๐,๑๒๓	๔๑,๓๕๖.๐๐
๓	อาการแสดงและสิ่งผิดปกติที่พบได้จากการตรวจทางคลินิกและห้องปฏิบัติการที่ไม่สามารถจำแนกโรคในกลุ่มอื่นได้ (๑๘)	๕๖๑,๒๑๕	๔๐,๗๐๙.๘๒
๔	โรคเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการ และเมตาบอลิซึม (๔)	๔๗๓,๑๑๓	๓๔,๓๑๙.๐๑
๕	โรคระบบกล้ามเนื้อ รวมโครงร่าง และเนื้อเยื่อเสริม (๑๓)	๔๕๗,๙๙๐	๓๓,๒๒๒.๐๑
๖	โรคระบบย่อยอาหาร รวมโรคในช่องปาก (๑๑)	๓๖๐,๒๓๓	๒๖,๑๓๐.๘๔
๗	สาเหตุภายนอกอื่นๆ ที่ทำให้ป่วยหรือตาย (๒๑)	๒๙๓,๗๑๓	๒๑,๓๐๕.๕๗
๘	โรคติดเชื้อและปรสิต (๑)	๑๗๙,๑๓๔	๑๒,๙๙๔.๑๕
๙	โรคระบบสืบพันธุ์ร่วมปัสสาวะ(๑๔)	๑๕๒,๗๖๔	๑๑,๐๘๑.๓๑
๑๐	โรคผิวหนังและเนื้อเยื่อใต้ผิวหนัง (๑๒)	๑๔๗,๘๘๘	๑๐,๗๒๘.๓๓

ที่มา : งานข้อมูลข่าวสาร กลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์สาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา ปี ๒๕๕๖

หมายเหตุ : อัตราต่อแสนจากประชากรปลายปี (เดือน ธ.ค.๕๖) จำนวน ๑,๓๗๘,๕๗๔ คน

ที่มา ข้อมูลจากทะเบียนราษฎร สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

: () หมายถึง ลำดับที่ของกลุ่มโรค

สำหรับสาเหตุการป่วยของผู้ป่วยใน จำแนกตามกลุ่มโรคของผู้ป่วยใน ๗๕ กลุ่มโรค (จากรายงานผู้ป่วยในของโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข) ในปี ๒๕๕๖ จำนวนและอัตราป่วยสูงสุด ได้แก่ กลุ่มโรคความผิดปกติเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการ และเมตาบอลิซึมอื่น ๆ จำนวน ๒๙,๗๗๓ ราย คิดเป็นอัตรา ๒,๑๕๙.๗๐ ต่อแสนประชากร รองลงมาได้แก่ กลุ่มโรคแทรกซ้อนในการตั้งครรภ์ การคลอด หลังคลอดและภาวะอื่น ๆ จำนวน ๒๓,๑๒๓ ราย คิดเป็นอัตรา ๑,๖๗๗.๓๑ ต่อแสนประชากร, กลุ่มโรคความผิดปกติอื่นๆที่เกิดขึ้นในระยะปริกำเนิด จำนวน ๑๕,๘๖๖ ราย คิดเป็นอัตรา ๑,๑๕๐.๙๐ ต่อแสนประชากร, กลุ่มอาการความผิดปกติที่พบได้จากการตรวจทางคลินิกและห้องปฏิบัติการ จำนวน ๑๕,๑๑๔ ราย คิดเป็นอัตรา ๑,๐๙๖.๓๕ ต่อแสนประชากร กลุ่มโรคความดันโลหิตสูง จำนวน ๑๔,๘๖๙ ราย คิดเป็น อัตรา ๑,๐๗๘.๕๘ ต่อแสนประชากร และ ตามลำดับ รายละเอียดตามตาราง

ตารางที่ ๑๖ จำนวนและอัตราป่วยของผู้ป่วยใน ๑๐ อันดับแรก จังหวัดสงขลา ปีงบประมาณ ๒๕๕๖

ลำดับ	สาเหตุการป่วย	จำนวน (ราย)	อัตราต่อแสนประชากร
๑	ความผิดปกติเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการและเมตาบอลิซึมอื่น (๑๙)	๒๙,๗๗๓	๒,๑๕๙.๗๐
๒	โรคแทรกซ้อนขณะตั้งครรภ์ เจ็บครรภ์ การคลอด ระยะหลังคลอด และภาวะอื่นๆ ทางสูติกรรมที่มีระบุไว้ที่อื่นใด (๖๓)	๒๓,๑๒๓	๑,๖๗๗.๓๑
๓	ความผิดปกติที่เกิดในระยะปริกำเนิด (ยกเว้นอันตรายจากการคลอด (๖๕)	๑๕,๘๖๖	๑,๑๕๐.๙๐
๔	อาการ อาการแสดง และสิ่งผิดปกติ ที่พบจากการตรวจทางคลินิกและ ตรวจทางห้องปฏิบัติการ ที่มีได้มีรหัสระบุไว้ที่อื่นใด (๖๗)	๑๕,๑๑๔	๑,๐๙๖.๓๕
๕	โรคความดันโลหิตสูง (๓๒)	๑๔,๘๖๙	๑,๐๗๘.๕๘

ตารางที่ ๑๖ จำนวนและอัตราป่วยของผู้ป่วยใน ๑๐ อันดับแรก จังหวัดสงขลา ปีงบประมาณ ๒๕๕๖ (ต่อ)

ลำดับ	สาเหตุการป่วย	จำนวน (ราย)	อัตราต่อแสนประชากร
๖	โรคเลือดและอวัยวะที่สร้างเลือดและความผิดปกติเกี่ยวกับภูมิคุ้มกัน (๑๕)	๑๒,๓๒๙	๘๙๔.๓๓
๗	คลอดปกติ (๖๒)	๑๑,๒๑๘	๘๑๓.๗๔
๘	โรคอื่น ๆ ของระบบทางเดินหายใจ (๔๒)	๙,๖๒๕	๖๙๘.๑๙
๙	เบาหวาน (๑๘)	๙,๕๒๐	๖๙๐.๕๗
๑๐	โรคอื่น ๆ ของระบบย่อยอาหาร (๕๐)	๙,๒๑๗	๖๖๘.๕๙

ที่มา : รง.๕๐๕ งานข้อมูลข่าวสาร กลุ่มงานพัฒนาศาสตร์สาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา ปี ๒๕๕๖

หมายเหตุ : อัตราต่อแสนจากประชากรปลายปี (เดือน ธ.ค.๕๖) จำนวน ๑,๓๗๘,๕๗๔ คน

ที่มา ข้อมูลจากทะเบียนราษฎร สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

: () หมายถึง ลำดับที่ของกลุ่มโรค

(๙) การศึกษา

๑. การศึกษาขั้นพื้นฐาน

การศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่จังหวัดสงขลา ได้มีการแบ่งออกตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๓ เรื่อง การกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษาเป็นเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ซึ่งแบ่งได้ ๒ ระดับคือ

๑) เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยแบ่งเป็น ๓ เขต ดังนี้

๑.๑) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๑ ประกอบด้วย อำเภอ เมืองสงขลา อำเภอรโนด อำเภอสทิงพระ อำเภอกระเสสินธุ์ อำเภอนาหม่อม และอำเภอสิงหนคร

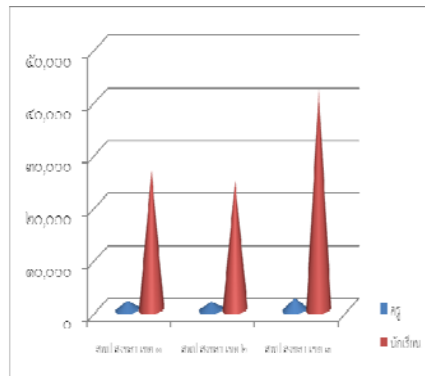
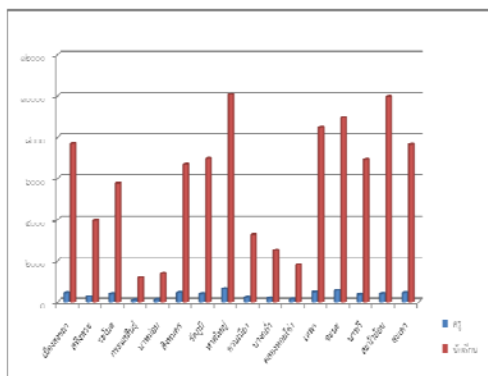
๑.๒) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๒ ประกอบด้วย อำเภอ หาดใหญ่ อำเภอรตภูมิ อำเภอกวนเนียง อำเภอบางกล่ำ และอำเภอคลองหอยโข่ง

๑.๓) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๓ ประกอบด้วย อำเภอนาทวี อำเภोजะนะ อำเภเทพา อำเภสะเดา และอำเภสะบ้าย้อย

ตารางที่ ๑๗ จำนวนครู นักเรียน และห้องเรียน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา

ชื่ออำเภอ	จำนวนครู			จำนวน		จำนวนนักเรียน			จำนวนห้องเรียน		
	ชาย	หญิง	รวม	นักเรียน	ห้องเรียน	ก่อน ประถม	ประถม	มัธยม ต้น	ก่อน ประถม	ประถม	มัธยม ต้น
เมืองสงขลา	๖๗	๓๓๙	๔๐๖	๗,๖๐๐	๒๔๘	๑,๒๐๘	๖,๒๔๐	๑๕๒	๕๐	๑๙๑	๗
สติงพระ	๗๘	๒๐๐	๒๗๘	๓,๗๗๙	๒๓๕	๗๑๐	๒,๘๙๕	๑๗๔	๕๔	๑๖๙	๑๒
ระโนด	๑๑๓	๓๐๔	๔๑๗	๕,๕๐๕	๓๖๙	๑,๐๔๑	๔,๒๔๐	๒๒๔	๘๓	๒๖๙	๑๗
กระเส็นนู้	๓๔	๖๕	๙๙	๑,๑๖๗	๘๒	๒๘๔	๘๓๐	๕๓	๑๙	๖๐	๓
นาหม่อม	๓๑	๖๘	๙๙	๑,๓๑๑	๘๓	๑๑๙	๑,๑๒๐	๗๒	๑๑	๖๖	๖
สิงหนคร	๑๐๓	๓๒๒	๔๒๕	๖,๒๒๖	๓๓๑	๑,๐๒๒	๔,๙๒๖	๒๗๘	๗๑	๒๔๑	๑๙
รวม สพป.สงขลา เขต ๑	๔๒๖	๑,๒๙๘	๑,๗๒๔	๒๕,๕๘๘	๑,๓๔๘	๔,๓๘๔	๒๐,๒๕๑	๙๕๓	๒๘๘	๙๙๖	๖๔
รัตภูมิ	๙๖	๒๙๔	๓๙๐	๖,๘๓๑	๓๓๗	๑,๓๖๘	๕,๑๗๐	๒๙๓	๗๙	๒๔๓	๑๕
หาดใหญ่	๑๓๓	๔๔๗	๕๘๐	๙,๖๕๐	๕๐๒	๑,๙๓๘	๗,๒๖๘	๔๔๔	๑๑๓	๓๖๙	๒๐
ควนเนียง	๕๘	๑๒๕	๑๘๓	๓,๑๖๙	๑๙๗	๕๕๗	๒,๕๐๐	๑๑๒	๔๕	๑๔๖	๖
บางกล่ำ	๓๕	๑๒๕	๑๖๐	๒,๔๗๐	๑๔๒	๔๒๒	๑,๗๒๘	๓๒๐	๓๐	๙๗	๑๕
คลองหอยโข่ง	๒๒	๘๗	๑๐๙	๑,๖๒๒	๑๐๘	๓๗๔	๑,๑๗๖	๗๒	๒๖	๗๙	๓
รวม สพป.สงขลา เขต ๒	๓๔๔	๑,๐๗๘	๑,๔๒๒	๒๓,๗๔๒	๑,๒๘๖	๔,๖๕๙	๑๗,๘๔๒	๑,๒๔๑	๒๙๓	๙๓๔	๕๙
เทพา	๑๔๕	๓๒๗	๔๗๒	๘,๓๒๕	๔๕๗	๑,๕๔๘	๖,๒๑๗	๕๖๐	๙๙	๓๒๒	๓๖
จะนะ	๑๔๒	๓๘๒	๕๒๔	๘,๘๓๐	๔๘๔	๑,๗๖๘	๖,๖๐๔	๔๕๘	๑๑๑	๓๔๙	๒๔
นาทวี	๙๘	๒๗๙	๓๗๗	๖,๘๘๔	๓๑๙	๑,๒๓๗	๕,๓๓๕	๓๑๒	๗๐	๒๓๐	๑๙
สะบ้าย้อย	๑๒๑	๒๕๗	๓๗๘	๑๐,๑๑๓	๓๗๗	๒,๑๒๖	๗,๓๖๙	๖๑๘	๙๑	๒๖๑	๒๕
สะเดา	๑๐๐	๓๐๐	๔๐๐	๗,๕๓๙	๓๕๙	๑,๕๖๗	๕,๖๓๑	๓๔๑	๘๔	๒๖๐	๑๕
รวม สพป. สงขลา เขต ๓	๖๐๖	๑,๕๔๕	๒,๑๕๑	๔๑,๖๙๑	๑,๙๙๖	๘,๒๔๖	๓๑,๑๕๖	๒,๒๘๙	๔๕๕	๑,๔๒๒	๑๑๙
รวมทั้งหมด	๑,๓๗๖	๓,๙๒๑	๕,๒๙๗	๙๑,๐๒๑	๔,๖๓๐	๑๗,๒๘๙	๖๙,๒๔๙	๔,๔๘๓	๑,๐๓๖	๓,๓๕๒	๒๔๒

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๑,๒,๓ (ข้อมูล ณ ธันวาคม ๒๕๕๖)

กราฟแสดง จำนวนครู นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา

ตารางที่ ๑๘ การเรียนต่อของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๕๕

ที่	อำเภอ	จบ	ศึกษาต่อ					ไม่ศึกษาต่อและไม่ประกอบอาชีพ						
			ร.ร.อื่นในจังหวัด	ร.ร.อื่น ตจว.	สถาบันอาชีวศึกษาของรัฐ	สถาบันอาชีวศึกษาของเอกชน	สถาบันอื่น ๆ	ภาคการเกษตร	การประมง	ค้าขาย ธุรกิจ	บริการ	รับจ้างทั่วไป	ไม่ประกอบอาชีพไม่ศึกษาต่อ	อื่น ๆ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๑														
๑	เมืองสงขลา	๓๘	๙	-	๒๒	๙	๓	-	-	-	-	-	-	-
๒	สทิงพระ	๖๒	๑๐	๑	๔๘	๑	๒	-	-	-	-	-	-	-
๓	ระโนด	๗๘	๓๖	๒	๓๐	๙	๓	๑	-	-	-	-	-	๒
๔	กระแสสินธุ์	๑๒	๒	-	๙	-	-	๑	-	-	-	-	-	-
๕	นาหม่อม	๒๑	๑๐	-	๖	๙	-	-	-	-	-	-	-	-
๖	สิงหนคร	๕๔	๖	๒	๒๙	๘	๒	-	๒	๒	-	-	-	๓
	รวม	๒๖๕	๗๓	๕	๑๔๔	๒๒	๑๐	๒	๒	๒	-	-	-	๕
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๒														
๑	รัตภูมิ	๖๙	๑๒	๑	๓๙	๖	๑๑	-	-	-	-	-	-	-
๒	หาดใหญ่	๑๖๙	๒๓	๒	๗๒	๔๖	๑๙	๑	-	-	-	-	-	๕
๓	ควนเนียง	๓๐	๑๔	๑	๗	๔	๓	๑	-	-	-	-	-	-
๔	บางกล่ำ	๙๘	๒	-	๒๘	๕๖	๘	-	-	-	-	๑	-	๓
๕	คลองหอยโข่ง	๒๒	๙	๑๘	๓	๑	-	-	-	-	-	-	-	-
	รวม	๓๘๗	๖๐	๕	๑๕๔	๑๑๕	๔๒	๒	-	-	-	๑	-	๘
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๓														
๑	จันนะ	๙๐	๒๕	-	๒๙	๓	๑๕	๖	๕	๓	๐	๐	๐	๙
๒	นาทวี	๖๘	๓๙	๑	๑๙	๒	๓	๐	๑	๐	๐	๐	๑	๒
๓	เทพา	๑๑๑	๓๐	๑๒	๓๓	๓	๒๕	๐	๔	๑	๒	๐	๐	๑
๔	สะบ้าย้อย	๑๒๖	๖๙	๓๑	๑๑	๐	๗	๐	๒	๐	๐	๐	๙	๐
๕	สะเดา	๖๓	๑๔	๒	๒๓	๒๒	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
	รวม	๔๕๘	๑๗๗	๔๖	๑๑๕	๓๐	๕๑	๖	๑๒	๙	๒	๐	๙	๗
	รวมทั้งจังหวัด	๑,๑๑๐	๓๑๐	๕๖	๔๑๓	๑๖๗	๑๐๓	๑๐	๑๔	๖	๒	๑	๙	๒๐

๒) เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๖ ซึ่งจะมียู่ ๒ จังหวัด คือ จังหวัดสงขลาและจังหวัดสตูล

จังหวัดสงขลา มีโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน ๔๒ โรงเรียน มีครู จำนวน ๒,๕๓๖ คน มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด ๔๖,๔๙๖ คน โดยแยกเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๒๗,๖๙๗ คน นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๑๘,๖๕๔ คน และนักเรียนระดับ ปวช. จำนวน ๑๕ คน ซึ่งครู ๑ คนจะต้องดูแลนักเรียนถึง ๑๘.๓๓ คน

ตารางที่ ๑๙ จำนวนครู ห้องเรียนและนักเรียน จำแนกตามโรงเรียนในสังกัด สพม. เขต ๑๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๖

ที่	ชื่อโรงเรียน	จำนวนครู			จำนวนห้องเรียน				จำนวนนักเรียน			
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวม	ม.ต้น	ม.ปลาย	ปวช.	รวม	ม.ต้น	ม.ปลาย	ปวช.	รวม
๑	มหาวิทยาลัยราชภัฏ ๑	๕	๑๗๑	๑๗๖	๓๕	๔๕	-	๘๐	๑,๗๐๐	๑,๘๙๔	๐	๓,๕๙๔
๒	สทิงพระวิทยา	๒	๗๔	๗๖	๓๐	๑๕	-	๔๕	๘๘๑	๓๙๘	๐	๑,๒๗๙
๓	สทิงพระชนูปถัมภ์	๑	๑๗	๑๘	๔	๕	-	๙	๙๑	๔๕	๐	๑๓๖
๔	วรรณรีเฉลิม ๑	๕	๑๗๑	๑๗๖	๔๓	๔๑	-	๘๔	๑,๘๘๗	๑,๘๓๔	๐	๓,๗๒๑
๕	นวมินทร์ราชูทิศ ๑	๕	๑๔๘	๑๕๓	๔๒	๓๖	-	๗๘	๑,๘๑๓	๑,๒๕๕	๐	๓,๐๖๘
๖	เกาะแก้วพิทยาสรรค์	๐	๑๖	๑๖	๓	๒	-	๕	๓๙	๐	๐	๓๙
๗	ตะเครียะวิทยาคม	๑	๑๕	๑๖	๕	๖	-	๑๑	๑๑๒	๗๘	๐	๑๙๐
๘	ระโนด	๒	๓๘	๔๐	๒๑	๖	-	๒๗	๕๗๘	๑๗๐	๐	๗๔๘
๙	สามบ่อวิทยา	๑	๒๘	๒๙	๑๑	๓	-	๑๔	๒๓๑	๘๖	๐	๓๑๗
๑๐	คลองแดนวิทยา	๒	๑๔	๑๖	๖	๓	-	๙	๑๕๔	๒๓	๐	๑๗๗
๑๑	ระโนดวิทยา	๒	๖๒	๖๔	๒๓	๑๕	๓	๔๑	๗๙๙	๔๘๕	๕๕	๑,๓๓๙
๑๒	กระเสี้ยนรัฐวิทยา	๑	๒๕	๒๖	๑๐	๖	-	๑๖	๓๑๗	๑๐๖	๐	๔๒๓
๑๓	ธรรมโฆสิต	๒	๓๓	๓๕	๑๒	๘	-	๒๐	๓๑๘	๑๙๐	๐	๕๐๘
๑๔	สงขลาวิทยาคม	๓	๗๗	๘๐	๓๐	๑๓	-	๔๓	๗๖๒	๓๖๐	๐	๑,๑๒๒
๑๕	ชะแล่นิมิตวิทยา	๑	๑๘	๑๙	๗	๖	-	๑๓	๑๗๕	๗๖	๐	๒๕๑
๑๖	รัตภูมิวิทยา	๔	๖๔	๖๘	๒๑	๑๒	-	๓๓	๘๔๕	๔๑๕	๐	๑,๒๖๐
๑๗	หาดใหญ่วิทยาลัย	๔	๑๙๕	๑๙๙	๔๑	๕๕	-	๙๖	๑๘๖๗	๒,๔๑๔	๐	๔,๒๘๑
๑๘	หาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์ ๑	๕	๑๕๐	๑๕๕	๔๐	๓๐	-	๗๐	๒๑๐๖	๑,๔๔๙	๐	๓,๕๕๕
๑๙	มัธยมสิริวัณวรี ๒ สงขลา	๔	๖๑	๖๕	๒๗	๙	-	๓๖	๙๔๙	๓๐๘	๐	๑,๒๕๗
๒๐	หาดใหญ่รัฐประชาสรรค์	๕	๑๕๔	๑๕๙	๔๙	๓๑	-	๘๐	๑๙๑๗	๑,๓๒๗	๐	๓,๒๔๔
๒๑	คูเต่าวิทยา	๑	๑๓	๑๔	๓	๑	-	๔	๙๐	๑๒	๐	๑๐๒
๒๒	หาดใหญ่พิทยาคม	๒	๔๖	๔๘	๑๗	๑๒	-	๒๙	๔๐๗	๓๐๙	๐	๗๑๖
๒๓	หาดใหญ่วิทยาลัย ๒	๕	๑๖๒	๑๖๗	๔๕	๒๔	-	๖๙	๑,๙๖๕	๑,๒๓๒	๐	๓,๑๙๗

ตารางที่ ๑๙ จำนวนครู ห้องเรียนและนักเรียน จำแนกตามโรงเรียนในสังกัด สพม. เขต ๑๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๖
(ต่อ)

ที่	ชื่อโรงเรียน	จำนวนครู			จำนวนห้องเรียน				จำนวนนักเรียน			
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวม	ม.ต้น	ม.ปลาย	ปวช.	รวม	ม.ต้น	ม.ปลาย	ปวช.	รวม
๒๔	หาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา	๒	๒๕	๒๗	๙	๖	-	๑๕	๒๘๗	๘๙	๐	๓๗๖
๒๕	พะตงประธานคีรีวัฒน์	๔	๘๗	๙๑	๓๐	๒๒	-	๕๒	๙๖๓	๕๖๖	๐	๑,๕๒๙
๒๖	ควนเนียงวิทยา	๔	๖๔	๖๘	๒๔	๑๒	-	๓๖	๘๕๒	๔๑๗	๐	๑,๒๕๙
๒๗	ปากจำวิทยา	๐	๑๕	๑๕	๔	๓	-	๗	๑๐๙	๘๖	๐	๑๙๕
๒๘	บางกล่ำวิทยา ๑	๑	๑๗	๑๘	๕	๓	-	๘	๙๘	๗๖	๐	๑๗๔
๒๙	รัตนพลวิทยา	๑	๑๑	๑๒	๔	๓	-	๗	๑๐๒	๕๑	๐	๑๕๓
๓๐	เทพา	๒	๔๖	๔๘	๑๗	๑๐	-	๒๗	๔๗๙	๓๕๑	๐	๘๓๐
๓๑	จะนะวิทยา	๑	๒๑	๒๒	๗	๕	-	๑๒	๑๕๗	๘๘	๐	๒๔๕
๓๒	นาทวีวิทยาคม	๓	๗๕	๗๘	๓๐	๑๒	-	๔๒	๑,๑๙๔	๔๗๗	๐	๑,๖๗๑
๓๓	จะนะชนูปถัมภ์	๒	๔๑	๔๓	๑๗	๑๒	-	๒๙	๔๔๓	๒๘๓	๐	๗๒๖
๓๔	ทับช้างวิทยาคม	๒	๒๓	๒๕	๑๐	๖	-	๑๖	๒๕๓	๑๓๔	๐	๓๘๗
๓๕	เทพพิทยาภานุมาศ	๒	๓๐	๓๒	๑๐	๖	-	๑๖	๒๖๙	๑๒๒	๐	๓๙๑
๓๖	เขาแดงกุศลวิทยา	๐	๑๓	๑๓	๓	๓	-	๖	๗๐	๔๕	๐	๑๑๕
๓๗	กอบกุลวิทยาคม	๒	๒๖	๒๘	๙	๘	-	๑๗	๓๑๙	๑๖๐	๐	๔๗๙
๓๘	ป่าดงตมสุลานนท์	๑	๑๗	๑๘	๖	๓	-	๙	๑๔๔	๖๖	๐	๒๑๐
๓๙	ไม้แก่นประชาอุทิศ	๑	๑๐	๑๑	๓	๓	-	๖	๑๐๖	๘๔	๐	๑๙๐
๔๐	จะโหนดพิทยาคม	๑	๒๐	๒๑	๙	๓	-	๑๒	๑๕๙	๔๓	๐	๒๐๒
๔๑	สะบ้าย้อยวิทยา	๓	๔๑	๔๔	๑๖	๑๒	-	๒๘	๓๙๐	๒๖๙	๐	๖๕๙
๔๒	สะเดา "ซรรค์ชัยกัมพลานนท์อนุสรณ์"	๓	๑๐๔	๑๐๗	๓๙	๒๔	๓	๖๖	๑,๓๑๐	๗๘๑	๙๐	๒,๑๘๑
รวม		๙๘	๒,๔๓๘	๒,๕๓๖	๗๗๗	๕๔๐	๓	๑,๓๒๓	๒๗,๖๙๗	๑๘,๖๕๔	๑๔๕	๔๖,๔๙๖

๒. การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

๒.๑ ข้อมูลการศึกษานอกระบบ

จังหวัดสงขลามีสถานศึกษานอกระบบฯ ๑๖ แห่ง ในพื้นที่ ๑๖ อำเภอ มีห้องสมุดประชาชนอำเภอ ๑๕ แห่ง ห้องสมุดเฉลิมพระเกียรติราชกุมารี อำเภอสิงหนคร ๑ แห่ง และศูนย์การเรียนรู้ชุมชน จำนวน ๑๒๗ แห่ง มีบุคลากรทั้งสิ้น ๔๘๙ คน ผู้บริหาร ๑๘ คน ข้าราชการครู ๒๕ คน บุคลากรทางการศึกษา ๑๕ คน ลูกจ้างประจำ ๑๓ คน พนักงานราชการ ๒๗๔ คน ครูเด็กเร่ร่อน ๕ คน ครูสอนคนพิการ ๖๔ คน ครูประจำกลุ่ม กศ. พื้นฐาน ๕๓ คน และลูกจ้างอัตราจ้าง ๓๒ คนโดยมีกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

๑. การจัดการศึกษาสายสามัญ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ในปีการศึกษา

๒. การจัดการศึกษานอกระบบ

๒.๑ การจัดการศึกษานอกระบบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน แยกเป็นระดับ ประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย การจัดการศึกษาเทียบระดับ การเรียน ม.๖ จบใน ๘ เดือน

๒.๒ กิจกรรมการส่งเสริมการรู้หนังสือ ให้กับประชาชนทั่วไปที่ไม่รู้หนังสือ หรืออ่านได้ แต่เขียนไม่ได้ หรือเขียนได้แต่อ่านไม่ออก

๒.๓ การจัดการศึกษาต่อเนื่อง แบ่งเป็นกิจกรรมฝึกทักษะอาชีพ หลักสูตรระยะสั้น กิจกรรมทักษะชีวิต และกิจกรรมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน กิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๔ การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสู่อาเซียน เป็นกิจกรรมที่จัดร่วมกันระหว่าง สำนักงาน กศน.จังหวัดสงขลา และสำนักงานจังหวัดสงขลา

๒.๕ การจัดการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ มี กิจกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาพาสันติสุข ๔ ภาษา กิจกรรมเปิดโลกผู้สูงอายุตามวิถีชีวิตและสังคมพหุวัฒนธรรม กิจกรรมการเรียนรู้เกษตรธรรมชาติ กิจกรรมเสริมสร้างการเรียนรู้สู่สถาบันศึกษาปอเนาะ และกิจกรรม กีฬาสัมพันธ์

๓. การจัดการศึกษาตามอัธยาศัย

๓.๑ กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน โดยห้องสมุดประชาชนอำเภอ ๑๕ แห่ง และห้องสมุดเฉลิมราชกุมารี ๑ แห่ง โดยจัดกิจกรรมภายในห้องสมุด และนอกสถานที่ เช่นกิจกรรมห้องสมุดเคลื่อนที่สู่ชุมชน กิจกรรมสาธิตอาชีพ กิจกรรมยืม-คืนหนังสืออ่าน กิจกรรมที่สอนน้องอ่าน-เขียน กิจกรรมเรียนรู้ทางออนไลน์

๒.๒ จัดกิจกรรมเรียนรู้ต่างๆ เช่น มุมอ่านหนังสือใน กศน. ตำบล ๑๒๗ แห่ง/ศูนย์ศึกษา อาเซียนระดับอำเภอ ๑๖ แห่ง มุมเรียนรู้ในสถาบันศึกษาปอเนาะ ๕๑ แห่ง ใน ๔ อำเภอชายแดนจังหวัดสงขลา

๒.๓ บ้านหนังสืออัจฉริยะ โดยเจ้าของบ้านมีจิตอาสา รักในการอ่าน สละพื้นที่ส่วนหนึ่งใน บริเวณบ้านไว้เป็นที่อ่านหนังสือ สำหรับคนในชุมชนของตนเอง จำนวน ๘๑๔ แห่ง

๔. การจัดการตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

โครงการฟาร์มตัวอย่างตามแนวพระราชดำริสมเด็จพระนางเจ้าบรมราชินีนาถ สายใยรักแห่งครอบครัว เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเด็กป่วยในโรงพยาบาล พัฒนากลุ่มน้ำปากพนัง ศูนย์สามวัย โครงการจัดการศึกษาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเด็กป่วยในโรงพยาบาล

๕. การส่งเสริมและจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

การจัดการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยให้กับกลุ่มเป้าหมายพิเศษ ได้แก่ ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ไร้สัญชาติ

ตารางที่ ๒๐ จำนวนนักเรียนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖

ที่	อำเภอ	ภาคเรียน๒/๕๕			รวม นักศึกษา ๒/๕๓	ภาคเรียนที่ ๑/๕๖			รวม	รวม ประถม	รวม ม.ต้น	รวม ม.ปลาย	รวม นักศึกษา ทั้งหมด
		ประถม	ม.ต้น	ม. ปลาย		ประถม	ม.ต้น	ม. ปลาย					
๑	เมือง	๓๐๒	๙๘๒	๑,๓๕๔	๒,๖๓๘	๓๓๙	๑,๐๕๑	๑,๓๙๓	๒,๗๘๓	๖๔๑	๒,๐๓๓	๒,๗๔๗	๕,๔๒๑
๒	สิงหนคร	๑๑	๓๑๙	๔๔๖	๗๗๖	๒๑	๓๐๘	๔๔๘	๗๗๗	๓๒	๖๒๗	๘๙๔	๑,๕๕๓
๓	สติงพระ	๓๑	๓๔๕	๓๙๙	๗๗๕	๔๘		๓๙๙	๔๔๗	๗๙	๓๔๕	๗๙๘	๑,๒๒๒
๔	ระโนด	๔๕	๓๐๒	๕๐๖	๘๕๓	๕๙	๓๓๑	๕๕๙	๙๔๙	๑๐๔	๖๓๓	๑,๐๖๕	๑,๘๐๒
๕	กระแสดินธุ์	๒๕	๑๓๘	๒๒๘	๓๙๑	๓๘	๑๒๓	๒๔๙	๔๑๐	๖๓	๖๒๑	๔๗๗	๘๐๑
๖	ควนเนียง	๘	๑๔๐	๑๙๖	๓๔๔	๑๗	๑๓๔	๒๑๓	๓๖๔	๒๕	๒๗๔	๔๐๙	๗๐๘
๗	บางกล่ำ	๖๗	๒๓๕	๓๔๐	๖๔๒	๖๓	๒๑๑	๓๑๐	๕๘๔	๑๓๐	๔๔๖	๖๕๐	๑,๒๒๖
๘	รัตภูมิ	๔๑	๓๐๒	๔๐๔	๗๔๗	๕๗	๒๙๐	๔๑๕	๗๖๒	๙๘	๕๙๒	๘๑๙	๑,๕๐๙
๙	หาดใหญ่	๒๑๒	๑๒๗๒	๑๘๒๓	๓,๓๐๗	๑๖๖	๑,๓๐๖	๑,๘๒๘	๓,๓๐๐	๓๗๘	๒,๘๗๘	๓,๖๕๑	๖,๖๐๗
๑๐	นาหม่อม	๗	๑๕๐	๑๙๙	๓๕๖	๒๕	๑๑๘	๒๑๖	๓๕๙	๓๒	๒๖๘	๔๑๕	๗๑๕
๑๑	คลองหอยโข่ง	๓	๑๙๙	๒๖๗	๔๖๙	๒	๑๖๒	๒๖๒	๔๒๖	๕	๓๖๑	๕๒๙	๘๙๕
๑๒	สะเดา	๖๔	๔๑๙	๔๘๐	๙๖๓	๑๓๓	๔๓๒	๔๙๓	๑,๐๕๘	๑๙๗	๘๕๑	+๗๓	๒,๐๒๑
๑๓	จะนะ	๗๙	๗๐๒	๘๕๔	๑,๖๓๕	๒๑๗	๗๐๒	๘๗๒	๑,๗๙๑	๒๙๖	๑,๔๐๔	๑,๗๒๖	๓,๔๒๖
๑๔	เทพา	๓๐	๔๒๒	๔๓๔	๘๘๖	๕๑	๔๘๐	๕๓๐	๑,๐๖๑	๘๑	๙๐๒	๙๖๔	๑,๙๔๗
๑๕	นาทวี	๗๐	๕๔๔	๗๒๓	๑,๓๓๗	๔๗	๓๙๔	๙๒๕	๑,๓๖๖	๑๑๗	๙๓๘	๑,๖๔๘	๒,๗๐๓
๑๖	สะบ้าย้อย	๖๙	๕๕๖	๕๐๗	๑,๑๓๒	๖๔	๕๙๓	๕๓๖	๑,๑๙๓	๑๓๓	๑,๑๔๙	๑,๐๔๓	๒,๓๒๕
	รวม	๑,๐๖๔	๑,๐๒๗	๙,๑๖๐	๑๗,๒๕๑	๑,๓๔๗	๖,๖๓๕	๙,๖๔๘	๑๗,๖๓๐	๒,๔๑๑	๑๓,๖๖๒	๑๘,๘๐๘	๓๔,๘๘๑

ที่มา : สำนักงาน กศน.จังหวัดสงขลา (ณ พฤษภาคม ๒๕๕๖)

๓. การศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในพื้นที่จังหวัดสงขลา มีทั้งหมดจำนวน ๑๐ แห่ง ในพื้นที่ ๓ อำเภอ ประกอบด้วย

อำเภอสะบ้าย้อย จำนวน ๔ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนบ้านหาดทราย โรงเรียนบ้านสำนักเขา
โรงเรียนนพาราชและโรงเรียนพลเอกนวล - คุณหญิงบานชื่น จันทร์ตรี

อำเภอนาทวี จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนบ้านประกอบออก และโรงเรียนเชิญพิสนลยุบุตร

อำเภอสะเดา จำนวน ๔ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนล้อมวลชนกีฬา โรงเรียนทุ่งไม้ดวน โรงเรียน
บ้านทุ่งสบายใจ และโรงเรียนบ้านบาโรย

ตารางที่ ๒๑ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา ๒๕๕๖

ชื่อสถานศึกษา	ชื่อผู้บริหาร	หมู่ที่	หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	โทรศัพท์	ระดับเปิดสอน
ตชด.บ้านประกอบออก	ร.ต.ต.สมชาย เสือแก้ว	๓	ประกอบออก	ประกอบ	นาทวี	๐๘๑-๙๗๐๓๕๑๕	อนุบาล-ประถมฯ
ตชด.เชิญ-พิสนลยุบุตร	ร.ต.ต.วินัย จันทร์แก้ว	๙	ช่อนทอง	ทับช้าง	นาทวี	๐๘๗-๒๘๓๐๗๑๖	อนุบาล-ประถมฯ
ตชด.บ้านหาดทราย	ร.ต.ต.ภักดิ์ ชื่นจ้าย	๖	หาดทราย	ธารคีรี	สะบ้าย้อย	๐๘๒-๒๘๔๖๕๓๗	อนุบาล-ประถมฯ
ตชด.นพาราช ๑	ร.ต.ต.สุชาติ สมถวิล	๔	น้ำเขียว	เขาแดง	สะบ้าย้อย	๐๘๐-๑๓๖๓๓๘๕	อนุบาล-ประถมฯ
ตชด.บ้านสำนักเขา	ด.ต.โกวิท จันทร์เขียว	๕	บ้านสำนักเขา	เขาแดง	สะบ้าย้อย	๐๘๑-๙๖๓๘๕๕๘	อนุบาล-ประถมฯ
ตชด.พลเอกนวล - คุณหญิง บานชื่น จันทร์ตรี	ร.ต.อ.สมบูรณ์ บางพระ	๕	แกดะ	ธารคีรี	สะบ้าย้อย	๐๘๙-๘๗๙๒๑๑๙	อนุบาล-ประถมฯ

ชื่อสถานศึกษา	ชื่อผู้บริหาร	หมู่ที่	หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	โทรศัพท์	ระดับเปิดสอน
ตชด.สื่อมวลชนกีฬา	ร.ต.ต.คำพล รักะวงษ์	๖	หัวควน	สำนักแต้ว	สะเดา	๐๘๑-๙๖๓๘๕๔๘	อนุบาล-ประถมฯ
ตชด.ทุ่งไม้ดวน ๒	ร.ต.ต.อนุกุล อนันต์	๔	ชายควน	ป่าดงเบขาร์	สะเดา	๐๘๑-๗๙๘๙๔๔๒	อนุบาล-ประถมฯ
ตชด.บ้านทุ่งสบายใจ	ร.ต.ท.นอบ บุญศรี	๖	ทุ่งสบายใจ	ทุ่งหมอ	สะเดา	๐๘๔-๘๕๕๕๓๒๘	อนุบาล-ประถมฯ
ตชด.บ้านบาโรย	ร.ต.อ.เชียรสินธุ์ เอี่ยมอินทร์	๑๑	บาโรย	ป่าดงเบขาร์	สะเดา	๐๘๒-๒๖๔๗๕๙๖	อนุบาล-ประถมฯ

๔. การศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสงขลา

จังหวัดสงขลา มีโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งกระจายอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาล ในอำเภอ ๖ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสงขลา อำเภอหาดใหญ่ อำเภอสะเดา อำเภอนาทวี อำเภอควนเนียง และอำเภอสิงหนคร รวมทั้งสิ้น ๒๔ โรงเรียน มีอัตรากำลังครูและพนักงาน จำนวน ๘๓๗ คน และเด็กนักเรียน จำนวน ๑๗,๘๔๕ คน

ตารางที่ ๒๒ ข้อมูลโรงเรียนและอัตรากำลังพนักงานครูเทศบาล

ลำดับที่	โรงเรียน	ระดับการศึกษา	จำนวนบุคลากรทางการศึกษา		จำนวนนักเรียน
			ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	
๑. อำเภอเมืองสงขลา					
๑.๑ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา					
๑.๑.๑	อบจ.สงขลา พัทธนาธรรม	ระดับภาคบังคับ	๑	๖	๑๐๓
		ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	(ว่าง ๑)	(ว่าง ๖)	๗๑
๑.๒ เทศบาลนครสงขลา					
๑.๒.๑	เทศบาล ๑ (ถนนนครนอก)	ระดับปฐมวัย	๔	๔๓	๓๓๙
		ระดับภาคบังคับ		(ว่าง ๕)	๗๔๔
๑.๒.๒	เทศบาล ๒ (อ่อนอุทิศ)	ระดับปฐมวัย	๔	๕๒	๒๘๓
		ระดับภาคบังคับ		(ว่าง ๖)	๗๕๕
๑.๒.๓	เทศบาล ๓ (วัดศาลาหัวยาง)	ระดับปฐมวัย	๔	๔๖	๒๒๓
		ระดับภาคบังคับ		(ว่าง ๓)	๗๕๔
๑.๒.๔	เทศบาล ๔ (บ้านแหลมทราย)	ระดับปฐมวัย	๔	๕๑	๑๙๑
		ระดับภาคบังคับ		(ว่าง ๑)	๑,๑๗๓
๑.๒.๕	เทศบาล ๕ (วัดหัวป้อมนอก)	ระดับภาคบังคับ	๕	๙๒	๑,๓๒๓
		ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย		(ว่าง ๑๗)	๓๗๙
๑.๓ เทศบาลเมืองเขารูปช้าง					
๑.๓.๑	เทศบาล ๑ (บ้านเขาแก้ว)	ระดับปฐมวัย	๕	๘	๖๕
		ระดับภาคบังคับ		(ว่าง ๕)	๗๑
๒. อำเภอหาดใหญ่					
๒.๑ เทศบาลนครหาดใหญ่					
๒.๑.๑	เทศบาล ๑ (เอ็งเสียงสามัคคี)	ระดับปฐมวัย	๕	๑๑๖ (ว่าง ๔)	๒๓๒
		ระดับภาคบังคับ			๒,๒๗๔
		ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย			๑๗๔
๒.๑.๒	เทศบาล ๒ (บ้านหาดใหญ่)	ระดับปฐมวัย	๕	๖๘ (ว่าง ๓)	๒๓๖
		ระดับภาคบังคับ			๑,๑๑๓
๒.๑.๓	เทศบาล ๓ (โศภนพิทยาคูณาธรรม)	ระดับปฐมวัย	๔	๕๘ (ว่าง ๑)	๑๘๖
		ระดับภาคบังคับ			๙๖๘
๒.๑.๔	เทศบาล ๔ (วัดคลองเรียน)	ระดับปฐมวัย	๔	๖๑	๒๐๘
		ระดับภาคบังคับ			๙๙๗
๒.๑.๕	โรงเรียนเทศบาล ๕ (วัดหาดใหญ่)	ระดับปฐมวัย	๓	๔๐	๑๐๗
		ระดับภาคบังคับ			๔๒๒
๒.๑.๖	โรงเรียนเทศบาล ๖ (อนุบาลในฝัน)	ระดับปฐมวัย	๑	๑๖	๒๐๑
		ระดับภาคบังคับ			๑๗๙

ตารางที่ ๒๒ ข้อมูลโรงเรียนและอัตรากำลังพนักงานครูเทศบาล (ต่อ)

ลำดับที่	โรงเรียน	ระดับการศึกษา	จำนวนบุคลากรทางการศึกษา		จำนวนนักเรียน
			ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	
๒.๒ เทศบาลตำบลพะตง					
๒.๒.๑	เทศบาล ๑ (ชุมชนบ้านอุดมทอง)	ระดับปฐมวัย	๒	๑๙ (ว่าง ๑)	๑๕๗
		ระดับภาคบังคับ			๓๓๙
๒.๓ เทศบาลเมืองคลองแห					
๒.๓.๑	เทศบาล ๑ (อนุบาล อัจฉริยะ)	ระดับปฐมวัย	๒	๗ (ว่าง ๔)	๒๐๙
		ระดับภาคบังคับ			๗๗
๓. อำเภอสะเตา					
๓.๑ เทศบาลเมืองสะเตา					
๓.๑.๑	เทศบาล ๑ (บ้านสะเตา)	ระดับปฐมวัย	๔ (ว่าง ๑)	๖๓ (ว่าง ๒)	๔๖๕
		ระดับภาคบังคับ			๙๖๒
๓.๑.๒	เทศบาล ๒ (บ้านสะเตา)	ระดับปฐมวัย	๓	๓๕ (ว่าง ๒)	๑๖๘
		ระดับภาคบังคับ			๕๖๘
๓.๑.๓	เทศบาล ๓ (ชุมชนหมู่บ้านตัวอย่าง)	ระดับปฐมวัย	๑	๑๑ (ว่าง ๑)	๕๘
		ระดับภาคบังคับ			๑๐๐
๓.๒ เทศบาลตำบลปรัง					
๓.๒.๑	เทศบาลตำบลปาดังเบซาร์	ระดับปฐมวัย			๑๒๓
๔. อำเภอนาทวี					
๔.๑ เทศบาลตำบลนาทวี					
๔.๑.๑	เทศบาลตำบลนาทวี	ระดับปฐมวัย	๑	๑๕	๙๓
		ระดับภาคบังคับ			๒๑๐
๕. อำเภอควนเนียง					
๕.๑ เทศบาลตำบลควนเนียง					
๕.๑.๑	เทศบาลตำบลควนเนียง	ระดับปฐมวัย	๑ (ว่าง ๑)	๔ (ว่าง ๒)	๙๓
๖. อำเภอสิงหนคร					
๖.๑ เทศบาลเมืองสิงหนคร					
๖.๑.๑	เทศบาลเมืองสิงหนคร ๑ (บ้านยางงาม)	ระดับปฐมวัย	๑	๙ (ว่าง ๔)	๒๓๙
รวมทั้งสิ้น			๖๑	๘๓๗	๑๗,๘๔๕

๕. การศึกษามหาวิทยาลัย

จังหวัดสงขลาเป็นศูนย์กลางการศึกษาของภูมิภาคในการสร้างองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม และเอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ โดยเน้นสาขาที่สอดคล้องกับความต้องการของภูมิภาค ควบคู่ไปกับการพัฒนาสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้ได้มาตรฐานสากลสู่ระดับนานาชาติ โดยมีมหาวิทยาลัยในพื้นที่ที่เป็นของรัฐและเอกชนจำนวน ๕ แห่ง คือ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย และมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ (เอกชน) เปิดสอนตั้งแต่ระดับ ปวส. ถึงปริญญาเอก มีจำนวนนิสิตนักศึกษาแต่ละแห่ง ดังนี้ (ข้อมูลปีการศึกษา ๒๕๕๖)

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มี ๕ วิทยาเขต คือ วิทยาเขตหาดใหญ่ วิทยาเขตปัตตานี วิทยาเขตภูเก็ต วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี และวิทยาเขตตรัง ซึ่งได้เปิดสอนตั้งแต่ระดับปริญญาตรีถึงปริญญาเอก หรือเทียบเท่า โดยมีจำนวนนิสิตนักศึกษา ๕ วิทยาเขต รวมทั้งสิ้น ๔๐,๖๑๓ คน (ข้อมูล ณ มิ.ย. ๕๖)

มหาวิทยาลัยทักษิณ มี ๒ วิทยาเขต คือ วิทยาเขตสงขลา และวิทยาเขตพัทลุง

- เปิดสอนหลักสูตรทั้งระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา จำนวนทั้งหมด ๒๙ หลักสูตร ๘๒ สาขาวิชา โดยจำแนกเป็นหลักสูตรระดับปริญญาตรี ๑๖ หลักสูตร ๕๓ สาขาวิชา ระดับปริญญาโท ๘ หลักสูตร ๒๖ สาขาวิชา และระดับปริญญาเอก ๒ หลักสูตร ๓ สาขาวิชา

- นิสิตทั้งหมด จำนวน ๑๓,๗๙๗ คน แบ่งตามระดับการศึกษา ระดับปริญญาตรี ๑๒,๒๙๑ คน ระดับปริญญาโท ๑,๓๗๕ คน และระดับปริญญาเอก ๕๐ คน

- บุคลากรสายคณาจารย์ จำนวน ๔๕๑ คน และ สายสนับสนุนจำนวน ๖๘๔ คน รวม ๑,๑๓๕ คน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เปิดสอนหลักสูตรทั้งระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา จำนวนทั้งหมด ๑๘ หลักสูตร ๖๒ สาขาวิชา โดยจำแนกเป็นหลักสูตรระดับปริญญาตรี ๑๒ หลักสูตร ๕๓ สาขาวิชา ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ๑ หลักสูตร ๑ สาขาวิชา ระดับปริญญาโท ๕ หลักสูตร ๘ สาขาวิชา นักศึกษาทั้งหมด จำนวน ๑๓,๙๖๖ คน แบ่งเป็นระดับปริญญาตรี ๑๓,๖๐๔ คน ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ๑๑๙ คน และระดับปริญญาโท ๒๔๓ คน

บุคลากรทั้งหมด ๘๕๙ คน แบ่งเป็นสายวิชาการ ๔๕๑ คน และสายสนับสนุนทางวิชาการ ๔๐๘ คน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ถึงระดับปริญญาตรี มีจำนวนนิสิตนักศึกษารวมทั้งสิ้น ๙,๖๕๒ คน แยกเป็นระดับ ปวส. จำนวน ๓๔๓ คน และปริญญาตรี ๙,๒๔๒ คน ปริญญาโท ๖๗ คน (ข้อมูล ณ กค. ๕๖)

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ (เอกชน) เปิดสอนระดับปริญญาตรี ป.บัณฑิต ปริญญาโท และปริญญาเอก มีจำนวนนักศึกษา รวมทั้งสิ้น ๔,๗๐๑ คน แยกเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน ๔,๓๙๓ คน ประกาศนียบัตรบัณฑิต ๓๔ คน ปริญญาโท ๒๓๒คน ปริญญาเอก ๔๒ คน (ข้อมูล ณ ๓๑ ธ.ค. ๕๖)

(๑๐) ด้านสวัสดิการสังคม

จังหวัดสงขลาได้ดำเนินงานด้านการพัฒนาและจัดสวัสดิการในกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ให้แก่ เด็ก สตรี คนพิการ ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส บุคคลเร่ร่อนและกลุ่มองค์กรเครือข่าย เพื่อสร้างโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายที่ประสบปัญหาทางสังคมได้รับการปกป้อง ค้ำครองและพัฒนา มีหลักประกันในการดำรงชีวิตสามารถเข้าถึงบริการด้านสวัสดิการสังคม ตลอดจนส่งเสริมให้ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้เกิดสังคมคุณธรรม

ในรอบปี ๒๕๕๖ จังหวัดสงขลา ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมด้านการพัฒนาสังคมและจัดสวัสดิการสังคมแก่กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ ๒๓ รายงานสถิติผู้รับบริการทางสังคม จังหวัดสงขลา ปีงบประมาณ ๒๕๕๖

โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณที่ได้รับ การจัดสรร(บาท)	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
<p>๑. การดำเนินงานด้านเด็ก</p> <p>๑.๑ การส่งเสริมเด็กแบบครอบครัวอุปถัมภ์</p> <p>๑.๒ การรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม</p> <p>๑.๓ การดำเนินงานด้านการคุ้มครองผู้ถูกระทำ ความรุนแรงในครอบครัว</p>	<p>๓๒๑,๐๐๐</p> <p>๓๙,๐๐๐</p> <p>๕๐,๐๐๐</p>	<p>๒๖ ครอบครัว</p> <p>๖๑ ครอบครัว</p> <p>๑๖ อำเภอ</p> <p>๓๘ ราย</p>	<p>- ส่งเคราะห์เด็กในครอบครัวที่ประสบภาวะยากลำบากทำให้เด็กมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในลักษณะครอบครัวอุปถัมภ์ จำนวน ๒๖ ครอบครัว</p> <p>- รับคำร้องและพิจารณาคุณสมบัติครอบครัวที่มีความพร้อมในการดูแลเด็กนำเข้าไปประชุมพิจารณา ๖๑ ครอบครัว</p> <p>- จัดประชุมคณะกรรมการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมประจำจังหวัดสงขลา จำนวน ๔ ครั้ง</p> <p>- ดำเนินโครงการรณรงค์ยุติความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และความรุนแรงในครอบครัวปี ๒๕๕๖ ควบคู่กับการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมและการพัฒนาสังคม</p> <p>- ให้การคุ้มครองผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัวตาม พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐</p>
<p>๒. การดำเนินงานด้านคนพิการ</p> <p>๒.๑ การจดทะเบียนคนพิการ</p> <p>๒.๒ โครงการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ</p> <p>๒.๓ การจ้างงานคนพิการ</p> <p>๒.๔ กิจกรรมจัดบริการผู้ช่วยคนพิการ</p> <p>๒.๕ ล่ามภาษามือ</p> <p>๒.๖ งานกองทุนคนพิการ</p>	<p>๕๐,๐๐๐</p> <p>๓๐๐,๐๐๐</p> <p>-</p> <p>๑๒๕,๐๐๐ (งบกองทุน)</p> <p>๑๗๕,๐๐๐ (งบประมาณ)</p> <p>๑๕๐,๐๐๐</p>	<p>๑๕ หลัง</p> <p>๘๐ ราย</p> <p>๒๒ ราย</p> <p>๘๙ ครั้ง</p> <p>-</p>	<p>- รับจดทะเบียนคนพิการรายใหม่ และต่ออายุบัตรประจำตัวคนพิการ รวม ๓,๗๙๕ ราย</p> <p>- ทำสมุดและไวนิลประชาสัมพันธ์</p> <p>- จัดทำแผ่นพับสิทธิคนพิการและแผ่นพับอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์แก่คนพิการ</p> <p>เบิกจ่ายงบประมาณให้ อปท.ในพื้นที่ดำเนินการได้แก่ พื้นที่ตำบลต้นแบบ ๓ หลัง พื้นที่ประสบภัยพิบัติและอื่นๆ จำนวน ๑๒ หลัง รวม ๑๕ หลัง</p> <p>- จัดประชุมสถานประกอบการ จัดนัดพบแรงงาน คนพิการ ผู้ดูแลคนพิการและองค์กรคนพิการ</p> <p>- รับขึ้นทะเบียนงานสำหรับคนพิการ</p> <p>- จ่ายค่าตอบแทนให้แก่ผู้ช่วยคนพิการ ๕ คนๆละ ๕๐ บาท/ชั่วโมง ไม่เกิน ๖ ชั่วโมง/วัน หรือ ๑๐๐ ชั่วโมงต่อเดือน เบิกจ่ายตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๕ - กันยายน ๒๕๕๖</p> <p>- ประชุมทบทวนคณะกรรมการผู้ช่วยคนพิการ และติดตามการปฏิบัติงานของผู้ช่วยคนพิการ จำนวน ๑ ครั้ง</p> <p>- ออกติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้ช่วยคนพิการ ๑ ครั้ง</p> <p>- ให้บริการล่ามภาษามือแก่คนพิการหูหนวก เพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิตประจำวันทั้งด้านการแพทย์ อาชีพ ติดต่อหน่วยงานราชการหรือหน่วยงานต่างๆ</p> <p>เงินกู้ยืมประกอบอาชีพรายบุคคล</p> <p>- อนุมัติครั้งที่ ๑/๕๖ จำนวน ๑๒ ราย</p> <p>- อนุมัติครั้งที่ ๒/๕๖ จำนวน ๒๖ ราย</p> <p>- งบประมาณ ๑,๒๘๓,๐๐๐ บาท</p>
<p>๓. การดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ</p> <p>๓.๑ โครงการสนับสนุนการจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี</p> <p>๓.๒ การดำเนินงานกองทุนผู้สูงอายุ</p>	<p>๑,๒๘๓,๐๐๐</p> <p>๖,๘๓๔,๐๐๐</p>	<p>๔,๒๓๓ ราย</p>	<p>- ช่วยเหลือค่าจัดการศพผู้สูงอายุ รายละ ๒,๐๐๐ บาท จำนวน ๓,๔๑๗ ราย (งบประมาณไม่เพียงพอกับผู้เสียชีวิต)</p> <p>๑. เงินกู้ยืมประกอบอาชีพรายบุคคล</p> <p>- รับคำร้องทั้งหมด ๑๗ ราย</p> <p>- อนุมัติเงินกู้ ๑๔ ราย</p> <p>- งบประมาณ ๓๐๕,๗๐๐ บาท</p>

โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณที่ได้รับ การจัดสรร(บาท)	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
			๒. เงินอุดหนุนชมรมผู้สูงอายุที่ดำเนินโครงการด้านผู้สูงอายุ - รับแบบเสนอโครงการขอรับการสนับสนุน จำนวน ๒ โครงการ - อนุมัติเงินอุดหนุน ๑ ชมรม(โรงพยาบาลสิงหนคร) โครงการ ส่งเสริมรายได้ในผู้สูงอายุ - งบประมาณ ๓๕,๐๐๐ บาท
๔. การดำเนินงาน <u>ด้านผู้ด้อยโอกาส</u> ๔.๑ การสงเคราะห์ ผู้ติดเชื้อเอดส์และครอบครัว ๔.๒ การสงเคราะห์ ผู้ตกทุกข์ได้ยากกลับภูมิลำเนาเดิม ๔.๓ ช่วยเหลือบุคคลเร่ร่อนขอทาน ๔.๔ งานสังคมสงเคราะห์ ๔.๕ งานศูนย์ดำรงธรรม	๑๒๐,๐๐๐ ๖๙,๔๐๐	๖๐ ครอบครัว ๑๐๐ ราย ๑๖ อำเภอ ๑๖ อำเภอ ๑๖ อำเภอ	- ให้การช่วยเหลือครอบครัวที่ได้รับ ผลกระทบจากปัญหาเอดส์ จำนวน ๖๐ ราย - ส่งผู้ตกทุกข์ได้ยากกลับภูมิลำเนาเดิม จำนวน ๑๐๐ ราย - ดำเนินการควบคุม จำนวน ๒ ครั้ง ควบคุมขอทาน จำนวน ๑๕ ราย - ส่งเข้ารับบริการสถานสงเคราะห์ จำนวน ๑๕ ราย - รับเรื่องร้องทุกข์และให้การช่วยเหลือ จำนวน ๒๗ ราย
๕. การดำเนินงาน <u>ด้านครอบครัวและสตรี</u> ๕.๑ การสงเคราะห์ ผู้ประสบปัญหาทางสังคมกรณีฉุกเฉิน	๑,๘๐๐,๐๐๐	๑,๔๗๙ ราย	- สงเคราะห์ผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อนด้านการครองชีพ และประสบปัญหาทางสังคม จำนวน ๑,๔๗๙ ราย
๖.การดำเนินงาน <u>ด้านการค้ามนุษย์</u> ๖.๑ การป้องกันและแก้ไขปัญหา การค้ามนุษย์ ๖.๒ จัดงานวันรณรงค์ต่อต้านการค้า มนุษย์ประจำปี ๒๕๕๖ ๖.๓ การฝึกอบรมเผยแพร่ความรู้ตาม พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการค้า มนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ๖.๔ ถอดบทเรียน การค้ามนุษย์ในพื้นที่ จังหวัดสงขลา	๕๓,๗๐๐ ๗๐,๐๐๐ ๗๐,๐๐๐ ๑๕,๙๐๐	๓ ครั้ง ประชาชนใน จังหวัดสงขลา ๑๐๐ คน ๕๐ คน	- จัดประชุมคณะอนุกรรมการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการค้ามนุษย์จังหวัดสงขลา - จัดงานวันรณรงค์ต่อต้านการค้ามนุษย์ในบริเวณถนนคนเดิน สงขลาแต่แรก ในพื้นที่จังหวัดสงขลา - จัดอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่จังหวัดสงขลาและเจ้าหน้าที่ ในพื้นที่จังหวัดสงขลา จำนวน ๑๐๐ คน - คณะอนุกรรมการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหา การค้ามนุษย์จังหวัดและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

ที่มา: สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสงขลา

จังหวัดสงขลา มีโครงสร้างประชากรเริ่มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากข้อมูลของสำนักงานสถิติจังหวัดสงขลา ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ จังหวัดสงขลา มีประชากรทั้งสิ้น ๑,๓๘๙,๘๙๐ คน มีจำนวนครัวเรือนรวมทั้งสิ้น ๔๘๐,๒๑๕ ครัวเรือน มีผู้สูงอายุ จำนวน ๑๗๗,๔๐๑ คน จำนวนประชากรผู้สูงอายุคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๗๖ ของจำนวนประชากรในจังหวัดสงขลา

จังหวัดสงขลาได้ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคม ครอบคลุมในทุกกลุ่มเป้าหมายภาคี เครือข่ายด้านสังคมที่มีจุดร่วมในการมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ได้รับการและสวัสดิการสังคมอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

๑. จากการศึกษาข้อมูลทางสังคมในจังหวัดสงขลาของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ มนุษย์จังหวัดสงขลา พ.ศ.๒๕๕๓ - ๒๕๕๔ ภาพรวมของจังหวัดสงขลาตาม อปท.๑ ในปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๗ ได้พบปัญหาเชิงประเด็นและกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

ตารางที่ ๒๔ ปัญหาประเด็นเชิงสังคม

ประเด็น	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	เปรียบเทียบข้อมูลปี ๕๖ กับข้อมูลปี ๕๗
๑.๑ ปัญหาด้านที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม	๓,๕๐๒	๑๐,๕๒๗	เพิ่มขึ้นจำนวน ๗,๐๒๕ หน่วย คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๖๐
๑.๒ ปัญหาด้านสุขภาพอนามัย	๖,๑๓๔	๑๘,๘๕๕	เพิ่มขึ้นจำนวน ๑,๒๗๒ หน่วย คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๓๙
๑.๓ ปัญหาด้านการศึกษา	๗๘๙	๖๗๘	ลดลงจำนวน ๑๑๑ หน่วย คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๐๗
๑.๔ ปัญหาด้านการมีงานทำและรายได้	๙,๑๐๕	๒๔,๙๖๓	เพิ่มขึ้นจำนวน ๑๕,๘๕๘ หน่วย คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๑๗
๑.๕ ปัญหาด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	๓,๒๙๐	๓,๑๙๐	ลดลงจำนวน ๑๐๐ หน่วย คิดเป็นร้อยละ ๓.๐๔
๑.๖ ปัญหาด้านวัฒนธรรมและจริยธรรม	๔๔๓	๓๓๔	ลดลงจำนวน ๑๐๙ คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๖๐
๒. ปัญหาเชิงประเด็นสังคม	๒๓,๒๖๓	๕๘,๕๔๗	เพิ่มขึ้นจำนวน ๓๕,๒๘๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕๑.๖๗
๓.๑ ปัญหาเด็กและเยาวชน (อายุ ๐ - ๒๕ ปี)	๙,๖๑๑	๗,๑๙๒	ลดลงจำนวน ๒๔๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๑๗
๓.๒ ปัญหาครอบครัว	๙๘๐	๑,๘๓๙	เพิ่มขึ้นจำนวน ๘๕๙ ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๖๕
๓.๓ ปัญหาสตรี (อายุ ๒๕ ปีขึ้นไป - ๖๐ ปี)	๔๓๗	๑,๖๖๔	เพิ่มขึ้นจำนวน ๑,๒๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘๐.๓๘
๓.๔ ปัญหาผู้สูงอายุ (อายุ ๖๐ ปีขึ้นไป)	๔,๓๗๕	๘,๐๓๐	เพิ่มขึ้นจำนวน ๓,๖๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๕๔
๓.๕ ปัญหาคนพิการ	๓๙	๑๖๘	ลดลงจำนวน ๑,๐๗๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๔๗
๓.๖ ปัญหาแรงงาน	๘๙๙	๒,๖๕๖	เพิ่มขึ้นจำนวน ๑,๗๕๗ คิดเป็นร้อยละ ๑๙๔.๔๔
๔. ปัญหาเชิงกลุ่มเป้าหมายที่ต้องได้รับการพัฒนา	๑๖,๓๔๑	๒๑,๕๔๙	เพิ่มขึ้นจำนวน ๕,๒๐๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๘๗

๒. ข้อมูลผู้ด้อยโอกาสทางสังคมจังหวัดสงขลาที่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสงขลา ได้สำรวจและประมวลข้อมูลที่ต้องการความช่วยเหลือในเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗

ตารางที่ ๒๕ ข้อมูลผู้ด้อยโอกาสทางสังคมจังหวัดสงขลา

ที่	พื้นที่	กลุ่มเป้าหมาย					รวม
		เด็ก	คนพิการ	ผู้สูงอายุ	ผู้ด้อยโอกาส	สตรี	
๑	อำเภอเมือง	๓	๖	๑๐	-	-	๑๙
๒	อำเภอหาดใหญ่	๓	๒๕	๓๕	-	-	๖๓
๓	อำเภอสะเดา	๑	๒๑	๘	-	-	๓๐
๔	อำเภอคลองหอยโข่ง	-	๑๐	๑๒	-	-	๒๒
๕	อำเภอบางกล่ำ	-	๖	๖	-	-	๑๒
๖	อำเภอควนเนียง	-	๕	๒๓	-	-	๒๘
๗	อำเภอรัตนภูมิ	-	๖	๒๕	-	-	๓๑
๘	อำเภอนาหม่อม	-	-	๗	-	-	๗
๙	อำเภอจะนะ	-	-	๑๕	-	-	๑๕
๑๐	อำเภอนาทวี	-	๖	๒๕	-	-	๓๑
๑๑	อำเภอเทพา	๑	๗	๖	-	-	๑๔
๑๒	อำเภอสะบ้าย้อย	๒	๕	๒๐	-	๑๐	๓๗

ที่	พื้นที่	กลุ่มเป้าหมาย					รวม
๑๓	อำเภอกระแสดินธุ์	๑	๓	๗	-	-	๑๑
๑๔	อำเภอรโนด	๑	๒๒	๑๓	-	-	๓๖
๑๕	อำเภอสิงหนคร	๒	๑๕	๑๓	๑	๒	๓๓
๑๖	อำเภอสทิงพระ	๑	๑๒	๑๒	๓	-	๒๘
	รวม	๑๕	๑๔๙	๒๓๗	๔	๑๒	๔๑๗

ที่มา: สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสงขลา
ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๕๗

ตารางที่ ๒๖ สรุปข้อมูลปัญหา/ความต้องการของผู้ด้อยโอกาสทางสังคมจังหวัดสงขลา

ที่	พื้นที่	ปัญหา/ความต้องการ									
		ผู้ด้อยโอกาส ที่ต้องได้รับการดูแล	ปัญหาที่อยู่อาศัย	การครองชีพ	ทุนประ กอบอาชีพ	ทุนการศึกษา	เครื่องอุปโภค บริโภค	รถเข็นคนพิการ	คำปรึกษา พยาบาล	ไฟฟ้า	ฝึกอาชีพ
๑	อำเภอเมือง	๑๙	๕	๑๔	-	-	-	-	-	-	-
๒	อำเภอหาดใหญ่	๖๓	๒๔	๓๙	-	-	-	-	-	-	-
๓	อำเภอสะเดา	๓๐	๑	๒๙	-	-	-	-	-	-	-
๔	อำเภอคลองหอยโข่ง	๒๒	๘	๑๔	-	-	-	-	-	-	-
๕	อำเภอบางกล่ำ	๑๒	๑๑	๑	-	-	-	-	-	-	-
๖	อำเภอควนเนียง	๒๘	๒๒	๖	-	-	-	-	-	-	-
๗	อำเภอรัตนภูมิ	๓๑	๑๑	๒๐	-	-	-	-	-	-	-
๘	อำเภอนาหม่อม	๗	๒	๕	-	-	-	-	-	-	-
๙	อำเภอจะนะ	๑๕	๑๔	๑	-	-	-	-	-	-	-
๑๐	อำเภอนาทวี	๓๑	๒๕	๖	-	-	-	-	-	-	-
๑๑	อำเภอเทพา	๑๔	๑๐	๔	-	-	-	-	-	-	-
๑๒	อำเภอสะบ้าย้อย	๓๗	๓๕	๒	-	-	-	-	-	-	-
๑๓	อำเภอกระแสดินธุ์	๑๑	๕	๖	-	-	-	-	-	-	-
๑๔	อำเภอรโนด	๓๖	๘	๒๘	-	-	-	-	-	-	-
๑๕	อำเภอสิงหนคร	๓๓	๒๐	๑๓	-	-	-	-	-	-	-
๑๖	อำเภอสทิงพระ	๒๘	๖	๒๒	-	-	-	-	-	-	-
	รวม	๔๑๗	๒๐๗	๒๑๐	-	-	-	-	-	-	-

ที่มา: สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสงขลา
ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๕๗

(๑๑) ด้านเศรษฐกิจ

โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดสงขลา

ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสงขลา (GPP AT CURRENT MARKET PRICES)ปี ๒๕๕๕ มีมูลค่าเท่ากับ ๒๐๒,๔๒๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑.๖๖ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) และคิดเป็นร้อยละ ๑๘.๐๔ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคใต้ (GRP) ซึ่งมีมูลค่าสูงสุดของภาคใต้

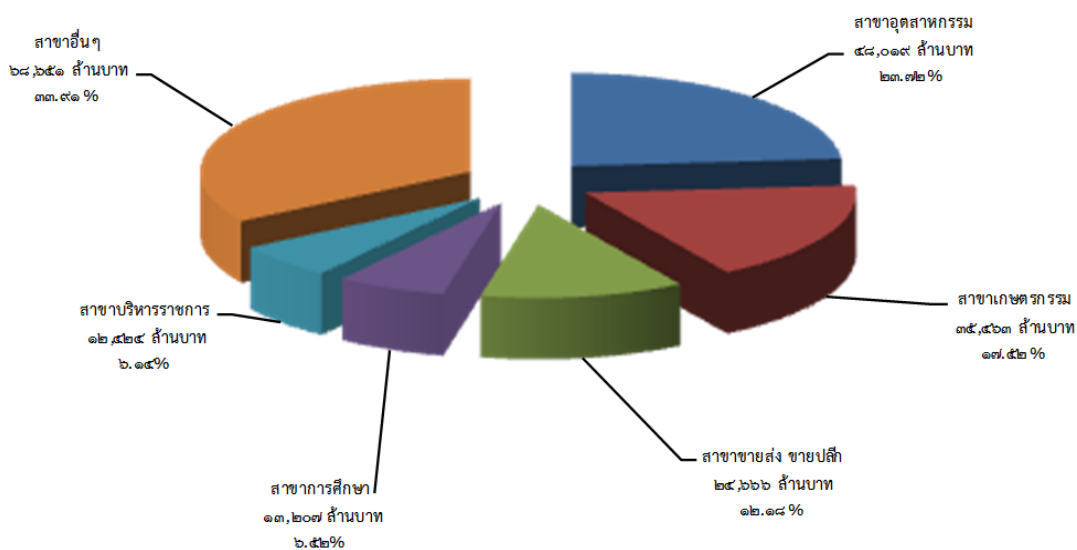
โครงสร้างการผลิตของจังหวัดสงขลา ขึ้นอยู่กับสาขาอุตสาหกรรมเป็นหลัก โดยมีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๗๒ ของ GPP สาขาการผลิตที่มีความสำคัญรองลงมา ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ มีสัดส่วนร้อยละ ๑๗.๕๒ และสาขาการขายส่ง ขายปลีก มีสัดส่วนร้อยละ ๑๒.๑๘

สำหรับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรในจังหวัดสงขลา ปี ๒๕๕๕ เท่ากับ ๑๓๔,๘๔๓ บาทต่อปี ลดลงจากปี ๒๕๕๔ ซึ่งมีรายได้เฉลี่ย ๑๓๙,๗๕๕ บาทต่อปี เป็นอันดับที่ ๒๓ ของประเทศ เป็นอันดับที่ ๕ ของภาคใต้ และเป็นอันดับที่ ๑ ของกลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้ ขณะที่รายได้เฉลี่ยต่อหัวของประเทศ ในปี ๒๕๕๕ เท่ากับ ๑๘๓,๘๐๓ บาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๔ ซึ่งเท่ากับ ๑๖๘,๙๘๐ บาทต่อปี

อัตราการขยายตัวเศรษฐกิจจังหวัดสงขลา (แบบปริมาณลูกโซ่) ปี ๒๕๕๕ เท่ากับ ๓.๒๓เฉลี่ย ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๕๑- ๒๕๕๕) ร้อยละ ๑.๖๙ ต่อปีเฉลี่ย ๑๐ ปี (พ.ศ.๒๕๔๖- ๒๕๕๕) ร้อยละ ๒.๓๑ ต่อปี

โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดสงขลา ปี พ.ศ.๒๕๕๕

ณ ราคาประจำปี

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ข้อมูล ณ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๕

๓. การค้าชายแดนที่เป็นการค้าขายรายใหญ่ ๆ มีมูลค่านำเข้า- ส่งออกสูง ทำในรูปนิติบุคคลเช่นการนำเข้าไม้การส่งออกยางพาราหรือสินค้าอุปโภคบริโภคที่มีมูลค่ามากเป็นต้น

สำหรับการค้าชายแดนไทย - มาเลเซียนั้นประเทศไทยมีจังหวัดชายแดนที่ติดกับประเทศมาเลเซีย ๕ จังหวัดได้แก่สงขลาปัตตานียะลา นราธิวาสและสตูลมีระยะทางยาวรวม ๖๗๒ กิโลเมตรการค้าชายแดนด้าน

มาเลเซียมีการทำการค้าอย่างเป็นระบบมาตรฐานและมีการขนส่งทั้งทางรถยนต์และรถไฟมูลค่าการค้าชายแดนมาเลเซียมีมูลค่ามากกว่าการค้าชายแดนกับประเทศอื่นๆ

การค้าชายแดนของจังหวัดสงขลา ปี ๒๕๕๖ มีมูลค่าการค้ารวมทั้งสิ้น ๗๓๑,๔๖๕.๑๐ ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ ๗.๑๒ เป็นมูลค่าการส่งออก ๔๑๖,๕๓๐.๙๘ ล้านบาท และมูลค่าการนำเข้า ๓๑๔,๗๓๔.๑๒ ล้านบาท ซึ่งมีมูลค่าการค้าสุทธิ ๑๐๑,๕๙๖.๘๖ ล้านบาท โดยด่านศุลกากรสะเดามีมูลค่าการค้ารวมมากที่สุด รองลงมาคือ ด่านศุลกากรสงขลา และด่านศุลกากรปาดังเบซาร์

ตารางที่ ๒๗ ข้อมูลมูลค่าการค้าชายแดนผ่านด่านของจังหวัดสงขลา

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔	๒๕๕๕	๒๕๕๖
มูลค่าการส่งออก	๓๖๔,๓๒๐.๖๖	๓๐๐,๒๒๕.๗๓	๔๐๔,๐๒๙.๐๒	๕๒๒,๑๔๕.๘๖	๔๕๑,๒๔๗.๔๓	๔๑๖,๕๓๐.๙๘
มูลค่าการนำเข้า	๒๑๔,๖๓๐.๐๗	๒๐๓,๐๖๙.๘๒	๒๔๕,๖๙๔.๓๙	๓๔๙,๖๑๓.๐๙	๓๓๖,๓๑๑.๖๑	๓๑๔,๗๓๔.๑๒
มูลค่าการค้าชายแดนรวม	๕๗๘,๙๕๐.๗๓	๕๐๓,๒๙๕.๕๕	๖๔๙,๗๒๓.๔๐	๘๗๑,๗๕๘.๙๖	๗๘๗,๕๕๙.๐๔	๗๓๑,๔๖๕.๑๐

หมายเหตุการค้าชายแดนด่านศุลกากรสงขลา ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าเครื่องจักรกล

ที่มา : ด่านศุลกากรสะเดา ด่านศุลกากรปาดังเบซาร์ ด่านศุลกากรสงขลา และด่านท่าอากาศยานหาดใหญ่

ข้อมูล ณ เดือนมกราคม ๒๕๕๗

(๑๒) สถานการณ์ด้านแรงงาน

➤ **ประชากรและกำลังแรงงาน** จังหวัดสงขลามีประชากรทั้งสิ้น จำนวน ๑,๕๒๑,๐๓๗ คน เป็นผู้ที่มิอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๑,๒๑๑,๔๓๖ คน จำแนกเป็นผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน ๘๕๙,๙๒๗ คน ผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน จำนวน ๓๕๑,๕๐๙ คน โดยผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงานจำแนกเป็นผู้มีงานทำ ๘๔๔,๔๗๐ คน (ร้อยละ ๙๘.๒๐) ผู้ว่างงาน ๑๕,๔๕๗ คน (ร้อยละ ๑.๘๐)

➤ **การมีงานทำ** ผู้มีงานทำในจังหวัดสงขลา จำนวน ๘๔๔,๔๗๐ คน จำแนกเป็นผู้ที่ทำงานในภาคเกษตรกรรม จำนวน ๒๓๒,๔๓๓ คน (ร้อยละ ๒๗.๕๒) และทำงานนอกภาคเกษตรกรรม จำนวน ๖๑๒,๐๓๗ คน (ร้อยละ ๗๒.๔๘) โดยทำงานในสาขาการขายส่งการขายปลีกมากที่สุด จำนวน ๑๕๖,๐๐๕ คน (ร้อยละ ๑๘.๔๗) รองลงมาคือ สาขาการผลิต จำนวน ๑๑๒,๔๙๓ คน (ร้อยละ ๑๓.๓๒) และสาขาการโรงแรมและอาหาร จำนวน ๑๐๔,๐๙๗ คน (ร้อยละ ๑๒.๓๓) โดยผู้ที่มีงานทำจำนวน ๒๑๓,๖๒๕ คน (ร้อยละ ๒๕.๓๐) ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย และมีสถานภาพการทำงานเป็นลูกจ้างเอกชน จำนวน ๓๒๔,๔๙๖ คน (ร้อยละ ๓๘.๔๕)

➤ **การว่างงาน** ไตรมาสใหม่จังหวัดสงขลาที่มีผู้ว่างงาน จำนวน ๑๕,๔๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๘๐ ในขณะที่ปี ๒๕๕๖ มีผู้ว่างงาน จำนวน ๖,๐๐๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๗๐ และปี ๒๕๕๕ มีผู้ว่างงาน จำนวน ๖,๖๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๐

➤ **การออกจากงาน** ช่วงไตรมาส ๓ (กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๕๗) มีผู้ประกันตนที่ออกจากงาน/ขึ้นทะเบียนกรณีว่างงานกับสำนักงานจัดหางานจังหวัดสงขลา จำนวน ๒,๙๖๕ คน โดยในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๗ มีผู้ออกจากงานมากที่สุด จำนวน ๑,๐๕๘ คน จำแนกเป็นผู้ถูกเลิกจ้าง จำนวน ๑๘๖ คน ลาออก ๘๗๒ คน รองลงมาคือ เดือนสิงหาคม ๒๕๕๗ มีผู้ออกจากงานทั้งหมด จำนวน ๙๒๕ คน จำแนกเป็นผู้ถูกเลิกจ้าง จำนวน ๑๓๓ คน ลาออก ๗๙๒ คน และเดือนกันยายน ๒๕๕๗ มีผู้ออกจากงานน้อยที่สุด จำนวน ๙๘๒ คน จำแนกเป็นผู้ถูกเลิกจ้าง จำนวน ๑๔๙ คน ลาออก ๘๓๓ คน

➤ **แรงงานนอกระบบ** จากผลการศึกษาของสำนักงานสถิติจังหวัดสงขลา พบว่าในปี ๒๕๕๖ มีผู้ทำงานอยู่ในแรงงานนอกระบบ จำนวน ๔๘๕,๓๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๖๗ ของผู้มีงานทำทั้งหมด ทั้งนี้ แรงงานนอกระบบจะทำงานนอกภาคเกษตรเป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือ มีจำนวน ๒๖๘,๙๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๔๒ ขณะที่ภาคเกษตรกรรมมีจำนวน ๒๑๖,๓๕๕ คน (ร้อยละ ๔๔.๕๘) ซึ่งกลุ่มนอภาคเกษตรนี้ เมื่อพิจารณาจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม พบว่า อุตสาหกรรมที่มีจำนวนแรงงานนอกระบบสูงสุด คือ การขายส่ง การขายปลีก ๑๑๗,๑๑๙ คน (ร้อยละ ๒๔.๑๓) รองลงมา คือ ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร ๕๔,๔๒๐ คน (ร้อยละ ๑๑.๒๑) และการผลิต ๓๔,๓๒๔ คน (ร้อยละ ๗.๐๗) และเมื่อจำแนกตามอาชีพ พบว่าผู้มีงานทำในอาชีพด้านการเกษตรและประมง จำนวน ๒๑๔,๗๘๑ คน (ร้อยละ ๔๔.๒๖) มากที่สุด รองลงมา คือ อาชีพพนักงานบริการ ๑๓๒,๑๔๖ คน (ร้อยละ ๒๗.๒๓) และอาชีพผู้บัญญัติกฎหมายและผู้จัดการ จำนวน ๔๒,๕๙๐ คน (ร้อยละ ๘.๗๘) หากจำแนกตามอายุ พบว่า ส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงอายุ ๔๕-๕๙ ปี มากที่สุด จำนวน ๖๙,๕๘๔ คน (ร้อยละ ๑๔.๓๔) รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๖๘,๔๓๒ คน (ร้อยละ ๑๔.๑๐) และช่วงอายุ ๕๐-๕๔ ปี จำนวน ๕๒,๘๔๓ คน (ร้อยละ ๑๐.๘๙) โดยแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา มีจำนวน ๑๖๑,๖๗๒ คน (ร้อยละ ๓๓.๓๑) รองลงมา คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๘๗,๘๘๘ คน (ร้อยละ ๑๘.๑๑) และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๗๙,๕๔๙ คน ร้อยละ (๑๖.๓๙)

➤ **การบริการจัดหางานในจังหวัดสงขลา** ช่วงไตรมาส ๓ (กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๕๗) มีนายจ้าง/สถานประกอบการแจ้งตำแหน่งงานว่างจำนวนทั้งสิ้น ๑,๗๖๔ อัตรา มีผู้ลงทะเบียนสมัครงาน ๑,๖๑๓ คน และได้รับการบรรจุงาน ๑,๗๐๓ คน ส่วนตำแหน่งงานว่าง จำแนกตามระดับการศึกษาที่มีความต้องการสูงสุด คือ ระดับ ปวส. ร้อยละ ๒๖.๑๙ (๔๖๒ อัตรา) รองลงมาเป็ระดับประถมศึกษาและต่ำกว่า ร้อยละ ๒๓.๐๑ (๔๐๖ อัตรา) และระดับปริญญาตรี ร้อยละ ๑๙.๙๐ (๓๕๑ อัตรา) สำหรับอาชีพที่มีการบรรจุงานมากที่สุด คือ อาชีพพนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด ร้อยละ ๒๗.๔๘ (๔๖๘ คน) และอุตสาหกรรมที่มีตำแหน่งงานว่างมากที่สุด คือ อุตสาหกรรมการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน ร้อยละ ๓๑.๘๐ (๕๖๑ อัตรา)

➤ **การส่งเสริมการมีงานทำ** สำหรับการดำเนินการเพื่อส่งเสริมการมีงานทำในจังหวัดสงขลา ในไตรมาสนี้ พบว่ากิจกรรมแนะแนวอาชีพมีผู้ได้รับประโยชน์ จำนวน ๒,๑๗๐ คน จำแนกเป็นเพศชาย จำนวน ๙๓๗ คน (ร้อยละ ๔๓.๑๘) เพศหญิง จำนวน ๑,๒๓๓ คน (ร้อยละ ๕๖.๘๒)

➤ **แรงงานต่างด้าว** ในช่วงไตรมาส ๓ (กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๕๗) จังหวัดสงขลา มีแรงงานต่างด้าวถูกกฎหมาย จำแนกตามประเภทการได้รับอนุญาตประเภทยกเว้นมติ ครม. มากที่สุด จำนวน ๑๙,๐๓๔ คน (ร้อยละ ๙๘.๓๔) ประเภทชั่วคราว จำนวน ๓๑๓ คน (ร้อยละ ๑.๖๒) และประเภทการส่งเสริมการลงทุน จำนวน ๙ คน (ร้อยละ ๐.๐๕) จังหวัดสงขลา มีแรงงานต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานตามมติ ครม. ทั้งหมด ๑๙,๐๓๔ คน จำแนกเป็น สัญชาติพม่า จำนวน ๑๐,๔๖๖ คน (ร้อยละ ๕๔.๙๙) สัญชาติลาว จำนวน ๓,๙๖๗ คน (ร้อยละ ๒๐.๘๔) และสัญชาติกัมพูชา จำนวน จำนวน ๔,๖๐๑ คน (ร้อยละ ๒๔.๑๗) ส่วนการจำแนกแรงงานต่างด้าวที่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติทั้งหมด ๖,๕๕๑ คน จำแนกเป็นสัญชาติพม่า จำนวน ๕,๙๘๔ คน (ร้อยละ ๙๑.๓๔) สัญชาติลาว จำนวน ๔๓ คน (ร้อยละ ๐.๖๖) และสัญชาติกัมพูชา จำนวน ๕๒๔ คน (ร้อยละ ๘.๐๐) และแรงงานต่างด้าวตามบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐต่อรัฐ (MOU) ทั้งหมด ๑,๗๐๘ คน จำแนกเป็นสัญชาติพม่า จำนวน ๑,๒๔๖ คน (ร้อยละ ๗๒.๙๕) สัญชาติลาว จำนวน ๔๐ คน (ร้อยละ ๒.๓๔) และสัญชาติกัมพูชา จำนวน ๔๒๒ คน (ร้อยละ ๒๔.๗๑)

➤ **แรงงานไทยในต่างประเทศ** ช่วงไตรมาส ๓ (กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๕๗) จังหวัดสงขลา มีแรงงานไทยที่ได้ขออนุมัติเดินทางไปทำงานต่างประเทศ จำนวน ๖๓๗ คน จำแนกเป็นการเดินทาง Re-Entry มากที่สุด จำนวน ๔๓๑ คน (ร้อยละ ๖๗.๖๗) รองลงมา คือ กรมการจัดหางานจัดส่ง จำนวน ๑๑๗ คน (ร้อยละ

๑๘.๓๗) และเดินทางด้วยตนเอง จำนวน ๓๙ คน (ร้อยละ ๖.๑๒) โดยแรงงานไทยที่ลงทะเบียนแจ้งความประสงค์เดินทางไปทำงานต่างประเทศมีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน ๑๗๔ คน (ร้อยละ ๗๘.๗๓) รองลงมาในระดับมัธยมศึกษา จำนวน ๓๔ คน (ร้อยละ ๑๕.๓๘) และระดับประถมศึกษา จำนวน ๘ คน (ร้อยละ ๓.๖๒) แรงงานไทยส่วนใหญ่ ร้อยละ ๘๙.๕๙ เดินทางไปทำงานในแถบเอเชีย (จำนวน ๑๙๘ คน) ร้อยละ ๖.๓๓ ทำงานในแถบแอฟริกา (จำนวน ๑๔ คน) และร้อยละ ๓.๖๑ ทำงานในแถบภูมิภาคอื่น ๆ (จำนวน ๘ คน)

➤ **ความต้องการแรงงาน ในด้านความต้องการแรงงานในปี ๒๕๕๖** จากการสำรวจพบว่า สถานประกอบการมีความต้องการแรงงานรวมทั้งสิ้น ๒,๗๘๕ คน เมื่อพิจารณาความต้องการแรงงานตามระดับการศึกษา พบว่า สถานประกอบการมีความต้องการแรงงานที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน ๙๕๔ อัตรา (ร้อยละ ๓๔.๒๕) รองลงมา ได้แก่ ระดับ ปวส./อนุปริญญา จำนวน ๖๒๔ อัตรา (ร้อยละ ๒๒.๔๑) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๕๕๘ อัตรา (ร้อยละ ๒๐.๐๓)

ส่วนอาชีพที่มีความต้องการแรงงานมากที่สุด ได้แก่ อาชีพช่างไฟฟ้าประจำเรือ, ช่างยนต์อินจิเนียร์ (เรือประมง) จำนวน ๓๙๖ อัตรา โดยมีความต้องการแรงงานที่มีระดับการศึกษาในระดับ ปวส./อนุปริญญา มากที่สุด รองลงมาอาชีพพนักงานบัญชี จำนวน ๒๔๘ อัตรา อาชีพหมอนวดแผนโบราณ จำนวน ๒๑๔ อัตรา อาชีพเจ้าหน้าที่เสมียนพนักงานทั่วไป พนักงานธุรการ จำนวน ๒๑๒ อัตรา และอาชีพช่างซ่อมจักรยานยนต์ จำนวน ๒๐๖ อัตรา

(๑๓) การเกษตร

ปี ๒๕๕๗ จังหวัดสงขลามีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด ๒,๘๕๒,๐๘๔ ไร่ มีผู้ประกอบการอาชีพการเกษตร ๑๒๖,๐๑๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๔๒ ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นการใช้ที่ดินเพื่อปลูกไม้ยืนต้น คือ ยางพารา โดยมีสัดส่วนการใช้พื้นที่ ร้อยละ ๖๘ ของพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด รองลงมาคือ การใช้พื้นที่ทำนา และปลูกไม้ผล อำเภอที่ใช้พื้นที่มากที่สุด คือ อำเภอระโนด จำนวน ๑๐๑,๘๔๖ ไร่ รองลงมาคือ อำเภอสทิงพระ จำนวน ๒๖,๗๔๖ ไร่ อำเภอสิงหนคร จำนวน ๒๓,๙๕๔ ไร่ และอำเภอกระแสสินธุ์ จำนวน ๒๐,๗๖๒ ไร่

ตารางที่ ๒๘ พื้นที่ทั้งหมดและพื้นที่ทำการเกษตรจังหวัดสงขลา ปี ๒๕๕๗

ลำดับที่	อำเภอ	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร	
			ไร่	ร้อยละ
๑	เมืองสงขลา	๑๐๗,๔๒๗	๓๗,๒๒๐	๓๔.๖๕
๒	สทิงพระ	๗๕,๐๐๐	๕๕,๙๗๙	๗๔.๖๔
๓	จะนะ	๓๑๔,๓๖๓	๒๕๕,๒๕๗	๘๑.๒๐
๔	นาทวี	๔๒๕,๕๖๙	๓๘๓,๔๒๙	๙๐.๑๐
๕	เทพา	๕๗๓,๐๔๒	๓๘๙,๕๑๔	๖๗.๙๗
๖	สะบ้าย้อย	๕๔๑,๒๕๐	๒๕๐,๘๙๒	๔๖.๓๕
๗	ระโนด	๔๘๙,๙๐๐	๑๕๗,๖๔๘	๓๒.๑๘
๘	กระแสสินธุ์	๖๐,๒๕๐	๔๒,๔๓๑	๗๐.๔๒
๙	รัตภูมิ	๓๖๙,๘๖๙	๑๗๒,๔๒๔	๔๖.๖๒
๑๐	สะเดา	๕๓๖,๘๕๐	๔๔๐,๓๕๐	๘๒.๐๒
๑๑	หาดใหญ่	๕๓๒,๙๙๗	๓๐๓,๘๓๓	๕๗.๐๐

ลำดับที่	อำเภอ	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร	
			ไร่	ร้อยละ
๑๒	นาหม่อม	๕๗,๗๙๔	๔๖,๑๖๙	๗๙.๘๙
๑๓	ควนเนียง	๑๓๐,๐๐๐	๘๔,๐๖๘	๖๔.๖๗
๑๔	บางกล่ำ	๙๒,๓๖๙	๔๒,๗๗๑	๔๖.๓๐
๑๕	สิงหนคร	๑๔๒,๕๐๐	๖๔,๖๖๒	๔๕.๓๘
๑๖	คลองหอยโข่ง	๑๗๒,๐๐๐	๑๒๕,๔๓๗	๗๒.๙๓
รวม ๑๖ อำเภอ		๔,๖๒๑,๑๘๐	๒,๘๕๒,๐๘๔	๖๑.๗๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา
ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๗

จังหวัดสงขลามีครัวเรือนเกษตรกรทั้งสิ้น ๑๒๖,๐๑๕ ครัวเรือน ประกอบอาชีพทำสวนยางพาราถึง ๙๐,๐๘๑ ครัวเรือน รองลงมาคือประกอบอาชีพการทำนา จำนวน ๓๓,๘๖๗ ครัวเรือน ที่เหลือเป็นการปลูกไม้ผลไม้อื่น ต้น พืชไร่ พืชผัก และการทำไร่สวนผสม ฯลฯ

ตารางที่ ๒๙ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรและครัวเรือนเกษตรกรจังหวัดสงขลา

ลำดับที่	อำเภอ	การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร (ไร่)								
		พื้นที่ทำการเกษตร	พื้นที่ทำนา	พื้นที่ปลูกไม้ผล	พื้นที่ปลูกไม้อื่น	พื้นที่ปลูกพืชไร่	พื้นที่ปลูกพืชผัก	พื้นที่ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	พื้นที่นาร้าง	พื้นที่อื่นๆ
๑	เมืองสงขลา	๓๗,๒๒๐	๒,๓๒๗	๒,๔๖๑	๒๗,๔๖๕	๔๕๙	๙๖๔	๑๕	๑,๒๙๗	๓,๕๒๙
๒	สติงพระ	๕๕,๙๗๙	๒๖,๗๔๖	๒,๓๗๔	๒,๘๓๕	๑,๑๘๗	๗๑๘	๕	๓๖๗	๒๒,๑๑๔
๓	จะนะ	๒๕๕,๒๕๗	๑๐,๓๘๘	๖๕๖๕	๒๐๑,๑๑๓	๓,๘๒๗	๑,๑๘๓	๑๒๔	๒๘๕๔๒	๓๒,๐๕๗
๔	นาทวี	๓๘๓,๔๒๙	๒,๖๓๒	๑๓,๒๙๕	๓๑๓,๐๗๘	๑,๗๖๐	๑,๓๙๒	๐	๖,๗๖๒	๕๑,๒๗๒
๕	เทพา	๓๘๙,๕๑๔	๔,๐๓๙	๑,๓๐๔	๓๕๗,๗๖๓	๓,๐๑๙	๕๒๖	๐	๖,๐๕๙	๒๒,๘๖๓
๖	สะบ้าย้อย	๒๕๐,๘๙๒	๑,๙๗๒	๑๙,๒๙๖	๑๙๕,๒๙๐	๓,๑๕๕	๑,๑๕๔	๐	๕,๙๓๐	๓๐,๐๒๕
๗	ระโนด	๑๕๗,๖๔๘	๑๐๑,๘๔๖	๒,๘๑๙	๙,๖๑๘	๐	๒,๒๖๒	๐	๒๙,๔๙๓	๔๑,๑๐๓
๘	กระเสถียน	๔๒,๔๓๑	๒๐,๗๖๒	๑,๗๙๙	๑๑,๓๓๓	๑,๑๘๙	๙๔๗	๐	๒,๑๒๖	๖,๔๐๑
๙	รัตภูมิ	๑๗๗,๔๒๔	๑๓,๘๑๙	๕,๖๓๐	๑๔๐,๔๑๕	๓,๙๒๗	๒,๙๑๙	๗	๑,๕๔๔	๕,๗๐๗
๑๐	สะเดา	๔๔๐,๓๕๐	๑๖๐	๗,๗๕๙	๔๒๒,๗๐๔	๘๔๓	๑,๑๒๗	๑๖	๑,๐๕๒	๗,๗๔๑
๑๑	หาดใหญ่	๓๐๓,๘๓๓	๓,๕๗๔	๑๒,๓๑๕	๒๒๓,๗๐๔	๑,๒๑๒	๑,๓๓๘	๖๒	๐	๖๑,๖๒๘
๑๒	นาหม่อม	๔๖,๑๖๙	๒๖๔	๑๔,๙๔๘	๓๐,๐๐๖	๒๘	๔๓	๐	๓๕๘	๘๘๐
๑๓	ควนเนียง	๘๔,๐๖๘	๑๐,๗๘๕	๒,๑๕๔	๔๘,๐๘๖	๑,๐๔๙	๔,๑๙๗	๐	๙,๘๙๑	๑๗,๗๙๗
๑๔	บางกล่ำ	๔๒,๗๗๑	๒,๒๑๕	๒,๓๖๔	๓๕,๒๐๗	๗๑๐	๒,๑๖๘	๒๗	๑๔,๕๓๕	๘๐
๑๕	สิงหนคร	๖๔,๖๖๒	๒๓,๙๕๔	๖,๙๑๙	๖,๐๓๒	๑,๒๐๕	๘๐๖	๑๔๒	๑๖,๕๙๖	๒๕,๖๐๕
๑๖	คลองหอยโข่ง	๑๒๕,๔๓๗	๑๑,๑๘๘	๒,๓๑๒	๑๑,๗๕๐	๘๑๒	๖๘๕	๑๘	๙๗๙	๕๘๓
รวม ๑๖ อำเภอ		๒,๘๕๒,๐๘๔	๒๒๖,๖๓๑	๑๐๔,๓๑๔	๒,๐๓๖,๓๙๙	๒๔,๓๘๒	๒๒,๔๒๙	๔๑๖	๑๒๕,๕๓๑	๔๓๗,๕๑๓.๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา
ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๗

(๑๔) การปลูกสัตว์

จังหวัดสงขลา มีการเลี้ยงปศุสัตว์ที่สำคัญหลายชนิด ได้แก่ โคเนื้อ สุกร ไก่เนื้อ ไก่ไข่ ไก่พื้นเมือง และแพะ โดยสภาพการเลี้ยงปศุสัตว์แต่ละชนิดจะแตกต่างกัน กล่าวคือ การเลี้ยงโคเนื้อเกษตรกรส่วนใหญ่จะเลี้ยงเป็นอาชีพเสริม สุกร ไก่เนื้อและไก่ไข่ มีทั้งการเลี้ยงเป็นอาชีพหลักแบบฟาร์ม และเลี้ยงเป็นอาชีพเสริม

ส่วนโกพื้นเมือง และแพะ ส่วนใหญ่เลี้ยงเป็นอาชีพเสริมบริเวณที่อยู่อาศัยและในพื้นที่ปลูกพืช ไม้ยืนต้นและสวนหลังบ้าน ซึ่งมีข้อมูลการเลี้ยงปศุสัตว์ และสถานที่ดำเนินกิจกรรมปศุสัตว์ แยกเป็นระดับอำเภอ

ตารางที่ ๓๐ ข้อมูลการเลี้ยงสัตว์ที่สำคัญของจังหวัดสงขลา ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

อำเภอ	โคเนื้อ		สุกร		โกเนื้อ		โกไข่		โกพื้นเมือง		แพะ	
	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ครัวเรือน)
เมืองสงขลา	๖,๕๗๘	๑,๒๔๗	๕,๑๖๒	๖๖	๖๕,๘๔๙	๓๙	๒๓๐,๐๕๘	๓๙	๔๕,๖๑๔	๑,๘๕๒	๑,๙๘๙	๒๑๐
สทิงพระ	๗,๐๑๙	๑,๖๔๘	๑๑,๗๓๒	๖๕๘	๑๒๑,๘๑๐	๑๓๘	๔๒,๙๕๗	๑๕๐	๑๑๕,๙๕๑	๒,๙๑๒	๘,๔๖๑	๒๘๖
จะนะ	๖,๔๐๖	๑,๔๒๐	๑,๒๖๘	๕๑	๘๑,๘๖๗	๒๙๑	๒๘๘,๔๒๐	๑๕๔	๑๐๗,๙๗๓	๔,๐๕๘	๕,๕๗๒	๗๘๑
นาทวี	๔,๐๘๐	๑,๑๖๖	๑,๑๐๔	๗๕	๑๗,๗๐๐	๖			๗๗,๘๗๑	๓,๐๓๕	๒,๐๙๒	๒๙๘
เทพา	๑๒,๒๓๓	๒,๔๖๒	๑,๖๒๕	๕๕	๑๙๘,๓๐๔	๔๙	๑๖,๑๘๓	๑๗	๑๒๕,๐๗๑	๓,๗๒๖	๕,๕๒๓	๘๗๙
สะบ้าย้อย	๔,๗๖๐	๑,๒๗๑	๒,๔๕๙	๘๕	๕,๕๘๕	๓๘	๙,๒๖๕	๓๙๔	๔๑,๕๕๒	๑,๘๗๑	๑,๘๙๕	๔๕๓
ระโนด	๖,๓๗๔	๙๘๘	๒,๕๐๓	๗๕	๒,๐๐๓	๒	๘๔๐	๘	๘๕,๘๙๙	๒,๔๘๓	๓,๕๒๔	๙๐
กระแสสินธุ์	๓,๔๐๙	๖๓๘	๔,๖๕๒	๑๐๕	๑๒๘,๙๐๐	๓๓	๑๖,๔๑๗	๒๑	๔๒,๔๒๙	๒,๒๕๓	๒๐๓	๙
รัตภูมิ	๘,๑๐๓	๑,๘๖๔	๓๗,๐๖๓	๒๐๘	๔๖๗,๖๕๙	๓๑	๔๖๑,๖๕๕	๑๑๗	๑๐๐,๔๔๑	๒,๘๘๖	๑,๕๒๘	๑๔๑
สะเดา	๒,๐๐๕	๔๗๑	๑๗,๐๙๓	๖๔	๒,๙๒๖	๕๐	๑,๘๓๑	๒๐	๓๒,๓๙๔	๑,๑๖๕	๒,๓๒๔	๑๐๑
หาดใหญ่	๑๐,๓๑๐	๑,๗๑๗	๙,๕๗๐	๑๘๔	๒๘,๕๗๙	๕๒	๔๖๕	๑๖	๙๒,๗๙๙	๒,๕๑๒	๒,๙๓๐	๒๔๔
นาหม่อม	๑,๖๘๖	๔๕๕	๑,๑๘๘	๔	๑๑๓,๕๐๐	๒๑	๑๒,๐๑๐	๒	๓,๘๖๖	๓๑๙	๑๕	๑
ควนเนียง	๖,๐๑๗	๑,๑๐๘	๖,๒๒๑	๑๓๙	๑๑๒,๙๓๘	๓๖	๒๙,๖๒๑	๘๑	๗๖,๖๐๙	๒,๓๓๓	๑,๑๐๓	๑๗๙
บางกล่ำ	๔,๒๓๓	๖๑๑	๒,๒๕๕	๓๓	๑๓,๙๘๗	๑๔	๑๐,๐๒๙	๖๕	๔๕,๐๖๙	๑,๖๕๒	๓๓๕๓	๔๐
สิงหนคร	๗,๖๗๙	๑,๘๒๑	๗,๗๗๘	๒๒๕	๘๐,๖๙๘	๕๕	๖,๙๘๕	๓๙	๑๐๖,๕๒๐	๓,๑๘๒	๓,๔๓๕	๓๓๒
คลองหอยโข่ง	๒,๗๓๘	๕๗๑	๓๔๗	๒๐	๓๖๕	๖	๗๐๘	๒๕	๑๓,๕๙๖	๙๒๗	๕๕	๔
รวม	๙๓,๖๓๐	๑๙,๔๕๘	๑๑๒,๐๒๐	๒,๐๔๗	๑,๔๔๒,๖๗๐	๘๖๑	๑,๑๒๗,๔๔๔	๑,๑๔๘	๑,๑๑๓,๖๕๔	๓๗,๑๖๖	๔๑,๓๐๒	๔,๐๓๘

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสงขลา
ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๗

(๑๕) การประมง

จังหวัดสงขลาเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ติดต่อกับชายฝั่งทะเล ๒ ด้าน คือ ด้านตะวันออกติดต่อกับอ่าวไทย มีความยาว ๑๕๔.๖๐ กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่อำเภอชายทะเล ๖ อำเภอ คือ อำเภอระโนด อำเภอสทิงพระ อำเภอลำสนธิ อำเภอเมือง อำเภอจะนะ และอำเภอเทพา และด้านตะวันตกติดต่อกับทะเลสาบสงขลา ทำให้อาชีพการประมงเป็นอาชีพที่สำคัญและสร้างรายได้ให้กับจังหวัดสงขลาเป็นอย่างมาก ซึ่งการประมงในจังหวัดสงขลาสามารถแบ่งออกได้เป็น

๑๕.๑ การประมงในทะเลสาบสงขลา

การทำประมงของชาวประมงรอบๆทะเลสาบสงขลา มีความแตกต่างกันบ้างขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่ โดยชาวประมงส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่ดั้งเดิมและทำการประมงในทะเลสาบสงขลา มาตั้งแต่รุ่นบรรพบุรุษ ซึ่งโดยภาพรวมสามารถแบ่งชาวประมงตามลักษณะประกอบอาชีพออกได้ ๓ ประเภท คือ

๑๕.๑.๑ ประเภทที่มีอาชีพหลักทำการประมงอย่างเดียว ซึ่งแต่ละครัวเรือนจะทำการประมงด้วยเครื่องมือหลายชนิด เช่น ลอบยื่น โพงพางและอวนลอย กลุ่มนี้จะเป็นชาวมุสลิมเสียส่วนใหญ่

อาศัยอยู่บริเวณทะเลสาบตอนนอก และทะเลหลวงตอนล่างมาก เนื่องจากเป็นบริเวณที่มีทรัพยากรสัตว์น้ำที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจหลายชนิด เช่น กุ้งชนิดต่างๆ ปลากระบอก ปลากะพง เป็นต้น

๑๕.๑.๒ ประเภทที่ทำการประมงเป็นอาชีพหลักและมีอาชีพรองร่วมด้วยหลังเสร็จจากภารกิจทางด้านการประมง โดยอาชีพรองที่พบทั่วไป เช่น การรับจ้าง

๑๕.๑.๓ ประเภทที่มีอาชีพประมงร่วมกับอาชีพอื่น โดยทำไปด้วยกันและมีรายได้จากทั้ง ๒ ทางใกล้เคียงกัน เช่น ทำการประมงคู่กับค้าขาย การประมงคู่กับรับจ้าง การประมงคู่กับทำสวน และการประมงคู่กับหัตถกรรม โดยจะพบมากบริเวณทะเลน้อย และทะเลหลวง

สำหรับเครื่องมือจับสัตว์น้ำที่สำคัญที่พบมากในทะเลสาบสงขลาประกอบด้วยเครื่องมือประจำที่ประเภทโพงพางและไชนั่ง โดยในปี ๒๕๕๖ มีเครื่องมือไชนั่งบริเวณทะเลสาบสงขลาตอนนอกจำนวน ๑๗,๐๒๙ ช่อง มีโพงพาง จำนวน ๑๑๙ แถว ๑,๕๓๕ ช่อง

๑๕.๒ การประมงทะเล

จังหวัดสงขลาเป็นจังหวัดที่มีท่าเทียบเรือที่มีขนาดใหญ่ทำให้เรือประมงจำนวนมากหมุนเวียนเข้ามาเทียบท่า เพื่อขนถ่ายสินค้าจำนวนมาก โดยในปี ๒๕๕๖ จังหวัดสงขลาได้ผลิตจากการประมงทะเลปริมาณ ๗๓,๑๖๘,๕๔๕ กิโลกรัม คิดเป็นมูลค่า ๑,๗๐๖,๓๓๗,๗๔๗.๗๕ บาท ประกอบด้วยชนิดสัตว์น้ำที่สำคัญคือ ปลาหู ๓,๒๘๑,๘๗๙ กิโลกรัม ปลาเลย ๔๐,๕๗๔,๕๑๑ กิโลกรัม กุ้ง ๙๖,๖๕๙ กิโลกรัม กุ้ง ๙๒,๐๗๖ กิโลกรัม หมึก ๗,๘๕๘,๐๓๕ กิโลกรัม ปู ๑๐๓,๔๗๓ กิโลกรัม ปลาหลังเขียว ๗๖๓,๐๓๗ กิโลกรัม และปลาเป็ด ๒๐,๓๙๘,๘๗๕ กิโลกรัม โดยเมื่อเปรียบเทียบกับผลผลิตจากการประมงทะเลในปี ๒๕๕๖ กับปี ๒๕๕๕ พบว่าผลผลิตจากการประมงทะเลในปี ๒๕๕๖ ลดลง จำนวน ๒๐,๖๔๖,๘๘๕ กิโลกรัม ทั้งนี้เนื่องจากสภาพอากาศ มีคลื่นลมชาวประมงมีจำนวนวันออกทำการประมงได้น้อยลง

ตารางที่ ๓๑ แสดงปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำที่ขึ้นท่าเทียบเรือประมงสงขลา ปี ๒๕๕๖

ชนิดสัตว์น้ำที่จับได้	ปริมาณ (กิโลกรัม)	มูลค่า (บาท)
ปลาหู	๓,๒๘๑,๘๗๙	๘๔,๕๕๗,๘๒๙.๕๐
ปลาเลย	๔๐,๕๗๔,๕๑๑	๑,๑๓๖,๓๘๘,๔๕๐
กุ้ง	๙๖,๖๕๙	๑๙,๕๗๐,๘๖๕
กุ้ง	๙๒,๐๗๖	๑๘,๕๐๘,๐๙๘
หมึก	๗,๘๕๘,๐๓๕	๓๕๕,๕๐๓,๒๕๙
ปู	๑๐๓,๔๗๓	๗,๒๔๓,๑๑๐
ปลาหลังเขียว	๗๖๓,๐๓๗	๑๐,๑๑๐,๒๔๐.๒๕
ปลาเป็ด	๒๐,๓๙๘,๘๗๕	๗๔,๔๕๕,๘๗๖
รวม	๗๓,๑๖๘,๕๔๕	๑,๗๐๖,๓๓๗,๗๔๗.๗๕

นอกจากนี้จังหวัดสงขลายังมีธุรกิจต่อเนื่องเกี่ยวกับการประมงทะเลที่สำคัญ ประกอบด้วยโรงงานน้ำแข็ง ๒๒ โรง โรงผลิตอาหารสัตว์ ๕ โรง โรงงานแปรรูปสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ ๓๔ โรง และโรงงานปลาป่น ๑๓ โรง

ตารางที่ ๓๒ แสดงธุรกิจต่อเนื่องด้านการประมงที่สำคัญของจังหวัดสงขลา ปี ๒๕๕๖

อำเภอ	ประเภทกิจการ			
	โรงน้ำแข็ง	โรงงานผลิตอาหารสัตว์	โรงงานแปรรูปสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์	โรงงานปลาป่น
เมือง	๑๓	๑	๑๑	๕
หาดใหญ่	๓	๑	๘	๕
ระโนด	๔	๒	๒	-
สิงหนคร	๒	๑	๔	-
จะนะ	-	-	๗	๑
เทพา	-	-	-	๒
นาหม่อม	-	-	๑	-
รัตภูมิ	-	-	๑	-
รวม	๒๒	๕	๓๔	๑๓

๑๕.๓ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง

การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง จังหวัดสงขลามีสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่สำคัญที่เกษตรกรนิยมเลี้ยงคือ กุ้งทะเล และปลากะพงขาว

๑๕.๓.๑ การเลี้ยงกุ้งทะเล ในปี ๒๕๕๖ มีผู้เลี้ยงทั้งหมด จำนวน ๑,๔๗๖ ราย ๔,๓๒๐ บ่อ คิดเป็นพื้นที่ ๑๖,๒๕๑.๕๐ ไร่ โดยเลี้ยงในเขตพื้นที่อำเภอระโนด ๑,๐๒๙ ราย ๒,๗๑๖ บ่อ พื้นที่ ๙,๙๐๗.๐๙ ไร่ อำเภอจะนะ ๑๑๑ ราย ๓๔๒ บ่อ พื้นที่ ๑,๓๘๓.๕๐ ไร่ อำเภอสิงหนคร ๙๙ ราย ๓๘๙ บ่อ พื้นที่ ๑,๓๐๔.๓๐ ไร่ อำเภอเทพา ๙๕ ราย ๔๐๒ บ่อ พื้นที่ ๑,๗๐๑.๕๕ ไร่ อำเภอหาดใหญ่ ๖๙ ราย ๒๗๓ บ่อ พื้นที่ ๑,๒๕๔.๗๖ ไร่ อำเภอควนเนียง ๔๖ ราย ๑๒๐ บ่อ พื้นที่ ๔๕๓.๒๖ ไร่ อำเภอสติงพระ ๒๐ ราย ๕๗ บ่อ พื้นที่ ๑๕๙.๐๔ ไร่ อำเภอเมือง ๓ ราย ๘ บ่อ พื้นที่ ๓๕ ไร่ อำเภอกระแสสินธุ์ ๓ ราย ๕ บ่อ พื้นที่ ๑๖ ไร่ และอำเภอบางกล่ำ ๑ ราย ๘ บ่อ พื้นที่ ๓๒ ไร่ โดยชนิดกุ้งทะเลที่นิยมเลี้ยงจะเป็นกุ้งขาวร่อยละ ๙๘.๒๐ เป็นกุ้งกุลาดำร่อยละ ๑.๘๐ โดยในปี ๒๕๕๖ มีผลผลิตกุ้งทะเลรวม ๑๐,๔๔๗,๗๙๓ ตัน ซึ่งผลผลิตในปี ๒๕๕๖ ลดลงจากปี ๒๕๕๕ จำนวน ๓๓,๗๗๖.๖๙๘ กิโลกรัม หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๖.๓๘ ทั้งนี้เนื่องจากในปี ๒๕๕๕ เกษตรกรประสบภาวะโรคกลุ่มอาการตายด่วน (EMS/AHPNs) ทำให้เกษตรกรบางส่วนหยุดการเลี้ยงและบางส่วนก็ปล่อยเลี้ยงแต่ไม่เต็มพื้นที่

๑๕.๓.๒ การเลี้ยงปลากะพงขาวในกระชัง ในปี ๒๕๕๖ มีผู้เลี้ยงทั้งหมด จำนวน ๒,๔๐๘ ราย ๘,๕๐๙ กระชัง คิดเป็นพื้นที่ ๑๒๔.๔๗ ไร่ โดยเลี้ยงในเขตพื้นที่อำเภอสิงหนคร ๖๘๘ ราย ๒,๓๓๔ กระชัง อำเภอเมือง ๔๘๒ ราย ๒,๕๕๕ กระชัง อำเภอเทพา ๔๕๓ ราย ๖๗๐ กระชัง อำเภอจะนะ ๔๓๔ ราย ๒,๑๓๓ กระชัง และอำเภอควนเนียง ๓๕๑ ราย ๘๑๗ กระชัง

ตารางที่ ๓๓ แสดงพื้นที่การเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งจำแนกเป็นรายอำเภอ ปี ๒๕๕๖

อำเภอ	กุ้งทะเล			ปลากะพงขาว		
	จำนวนราย	จำนวนบ่อ	พื้นที่ (ไร่)	จำนวนราย	จำนวนกระชัง	พื้นที่ (ไร่)
กระแสดินธุ์	๓	๕	๑๖.๐๐	-	-	-
ควนเนียง	๔๖	๑๒๐	๔๕๓.๒๖	๓๕๑	๘๑๗	๑๑.๘๘
จะนะ	๑๑๑	๓๔๒	๑,๓๘๓.๕๐	๔๓๔	๒,๑๓๓	๒๓.๔๘
เทพา	๙๕	๔๐๒	๑,๗๐๑.๕๕	๔๕๓	๖๗๐	๙.๐๔
บางกล่ำ	๑	๘	๓๒.๐๐	-	-	-
เมือง	๓	๘	๓๕.๐๐	๔๘๒	๒,๕๕๕	๔๓.๖๐
ระโนด	๑,๐๒๙	๒,๗๑๖	๙,๙๐๗.๐๙	-	-	-
สติงพระ	๒๐	๕๗	๑๕๙.๐๔	-	-	-
สิงหนคร	๙๙	๓๘๙	๑,๓๐๔.๓๐	๖๘๘	๒,๓๓๔	๓๖.๕๖
หาดใหญ่	๖๙	๒๗๓	๑,๒๕๔.๗๖	-	-	-
รวม	๑,๔๗๖	๔,๓๒๐	๑๖,๒๕๑.๕๐	๒,๔๐๘	๘,๕๐๙	๑๒๔.๔๗

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดสงขลา

๑๕.๔ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด

จังหวัดสงขลามีการเลี้ยงปลาน้ำจืดกันกระจัดกระจายเกือบทุกอำเภอ ซึ่งส่วนมากแล้วเป็นการเลี้ยงเพื่อใช้บริโภคภายในครัวเรือน โดยในปี ๒๕๕๖ มีผู้เลี้ยงปลาน้ำจืดทั้งสิ้น ๘,๐๕๗ ราย ๑๕,๖๑๓ บ่อ พื้นที่ ๘,๕๓๙.๐๐ ไร่ เป็นการเลี้ยงปลาชนิดอื่นจำนวน ๓,๒๓๕ ราย ๖,๖๙๔ บ่อ พื้นที่ ๔,๔๐๖.๙๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๑๕ เลี้ยงปลาดุกจำนวน ๔,๕๑๙ ราย ๘,๑๖๙ บ่อ พื้นที่ ๓,๗๙๗.๒๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๐๙ ที่เหลืออีกร้อยละ ๓.๗๖ เป็นการเลี้ยงปลาช่อน ปลาหมอ ปลาชะโด และกบ เป็นต้น

ตารางที่ ๓๔ แสดงพื้นที่การเลี้ยงปลาน้ำจืดจำแนกเป็นรายอำเภอ ปี ๒๕๕๖

อำเภอ	ปลากินพืช			ปลาดุก			สัตว์น้ำอื่นๆ			รวม		
	ราย	บ่อ	ไร่	ราย	บ่อ	ไร่	ราย	บ่อ	ไร่	ราย	บ่อ	ไร่
กระแสดินธุ์	๕๙๐	๑,๐๖๙	๑,๐๗๕.๙	๓๓๔	๕๔๓	๔๒๘.๙	๓๙	๕๙	๗๙.๒๗	๙๖๓	๑,๖๗๑	๑,๕๘๔.๑
คลองหอยโข่ง	๙๒	๒๐๖	๘๐.๗๕	๒๓๑	๕๕๘	๑๗๔.๙๕	๘	๒๑	๑๖.๔๓	๓๓๑	๗๘๕	๒๗๒.๑๔
ควนเนียง	๕๔	๑๓๘	๕๕.๖๒	๑๕๔	๓๔๙	๑๑๗.๐๕	๓๓	๑๑๖	๒๐.๘๓	๒๔๑	๖๐๓	๑๙๘.๕๑
จะนะ	๑๐๐	๑๘๒	๙๘.๐๕	๔๓๗	๗๗๖	๓๑๒.๘๒	๑๖	๓๑	๗.๒๐	๕๕๓	๙๘๙	๔๑๘.๐๘
เทพา	๒๓๖	๓๗๕	๑๖๘.๓๑	๑,๑๒๐	๑,๗๔๔	๗๗๗.๙๔	๗	๑๖	๑๖.๐๒	๑,๓๖๓	๒,๑๓๕	๙๖๒.๒๗
นาทวี	๓๖	๖๗	๓๐.๕๙	๒๙๖	๔๑๖	๑๖๑.๖๐	๗	๑๓	๑๕.๗๕	๓๓๙	๔๙๖	๒๐๗.๙๕
บางกล่ำ	๑๒	๓๐	๑๑.๒๘	๔๖	๑๒๘	๒๓.๘๕	๒	๒๑	๐.๒๐	๖๐	๑๗๙	๓๕.๓๓
เมือง	๙	๓๘	๔.๐๔	๑๙	๕๕	๑๓.๑๗	๑	๑๐	๐.๐๕	๒๙	๑๐๓	๑๗.๒๖
ระโนด	๑,๒๙๙	๒,๙๘๕	๒,๑๒๒.๔	๗๖๐	๑,๒๖๔	๘๕๙.๘๔	๗๘	๑๑๕	๑๓๖.๕๒	๒,๑๓๗	๔,๓๖๔	๓,๑๑๘.๘
รัตภูมิ	๒๒๙	๔๓๑	๑๑๙.๘๘	๓๒๒	๕๙๒	๒๓๒.๖๒	๑๔	๒๐	๑๑.๗๙	๕๖๕	๑,๐๔๓	๓๖๖.๒๘
สติงพระ	๒๙๐	๕๕๙	๒๙๒.๙๓	๑๕๗	๓๓๑	๙๓.๑๖	๕๗	๑๕๓	๓๓.๙๑	๕๐๔	๑,๐๔๓	๔๒๐.๐๑
สะเดา	๓๐	๑๐๐	๙.๓๘	๔๔	๙๔	๒๑.๕๖	๕	๓๕	๐.๙๘	๗๙	๒๒๙	๓๑.๙๓

สะบ้าย้อย	๔๙	๗๙	๒๖	๒๐๕	๒๘๓	๘๖.๒๘	๐	๐	๐	๒๕๔	๓๖๒	๑๑๒.๒๙
สิงหนคร	๗๕	๑๕๖	๑๒๙.๓๘	๑๓๘	๓๑๐	๑๘๗.๙๔	๑๒	๔๑	๑๕.๑๗	๒๒๕	๕๐๗	๓๓๒.๔๙
หาดใหญ่	๑๓๔	๒๗๙	๑๘๒.๓๕	๒๕๖	๗๒๖	๓๐๕.๕๑	๒๔	๙๙	๒๐.๗๕	๔๑๔	๑,๑๐๔	๕๐๘.๖๒
รวม	๓,๒๓๕	๖,๖๙๔	๔,๔๐๖.๙	๔,๕๑๙	๘,๑๖๙	๓,๗๙๗.๒	๓๐๓	๗๕๐	๓๗๔.๘๙	๘,๐๕๗	๑๕,๖๑๓	๘,๕๗๙

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดสงขลา

(๑๖) การอุตสาหกรรมและเหมืองแร่

จังหวัดสงขลาเป็นจังหวัดเดียวในภาคใต้ที่รายได้หลักมาจากอุตสาหกรรม โดยมีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรม เงินลงทุน แรงแรงงาน และจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมแยกตามขนาดอุตสาหกรรมที่มาประกอบกิจการดังนี้

ตารางที่ ๓๕ จำนวนโรงงาน เงินทุน และคนงาน ในจังหวัดสงขลา แยกตามหมวดอุตสาหกรรม

ที่	หมวดอุตสาหกรรม	จำนวน (โรง)	เงินลงทุน (ล้านบาท)	คนงาน		รวม
				(ชาย)	(หญิง)	
๑	อุตสาหกรรมการเกษตร	๕๕๐	๙๗๙.๒๓	๑,๐๔๘	๑๖๗	๑,๒๑๖
๒	อุตสาหกรรมอาหาร	๑๗๐	๘,๖๓๕.๗๗	๗,๖๔๔	๑๘,๕๖๕	๒๖,๒๐๙
๓	อุตสาหกรรมเครื่องตี	๗	๒๐๔.๖๖	๔๓๖	๕๓๕	๙๗๑
๔	อุตสาหกรรมสิ่งทอ	๓	๑๑.๓๑	๒๗	๔๓	๗๐
๕	อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย	๑	๔.๗๐	๑๗	๓๐	๔๗
๖	อุตสาหกรรมเครื่องหนัง	๑	๓.๓๐	๒	๐	๒
๗	อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	๑๑๒	๑๐,๐๕๓.๕๓	๔,๑๓๙	๒,๓๑๔	๖,๔๕๓
๘	อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์และเครื่องเรือน	๓๓	๔๓๐.๒๙	๘๓๙	๗๐๖	๑,๕๔๕
๙	อุตสาหกรรมกระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	๘	๗๕๖.๕๒	๑๕๐	๔๔	๑๙๔
๑๐	อุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์	๑๗	๔๒๐.๓๗	๒๒๘	๒๔๔	๔๗๒
๑๑	อุตสาหกรรมเคมี	๒๕	๓๑๒.๙๙	๓๓๗	๒๖๗	๖๐๔
๑๒	อุตสาหกรรมปิโตรเคมีและผลิตภัณฑ์	๑๐	๕๕๒.๘๑	๒๕๐	๕๕	๓๐๕
๑๓	อุตสาหกรรมยาง	๑๒๘	๑๔,๗๖๑.๕๑	๙,๘๓๔	๑๒,๐๙๗	๒๑,๙๓๑
๑๔	อุตสาหกรรมพลาสติก	๔๓	๑,๓๒๘.๘๓	๗๗๔	๖๑๖	๑,๓๙๐
๑๕	อุตสาหกรรมโลหะ	๙๐	๑,๙๙๓.๑๘	๑,๓๖๐	๔๔๒	๑,๘๐๒
๑๖	อุตสาหกรรมโลหะ	๘	๑๐๐.๕๐	๑๖๕	๓๙	๒๐๔
๑๗	อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ	๑๒๙	๑,๖๘๐.๓๐	๑,๗๙๐	๔๑๖	๒,๒๐๖
๑๘	อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล	๕๘	๗๐๙.๘๒	๑,๐๙๑	๒๔๘	๑,๓๓๙
๑๙	อุตสาหกรรมไฟฟ้า	๔	๑๕๖.๑๙	๕๕	๔๒	๙๗
๒๐	อุตสาหกรรมขนส่ง	๘๒	๑,๗๐๓.๗๕	๑,๕๑๙	๓๕๗	๑,๘๗๖
๒๑	อุตสาหกรรมอื่นๆ	๓๖๗	๓๔,๔๑๒.๘๙	๔,๑๑๘	๘,๓๑๘	๑๒,๔๓๖
รวม		๑,๘๕๓	๗๙,๒๐๒.๕๒	๓๕,๘๕๓	๔๕,๐๖๖	๘๐,๙๑๙

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสงขลา
ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๗

จากตารางที่ จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมทั้งหมด จำนวน ๑,๘๔๓ โรง เงินลงทุนทั้งหมด จำนวน ๗๙,๒๐๒.๕๒ ล้านบาท สามารถจ้างแรงงานทั้งสิ้น ๘๐,๑๙๑ คน จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมแยกตามขนาด อุตสาหกรรมที่มาประกอบกิจการมากตามลำดับ ได้แก่

- ๑) อุตสาหกรรมกระดาษ จำนวน ๕๕๑ โรง (เงินลงทุน ๙๗๙.๒๓ ล้านบาท)
- ๒) อุตสาหกรรมอาหาร จำนวน ๑๗๐ โรง (เงินลงทุน ๘,๖๓๕.๗๗ ล้านบาท)
- ๓) อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ จำนวน ๑๒๙ โรง (เงินลงทุน ๑,๖๘๐.๓๐ ล้านบาท)
- ๔) อุตสาหกรรมยาง จำนวน ๑๒๘ โรง (เงินลงทุน ๑๔,๗๖๑.๕๑ ล้านบาท)

เมื่อพิจารณาตามหมวดและแยกตามกลุ่มอุตสาหกรรมพบว่า ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มอุตสาหกรรมกระดาษ และอุตสาหกรรมที่ต่อเนื่องจากการกระดาษเป็นหลัก เช่น ยางพารา ไม้ยางพาราเฟอร์นิเจอร์ อุตสาหกรรมอาหารรองลงมาเป็นกลุ่มอุตสาหกรรม สมัยสามอุตสาหกรรมหลัก เช่น อุตสาหกรรมโลหะ อุตสาหกรรม อโลหะ อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมหลักนั่นเอง

ตารางที่ ๓๖ จำนวนโรงงานแยกตามเงินทุน

ขนาดโรงงาน	จำนวน (โรง)	ร้อยละ	เงินลงทุน (ล้านบาท)	คนงาน		รวม
				(ชาย)	(หญิง)	
รวมโรงสีข้าวทั้งหมด	๕๔๑	๒๙.๓๕	๕๘๗.๖๒	๙๖๗	๗๑	๑,๐๓๘
โรงงานขนาดเล็ก (<=๑๐ ล้านบาท)	๘๙๔	๔๘.๕๑	๒,๒๑๒.๕๓	๗,๒๖๐	๓,๐๒๑	๑๐,๒๘๑
โรงงานขนาดกลาง (> ๑๐ ล้าน <=๑๐๐ ล้านบาท)	๓๐๔	๑๖.๔๙	๑๐,๗๕๙.๐๐	๑๒,๒๕๘	๑๐,๘๔๒	๒๓,๑๐๐
โรงงานขนาดใหญ่ (>๑๐๐ ล้านบาท)	๑๐๔	๕.๖๔	๖๕,๖๔๓.๓๖	๑๕,๓๖๘	๓๑,๑๓๒	๔๖,๕๐๐
รวมโรงงานทั้งหมด	๑,๘๔๓	๑๐๐.๐๐	๗๙,๒๐๒.๕๑	๓๕,๘๕๓	๔๕,๐๐๖	๘๐,๘๕๙

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสงขลา
ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๗

เมื่อพิจารณาตามขนาดของกิจการตามเงินลงทุนพบว่า ส่วนใหญ่จำนวน ๘๙๔ โรง (ร้อยละ ๔๘.๕๑) เป็นโรงงานขนาดเล็กที่มีเงินลงทุนต่ำกว่า ๑๐ ล้านบาท รองลงมาเป็นกิจการขนาดกลาง จำนวน ๓๐๔ โรง (ร้อยละ ๑๖.๔๙) เป็นโรงงานที่มีเงินลงทุนระหว่าง ๑๐ - ๑๐๐ ล้านบาท และเป็นโรงงานขนาดใหญ่ จำนวน ๑๐๔ โรง (ร้อยละ ๕.๖๔) มีเงินลงทุนสูงกว่า ๑๐๐ ล้านบาทขึ้นไป ส่วนที่เหลือเป็นโรงสีข้าว จำนวน ๕๔๑ โรง (ร้อยละ ๒๙.๓๕)

ตารางที่ ๓๗ จำนวนโรงงานแยกตามคนงาน

ขนาดโรงงาน	จำนวน (โรง)	ร้อยละ	เงินลงทุน (ล้านบาท)	คนงาน		รวม
				(ชาย)	(หญิง)	
รวมโรงสีข้าวทั้งหมด	๕๔๑	๒๙.๓๕	๕๘๗.๖๒	๙๖๗	๗๑	๑,๐๓๘
โรงงานขนาดเล็ก (<=๕๐ คน)	๑,๐๙๐	๕๙.๑๔	๒๖,๖๕๙.๗๖	๙,๑๙๘	๓,๓๑๙	๑๒,๕๑๗
โรงงานขนาดกลาง (> ๕๐ และ <=๒๐๐ คน)	๑๔๖	๗.๙๒	๓๖,๑๒๘.๐๑	๘,๔๘๖	๕,๘๑๘	๑๔,๓๐๔
โรงงานขนาดใหญ่ (>๒๐๐ คน)	๖๖	๓.๓๘	๑๕,๘๒๗.๑๑	๑๗,๒๐๒	๓๕,๘๕๘	๕๓,๐๖๐
รวมโรงงานทั้งหมด	๑,๘๔๓	๑๐๐.๐๐	๗๙,๒๐๒.๕	๓๕,๘๕๓	๓๙,๒๔๘	๘๐,๘๕๙

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสงขลา
ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๗

เมื่อพิจารณาขนาดของกิจการตามจำนวนการจ้างงานส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๕๙.๑๔) เป็นโรงงานขนาดเล็กที่มีการจ้างงาน ต่ำกว่า ๕๐ คน รองลงมาเป็นโรงงานขนาดกลาง มีการจ้างงาน ๕๐ - ๒๐๐ คน (ร้อยละ ๗.๙๒) เป็นโรงงานขนาดกลางและโรงงานขนาดใหญ่ มีการจ้างงานมากกว่า ๒๐๐ คน จำนวน ๖๕ โรง (คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๘) มีเงินลงทุนสูงกว่า ๑๐๐ ล้านบาท

(๑๗) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑๗.๑ สถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

(๑) ทรัพยากรดินและการใช้ที่ดิน จังหวัดสงขลามีเนื้อที่ทั้งหมด ๗,๓๙๓.๘๘๙ ตารางกิโลเมตร กองสำรวจดิน กรมพัฒนาที่ดิน จำแนกดินในจังหวัดสงขลาได้จำนวน ๙๕ ชุด ส่วนใหญ่เป็นดินทราย ดินทรายปนดินร่วน และดินเหนียวบางส่วน ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินของจังหวัดสงขลาจากการแปลภาพถ่ายดาวเทียม LANDSAT - ๕TM (บันทึกข้อมูล ปี ๒๕๕๙) จำแนกประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินได้ดังนี้

- พื้นที่ป่าไม้ มีเนื้อที่ประมาณ ๕๕๖,๘๐๖ ไร่ ประกอบด้วยป่าไม้ผลัดใบ ป่าชายเลน และป่าเบญจพรรณ

- พื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ประมาณ ๓,๔๙๒,๕๗๕.๐๐ ไร่ ประกอบด้วยสวนยางพารา ปาล์มน้ำมัน นาข้าว ไม้ยืนต้น ไม้ผลผสม และสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

- พื้นที่แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๒๑,๖๖๘ ไร่ ประกอบด้วย พื้นที่อ่างเก็บน้ำคลองระบายน้ำ ทะเลสาบ บึง และลำคลอง

- พื้นที่ชุมชนและสถานที่สำคัญ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๙๒,๖๒๕ ไร่ ประกอบด้วยพื้นที่ชุมชน ที่อยู่อาศัย ตัวเมือง ย่านการค้า หมู่บ้าน สถานที่ราชการ นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

- พื้นที่อื่นๆ มีเนื้อที่ประมาณ ๒๒๗,๘๓๗ ไร่ ประกอบด้วยพื้นที่ลุ่ม พื้นที่ไม้พุ่มหรือทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม เหมืองแร่ เหมืองเก่า และบ่อขุด

ตารางที่ ๓๘ พื้นที่และประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเภทการใช้ที่ดิน	พื้นที่		
	ตารางกิโลเมตร	ไร่	ร้อยละ
พื้นที่ป่าไม้	๘๙๐.๘๙	๕๕๖,๘๐๖.๒๕	๑๒.๔๐
ป่าไม้ผลัดใบ	๗๑๘.๙๒	๔๔๙,๓๒๕.๐๐	๑๐.๐๐
ป่าไม้ผลัดใบเสื่อมสภาพ	๒๑.๑๑	๑๓,๑๙๓.๗๕	๐.๒๙
ป่าชายเลน	๑๔.๑๐	๘,๘๑๒.๕๐	๐.๒๐
ป่าชายหาด	๑๐.๕๔	๖,๕๘๗.๕๐	๐.๑๕
ป่าเบญจพรรณ	๑๒๐.๘๘	๗๕,๕๕๐.๐๐	๑.๖๘
สวนป่า	๕.๓๔	๓,๓๓๗.๕๐	๐.๐๗
พื้นที่เกษตรกรรม	๕,๕๘๘.๑๒	๓,๔๙๒,๕๗๕.๐๐	๗๗.๗๖
ที่นา	๘๑๔.๑๑	๕๐๘,๘๑๘.๗๕	๑๑.๓๓
ยางพารา	๔,๓๘๘.๑๑	๒,๗๔๒,๕๖๘.๗๕	๖๑.๐๖
ปาล์มน้ำมัน	๒๕.๕๐	๑๕,๙๓๗.๕๐	๐.๓๕
มะพร้าว	๑๒.๒๐	๗,๖๒๕.๐๐	๐.๑๗
สะเดา	๐.๒๖	๑๖๒.๕๐	๐.๐๐
ไม้ผลผสม	๕๘.๔๓	๓๖,๕๑๘.๗๕	๐.๘๑
ไม้ผลผสม-หมู่บ้าน	๒๐๒.๔๑	๑๒๖,๕๐๖.๒๕	๒.๘๒
สนประดิพัทธ์	๒.๑๓	๑,๓๓๑.๒๕	๐.๐๓
ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	๓.๓๙	๒,๑๑๘.๗๕	๐.๐๕
โรงเรียนเลี้ยงสัตว์	๒.๖๙	๑,๖๘๑.๒๕	๐.๐๔
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๗๘.๘๙	๔๙,๓๐๖.๒๕	๑.๑๐

ประเภทการใช้ที่ดิน	พื้นที่		
	ตารางกิโลเมตร	ไร่	ร้อยละ
แหล่งน้ำ (ไม่รวมถึงพื้นที่ทะเลสาบ)	๓๔.๖๗	๒๑,๖๖๘.๗๕	๐.๔๘
อ่างเก็บน้ำ	๑๑.๖๔	๗,๒๗๕.๐๐	๐.๑๖
คลองระบายน้ำ	๓.๘๐	๒,๓๗๕.๐๐	๐.๐๕
บึง	๐.๐๔	๒๕.๐๐	๐.๐๐
แม่น้ำ ลำคลอง	๑๖.๙๗	๑๐,๖๐๖.๒๕	๐.๒๔
บ่อน้ำในไร่นา	๒.๒๒	๑,๓๘๗.๕๐	๐.๐๓
ชุมชนที่อยู่อาศัยและสถานที่สำคัญ	๓๐๘.๒๐	๑๙๒,๖๒๕.๐๐	๔.๒๙
ตัวเมืองย่านการค้า	๓๒.๘๗	๒๐,๕๔๓.๗๕	๐.๔๖
หมู่บ้าน	๗๐.๐๙	๔๓,๘๐๖.๒๕	๐.๙๘
หมู่บ้าน-ไม้ผลผสม	๑๕๔.๑๙	๙๖,๓๖๘.๗๕	๒.๑๕
โรงงานอุตสาหกรรมนิคมอุตสาหกรรม	๑๔.๑๒	๘,๘๒๕.๐๐	๐.๒๐
สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	๑.๐๗	๖๖๘.๗๕	๐.๐๑
สถานที่ราชการและสถาบันต่างๆ	๑๗.๙๓	๑๑,๒๐๖.๒๕	๐.๒๕
สนามกอล์ฟ	๓.๕๑	๒,๑๙๓.๗๕	๐.๐๕
สนามบิน	๑๐.๘๖	๖,๗๘๗.๕๐	๐.๑๕
ท่าเรือ	๐.๓๔	๒๑๒.๕๐	๐.๐๐
สิ่งก่อสร้าง	๓.๒๒	๒,๐๑๒.๕๐	๐.๐๔
พื้นที่อื่นๆ	๓๖๔.๕๔	๒๒๗,๘๓๗.๕๐	๕.๐๗
พื้นที่ลุ่ม	๑๙๒.๘๖	๑๒๐,๕๓๗.๕๐	๒.๖๘
ไม้พุ่มหรือทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม	๑๔๐.๑๕	๘๗,๕๙๓.๗๕	๑.๙๕
หาดทราย	๐.๖๑	๓๘๑.๒๕	๐.๐๑
เหมืองแร่เหมืองเก่าบ่อขุด	๒๓.๙๒	๑๔,๙๕๐.๐๐	๐.๓๓
สุสาน ป่าช้า	๑.๕๕	๙๖๘.๗๕	๐.๐๒
ดินโคลน ตะกอนทับถม	๒.๓๙	๑,๔๙๓.๗๕	๐.๐๓
ที่ทิ้งขยะ	๓.๐๖	๑,๙๑๒.๕๐	๐.๐๔
รวม	๗,๑๘๖.๔๒	๔,๔๙๑,๕๑๒.๕๐	๑๐๐.๐๐

ที่มา : แปลจากข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียม LANDSAT - ๕ TM บันทึกข้อมูลปี ๒๕๔๙

(๒) ทรัพยากรน้ำ

น้ำผิวดิน

พื้นที่จังหวัดสงขลาประกอบด้วยลุ่มน้ำหลัก ๒ ลุ่มน้ำ คือ ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา (๒๓) และส่วนหนึ่งของลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก (๒๑) โดยแต่ละลุ่มน้ำหลักประกอบด้วยลุ่มน้ำย่อยหรือลุ่มน้ำสาขา ดังนี้

(๑) ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ประกอบด้วยลุ่มน้ำย่อยหรือลุ่มน้ำสาขา ดังนี้

- ลุ่มน้ำย่อยคลองอู่ตะเภา มีพื้นที่รับน้ำประมาณ ๒,๓๘๓ ตารางกิโลเมตร มีคลองอู่ตะเภา เป็นลำน้ำสายหลัก ความยาวประมาณ ๖๘ กิโลเมตร มีคลองเล็กๆ หลายสายมารวมกัน และไหลลงสู่ทะเลสาบสงขลาที่บ้านแหลมโพธิ์ ตำบลคูเต่า อำเภอหาดใหญ่

ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาสันกาลาศีรี ในตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเดา ไหลผ่านตำบลต่างๆ ในอำเภอสะเดา ผ่านอำเภอหาดใหญ่ลงสู่ทะเลสาบสงขลาที่บ้านคลองบางกล้า มีความยาวประมาณ ๙๐ กิโลเมตร กลุ่มน้ำคลองอู่ตะเภา มีพื้นที่ลุ่มน้ำ ๒,๓๙๒ ตร.กม. ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยทั้งปี ๑,๒๔๓.๖๗ ล้าน ลบ.ม.

- กลุ่มน้ำย่อยคลองพรุพ้อ มีพื้นที่รับน้ำประมาณ ๕๐๐ ตารางกิโลเมตร มีคลองพรุพ้อเป็นลำน้ำสายหลัก ความยาวประมาณ ๓๖ กิโลเมตร มีคลองเล็กๆ หลายสายมารวมกัน ไหลลงทะเลสาบที่บ้านท่าหยี ตำบลห้วยลึก อำเภอควนเนียง

- กลุ่มน้ำย่อยคลองรัตภูมิ มีพื้นที่รับน้ำประมาณ ๖๑๗ ตารางกิโลเมตร มีคลองรัตภูมิ เป็นลำน้ำสายหลัก ความยาวประมาณ ๖๓ กิโลเมตร ไหลผ่านอำเภอรัตภูมิ ก่อนลงสู่ทะเลสาบที่บ้านบางหัก ตำบลรัตภูมิ อำเภอควนเนียง

ต้นกำเนิดจากเทือกเขาบรรทัดและเขาหลวง กั้นเขตแดนระหว่างอำเภอรัตภูมิกับจังหวัดสตูล ไหลผ่านอำเภอรัตภูมิ อำเภอควนเนียง ลงสู่ทะเลสาบที่บ้านปากบาง ความยาว ๔๕ กิโลเมตร กลุ่มน้ำคลองรัตภูมิ มีพื้นที่ลุ่มน้ำ ๘๕๙ ตร.กม. มีปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยทั้งปี ๖๔๘.๖๐ ล้าน ลบ.ม.

- กลุ่มน้ำย่อยคาบสมุทรสทิงพระ ประกอบด้วยกลุ่มน้ำย่อย ๔ กลุ่มน้ำ

- กลุ่มน้ำย่อยฝั่งตะวันออก ๑ (อำเภอระโนด) มีพื้นที่รับน้ำประมาณ ๔๘๘ ตารางกิโลเมตร มีคลองสำคัญหลายสาย ได้แก่ คลองกก คลองระโนด คลองโรง คลองตะเคียนะ เป็นต้น

- กลุ่มน้ำย่อยฝั่งตะวันออก ๒ มีพื้นที่รับน้ำประมาณ ๒๐๒ ตารางกิโลเมตร มีคลองสำคัญหลายสาย ได้แก่ คลองคูชูด คลองรี เป็นต้น

- กลุ่มน้ำย่อยฝั่งตะวันออก ๓ มีพื้นที่รับน้ำประมาณ ๑๓๖ ตารางกิโลเมตร มีคลองสำคัญ คือ คลองสทิงหม้อ

- กลุ่มน้ำย่อยฝั่งตะวันออก ๔ (อำเภอเมืองสงขลา) มีพื้นที่รับน้ำประมาณ ๒๐๔ ตารางกิโลเมตร มีคลองสำคัญ ได้แก่ คลองสำโรง คลองพะวง เป็นต้น

คาบสมุทรสทิงพระ มีพื้นที่ลุ่มน้ำ ๔๙๓.๖๐ ตร.กม. มีปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยทั้งปี ๔๐๐.๗๓ ล้านลบ.ม.

(๒) กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกในจังหวัดสงขลา คือ กลุ่มน้ำย่อยเทพา - นาทวี

กลุ่มน้ำย่อยเทพา - นาทวี มีพื้นที่รับน้ำประมาณ ๑,๓๓๖.๑๒ ตารางกิโลเมตร มีลำน้ำสายหลัก ๒ สาย ได้แก่ คลองเทพา ความยาวประมาณ ๑๓๐ กิโลเมตร และคลองตุหยง ความยาวประมาณ ๑๒ กิโลเมตร

กลุ่มน้ำคลองเทพา มีต้นน้ำจากเทือกเขาสันกาลาศีรี ไหลผ่านอำเภอสะบ้าย้อย และอำเภอเทพา ไปลงอ่าวไทยที่ตำบลเทพา ความยาวประมาณ ๘๐ กิโลเมตร กลุ่มน้ำคลองเทพา มีพื้นที่ลุ่มน้ำ ๑,๘๙๕ ตร.กม. มีปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยทั้งปี ๗๖๓ ล้าน ลบ.ม.

กลุ่มน้ำคลองนาทวี ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาสันกาลาศีรีผ่านอำเภอนาทวี อำเภอจะนะ ไหลลงสู่อ่าวไทยที่ปากบางสะกอม ความยาวประมาณ ๗๐ กิโลเมตร กลุ่มน้ำคลองนาทวี มีพื้นที่ลุ่มน้ำ ๑,๕๘๖ ตร.กม. ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยทั้งปี ๖๑๗ ล้าน ลบ.ม.

(๓) ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

(๓.๑) ทรัพยากรป่าไม้ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖ สงขลา สรุปลงแผนการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้จังหวัดสงขลาจากการแปลภาพถ่ายดาวเทียม LANDSAT๕ (TM) มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ในปี ๒๕๕๒ พบว่า ทั้งจังหวัดมีเนื้อที่ป่า ๑,๑๒๔.๓๙ ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ ๑๕.๒๑ ของเนื้อที่จังหวัด

ตารางที่ ๓๙ สถิติพื้นที่ป่าไม้จังหวัดสงขลา พ.ศ. ๒๕๔๓ - ๒๕๕๒

ปี พ.ศ.	พื้นที่ (ตร.กม.)	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละของพื้นที่จังหวัด
๒๕๔๓	๘๒๑.๙๔	๕๑๓,๗๑๑.๗๐	๑๑.๑๒
๒๕๔๗	๘๕๘.๔๗	๕๓๖,๕๔๕.๓๔	๑๑.๐๘
๒๕๔๙	๗๗๒.๘๔	๔๘๓,๐๒๕.๒๘	๙.๙๘
๒๕๕๒	๑,๑๒๔.๓๙	๗๐๒,๗๔๓.๗๕	๑๕.๒๑

ที่มา : www.dnp.go.th

(๓.๑.๑) จังหวัดสงขลามีการประกาศเป็นป่าสงวนแห่งชาติ (ตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๐๗) รวม ๔๑ ป่า เนื้อที่ ๑,๒๕๖,๖๖๙.๒๕ ไร่ หรือร้อยละ ๒๗.๘๔ ของเนื้อที่จังหวัด

ตารางที่ ๔๐ ข้อมูลป่าสงวนแห่งชาติของจังหวัดสงขลา

ลำดับที่	ชื่อป่า	ท้องที่อำเภอ	พื้นที่ (ไร่)
๑	ป่าเขาแดน ป่าควนเจดีย์ ป่าเขาพระยาไม้	สะบ้าย้อย	๑๕๓,๖๒๕.๐๐
๒	ป่าควนราสอ, ป่าควนน้ำร้อน, ป่าควนสอหรอ, ป่าควนบางพลา, ป่าเขาโต๊ะเทพ	สะบ้าย้อย	๓๖,๓๒๕.๐๐
๓	ป่าเทือกเขาโต๊ะเทพ, ป่าควนหินลับ	สะบ้าย้อย	๑๐๕,๕๐๐.๐๐
๔	ป่าเทือกเขาสันกาลาศรี	สะบ้าย้อย	๕๒,๕๗๕.๐๐
๕	ป่าควนพน	เทพา, สะบ้าย้อย	๓๕,๕๖๘.๗๕
๖	ป่าเกาะทะเลหนึ่ง	เทพา	๑,๑๘๗.๐๐
๗	ป่าเขาขวาง, ป่าเขาวังพริก, ป่าควนเทศ	เทพา	๘,๓๑๘.๗๕
๘	ป่าเขารังเกียด, ป่าเขาสัก, ป่าเขาสูง, ป่าควนแก้ว	เทพา	๓๙,๒๒๖.๐๐
๙	ป่าควนดินแดง, ป่าควนพัง, ป่าควนหัวแหวน, ป่าควนจอมแห	เทพา	๑๑,๙๑๒.๕๐
๑๐	ป่าควนหินพัง, ป่าควนซีล่อม, ป่าควนอ่าวปลักก๊ก และป่าควนแหลมหวัง	เทพา	๒,๒๕๐.๐๐
๑๑	ป่าควนสระ	เทพา, จะนะ	๒,๓๔๓.๗๕
๑๒	ป่าเขากรวด	เทพา, จะนะ	๕๖๘.๗๕
๑๓	ป่าควนลัง	จะนะ	๑๓๗,๕๐๐.๐๐
๑๔	ป่าควนจำศีล	จะนะ	๑,๔๓๗.๕๐
๑๕	ป่าควนเขาจันทร์	จะนะ	๘๗๕.๐๐
๑๖	ป่าควนหินเถา	จะนะ, นาทวี, เทพา	๒๒,๓๒๕.๐๐
๑๗	ป่ากราด	นาทวี	๒,๕๗๕.๐๐
๑๘	ป่าเขาแดน, ป่าเขาน้ำค้าง, ป่าควนทางสยา ป่าควนเขาใหม่ และป่าควนสิเหร่	สะบ้าย้อย	๙๕,๐๐๐.๐๐
๑๙	ป่าเขาแดน, ป่าเขาเสม็ด, ป่าควนเสม็ดขุน, ป่าควนเหร่ง	นาทวี	๒๑,๒๕๐.๐๐
๒๐	ป่าเขาโพธิ์, ป่าควนแดน, ป่าเขารังเกียด	นาทวี, สะเดา	๓๐,๖๒๕.๐๐
๒๑	ป่าควนนายเส้น, ป่าควนเหม็ดขุน, ป่าควนแม่เขานา, ป่าควนลูกหมี ป่าควนปาหยัง	จะนะ, นาทวี, หาดใหญ่, สะเดา	๓๒,๕๒๕.๐๐
๒๒	ป่าเขาเหล็ยม, ป่าเขาจันดี, ป่าเขาบ่อท่อ	หาดใหญ่, นาหม่อม, จะนะ	๖๐,๐๐๐.๐๐
๒๓	ป่าเขาแดน, ป่าเขาน้ำค้าง, ป่าควนสิเหร่	สะเดา	๖๑,๘๑๒.๐๐
๒๔	ป่าควนโต๊ะดุด, ป่าควนทวด, ป่าควนสามง่อน	สะเดา	๒๐,๕๕๒.๐๐
๒๕	ป่าคลองลำปึง	สะเดา	๒๒,๑๙๓.๐๐
๒๖	ป่าเทือกเขาแก้ว	สะเดา	๕๐,๖๒๕.๐๐

ลำดับที่	ชื่อป่า	ท้องที่อำเภอ	พื้นที่ (ไร่)
๒๗	ป่าเขาวังชิง	สะเดา คลองหอยโข่ง	๕,๐๓๗.๐๐
๒๘	ป่าควนขี้แรด	หาดใหญ่	๗๓๗.๕๐
๒๙	ป่าเขาวังพา	หาดใหญ่ คลองหอยโข่ง	๑๓๗,๐๐๐.๐๐
๓๐	ป่าควนเขาวัง, ป่าคลองต่อ, ป่าเทือกเขาแก้ว	รัตภูมิ, หาดใหญ่	๓๐,๘๗๗.๐๐
๓๑	ป่าควนทรง,ป่าควนหนองหยี,ป่าควนหัวแหวน	รัตภูมิ	๖,๒๖๒.๐๐
๓๒	ป่าควนหินผุด, ป่ายอดเขาแก้ว	รัตภูมิ	๕๒,๕๑๒.๐๐
๓๓	ป่าเทือกเขาแก้ว, ป่าคลองเขาล่อน, ป่าคลองปอม	รัตภูมิ	๑๑,๕๖๒.๐๐
๓๔	ป่านาทุ่งเปราะ, ป่าควนดินสอ	รัตภูมิ	๘,๙๒๕.๐๐
๓๕	ป่าแม่พรุ, ป่าเทือกเขาไฟไหม้, ป่าคลองกั่ว	รัตภูมิ	๔๖,๘๐๐.๐๐
๓๖	ป่าควนทับช้าง	รัตภูมิ	๕๖,๘๗๕.๐๐
๓๗	ป่าทุ่งเคี่ยม	รัตภูมิ	๕,๙๓๗.๐๐
๓๘	ป่าควนอ้ายใต้, ป่าควนนัย	ควนเนียง	๓,๑๗๕.๐๐
๓๙	ป่าควนเลียบ	รัตภูมิ, ควนเนียง	๔,๕๑๒.๕๐
๔๐	ป่าทุ่งบางนกออก	ควนเนียง	๖,๒๕๐.๐๐
๔๑	ป่าทุ่งแพร	ควนเนียง	๔,๗๖๒.๐๐
รวม			๑,๒๗๕,๖๘๓.๐๐

ที่มา : สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖ (สงขลา)
ข้อมูล ณ วันที่ เดือนมิถุนายน ๒๕๕๕

ผืนป่าขนาดใหญ่ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำที่สำคัญของจังหวัด มีทั้งสิ้น ๗ ผืนป่า ดังนี้

- ป่าเขาน้ำค้าง - เขาแดน - ควนสิเหร่ เขตพื้นที่อำเภอสะเดาและอำเภอนาทวี เป็นแหล่งต้นน้ำที่สำคัญของกลุ่มน้ำคลองอู่ตะเภาและคลองนาทวี
- ป่าเขาวังพา - เทือกเขาแก้ว และควนเขาวัง เป็นแหล่งต้นน้ำลุ่มน้ำคลองอู่ตะเภา
- ป่าเขาเคี่ยม - เขาจันดีและบ่อท้อ แหล่งต้นน้ำลุ่มน้ำคลองอู่ตะเภาและคลองนาทวี
- ป่ายอดเขาแก้ว - ควนหินผุด เป็นแหล่งต้นน้ำของกลุ่มน้ำคลองภูมิ (คลองรัตภูมิ)
- ป่าแม่พรุ - เทือกเขาไฟไหม้ - คลองกั่วและป่าควนทับช้าง (เทือกเขาบรรทัด) เป็นแหล่งต้นน้ำของคลองภูมิ (คลองรัตภูมิ)
- ป่าเขาแดน - ควนเจดีย์ และป่าเทือกเขาโต๊ะเทพ - ควนหินลับ เป็นแหล่งต้นน้ำของกลุ่มน้ำคลองเทพา
- ป่าควนนายเส้น - ควนเหม็นซุน เป็นแหล่งต้นน้ำของคลองสะกอม

(๓.๑.๒) พื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่ประกาศในพระราชกฤษฎีกาของจังหวัดสงขลา มีจำนวน ๑,๙๕๖,๖๔๗.๕๐ ไร่ (รวมทั้งพื้นดินและน้ำ) คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๑๙% ของพื้นที่จังหวัดสงขลา (๔,๘๖๘,๙๓๗.๕๐ ไร่) พื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่สำคัญของจังหวัดสงขลา ได้แก่

- เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโตนงาช้าง มีเนื้อที่ทั้งหมด ๑๓๓,๗๕๐ ไร่ โดยเป็นเนื้อที่อยู่ในอำเภอรัตภูมิ และอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ๙๒,๖๒๑ ไร่ มีราษฎรถือครอง ๒๓๙ ราย จำนวน ๓๔๐ แปลง เนื้อที่ ๑,๘๑๔ ไร่ คงเหลือเนื้อที่ประมาณ ๙๐,๘๐๗ ไร่

- เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด มีเนื้อที่ทั้งหมด ๗๙๐,๐๐๐ ไร่ โดยเป็นเนื้อที่ที่อยู่ในอำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา ๗๐,๔๙๖ ไร่ มีราษฎรถือครอง ๔๐๗ ราย จำนวน ๔๗๖ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๔,๙๖๑ ไร่ คงเหลือเนื้อที่ประมาณ ๖๕,๕๓๕ ไร่

- อุทยานแห่งชาติเขาน้ำค้าง มีเนื้อที่ทั้งหมด ๑๓๒,๕๐๐ ไร่ ในพื้นที่อำเภอนาหวีและอำเภอสระเดา มีราษฎรถือครอง ๒,๑๓๑ ราย จำนวน ๒,๘๑๒ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๔๓,๗๘๕ ไร่ คงเหลือเนื้อที่ประมาณ ๘๘,๗๑๕ ไร่
- เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย มีเนื้อที่ทั้งหมด ๒๘๕,๒๖๕ ไร่ โดยมีเนื้อที่อยู่ในอำเภอรโนด จังหวัดสงขลา ๓๗,๕๐๐ ไร่ ไม่มีราษฎรถือครอง
- เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาเหมง มีเนื้อที่ทั้งหมด ๖๘,๒๕๐ ไร่ ในพื้นที่อำเภोजะนะและอำเภอนาหม่อม มีราษฎรถือครอง ๒,๖๖๕ ราย จำนวน ๓,๕๙๓ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๓๑,๙๘๑ ไร่ คงเหลือเนื้อที่ประมาณ ๓๖,๒๖๙ ไร่
- เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาปะช้าง - แหลมขาม มีเนื้อที่ทั้งหมด ๑๔๖,๘๗๕ ไร่ ในพื้นที่อำเภोजะนะ และอำเภอทงตะหงอน มีราษฎรถือครอง ๓๔๑ ราย จำนวน ๓๙๙ แปลง เนื้อที่ ๓,๐๒๕ ไร่ คงเหลือเนื้อที่ ๑๔๓,๘๕๐ ไร่
- เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลสาบสงขลา มีเนื้อที่อยู่ในจังหวัดสงขลา ๗๖,๐๐๐ ไร่ ในพื้นที่อำเภอสทิงพระ อำเภอสทิงพระ และอำเภอกวนเนียง ไม่มีราษฎรถือครอง
- เขตห้ามล่าสัตว์ป่าปากกระด มีเนื้อที่ทั้งหมด ๒,๕๗๕ ไร่ ในพื้นที่อำเภอนาหวี มีราษฎรถือครอง ๑ ราย จำนวน ๑ แปลง เนื้อที่ ๕.๘๔ ไร่ คงเหลือเนื้อที่ประมาณ ๒,๕๗๐ ไร่
- วนอุทยานควนเขาวัง มีเนื้อที่ทั้งหมด ๒,๐๓๗.๕๐ ไร่ ในพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ มีราษฎรถือครอง ๑๘ ราย จำนวน ๒๔ แปลง เนื้อที่ ๒๑๓ ไร่ คงเหลือเนื้อที่ ๑,๘๒๔.๕ ไร่
- พื้นที่เตรียมการอุทยานแห่งชาติสันกาลาคีรีในพื้นที่จังหวัดสงขลา มีเนื้อที่ ๑๓๓,๘๘๗ ไร่ ในพื้นที่อำเภอสบไถ่ มีราษฎรถือครอง ๙๗๘ ราย จำนวน ๑,๔๓๙ แปลง เนื้อที่ ๒๘,๘๗๖ ไร่ คงเหลือเนื้อที่ ๑๐๕,๐๑๑ ไร่
- อุทยานแห่งชาติน้ำตกพรายขาว มีเนื้อที่อยู่ในจังหวัดสงขลา ๒๑,๓๘๗ ไร่ ในพื้นที่อำเภอสบไถ่ มีราษฎรถือครอง ๔๔๒ ราย จำนวน ๖๙๗ แปลง เนื้อที่ ๗,๘๙๔ ไร่ คงเหลือเนื้อที่ ๑๓,๔๙๓ ไร่
- เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลหลวง มีเนื้อที่ ๑๖๔,๑๒๑ ไร่ ในพื้นที่อำเภอระโนด และอำเภอกระแสดินธุ์

ตารางที่ ๔๑ ข้อมูลเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า/เขตห้ามล่าสัตว์ป่าของจังหวัดสงขลา

ลำดับที่	ชื่อป่า	ท้องที่อำเภอ	พื้นที่ (ไร่)
๑	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด	รัตภูมิ	๕๙,๐๓๐.๔๓๖
๒	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าตมยางช้าง	รัตภูมิ, หาดใหญ่	๘,๙๖๗.๑๕๒
๓	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย	ระโนด	๓๕,๒๙๐.๕๑๕
๔	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลสาบสงขลา	กระแสดินธุ์, สทิงพระ	๘๓,๑๗๑.๒๒๗
๕	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาปะช้าง - แหลมขาม	จะนะ, เทพา	๑๑๔,๔๙๕.๖๗๔
๖	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลหลวง	ระโนด, กระแสดินธุ์	๑๖๔,๑๒๑.๓๓๓
๗	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาเหมง	นาหม่อม, หาดใหญ่, จะนะ	๖๒,๘๕๗.๕๙๑
รวม			๖๑๑,๙๕๗.๙๒๘

ที่มา : สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖ (สงขลา)

ตารางที่ ๔๒ ข้อมูลอุทยานแห่งชาติของจังหวัดสงขลา

ลำดับที่	ชื่อป่า	ท้องที่อำเภอ	พื้นที่ (ไร่)
๑	อุทยานแห่งชาติเขาน้ำค้าง	สะเดา, นาทวี	๑๓๗,๘๐๒.๕๒๓
๒	อุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว	สะบ้าย้อย	๑๙,๓๐๓.๐๐๑
รวม			๑๕๗,๑๐๕.๕๒๔

ที่มา : สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖ (สงขลา)

ตารางที่ ๔๓ ข้อมูลป่าเตรียมการสงวนของจังหวัดสงขลา

ลำดับที่	ชื่อป่า	ท้องที่อำเภอ	พื้นที่ (ไร่)
๑	อุทยานแห่งชาติสันกาลาศีรี	สะบ้าย้อย	๑๓๘,๓๒๕.๗๑๑
รวม			๑๓๘,๓๒๕.๗๑๑

ที่มา : สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖ (สงขลา)

การบุกรุกทำลายป่ายังคงมีอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการอย่างเข้มงวดซึ่งสรุปคดีที่มีการจับกุมดำเนินคดี ในพื้นที่ป่าต่างๆ ได้ดังนี้

ตารางที่ ๔๔ ข้อมูลการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ของจังหวัดสงขลา ปี ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔

ลำดับ	ชื่อ	ท้องที่	คดี / พื้นที่ (ไร่)			
			๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔
๑	อุทยานแห่งชาติเขาน้ำค้าง	อำเภอสะเดา	๑๐ คดี / ๑๖๑.๙๐ ไร่	๑๔ คดี / ๑๔๑.๙๐ ไร่	๒๔ คดี / ๒๐๓.๙๒ ไร่	๘ คดี / ๘๗.๙๐ ไร่
		อำเภอนาทวี	๑๕ คดี / ๑๙๐.๔๒ ไร่	๕ คดี / ๔๙.๘๙ ไร่	๑๘ คดี / ๒๑๘.๐๐ ไร่	๗ คดี / ๕๐.๕๖ ไร่
	อุทยานแห่งชาติสันกาลาศีรี	อำเภอสะบ้าย้อย	๙ คดี / ๑๒๑.๕๕ ไร่	๙๗ คดี / ๑,๖๘๕.๙๐ ไร่	๒๐ คดี / ๒๓๐.๙๗ ไร่	๑๗ คดี / ๑๓๖.๖๘ ไร่
	อุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว	อำเภอสะบ้าย้อย	๒ คดี / ๙.๒๕ ไร่	๗ คดี / ๔๒.๕๘ ไร่	๒ คดี / ๓๒.๕๓ ไร่	๕ คดี / ๓๒.๐๗ ไร่
	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด	อำเภอรัตภูมิ	๑๗ คดี / ๑๗๔.๒๐ ไร่	๓ คดี / ๑๘.๗๔ ไร่	๑ คดี / ๒.๒๖ ไร่	๓ คดี / ๓๔.๘๘ ไร่
	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโตนงาช้าง	อำเภอรัตภูมิ	๓ คดี / ๓๖.๙๘ ไร่	-	-	-
		อำเภอหาดใหญ่	๒ คดี / ๙.๕๐ ไร่	๑ คดี / ๑๑.๕๔ ไร่	-	๑ คดี / ๗.๕๐ ไร่
	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาปะช้าง - แหวมขาม	อำเภอเทพา	๓ คดี / ๔๗.๙๒ ไร่	๒ คดี / ๑๑.๑๓ ไร่	๓ คดี / ๑๖.๖๑ ไร่	๗ คดี / ๕๘.๗๘ ไร่
	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาแดง	อำเภอจะนะ	๒ คดี / ๑๙.๔๑ ไร่	๕ คดี / ๔๕.๒๔ ไร่	-	-
		อำเภอนาหม่อม	๑ คดี / ๔.๐๐ ไร่	๑ คดี / ๑๖.๓๐ ไร่	๒ คดี / ๙.๗๖ ไร่	-
		อำเภอหาดใหญ่	๓ คดี / ๓๕.๒๓ ไร่	๔ คดี / ๑๔.๐๔ ไร่	-	๒ คดี / ๑๕.๗๗ ไร่

ที่มา : สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖ สงขลา

(๓.๒) ทรัพยากรสัตว์ป่า

เนื่องจากจังหวัดสงขลามีสภาพป่าอันอุดมสมบูรณ์จึงเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าหายากหลายชนิด จำแนกเป็นประเภทต่างๆ (สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖ สงขลา, ๒๕๕๓) ได้ดังนี้

- สัตว์ป่าที่สำรวจพบในพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๓๕๕ ชนิด แยกเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ๘๕ ชนิด เช่น ชะมดแปลงลายแถบ เก้ง ค่างดำ ลิงแสม เป็นต้น นกไม่น้อยกว่า ๒๐๙ ชนิด เช่น นกกหว้า ไก่ฟ้า นกเงือกกรามข้าง นกเงือกหัวหงอก เป็นต้น สัตว์เลื้อยคลาน พบประมาณ ๔๓ ชนิด เช่น เต่าจูงจาง ตุ๊กตุ้ เป็นต้น สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก พบประมาณ ๑๘ ชนิด เช่น จิ้งโคร่ง กบว๊าก กบทูต เป็นต้น

- สัตว์ป่าที่ห้ามล่ามีทั้งหมด ๕๓ ชนิด ตามประกาศของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ส่วนใหญ่เป็นนกน้ำ

- นกประจำถิ่นถาวรในทะเลสาบ มี ๑๔ ชนิด เช่น นกอีโก้ง นกอีล้ำ นกยางเปีย นกพริก เป็นต้น

- นกอพยพย้ายถิ่นซึ่งมีการอพยพมาจากตอนเหนือของประเทศไทยช่วงประมาณเดือนตุลาคม - เมษายนของทุกปี มี ๗๕ ชนิด เช่น นกกาน้ำเล็ก นกเป็ดแดง นกเป็ดคับแค นกเป็ดลาย นกเป็ดผี เป็นต้น

- นกที่มีประชากรมากมี ๑๓ ชนิด ได้แก่ นกกระทง นกกระสา นกกาบบัว นกตะกรุม นกกุลาขาว นกออก เหยี่ยวรุ้ง เหยี่ยวค่างดำขาว เหยี่ยวทุ่ง เหยี่ยวออสเปร นกอัญชันคิ้วขาว นกกรัฟ และนกเงือกกรามข้าง

- นกที่ทำรัง และวางไข่ภายในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลสาบสงขลา มี ๓๑ ชนิด

- นกที่พบตลอดทั้งปี มี ๒๖ ชนิด

นกปรอดหัวโขน (นกกกรงหัวจุก) จัดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตามบัญชีแนบท้ายพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.๒๕๓๕ และเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองชนิดที่เพาะพันธุ์ตามกฎหมายกระทรวง กำหนดชนิดของสัตว์ป่าคุ้มครองให้เป็นสัตว์ป่าที่เพาะพันธุ์ได้ พ.ศ.๒๕๔๖ ส่วนใหญ่ไม่พบนกปรอดหัวโขนในพื้นที่อนุรักษ์ในจังหวัดสงขลา แต่มีการพบเห็นบ้าง/ไม่บ่อย ในพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าป่ากราด และพบเห็นบ่อยในพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลสาบ

(๔) ทรัพยากรพลังงาน

๔.๑ แหล่งก๊าซธรรมชาติ ได้แก่

- พื้นที่พัฒนาร่วมไทย-มาเลเซีย (JDA) เป็นพื้นที่ทับซ้อนของประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย บริเวณอ่าวไทยตอนล่าง ห่างจากจังหวัดสงขลาประมาณ ๒๖๐ กิโลเมตร สามารถผลิตก๊าซได้วันละ ๘๕๐ ล้านลูกบาศก์ฟุต/วัน ก๊าซธรรมชาติที่ได้จากพื้นที่พัฒนาร่วมไทย-มาเลเซีย (JDA) มีการนำไปใช้ประโยชน์ ๔ ส่วน ดังนี้ ๑) นำไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่จังหวัดระยอง ๒) นำไปใช้ในสถานี NGV ๓) เป็นแหล่งผลิตพลังงานไฟฟ้า ณ โรงไฟฟ้าจะนะ และ ๔) นำไปผ่านกระบวนการแยกก๊าซธรรมชาติ ณ โรงแยกก๊าซธรรมชาติ ไทย-มาเลเซีย อำเภोजะนะ โดยผลผลิตที่ได้นำไปผลิตก๊าซเชื้อเพลิง ก๊าซหุงต้ม และ NGL ส่งไปยังประเทศมาเลเซีย

๔.๒ แหล่งน้ำมันดิบ ได้แก่

- แหล่งปิโตรเลียมแหล่งสงขลา พื้นที่แปลงสัมปทานปิโตรเลียมหมายเลข G๕/๔๓ บริเวณอ่าวไทย ขนาด ๘,๕๓๖ ตารางกิโลเมตร ห่างจากฝั่งจังหวัดสงขลาที่ใกล้ที่สุดประมาณ ๑๖ กิโลเมตร ดำเนินการโดยบริษัท Cec international (Thailand) จำกัด ผลิตน้ำมันดิบในอัตราเฉลี่ย ๑๗,๕๐๐ บาร์เรล/วัน

๔.๓ แหล่งถ่านหิน

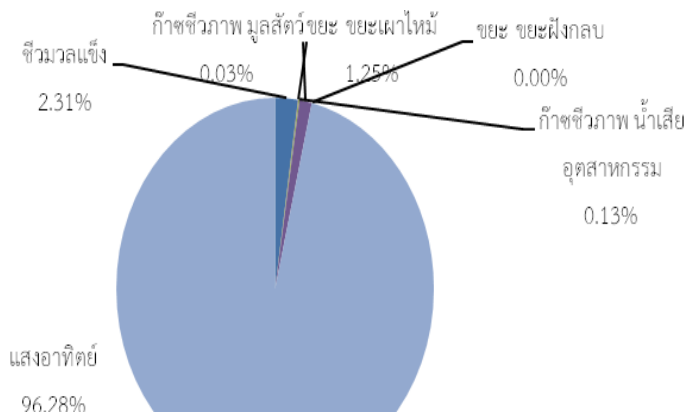
- มีปริมาณสำรอง ทางธรณีวิทยา ๕๙๔ (ล้านตัน) มากเป็นอันดับ ๒ ของประเทศ มีปริมาณสำรองที่คุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ ๘๓ (ล้านตัน) อยู่ในบริเวณอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา สามารถผลิตไฟฟ้าได้ประมาณ ๒x๓๐๐ mw อยู่ในแผนการพัฒนาเหมืองสะบ้าย้อย การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

๔.๔ ศักยภาพด้านพลังงานทดแทน

ภาพรวมของศักยภาพเชิงพลังงานของพลังงานทดแทนในหน่วยพันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ (ktoe)

ปี พ.ศ.	ศักยภาพเชิงพลังงานในหน่วยพันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ (ktoe)						แสงอาทิตย์
	ชีวมวล แข็ง	ก๊าซชีวภาพ		ขยะ		ลม	
		มูลสัตว์	น้ำเสีย อุตสาหกรรม	ขยะเผา ใหม่	ขยะฝัง กลบ		
๒๕๕๑	๒๕๑.๖	๓.๑๓	๑๐.๗๖	๗๒.๗๑	๐.๐๑	๓.๖๔	๙,๘๕๐.๖๓
๒๕๕๒	๒๓๖.๐๖	๒.๘๑	๑๐.๗๖	๗๓.๐๒	๐.๐๑	๓.๔๔	๙,๘๕๐.๖๓
๒๕๕๓	๒๒๔.๐๙	๒.๖๘	๑๒.๙๗	๗๓.๕๔	๐.๐๑	๓.๖๓	๑๐,๔๕๙.๓๖
๒๕๕๔	๒๓๓.๐๒	๓.๒๙	๑๒.๙๗	๗๗.๕๕	๐.๐๑	๑.๗๕	๑๐,๔๕๙.๓๖
๒๕๕๕	๒๓๒.๕	๓.๑๓	๑๒.๙๗	๑๒๕.๗๙	๐.๐๒	-	๙,๖๘๖.๘๘

เมื่อพิจารณาในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ พบว่าจังหวัดสงขลา มีศักยภาพพลังงานทดแทนมากที่สุด คือ แสงอาทิตย์มีค่า ๙,๖๘๖.๘๘ ktoe คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๒๘ รองลงมาคือชีวมวลแข็งมีค่า ๒๓๒.๕๐ ktoe คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๑ ดังแสดงในรูป

แผนภูมิแสดงสัดส่วนศักยภาพเชิงพลังงานทดแทนของจังหวัดสงขลาในปี พ.ศ. ๒๕๕๕

* หน่วย “ตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ” (ton of oil equivalent; toe) คือ หน่วยวัดปริมาณพลังงานโดยเทียบการใช้พลังงานจากเชื้อเพลิงนั้นๆ ในปริมาณที่เท่ากับพลังงานที่ได้จากการเผาไหม้น้ำมันดิบ ๑ ตัน เช่น การใช้ไฟฟ้า ๔toe หมายถึง ปริมาณไฟฟ้าที่ใช้มีค่าการให้พลังงานเท่ากับพลังงานที่ได้จากการเผาน้ำมันดิบไป ๔ ตัน หรือการใช้ก๊าซธรรมชาติ ๖ktoe หมายถึง ปริมาณก๊าซธรรมชาติที่ใช้มีค่าการให้พลังงานเท่ากับพลังงานที่ได้จากการเผาน้ำมันดิบไป ๖ กิโลตัน หรือ ๖,๐๐๐ ตันนั่นเอง

สถานภาพการใช้ไฟฟ้าจังหวัดสงขลา

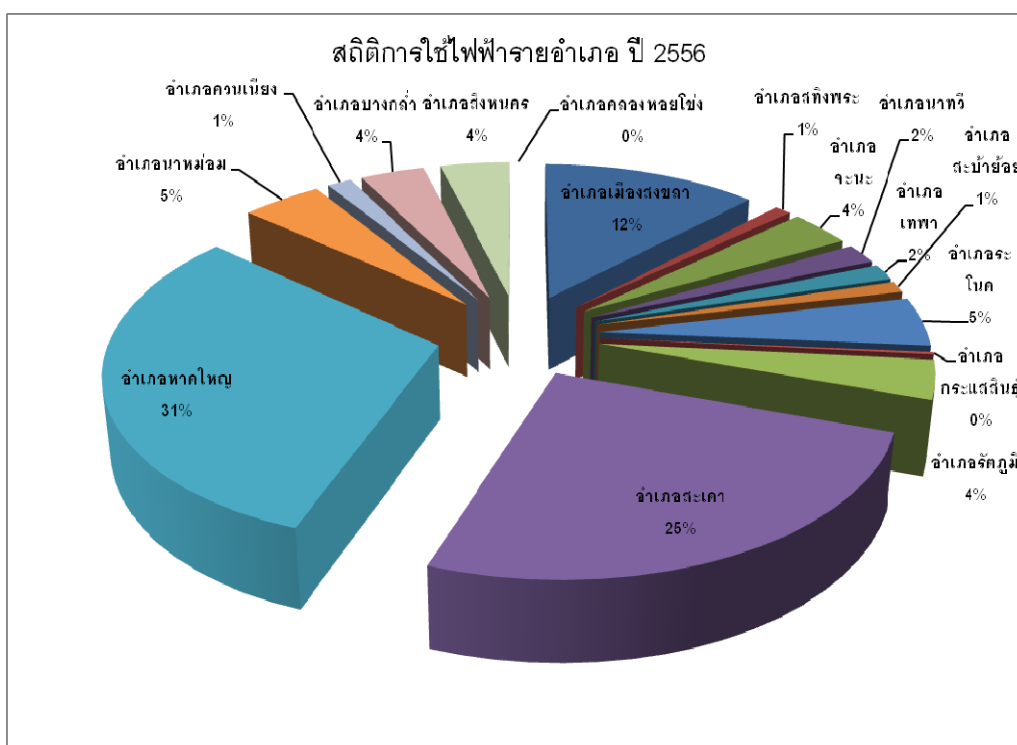
ผู้ใช้ไฟฟ้า และการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า จำแนกตามประเภทผู้ใช้ เป็นรายอำเภอ ปีงบประมาณ

๒๕๕๖

อำเภอ	จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย) Number of consumers (Persons)	การจำหน่ายกระแสไฟฟ้า (ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง) Electricity sales (Gwh.)					District
		รวม Total	ที่อยู่อาศัย Residential	สถานธุรกิจและ อุตสาหกรรม Business and industry	สถานที่ราชการ และสาธารณะ Government office and public utility	อื่น ๆ Others	
รวมยอด	441,230.00	3,177.61	781.89	2,324.36	32.59	38.77	Total
อำเภอเมืองสงขลา	53,286.00	396.82	110.95	279.23	-	6.64	Mueang Songkhla District
อำเภอสทิงพระ	13,607.00	29.88	16.54	13.21	-	0.14	Sathing Phra District
อำเภอจะนะ	28,223.00	113.48	37.2	74.31	0.6	1.38	Chana District
อำเภอนาทวี	20,353.00	61.73	30.36	29.28	0.66	1.43	Na Thawi District
อำเภอเทพา	18,720.00	49.9	24.98	23.59	0.55	0.77	Thepha District
อำเภอสะบ้าย้อย	17,100.00	34.61	23.24	10.73	0.55	0.08	Saba Yoi District
อำเภอระโนด	19,544.00	149.19	22.6	123.49	2.92	0.19	Ranot District
อำเภอกระแสสินธุ์	4,426.00	6.96	4.87	1.71	0.36	0.02	Krasae Sin District
อำเภอรัตนภูมิ	20,610.00	118.52	29.39	86.24	1.58	1.31	Rattaphum District
อำเภอสะเดา	55,663.00	802.3	98.53	696.24	2.01	5.52	Sadao District
อำเภอหาดใหญ่	128,538.00	977.02	282.67	658.27	19.17	16.91	Hat Yai District
อำเภอนาหม่อม	19,924.00	146.41	36.25	105.77	3.07	1.32	Na Mom District
อำเภอควนเนียง	11,759.00	44.49	16.14	27.57	0.53	0.25	Khuan Niang District
อำเภอบางกล่ำ	7,835.00	118.51	12.86	103.29	1.06	1.3	Bang Klam District
อำเภอสิงหนคร	21,642.00	127.8	35.31	91.44	-	1.05	Singhanakhon District
อำเภอคลองหอยโข่ง	-	-	-	-	-	-	Khlong Hoi Khong District

** ข้อมูลจากสำนักงานสถิติจังหวัดสงขลา

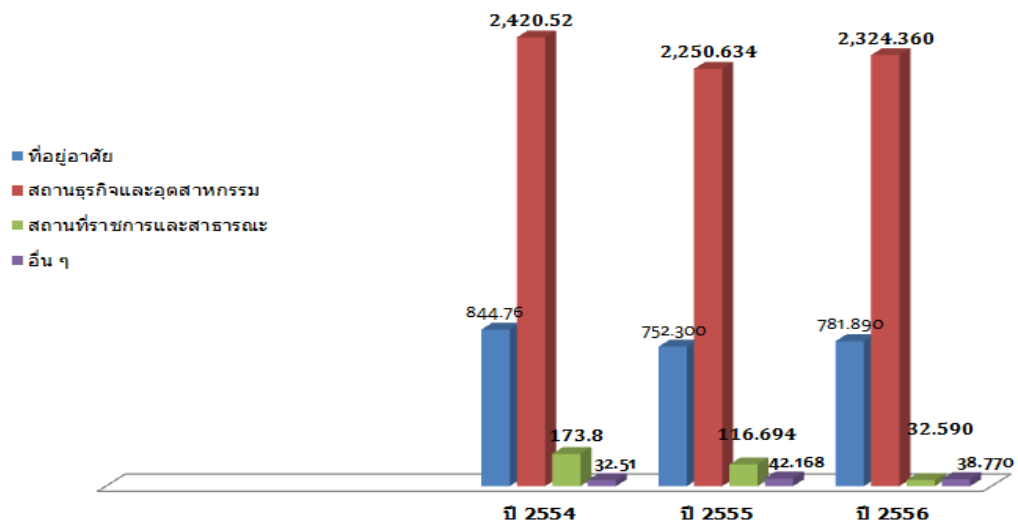
จากสถิติจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าและการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า จังหวัดสงขลา มีปริมาณการใช้ไฟฟ้าประมาณ ๓,๑๗๗ Gwh จำแนกตามประเภทผู้ใช้ และอำเภอ ในปี ๒๕๕๖ จากจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า ๔๔๑,๒๓๐ ราย (จำแนกตามข้อมูล กฟผ.) พบว่าอำเภอหาดใหญ่มีสถิติการใช้ไฟฟ้าสูงสุด ๙๗๗.๐๒ Gwh คิดเป็น ๓๑ % รองลงมาเป็นอำเภอสะเดามีสถิติการใช้ไฟฟ้า ๘๐๒.๓ Gwh คิดเป็น ๒๕ % ซึ่งทั้งสองอำเภอถือเป็นแหล่งเศรษฐกิจที่สำคัญในจังหวัด รองลงมาคืออำเภอเมืองที่มีสถิติการใช้ไฟฟ้า ๓๙๖.๘๒ Gwh คิดเป็น ๑๒ % ด้วยองค์ประกอบทางกายภาพตามสถิติจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าสัดส่วนการลงทุนของสถานธุรกิจและอุตสาหกรรม รวมไปถึงสถานที่ราชการและสาธารณะ

นอกจากนี้จากการเปรียบเทียบสถิติการใช้ไฟฟ้าจำแนกตามสาขา ตามสถิติการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในปี ๒๕๕๖ เปรียบเทียบจากสถิติการใช้ไฟฟ้า ในปี ๒๕๕๕ แบ่งตามประเภทการใช้ไฟฟ้าจากข้อมูลการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค แบ่งเป็น ๔ สาขา คือ สาขาที่อยู่อาศัย สถานธุรกิจและอุตสาหกรรม สถานที่ราชการและสาธารณะ และอื่นๆ นั้นพบว่า สาขาสถานธุรกิจและอุตสาหกรรมมีการใช้ไฟฟ้ามากที่สุดในแต่ละปี และสัดส่วนการใช้ไฟฟ้าในภาพรวมของจังหวัดสงขลาในปี ๒๕๕๖ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๕ คือเพิ่มขึ้น ๓.๒๗ % สอดคล้องกับจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น ๓.๔๘ % และเศรษฐกิจที่ขยายตัว

ปี	จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย) Number of consumers (Persons)	การจำหน่ายกระแสไฟฟ้า (ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง) Electricity sales (Gwh.)				
		รวม Total	ที่อยู่อาศัย Residential	สถานธุรกิจและ อุตสาหกรรม Business and industry	สถานที่ราชการ และสาธารณะ Government office and public utility	อื่น ๆ Others
ปี 2554	408,487	3,471.62	844.76	2,420.52	173.8	32.51
ปี 2555	426,373	3,152.239	752.300	2,250.634	116.694	42.168
ปี 2556	441,230	3,177.61	781.890	2,324.360	32.590	38.770
อัตราการ เปลี่ยนแปลง %	<เพิ่มขึ้น 3.48	<เพิ่มขึ้น 0.80	<เพิ่มขึ้น 3.93	<เพิ่มขึ้น 3.27	>ลดลง 72.07	<ลดลง 8.06

แผนภูมิแสดงการใช้ไฟฟ้าจำแนกตามสาขา ปี 2554-2556

** จากการเปรียบเทียบสถิติการใช้ไฟฟ้าจำแนกตามสาขา ตามสถิติการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในปี ๒๕๕๔ - ๒๕๕๖ สาขาสถานธุรกิจและอุตสาหกรรม มีสถิติการใช้ไฟฟ้ามากที่สุด

๑.๔ สถานภาพการใช้พลังงานด้านน้ำมันสำเร็จรูป

ปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงของจังหวัดสงขลา

การบริการในสาขาพลังงานของจังหวัดสงขลาในปี ๒๕๕๑ - ๒๕๕๖ มีแนวโน้มในการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงที่เป็นที่เป็นพลังงานทดแทนเพิ่มขึ้น เช่น แก๊สโซฮอล ๙๑, แก๊สโซฮอล ๙๕, และน้ำมันดีเซล B๒/B๓ ในขณะที่การใช้น้ำมันเชื้อเพลิงประเภทที่ไม่มีส่วนผสมของการใช้พลังงานทดแทน คือ เบนซิน ๙๑ และ เบนซิน ๙๕ มีอัตราลดลง เป็นผลสืบเนื่องมาจากนโยบายส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและมาตรการด้านราคาพลังงานของรัฐบาล และน้ำมันเบนซิน ๙๑ ได้ยกเลิกไปแล้วเมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๖ จะส่งผลให้แนวโน้มการใช้เชื้อเพลิงที่เป็นที่เป็นพลังงานทดแทนเพิ่มมากขึ้นในปี ๒๕๕๖

ตารางแสดงภาพรวมการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายของจังหวัดสงขลาในหน่วยทางกายภาพ (Physical unit)

ชนิดเชื้อเพลิง	หน่วยทางกายภาพ	2551	2552	2553	2554	2555	2556	
		ถ่านหิน	ตัน(Tons)	-	-	-	-	-
น้ำมันสำเร็จรูป	ก๊าซปิโตรเลียมเหลว	กิโลกรัม(kg)	76,179,620	77,014,000	87,600,000	95,780,000	102,776,600	101,053,029
	ดีเซลหมุนช้า	ลิตร(Litre)	-	1,128,000	-	-	-	-
	ดีเซลหมุนเร็ว/ไบโอดีเซล	ลิตร(Litre)	583,055,957	653,181,360	653,347,923	667,511,266	667,404,620	702,799,261
	น้ำมันเตา	ลิตร(Litre)	32,553,830	37,624,000	30,674,027	20,623,000	20,017,520	30,681,473
	เบนซิน 91	พันลิตร(10 ³ Litre)	168,966	139,410	126,247	122,325	116,622	4,504
	เบนซิน 95	พันลิตร(10 ³ Litre)	18,019	4,655	1,323	492	276	0
	แก๊สโซฮอล91	พันลิตร(10 ³ Litre)	3,096	13,128	16,358	22,292	23,091	48,892
	แก๊สโซฮอล95	พันลิตร(10 ³ Litre)	69,582	90,762	75,115	56,471	45,681	78,979
ก๊าซธรรมชาติ	ลูกบาศก์ฟุต(ft ³)	-	-	-	-	-	-	
ไฟฟ้า	kwh	2,471,373,336	2,474,854,761	2,555,136,254	2,938,984,652	3,128,770,571		

(ที่มา : www.thaienergydata.in.th)

(๗) ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

จังหวัดสงขลามีชายฝั่งทะเลยาวประมาณ ๑๖๐ กิโลเมตร ซึ่งตอนใต้ส่วนหนึ่งติดมหาสมุทรแปซิฟิก ส่วนเหนือ ติดทะเลอ่าวไทย ชายฝั่งทะเลนี้ส่วนใหญ่เป็นชายหาดซึ่งส่วนหนึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยว

(๗.๑) ป่าชายเลน พื้นที่ป่าชายเลนจังหวัดสงขลาพบบริเวณทะเลสาบสงขลา ตอนใน เขตอำเภอกระแสดินธุ์ อำเภอสทิงพระ อำเภอสิงหนคร อำเภอควนเนียง อำเภอหาดใหญ่ และอำเภอเมืองสงขลา ปัจจุบันพื้นที่ป่าชายเลนได้เปลี่ยนสภาพเป็นพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง โดยเฉพาะการทำนากุ้ง แหล่งชุมชน อุตสาหกรรม และเกษตรกรรม ทำให้พื้นที่ป่าชายเลนลดลงอย่างรวดเร็ว

(๗.๒) ทรัพยากรน้ำจืด จากการสำรวจแหล่งทรัพยากรน้ำจืด พบว่าแหล่งทรัพยากรน้ำจืดในพื้นที่จังหวัดสงขลา มีทั้งหมด ๖ บริเวณ ได้แก่ ๑) บริเวณหาดทรายแก้ว ตำบลหัวเขา อำเภอสิงหนคร ๒) บ้านท้ายเสา ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง ๓) บริเวณแหลมจาก ตำบลปากอ อำเภอสิงหนคร ๔) บ้านบางโหนด ตำบลคูเต่า อำเภอหาดใหญ่ ๕) บริเวณหน้าสถาบันวิจัยสุขภาพสัตว์น้ำชายฝั่ง ตำบลพะวง อำเภอเมือง และ ๖) บริเวณปากคลองนาทับ ตำบลนาทับ อำเภอจะนะ แต่จากการสำรวจเมื่อปี ๒๕๕๐ ไม่พบทรัพยากรน้ำจืดในพื้นที่ดังกล่าวเลย คาดว่าทรัพยากรน้ำจืดสูญหายไปจากพื้นที่ เนื่องจากสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป และพบแหล่งทรัพยากรน้ำจืดในจังหวัดสงขลาบริเวณเดียว คือ บริเวณตำบลหัวเขา อำเภอสิงหนคร จำนวน ๑๕ ไร่ และเป็นแหล่งทรัพยากรน้ำจืดขนาดเล็ก ไม่มีความสมบูรณ์ สถานภาพค่อนข้างเสื่อมโทรม สัตว์น้ำในบริเวณทรัพยากรน้ำจืดมีน้อย จึงไม่มีการใช้ประโยชน์จากแหล่งทรัพยากรน้ำจืดดังกล่าว (ศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยตอนล่าง, ม.ป.ป.)

(๗.๓) ปะการัง จังหวัดสงขลามิแนวปะการังคิดเป็นพื้นที่ ๐.๐๔ ตารางกิโลเมตร โดยพบว่าแนวปะการังที่มีขนาดใหญ่ที่สุดอยู่ที่เกาะขาม ซึ่งเป็นเกาะใกล้ฝั่งในเขตอำเภอเทพา มีพื้นที่แนวปะการัง ๐.๐๓ ตารางกิโลเมตร แนวปะการังก่อตัวในความลึกน้ำ ๑ - ๑๔ เมตร ปะการังส่วนใหญ่ที่พบ ได้แก่ *Goniastrea spp.* *Porites spp.* *Gonioporafruticosa* ปัญหาที่พบในพื้นที่คือกระแสน้ำค่อนข้างแรง สาหร่ายขึ้นปกคลุมซากปะการัง และตะกอนค่อนข้างสูง ส่วนที่เกาะหนูและเกาะแมว มีพื้นที่แนวปะการัง ๐.๐๐๕ และ ๐.๐๐๖ ตารางกิโลเมตร แนวปะการังก่อตัวในความลึกน้ำ ๒ - ๖ เมตร ปะการังส่วนใหญ่ที่พบ ได้แก่ *Goniastrea spp.* *Porites spp.* *Gonioporafruticosa* ปัญหาที่พบในพื้นที่คือมีตะกอนแขวนลอยจำนวนมาก น้ำขุ่น มีสาหร่ายขึ้นปกคลุมซากปะการัง แนวปะการังของจังหวัดสงขลาส่วนใหญ่อยู่ในสภาพสมบูรณ์ปานกลาง (ที่มา : www.dmcr.go.th)

ตารางที่ ๔๕ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในจังหวัดสงขลา

ประเภท/ชนิด	แหล่งที่พบ	พื้นที่ (ตร.กม.)	พื้นที่ (ไร่)	สภาพความอุดมสมบูรณ์
ป่าชายเลน ^๑	พบบริเวณทะเลสาบสงขลาตอนใต้ในเขต อ.กระแสดินธุ์ อ.สทิงพระ อ.เมือง อ.ควนเนียง อ.สิงหนครและอ.หาดใหญ่	๑๔,๐๖๔.๘๓	๒๕.๔๖	ปานกลาง - เสื่อมโทรม
หญ้าทะเล ^๒	บริเวณตำบลหัวเขา อำเภอสิงหนคร		๑๕	ค่อนข้างเสื่อมโทรม
ปะการัง ^๓	- เกาะขาม - เกาะหนู เกาะแมว	๐.๐๓ ๐.๐๐๕ - ๐.๐๐๖	- -	สมบูรณ์ - ปานกลาง

ที่มา : ๑ สถานีพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลนที่ ๓๘

๒ ศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยตอนล่าง

๓ www.dmcr.go.th

(๘) ความหลากหลายทางชีวภาพและพื้นที่ชุ่มน้ำ

(๘.๑) ความหลากหลายทางชีวภาพ พื้นที่ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ

ในจังหวัดสงขลา ได้แก่ บริเวณสถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าหาดใหญ่ เนื่องจากมีสภาพภูมิประเทศเป็นเทือกเขาสลับซับซ้อน ส่วนใหญ่เป็นป่าดงดิบที่สมบูรณ์ มีสภาพพืชพันธุ์ปกคลุมหนาแน่น ปกคลุมไปด้วยป่าดิบชื้น (Tropical rain Forest) โดยมีสภาพพื้นที่ป่า ๓ ลักษณะ คือ ป่าดิบชื้นในพื้นที่ต่ำ ป่าดิบชื้นเชิงเขาและป่าดิบเขา พันธุ์ไม้ที่สำคัญ ได้แก่ กระบาก ไช้เขียว หลุมพอ สมพง ตะเคียนทอง สยา เป็นต้น ไม้พื้นล่าง ได้แก่ หวายเล็ก หวายกำพวน หวายแดง นอกจากนี้ยังมีพันธุ์ไม้ที่น่าสนใจและหายาก ได้แก่ กล้วยไม้ ร่องแก่นารีม่วงสงขลา ว่านเพชรหึง (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

นอกจากนี้ ในจังหวัดสงขลา ยังพบโลมาอิรวดีบริเวณทะเลสาบสงขลา ซึ่งสามารถพบได้เพียง ๕ แห่งทั่วโลกเท่านั้น คือ ทะเลสาบชิลิก้า ประเทศอินเดีย, แม่น้ำโขง, ทะเลสาบสงขลา, แม่น้ำมหาคาม ประเทศอินโดนีเซีย และปากแม่น้ำบางปะกง

(๘.๒) พื้นที่ชุ่มน้ำ (Wetland) จังหวัดสงขลา

พื้นที่ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ คือ พื้นที่ชุ่มน้ำในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลสาบสงขลา หรืออุทยานนกน้ำคูขุด ตั้งอยู่บริเวณทะเลสาบสงขลาตอนกลาง ในพื้นที่อำเภอสทิงพระ อำเภอกระแสดินธุ์ อำเภอสิงหนคร และอำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา และอำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง ที่ทำการเขตฯ มีเนื้อที่ ๒๒๗,๙๑๖ ไร่ หรือ ๓๖๔ ตารางกิโลเมตร โดยมีเนื้อที่ในจังหวัดสงขลา ๗๖,๐๐๐ ไร่

๑๗.๒ สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม

(๑) มลพิษทางน้ำ

(๑.๑) สถานการณ์คุณภาพน้ำ ในปี ๒๕๕๖ ได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำที่สำคัญของจังหวัดสงขลา ดังนี้ (ที่มา : สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๖)

๑.๑.๑ คุณภาพน้ำลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

(๑) ทะเลสาบสงขลา จากการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในพื้นที่ทะเลสาบสงขลา ๑๕ จุดตรวจวัด พบว่าคุณภาพน้ำโดยรวมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี พอใช้ และเสื่อมโทรม และเสื่อมโทรมมาก คิดเป็นร้อยละ ๓๓ ร้อยละ ๑๓ ร้อยละ ๔๗ และร้อยละ ๗ ตามลำดับ บริเวณที่คุณภาพน้ำเสื่อมโทรมมาก คือ หมู่บ้านทะเลน้อย และบริเวณที่คุณภาพน้ำเสื่อมโทรมคือ คลองนางเรียม สะพานเกาะยอ และปากคลองต่างๆ ที่ไหลลงสู่ทะเลสาบสงขลา ได้แก่ ปากคลองลำป่า ปากคลองบ้านโรง ปากคลองอู่ตะเภา ปากคลองพะวง และปากคลองสำโรง พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำ คือ

- ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) พบค่าค่อนข้างสูง บริเวณทะเลน้อย คลองนางเรียม ปากคลองบ้านโรง และปากคลองสำโรง โดยพบสูงสุดบริเวณปากคลองสำโรง ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๖ และมีค่าสูงเกือบตลอดทั้งปี

- แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (FCB) พบค่าสูงบริเวณทะเลน้อย คลองนางเรียม กลางทะเลหลวง ปากคลองลำป่า และปากคลองสำโรง โดยพบสูงสุดบริเวณปากคลองสำโรง ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๖ และมีค่าสูงตลอดทั้งปี

- แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) พบค่าค่อนข้างสูงบริเวณทะเลน้อยกลางทะเลหลวง และปากคลองสำโรง โดยพบสูงสุดบริเวณปากคลองสำโรงในเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๖

- ออกซิเจนละลาย (DO) พบค่าค่อนข้างต่ำบริเวณทะเลน้อย คลองนางเรียม ปากคลองบ้านโรง และปากคลองสำโรง โดยพบต่ำสุดบริเวณปากคลองสำโรง ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๖ ผลการตรวจวัดโลหะหนักจำนวน ๖ จุดตรวจวัด คือ หมู่บ้านทะเลน้อย คลองนางเรียม ปากคลองลำป่า ปากคลองอู่ตะเภา ปากคลองสำโรง และปากทะเลสาบสงขลา จำนวน ๙ พารามิเตอร์ ได้แก่ แคดเมียม(Cd) โครเมียม(Cr) แมงกานีส(Mn) นิกเกิล(Ni) ตะกั่ว(Pb) สังกะสี(Zn) ทองแดง (Cu)ปรอท(Hg) และสารหนู(As) พบเกินเกณฑ์มาตรฐาน ๔ พารามิเตอร์ คือ

- ทองแดง(Cu) ซึ่งตรวจพบค่าเกินมาตรฐานบริเวณปากทะเลสาบสงขลา(SK๑๕) ในเดือนสิงหาคม ๒๕๕๖

- โครเมียม(Cr) พบค่าเกินมาตรฐานบริเวณปากคลองสำโรง(SK๑๓) ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๕ กุมภาพันธ์ และสิงหาคม ๒๕๕๖ บริเวณปากทะเลสาบสงขลา(SK๑๕) เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๕ กุมภาพันธ์ พฤษภาคม และสิงหาคม ๒๕๕๖

- ตะกั่ว(Pb) พบค่าเกินมาตรฐานบริเวณปากทะเลสาบสงขลา(SK๑๕) เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๕

- สารหนู(As) พบค่าเกินเกณฑ์มาตรฐานบริเวณปากคลองลำป่า(SK๐๖) เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๕ ส่วนพารามิเตอร์อื่นๆ ส่วนใหญ่ไม่เกินมาตรฐาน

ส่วนผลการตรวจวัดสารเคมีที่ใช้ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ที่มีคลอรีนทั้งหมด ประกอบด้วย เฮปตาคลอร์ (Heptachlor), เฮปตาคลอร์อีพอกไซด์ (Heptachlor epoxide), อัลดริน (Aldrin), ดิลดริน (Dieldrin), เอนดริน (Endrin), อัลฟา-บีเฮกซ์ซี (α-BHC) และดีดีที (DDT) ซึ่งทำการตรวจวัด ๒ จุดตรวจวัด คือ บ้านปากพะยูน และปากคลองสำโรง พบว่ามีค่าต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานมาก

เมื่อพิจารณาคุณภาพน้ำทะเลสาบสงขลาในปี ๒๕๕๖ กับปี ๒๕๕๔ และ ๒๕๕๕ พบว่าคุณภาพน้ำทะเลสาบสงขลา ในปี ๒๕๕๕ มีแนวโน้มดีขึ้น โดยในปี ๒๕๕๔ มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ร้อยละ ๒๐ และในปี ๒๕๕๕ มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดีและพอใช้ ร้อยละ ๔๐ (อยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ ๒๐ และเกณฑ์พอใช้ ร้อยละ ๒๐) ในขณะที่ปี ๒๕๕๖ มีสัดส่วนจุดตรวจวัดคุณภาพน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีและพอใช้ ร้อยละ ๔๖ (อยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ ๓๓ และเกณฑ์พอใช้ ร้อยละ ๑๓)

(๑.๑.๒) ลำคลองสาขาต่างๆ

(๑) ลำคลองสาขากลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา จากการติดตามตรวจสอบ

คุณภาพน้ำลำคลองสาขาทะเลสาบสงขลา จำนวน ๓๐ จุดตรวจวัด พบว่าคุณภาพน้ำโดยรวมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี พอใช้ และเสื่อมโทรม คิดเป็นร้อยละ ๑๓ ร้อยละ ๑๓ และร้อยละ ๗๔ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาคุณภาพน้ำแต่ละลำคลองสาขาพบว่า ลำคลองสาขาที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดีและพอใช้ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ส่วนลำคลองสาขาที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่จังหวัดสงขลา ได้แก่ คลองอู่ตะเภา คลองมหากการ คลองระโนด และคลองตะเครียะ และ ๓ ลำคลองในจังหวัดพัทลุง ได้แก่ คลองท่าแนะ คลองป่าพะยอม และคลองปากพล คุณภาพน้ำที่เป็นปัญหาสำคัญของลำคลองสาขากลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ได้แก่

- แבקที่เรียกกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (FCB) พบค่าสูงสุดหลายจุด โดยพบค่าสูงสุดคลองท่าแนะ บริเวณบ้านควนขนุนในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๕ และเดือนเมษายน ๒๕๕๖ คลองนาท่อมบริเวณบ้านตำนาน วัดหาดใหญ่โน และบริเวณท่าเทียบเรือท่าสะพาน ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๖

- ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) พบค่าสูงบริเวณคลองป่าพะยอม คลองท่าแนะ คลองป่าบอน คลองอู่ตะเภา คลองมหากการ คลองตะเครียะ คลองระโนด และโดยพบสูงสุดบริเวณท่าเทียบเรือท่าสะพาน ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๖

- แבקที่เรียกกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) พบค่าสูงบริเวณคลองท่าแนะ คลองนาท่อม คลองป่าบอน และคลองอู่ตะเภา โดยพบสูงสุดบริเวณบ้านควนขนุน และวัดหาดใหญ่โนในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๕ และเดือนเมษายน ๒๕๕๖ บริเวณบ้านตำนานในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๕ และบริเวณท่าเทียบเรือท่าสะพาน ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๖

- ออกซิเจนละลาย (DO) พบค่าค่อนข้างต่ำในคลองท่าแนะ บริเวณบ้านปากประ ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ และบริเวณบ้านตลาดปากคลองในเดือนเมษายน ๒๕๕๖ บริเวณสะพานคลองป่าพะยอมในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ บริเวณปากคลองป่าบอน คลองพรุพ้อ บริเวณวัดควนเพ็ง คลองอู่ตะเภา บริเวณวัดคูเต่า คลองมหากการ คลองตะเครียะ คลองระโนด ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๕ โดยพบค่าต่ำสุดบริเวณปากคลองป่าบอนในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๕

ผลการตรวจวัดโลหะหนักจำนวน ๑๔ จุดตรวจวัด ในคลองป่าพะยอม คลองท่าแนะ คลองท่าเขียว คลองป่าบอน คลองพรุพ้อ คลองรัตภูมิ คลองอู่ตะเภา คลองมหากการ คลองระโนด และคลองปากพล จำนวน ๙ พารามิเตอร์ ได้แก่ แคดเมียม(Cd) โครเมียม(Cr) แมงกานีส(Mn) นิกเกิล(Ni) ตะกั่ว(Pb)สังกะสี(Zn) ทองแดง(Cu) ปรอท(Hg) และสารหนู(As) พบว่าส่วนใหญ่ไม่เกินมาตรฐานฯ มีเพียง ๓ พารามิเตอร์ที่เกินเกณฑ์มาตรฐานฯ คือ

- โครเมียม (Cr) พบเกินเกณฑ์มาตรฐานในคลองท่าแนะ บริเวณบ้านตลาดปากคลองอำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๖ คลองรัตภูมิ(คลองภูมิ) บริเวณวัดห้วยลาด ตำบลคูหาใต้ อำเภอรัตภูมิ ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๖ ทะเลสาบสงขลาโดยพบสูงสุดบริเวณท่าเทียบเรือท่าสะพาน ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๕ พฤษภาคม และสิงหาคม ๒๕๕๖ และคาบสมุทรสทิงพระ บริเวณคลองมหากการ ตำบลมหากการ อำเภอรระโนด ในเดือนสิงหาคม ๒๕๕๖ และบริเวณคลองระโนด อำเภอรระโนด จังหวัดสงขลา ในเดือนสิงหาคม ๒๕๕๖

- ตะกั่ว (Pb) พบเกินเกณฑ์มาตรฐานในทะเลสาบสงขลา โดยพบสูงสุดบริเวณท่าเทียบเรือท่าสะพาน ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๖

- ทองแดง (Cu) พบเกินเกณฑ์มาตรฐานในทะเลสาบสงขลา บริเวณท่าเทียบเรือท่าสะพาน ในเดือนสิงหาคม ๒๕๕๖

เมื่อพิจารณาคูณภาพน้ำในปี ๒๕๕๖ กับปี ๒๕๕๔ และ ๒๕๕๕ พบว่าคุณภาพน้ำลำคลองสาขาหลุมน้ำทะเลสาบสงขลา ในปี ๒๕๕๕ มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง ทั้งนี้พิจารณาจากสัดส่วนจุดตรวจวัดคุณภาพน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีและพอใช้ลดลง โดยในปี ๒๕๕๔ พบจุดตรวจวัดที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดีและพอใช้ ร้อยละ ๓๗ (อยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ ๗ และเกณฑ์พอใช้ ร้อยละ ๓๐) ส่วนในปี ๒๕๕๕ พบจุดตรวจวัดที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดีและพอใช้ ร้อยละ ๔๓ (อยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ ๑๓ และเกณฑ์พอใช้ ร้อยละ ๓๐) ในขณะที่ปี ๒๕๕๖ พบจุดตรวจวัดที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดีและพอใช้ ร้อยละ ๒๖ (อยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ ๑๓ และเกณฑ์พอใช้ ร้อยละ ๑๓)

(๑.๑.๓) คุณภาพน้ำคลองอู่ตะเภา และลำคลองสาขาคองอู่ตะเภา จากการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำคลองอู่ตะเภา ๒๑ จุดตรวจวัด พบว่าคุณภาพน้ำโดยรวมอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมโดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้และเสื่อมโทรม คิดเป็นร้อยละ ๑๐ และร้อยละ ๙๐ ตามลำดับ ส่วนลำคลองสาขาคองอู่ตะเภาจำนวน ๑๐ จุดตรวจวัด พบว่าคุณภาพน้ำโดยรวมอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมโดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้และเสื่อมโทรม ร้อยละ ๓๐ และร้อยละ ๗๐ ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาคูณภาพน้ำคลองอู่ตะเภาและลำคลองสาขาคองอู่ตะเภาในปี ๒๕๕๖ กับปี ๒๕๕๔ และ ๒๕๕๕ พบว่า คุณภาพน้ำในปี ๒๕๕๖ มีแนวโน้มดีขึ้น ทั้งนี้พิจารณาจากสัดส่วนจุดตรวจวัดคุณภาพน้ำที่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมลดลง โดยในปี ๒๕๕๔ และ ๒๕๕๕ พบจุดตรวจวัดที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ร้อยละ ๖ และเสื่อมโทรม ร้อยละ ๙๔ ในขณะที่ปี ๒๕๕๖ พบจุดตรวจวัดที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ร้อยละ ๑๖ และเสื่อมโทรม ร้อยละ ๘๔

(๑.๑.๔) คุณภาพน้ำคลองพะวง จากการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำคลองพะวงจำนวน ๕ จุดตรวจวัด ตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ - ๒๕๕๖ พบว่าคุณภาพน้ำทุกจุดตรวจวัดอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม

(๑.๑.๕) คุณภาพน้ำคลองสำโรง จากการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำคลองสำโรง จำนวน ๕ จุดตรวจวัด ตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๖ พบว่าคุณภาพน้ำทุกจุดตรวจวัดอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมาก

(๑.๑.๕) คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง

จากการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งของกรมควบคุมมลพิษในจังหวัดสงขลาปี ๒๕๕๕ ในฤดูแล้ง (เดือนมีนาคม ๒๕๕๖) และฤดูฝน (เดือนสิงหาคม ๒๕๕๖) จำนวน ๓ สถานี ได้แก่ ประตูระบายน้ำป่ากระวะ อำเภอระโนด (ระยะห่างจากฝั่ง ๑๐๐ เมตร) ปากทะเลสาบสงขลา (ระยะห่างจากฝั่ง ๑๐๐ เมตร) และหาดสมิหลา (ระยะห่างจากฝั่ง ๑๐ เมตร) โดยคำนวณจากข้อมูลคุณภาพน้ำทะเล ๘พารามิเตอร์ ได้แก่ ออกซิเจนละลาย (DO) แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) ฟอสเฟต-ฟอสฟอรัส(PO₄-P) ไนเตรต-ไนโตรเจน (No₃-N) อุณหภูมิ (Temp) สารแขวนลอย (SS) ความเป็นกรด-ด่าง (pH) และแอมโมเนีย-ไนโตรเจน (NH₃-N) พบว่าคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งในฤดูแล้งอยู่ในเกณฑ์พอใช้ และเสื่อมโทรมมาก ร้อยละ ๓๓ และ ๖๗ ตามลำดับ ส่วนในฤดูฝนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ ๑๐

(๑.๒) แหล่งกำเนิดน้ำเสีย แหล่งกำเนิดน้ำเสียที่สำคัญในจังหวัดสงขลา ได้แก่ ชุมชน โรงงานอุตสาหกรรม และกิจกรรมทางการเกษตร

จากผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำคลองอู่ตะเภา ตั้งแต่ปี ๒๕๕๓-๒๕๕๗ พบว่าอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมาตลอด และจากผลการประเมินศักยภาพการรองรับมลพิษ รวมทั้งการศึกษาปริมาณความสกปรกจากชุมชนในรูปบีโอดีที่ลำคลองแต่ละสายต้องรองรับ พบว่า คลองอู่ตะเภา

ภาระรองรับมลพิษเกินศักยภาพถึง๑,๒๘๐ กิโลกรัมบีโอดีต่อวัน โดยมลพิษที่ระบายลงสู่คลองอยู่ตะเภาส่วนใหญ่มาจากชุมชนรองลงมาคือปศุสัตว์ และอุตสาหกรรมตามลำดับ

ในปี ๒๕๕๗ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๖ ได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการจัดการคุณภาพน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำวิกฤต โดยการจัดทำ “กรอบแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำคลองอยู่ตะเภา” เพื่อเป็นแนวทางสำหรับดำเนินงานร่วมกันของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ลุ่มน้ำคลองอยู่ตะเภา ผลการดำเนินงานในภาพรวมมีดังนี้

การจัดการน้ำเสียจากชุมชน

- ลดภาระความสกปรกจากชุมชนที่ระบายลงสู่คลองอยู่ตะเภา ด้วยการส่งเสริมการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนที่เหมาะสมโดยแบ่งออกเป็น ๓ ระยะ ตามวิกฤตปัญหาของพื้นที่ที่กำหนด ดังนี้
 - พื้นที่ต้นน้ำ ได้แก่ เทศบาลเมืองสะเดา เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ และเทศบาลตำบลปริก
 - พื้นที่กลางน้ำ ได้แก่ เทศบาลตำบลพะตง และเทศบาลเมืองคลองงะ
 - พื้นที่ท้ายน้ำ ได้แก่ เทศบาลเมืองควนลัง เทศบาลเมืองคลองแห เทศบาลเมืองคอหงส์ เทศบาลเมืองบ้านพรุ และเทศบาลตำบลคูเต่า

- ส่งเสริมการขยายระบบท่อรวบรวมน้ำเสียและเพิ่มประสิทธิภาพให้ระบบบำบัดน้ำเสียของเทศบาลนครหาดใหญ่สามารถรับน้ำเสียจากพื้นที่บริการได้มากขึ้น

- ผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ลุ่มน้ำออกข้อบัญญัติท้องถิ่นให้บ้านเรือนและอาคารที่อยู่ริมน้ำมีการจัดการน้ำเสีย

- กำกับดูแลและเข้มงวดการบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษซึ่งเป็นอาคารประเภท ก เช่น โรงแรม โรงพยาบาล ศูนย์การค้าหรือห้างสรรพสินค้า

การจัดการน้ำเสียจากภาคเกษตรกรรม

- เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการระบายมลพิษ และให้คำแนะนำในการปรับปรุงและดูแลระบบบำบัดน้ำเสีย รวมทั้งแนวปฏิบัติที่ดีในการลดมลพิษให้กับเกษตรกรเลี้ยงสุกร

- กำกับดูแลและเข้มงวดการบังคับใช้กฎหมายกับฟาร์มสุกรขนาดกลางและขนาดใหญ่ให้ใช้ระบบบำบัดน้ำเสียและระบายน้ำทิ้งให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งที่กำหนดและแนะนำบทบาทหน้าที่ของศูนย์ช่วยเหลือให้ปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อม เพื่อให้คำปรึกษาและแก้ปัญหาแก่ผู้ประกอบการที่มีการระบายน้ำทิ้งเกินค่ามาตรฐานที่กำหนด

การจัดการน้ำเสียจากภาคอุตสาหกรรม

- กำกับดูแลและเข้มงวดการบังคับใช้กฎหมายกับโรงงานอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพสูงในการก่อให้เกิดมลพิษทางน้ำและตั้งอยู่ริมน้ำ ให้ระบายน้ำทิ้งเป็นไปตามมาตรฐานควบคุมตามที่กฎหมายกำหนด

- ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการปัญหาน้ำเสียของโรงงานอุตสาหกรรมในการประชุมธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อมสถานประกอบการ

การจัดการแหล่งน้ำ

- ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำอย่างต่อเนื่องและผลักดันให้มีการติดตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำอัตโนมัติในพื้นที่เทศบาลนครหาดใหญ่ เพื่อการเตือนภัยคุณภาพน้ำ

- ส่งเสริมศักยภาพเครือข่ายด้านองค์ความรู้และอุปกรณ์ในการเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูคุณภาพน้ำ

- สนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำจัดวัชพืชและเก็บขยะมูลฝอยในลำน้ำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำและสะสมของเสียในแหล่งน้ำ
- บูรณาการแผนการ/กิจกรรม/โครงการบริหารจัดการคุณภาพน้ำของแต่ละภาคส่วนให้สอดคล้องตามกรอบแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนฯ

ระยะต่อไป นอกจากจะดำเนินงานในส่วนที่กล่าวถึงข้างต้นอย่างต่อเนื่องแล้ว จะต้องเพิ่มการดำเนินงานในประเด็นต่างๆ อีก เช่น การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นในการอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ที่ก่อให้เกิดมลพิษทางน้ำโดยการกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขด้านการจัดการน้ำเสียในการประกอบการขออนุญาตหรือต่อใบอนุญาต การจัดทำและเผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดีในการลดมลพิษทางน้ำของอุตสาหกรรมครัวเรือนประเภทต่างๆ และการประเมินความสำเร็จของการฟื้นฟูคุณภาพน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำคลองอู่ตะเภา เป็นต้น

(๑.๓) ระบบบำบัดน้ำเสีย

จังหวัดสงขลามีระบบบำบัดน้ำเสียรวม ๒ แห่ง ได้แก่ ระบบบำบัดน้ำเสีย เทศบาลนครสงขลา และระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลนครหาดใหญ่ นอกจากนี้ ยังมีการจัดทำระบบบำบัดน้ำเสีย ชุมชนนำร่องในลักษณะรวมกลุ่ม สำหรับชุมชนขนาดเล็ก (น้ำเสียประมาณ ๕๐ ลูกบาศก์เมตร/วัน) จำนวน ๒ แห่ง คือ ตั้งอยู่ที่เทศบาลเมืองสะเดา อำเภอสะเดา และองค์การบริหารส่วนตำบลคลองรี อำเภอสตงพระ แต่ปัจจุบันหยุดเดินระบบ (ที่มา : แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมจังหวัดสงขลา , สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสงขลา)

(๑.๓.๑) ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลนครสงขลา เป็นระบบบำบัดน้ำเสียรวมแบบบ่อเติมอากาศ (Aerated Lagoon) ตั้งอยู่ที่บ้านบ่ออิฐ หมู่ที่ ๘ ตำบลเกาะแต้ว อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา (เขตเทศบาล ตำบลเกาะแต้ว) พื้นที่ ๑๗๖ ไร่ ห่างจากเทศบาลนครสงขลาประมาณ ๘.๕ กิโลเมตร สามารถรองรับน้ำเสียได้ ๓๕,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ประกอบด้วยบ่อเติมอากาศจำนวน ๓ ชุด และบ่อเติมคลอรีนฆ่าเชื้อโรค แล้วจึงระบายสู่ทะเลอ่าวไทย ระบบรวบรวมน้ำเสียเป็นระบบที่รวมน้ำเสียและน้ำฝน มีท่อรวบรวมน้ำเสียครอบคลุม พื้นที่ประมาณ ๗.๔๒ ตารางกิโลเมตร โดยที่ระบบที่รวบรวมน้ำไม่ได้ครอบคลุมพื้นที่เทศบาลทั้งหมด (พื้นที่ของเทศบาลทั้งหมด ๘.๒๗ ตารางกิโลเมตร) เนื่องจากพื้นที่บริเวณตอนเหนือเป็นพื้นที่สีเขียวเช่นบริเวณแหลมสนอ่อน จึงไม่มีการวางท่อรวบรวมน้ำเสีย และอีกพื้นที่คือบริเวณชุมชนริมคลองสำโรง ทั้งนี้ ระบบรวบรวมน้ำเสียครอบคลุมประชากรที่ได้รับบริการประมาณร้อยละ ๘๐

ระบบบำบัดน้ำเสียของเทศบาลนครสงขลาเริ่มเดินระบบเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๕ โดยจ้างเหมาบริษัท เอกชนเป็นผู้เดินระบบมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๖ และเมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๙ เทศบาลนครสงขลา ได้มีการลงนามข้อตกลงร่วมกับองค์การบริหารจัดการน้ำเสีย (อจน.) เพื่อให้องค์การบริหารจัดการน้ำเสียเข้ามามีหน้าที่ในการ บริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย และจัดให้มีการบริการบำบัดน้ำเสียภายในเขตเทศบาลนครสงขลา เพื่อให้เกิด การบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียอย่างครบวงจร รวมทั้งดำเนินการปรับปรุง พื้นฟูระบบให้มีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามมาตรฐานที่ทางราชการกำหนด แต่ อจน. ได้หยุดการเดินระบบตั้งแต่กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เนื่องจากขัดต่อภารกิจความรับผิดชอบ ปัจจุบันระบบบำบัดน้ำเสียได้หยุดเดินระบบชั่วคราวตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เนื่องจากหม้อแปลงไฟฟ้าบริเวณสถานีสูบน้ำเสียที่ ๔ (PS๔) มีสภาพชำรุด และเครื่องสูบน้ำของสถานีสูบน้ำเสียที่ ๒ และ ๓ (PS๒, PS๓) ก็ชำรุดเช่นกัน เนื่องจากเหตุการณ์น้ำท่วมเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๓ ทำให้ไม่สามารถสูบน้ำเสียเข้าสู่ระบบได้ และในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ เทศบาลนครสงขลาได้มอบให้องค์การบริหาร

จัดการระบบบำบัดน้ำเสียอีกครั้งหนึ่งเป็นระยะเวลา ๑๕ ปี (๒๕๕๕-๒๕๖๙) ปี ๒๕๕๕ อจน. จะเข้าซ่อมแซมปรับปรุง พื้นฟูระบบบำบัดน้ำเสีย และเตรียมปรับปรุงการให้บริการครอบคลุมพื้นที่มากขึ้น

(๑.๓.๒) ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลนครหาดใหญ่ มีพื้นที่ ๒,๐๔๐ ไร่ ตั้งอยู่ในเขตตำบลน่าน้อย และตำบลคูเต่า อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีระยะทางห่างจากเขตเทศบาลประมาณ ๑๓ กิโลเมตร ระบบบำบัดน้ำเสียเป็นแบบบ่อผึ่ง (Stabilization Pond) ร่วมกับบึงประดิษฐ์ (Constructed Wetland) โดยมีความสามารถรองรับน้ำเสียได้ประมาณ ๑๓๘,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ก่อนจะระบายลงแหล่งรองรับน้ำ คือ คลองซุด และไหลลงสู่ทะเลสาบสงขลาในที่สุด

ระบบรวบรวมน้ำเสียเป็นระบบท่อรวม (Combine System) โดยดักน้ำเสียไม่ให้ไหลลงสู่คลองเตย และคลองอู่ตะเภา ประกอบด้วยอาคารดักน้ำเสีย และท่อรวบรวมน้ำเสียที่มีระบบป้องกันการกัดกร่อนของน้ำเสียขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางตั้งแต่ ๐.๖๐ - ๒.๐๐ เมตร รวมความยาวประมาณ ๒๗ กิโลเมตร สถานีสูบน้ำเสีย ๕ แห่ง และท่อเหล็กขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๑.๕๐ เมตร ความยาวประมาณ ๙ กิโลเมตร ส่งน้ำระบบแรงดันจากสถานีสูบน้ำไปยังบ่อบำบัดน้ำเสีย รวมทั้งได้มีการออกแบบท่อรวบรวมน้ำเสียระบบท่อแยก (Separate System) ในพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อเตรียมการก่อสร้างในอนาคต ระบบรวบรวมน้ำเสียสามารถให้บริการ ครอบคลุมพื้นที่ ๑๙ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๘๐ ของพื้นที่เทศบาล

ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลนครหาดใหญ่ เริ่มเดินระบบเมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๔๓ ได้จ้างเหมาบริษัทเอกชนเป็นผู้เดินระบบ ซึ่งปัจจุบัน คือ บริษัท Green Solution & Service จำกัด มีปริมาณน้ำเสียเข้าระบบประมาณ ๓๘,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลนครหาดใหญ่มีประสิทธิภาพ ในการบำบัดโดยรวมประมาณร้อยละ ๘๐ กล่าวคือ น้ำเสียเข้าระบบบำบัดน้ำเสียมีค่าความสกปรกในรูปบีโอดีเฉลี่ย ๓๐ มิลลิกรัมต่อลิตร น้ำเสียที่ผ่านระบบมีค่าความสกปรกในรูปบีโอดีเฉลี่ย ๕ มิลลิกรัมต่อลิตร และค่าสารแขวนลอยไม่เกิน ๒๐ มิลลิกรัมต่อลิตร ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานน้ำทิ้งที่กำหนด

(๑.๓.๓) ระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนนาร่อง เทศบาลเมืองสะเดา เป็นระบบปรับปรุงคุณภาพน้ำ สาธิตสำหรับชุมชนขนาดเล็ก ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๙๙ ตำบลสะเดา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ระบบบำบัดน้ำเสีย เป็นแบบ Activated Sludge with Fixed Film รองรับน้ำเสียตามที่ออกแบบไว้ ๕๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน พื้นที่ในการก่อสร้างรวม ๓๐ ตารางวา แหล่งรองรับน้ำทิ้งจากระบบบำบัดน้ำเสีย คือ คลองสาธารณะโดยกองช่างสุขาภิบาล เทศบาลเมืองสะเดา ได้ดำเนินการเดินระบบบำบัดน้ำเสียเอง เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๔๙ และจากการตรวจสอบประสิทธิภาพของระบบบำบัดฯ จำนวน ๓ ครั้ง ในปี ๒๕๕๓ พบว่าผ่านเกณฑ์มาตรฐาน คุณภาพน้ำทิ้งจากระบบฯ จำนวน ๒ ครั้ง โดยมีประสิทธิภาพในการลดปริมาณความสกปรก (BOD) ร้อยละ ๘๒.๗ - ๘๗.๑ ปัจจุบันหยุดเดินระบบ

(๑.๓.๔) ระบบบำบัดน้ำเสียองค์การบริหารส่วนตำบลคลองรี ตั้งอยู่ ณ ตำบลคลองรี อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา พื้นที่ก่อสร้างระบบฯ ๑.๒ ไร่ ให้บริการบำบัดน้ำเสียแก่ชุมชน หมู่ ๘ และหมู่ ๙ ตำบลคลองรี อำเภอสทิงพระ ครอบคลุมพื้นที่ ๒๐๐ หลังคาเรือน (ประชากรในแนวท่อครอบคลุมพื้นที่ตามที่ทำแบบไว้ ๕๐๐ คน) ระบบบำบัดน้ำเสียเป็นระบบบ่อผึ่งแบบผสมพื้นที่ชุ่มน้ำ มีความยาวท่อรวมน้ำเสีย ๓๐๐ เมตร มีความสามารถในการรองรับน้ำเสีย ๕๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน แหล่งรองรับน้ำทิ้งจากระบบบำบัด น้ำเสีย คือ ทะเลสาบสงขลา เริ่มเดินระบบฯ เมื่อปี ๒๕๔๙ และในปี ๒๕๕๒ องค์การการจัดการน้ำเสีย (อจน.) ได้ซ่อมแซมระบบปั้มน้ำ ปรับภูมิทัศน์ และรับผิดชอบในการเดินระบบฯ จนถึงเดือนมีนาคม ๒๕๕๓ ปัจจุบัน ได้หยุดเดินระบบเนื่องจากเกิดอุทกภัยเมื่อปี ๒๕๕๓ ทำให้น้ำท่วมบ่อสูบน้ำเข้าระบบ

(๒) มลพิษจากขยะมูลฝอย

(๒.๑) อัตราการผลิต ปริมาณและองค์ประกอบของขยะมูลฝอย

จังหวัดสงขลามีปริมาณขยะมูลฝอยชุมชน ประมาณ ๑,๕๙๔ตันต่อวันแบ่งเป็นขยะมูลฝอยที่เกิดจากเทศบาลจำนวน ๑,๐๕๘ ตันต่อวัน และเป็นขยะมูลฝอยที่เกิดในเขต อบต. จำนวน ๕๓๖ ตันต่อวัน(พิจารณาจากอัตราการเกิดขยะมูลฝอย เทศบาลนคร ๑.๘๙ กิโลกรัมต่อคนต่อวัน เทศบาลเมือง ๑.๑๕ กิโลกรัมต่อคนต่อวัน เทศบาลตำบล ๑.๐๒ กิโลกรัมต่อคนต่อวัน องค์การบริหารส่วนตำบล ๐.๙๑ กิโลกรัมต่อคนต่อวัน: กรมควบคุมมลพิษ ปี ๒๕๕๕) (ที่มา : แผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๒) , สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสงขลา)

องค์ประกอบของขยะมูลฝอยชุมชนในเขตเทศบาลในพื้นที่จังหวัดสงขลาซึ่งกรมควบคุมมลพิษได้ทำการศึกษา เมื่อปี ๒๕๕๕ พบว่าส่วนใหญ่เป็นขยะเศษอาหาร (เฉลี่ยร้อยละ ๓๗.๘๐) รองลงมาคือ พลาสติก (เฉลี่ยร้อยละ ๑๓.๘๗) แก้ว (เฉลี่ยร้อยละ ๑๐.๒๖) กระดาษ (เฉลี่ยร้อยละ ๙.๙๕)ไม้/ใบไม้ (เฉลี่ยร้อยละ ๕.๙๙) ยาง/หนัง(เฉลี่ยร้อยละ ๓.๙๙)โลหะ(เฉลี่ยร้อยละ ๓.๗๐) หิน/กระเบื้อง (เฉลี่ยร้อยละ ๓.๒๙)ผ้า (เฉลี่ยร้อยละ ๒.๘๓) และอื่นๆ (เฉลี่ยร้อยละ๘.๓๓)

(๒.๒) การคัดแยกและนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่

กรมควบคุมมลพิษได้ทำการศึกษาการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ ในปี ๒๕๕๕ พบว่า จังหวัดสงขลา มีอัตราการนำมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ ร้อยละ ๑๖.๖ เป็นการนำกลับมาใช้ใหม่ผ่านกิจกรรมธนาคารขยะ และทำปุ๋ยหมัก นอกจากนี้ในปี ๒๕๕๖ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๖ ได้ดำเนินโครงการลด ใช้ซ้ำและแปรรูปกลับมาใช้ใหม่ (๓Rs)ในพื้นที่เทศบาลทั้ง ๔๗ แห่ง ของจังหวัดสงขลา ภายใต้โครงการเมืองสวยใส ไร้มลพิษ พบว่า เทศบาลทั้ง ๔๗ แห่ง มีการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ ๘๕,๖๑๙ ตันต่อปี คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๗ โดยสัดส่วนประเภทขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ประโยชน์ ประเภทขยะอินทรีย์ ๑,๐๐๗ ตันต่อปี คิดเป็นร้อยละ ๑.๒ และขยะรีไซเคิล ๘๔,๖๑๒ ตันต่อปี คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๘ โดยกิจกรรมที่ดำเนินการส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมในลักษณะการรณรงค์ให้ความรู้ในเรื่องของการจัดการขยะมูลฝอย หากพิจารณาถึงกิจกรรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการแล้วสามารถนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์มากที่สุด คือ กิจกรรมของร้านรับซื้อของเก่า การคัดแยกขยะจากพนักงานประจำรถเก็บขนขยะ และการคัดแยกขยะจากบริเวณสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ส่วนกิจกรรมอย่างอื่น เช่น การทำปุ๋ยหมัก น้ำหมัก ธนาคารขยะ ทอดผ้าป่าขยะรีไซเคิล สิ่งประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้ และขยะแลกของ/แลกไข่ มีค่อนข้างน้อย

(๒.๓) การรวบรวมขยะมูลฝอยชุมชน

จังหวัดสงขลา มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑๔๐ แห่ง มีการให้บริการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยไปกำจัด ๗๐ แห่ง และไม่มีบริการให้บริการ ๗๐ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๕๐ เท่ากัน โดยมีปริมาณขยะมูลฝอยที่รวบรวมได้ ๖๗๓ ตันต่อวัน แบ่งเป็นปริมาณขยะมูลฝอยที่นำไปกำจัดอย่างถูกหลักวิชาการ ๕๒๘ ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๗๘ และกำจัดแบบไม่ถูกหลักวิชาการ ๑๔๕ ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๒๒ ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เก็บรวบรวมได้

(๒.๔) การกำจัดขยะมูลฝอยชุมชน

จังหวัดสงขลา มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกหลักวิชาการ โดยเป็นการฝังกลบแบบถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary landfill) จำนวน ๔ แห่ง ได้แก่ระบบกำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลนครสงขลา เทศบาลนครหาดใหญ่ เทศบาลเมืองบ้านพรุ และเทศบาลเมืองสะเดา โดยแต่ละแห่งให้บริการกำจัดขยะมูลฝอยจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนบริเวณใกล้เคียงมีปริมาณ

ขยะมูลฝอยที่กำจัดอย่างถูกหลักวิชาการ ๕๒๘ ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๗๘ ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เก็บรวบรวมได้ส่วนปริมาณขยะมูลฝอย จำนวน ๑๔๕ ตันต่อวัน ถูกกำจัดในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยแบบไม่ถูกหลักวิชาการ จำนวน ๒๗ แห่ง กระจายทั่วไปในพื้นที่ ๑๖ อำเภอของจังหวัด ซึ่งก่อให้เกิดขยะสะสมตกค้าง ปริมาณ ๒,๔๗๑,๘๔๐ ตัน

นอกจากนี้เทศบาลนครหาดใหญ่ ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยในพื้นที่ โดยจัดหาเอกชนมาลงทุนก่อสร้างและบริหารจัดการระบบกำจัดขยะมูลฝอยชุมชน โดยทำสัญญาร่วมกับบริษัท จีเดค จำกัด ในการดำเนินการโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าจากพลังงานขยะมูลฝอย ซึ่งใช้ระบบแก๊สซิฟิเคชัน (Ash Melting Gasification) ในการเผาไหม้ สามารถกำจัดขยะมูลฝอยชุมชนได้ประมาณวันละ ๒๕๐ ตันผลิตกระแสไฟฟ้าได้ ๖.๗ เมกะวัตต์ โดยให้บริการกำจัดขยะมูลฝอยจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนบริเวณใกล้เคียงโดยเปิดดำเนินการในปลายปี ๒๕๕๗

(๒.๕) การจัดการขยะมูลฝอยแบบศูนย์รวม

ในปีพ.ศ.๒๕๔๘ กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๖ และจังหวัดสงขลา ได้ร่วมกันวางแผนการการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในภาพรวมของจังหวัดสงขลา และมีข้อตกลงร่วมกัน (MOU) การแบ่งกลุ่มพื้นที่ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย (Cluster) จำนวน ๑๑ กลุ่ม ดังนี้

๑. กลุ่มเทศบาลนครสงขลา(M๒) เทศบาลนครสงขลาเป็นแกนนำในการจัดตั้งศูนย์จัดการขยะมูลฝอย โดยใช้พื้นที่ระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบถูกหลักสุขาภิบาลของเทศบาลนครสงขลา พื้นที่ ๒๐๐ ไร่ ณ ที่สาธารณะประโยชน์บ้านบ่ออิฐ ต.เกาะแก้ว อ.เมือง จ.สงขลา ขณะนั้นมีท้องถิ่นเข้าร่วมในการจัดตั้งศูนย์ฯ ๖ แห่ง คือ ทน.สงขลา ทม.สิงหนคร ทม.เขารูปช้าง ทต.พะวง ทต.เกาะแก้ว และอบต.เกาะยอ

๒. กลุ่มเทศบาลเมืองบ้านพรุ(S) เทศบาลเมืองบ้านพรุเป็นแกนนำในการจัดตั้งศูนย์จัดการขยะมูลฝอย โดยใช้พื้นที่กำจัดขยะมูลฝอยแบบถูกหลักสุขาภิบาลของเทศบาลเมืองบ้านพรุ พื้นที่ ๑๐๐ ไร่ ณ หมู่ ๕ ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ขณะนั้นมีท้องถิ่นเข้าร่วมในการจัดตั้งศูนย์ฯ ๕ แห่ง คือ ทม.บ้านพรุ ทม.คอหงส์ ทต.พะตง ทต.บ้านไร่อบต.พะตง

๓. กลุ่มเทศบาลเมืองสะเดา (M๓) เทศบาลเมืองสะเดาเป็นแกนนำในการจัดตั้งศูนย์จัดการขยะมูลฝอยโดยใช้พื้นที่ระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบถูกหลักสุขาภิบาลของเทศบาลเมืองสะเดาพื้นที่ ๙๖ ไร่ ณ บ้านหน้าฮั่ว อ.สะเดา จ.สงขลา ขณะนั้นมีท้องถิ่นเข้าร่วมในการจัดตั้งศูนย์ฯ ๑๒ แห่ง คือ ทม.สะเดา ทม.ปาดังเบซาร์ทต.ปริกทต.พังลาทต.ปาดังเบซาร์ทต.สำนักขามอบต.ปริกอบต.ทุ่งหมอ อบต.เขามีเกียรติ อบต.พังลา อบต.ท่าโพธิ์ และ อบต.สำนักแก้ว

๔. กลุ่มอำเภอสทิงพระ(S) เทศบาลตำบลสทิงพระเป็นแกนนำในการจัดตั้งศูนย์จัดการขยะมูลฝอยมีพื้นที่ดำเนินการ ๒ แปลง คือ ที่ดินของเทศบาลตำบลสทิงพระ ณ หมู่ ๔ ต.จะทิ้งพระ อ.สทิงพระ ขนาดพื้นที่ ๓ ไร่ และ ที่ดินของ อบต.คูชูด ณ หมู่ ๒ ต.คูชูด อ.สทิงพระ พื้นที่ ๘ ไร่ ขณะนั้นมีท้องถิ่นทั้งหมดในอำเภอสทิงพระเข้าร่วมในการจัดตั้งศูนย์ฯ รวม ๑๓ แห่ง คือทต.สทิงพระ อบต.คูชูด อบต.จะทิ้งพระ อบต.ท่าหิน อบต.บ่อดานอบต.คลองรีอบต.บ่อด่างอบต.ชุมพลอบต.วัดจันทร์อบต.สนามชัย อบต.กระดังงา และอบต.ดีหลวง

๕. กลุ่มเทศบาลนครหาดใหญ่(M๑)เทศบาลนครหาดใหญ่เป็นแกนนำในการจัดตั้งศูนย์จัดการขยะมูลฝอย ใช้พื้นที่ ณ ต.ทุ่งขมิ้น อ.นาหม่อม จ.สงขลา พื้นที่ ๕๑๗ ไร่ ขณะนั้นมีท้องถิ่นในบริเวณใกล้เคียงเข้าร่วมในการจัดตั้งศูนย์ฯ๑๐ แห่งคือ ทน.หาดใหญ่ ทม.คลองแห ทม.ทุ่งตำเสา ทต.คูเต่า ทต.ท่าช้าง ทต.น้ำน้อยอบต.ท่าข้าม อบต.ทุ่งใหญ่อบต.ฉลุงและอบต.คลองอู่ตะเภา

๖. กลุ่มอำเภอควนเนียง (S) เทศบาลตำบลควนเนียงเป็นแกนนำในการจัดตั้งศูนย์จัดการขยะมูลฝอย โดยใช้พื้นที่ ป่าสงวนแห่งชาติทุ่งบางนกออก ต.ควนไส อ.ควนเนียง จ.สงขลา พื้นที่ ๑๐๐ ไร่ ขณะนั้นมีท้องถิ่นทั้งหมดในอำเภอควนเนียงเข้าร่วมในการจัดตั้งศูนย์ฯรวม ๕ แห่ง คือ ทต.ควนเนียง อบต.ควนไส อบต.รัตภูมิ อบต.บางเหรียง และ อบต.ห้วยลึก

๗. กลุ่มอำเภอเทพา(S) เทศบาลตำบลเทพาเป็นแกนนำในการจัดตั้งศูนย์จัดการขยะมูลฝอย ใช้พื้นที่สาธารณะประโยชน์บ่อลา หมู่ที่ ๒ ต.เทพา จ.สงขลา พื้นที่ ๕๐๐ ไร่ ขณะนั้นมีท้องถิ่นทั้งหมดในอำเภอเทพาเข้าร่วมในการจัดตั้งศูนย์ฯรวม ๘ แห่งคือ ทต.เทพา อบต.เกาะสบบ้า อบต.ท่าม่วง อบต.เทพา อบต.ปากบาง อบต.ลำไพล อบต.วังใหญ่ และ อบต.สะกอม

๘. กลุ่มอำเภอรโนด(S) เทศบาลตำบลระโนดเป็นแกนนำในการจัดตั้งศูนย์จัดการขยะมูลฝอย โดยจะซื้อที่ดินในเขต ต.พังยาง อ.ระโนด ๓๐๐ ไร่ ซึ่งเป็นที่ดินของเอกชนซึ่งพร้อมที่จะขายให้กับรัฐ แต่ยังไม่ผ่านขั้นตอนการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในพื้นที่ ขณะนี้มีท้องถิ่นทั้งหมดในอำเภอรโนด เข้าร่วมในการจัดตั้งศูนย์ฯรวม ๑๓ คือ ทต.ระโนด ทต.บ่อตรุ ทต.ปากแตระ อบต.ท่าบอน อบต.บ้านขาว อบต.บ้านใหม่ อบต.ระโนด อบต.ระวะ อบต.วัดสน อบต.พังยาง อบต.ตะเคียว อบต.แดนสงวน และ อบต.คลองแดน

๙. กลุ่มอำเภอจะนะ(M๓) เทศบาลตำบลจะนะเป็นแกนนำในการจัดตั้งศูนย์จัดการขยะมูลฝอย ยังไม่มีพื้นที่ดำเนินการขณะนี้มีท้องถิ่นทั้งหมดในอำเภอจะนะเข้าร่วมในการจัดตั้งศูนย์ฯรวม ๑๕ แห่ง คือ ทต.จะนะ อบต.คลองเปียะ อบต.จะโหนด อบต.ตลิ่งชัน อบต.ท่าหม่อไทร อบต.นาทับ อบต.นาหว้า อบต.น้ำขาว อบต.บ้านนา อบต.สะกอม อบต.สะพานไม้แก่น อบต.ขุนตืดหวาย อบต.แค อบต.คู และ อบต.ป่าชิง

๑๐. กลุ่มอำเภอสะบ้าย้อย(S) เทศบาลตำบลสะบ้าย้อยเป็นแกนนำในการจัดตั้งศูนย์จัดการขยะมูลฝอย ยังไม่มีพื้นที่ดำเนินการ ขณะนี้มีท้องถิ่นทั้งหมดในอำเภอสะบ้าย้อยเข้าร่วมในการจัดตั้งศูนย์ฯรวม ๑๐ แห่ง คือ ทต.สะบ้าย้อย อบต.สะบ้าย้อย อบต.เปียนอบต.บ้านโหนดอบต.ทุ่งพอ อบต.คูหา อบต.เขาแดง อบต.บาไทร อบต.จะแหน และ อบต.ธารคีรี

๑๑. กลุ่มอำเภอคลองหอยโข่ง(S) องค์การบริหารส่วนตำบลคลองหอยโข่งเป็นแกนนำในการจัดตั้งศูนย์จัดการขยะมูลฝอย ยังไม่มีพื้นที่ดำเนินการ มีท้องถิ่นทั้งหมดในอำเภอคลองหอยโข่งเข้าร่วมในการจัดตั้งศูนย์ฯรวม ๔ แห่ง คือทต.ทุ่งลาย ทต.โคกม่วง อบต.คลองหอยโข่ง อบต.คลองหลา

ในปัจจุบันจังหวัดสงขลามีการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนแบบรวมศูนย์ จำนวน ๔ แห่ง คือ ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลนครสงขลา เทศบาลนครหาดใหญ่ เทศบาลเมืองบ้านพรุ และเทศบาลเมืองสะเดา รายละเอียด อปท.หน่วยงานที่นำขยะมูลฝอยมารวมกำจัด และปริมาณขยะมูลฝอย ดังตารางที่ ๑

ตารางที่ ๔๖ การกำจัดขยะมูลฝอยแบบรวมศูนย์ จังหวัดสงขลา

สถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอย อย่างถูกหลักสุขาภิบาล	อปท./หน่วยงานที่นำขยะมูลฝอยมากำจัด		ปริมาณขยะมูลฝอย (ตัน/วัน)
	จำนวน (แห่ง)	อปท./หน่วยงาน	
เทศบาลนครสงขลา	๑๓	ทต.เกาะแก้ว ทต.พะวง ทม.สิงหนคร ทม.ม่วงงาม ทต.น้ำน้อย อบต.เกาะยอ อบต.ทุ่งหวัง อบต.ทุ่งใหญ่ อบต.ตลิ่งชัน อบต.วัดขนุน อบต.ท่าข้าม อบต.วัด จันทร์ และหน่วยงานอื่น	๑๘๑
เทศบาลนครหาดใหญ่	๗	ทม.คลองแห ทต.ท่าช้าง ทต.บ้านหาร ทต.คูเต่า อบต.ฉลุงอบต.ทุ่งขี้มัน และ อบต.นาหม่อม	๒๐๓
เทศบาลเมืองบ้านพรุ	๔	ทม.คอหงส์ ทต.พะตง ทต.บ้านไร่ และอบต.พะตง	๗๕
เทศบาลเมืองสะเดา	๑๐	ทม.ปาดังเบซาร์ทต.สำนักขาม ทต.คลองแงะ ทต.นาทวินอก อบต.เขามิเกียรติ อบต.ท่าโพธิ์ อบต.ปริก อบต.พังลา อบต.สำนักแก้ว และอบต. คลองทราย	๖๙

๒.๒.๒ ของเสียอันตรายชุมชน

(๑) อัตราการผลิต ปริมาณและองค์ประกอบของเสียอันตรายชุมชน

จากการประเมินปริมาณของเสียอันตรายชุมชน (พิจารณาจากอัตราการเกิดของเสียอันตรายชุมชน : เทศบาลนคร ๓.๘๘๕ กิโลกรัมต่อคนต่อปี เทศบาลเมือง ๓.๓๗๔ กิโลกรัมต่อคนต่อปี เทศบาลตำบล ๓.๒๑๗ กิโลกรัมต่อคนต่อปี องค์การบริหารส่วนตำบล ๒.๓๐๖ กิโลกรัมต่อคนต่อปี: กรมควบคุมมลพิษ ปี ๒๕๕๕) พบว่าจังหวัดสงขลามีปริมาณของเสียอันตรายชุมชน ประมาณ ๔,๑๕๑ ตันต่อปี

เมื่อพิจารณาของเสียอันตรายชุมชนที่เป็นกลุ่มหลอดไฟ (พิจารณาจากอัตราการเกิดของเสียอันตรายกลุ่มหลอดไฟ : เทศบาลนคร ๐.๑๐๐ กิโลกรัมต่อคนต่อปี เทศบาลเมืองและเทศบาลตำบล ๐.๐๙๕ กิโลกรัมต่อคนต่อปี องค์การบริหารส่วนตำบล ๐.๐๘๗ กิโลกรัมต่อคนต่อปี: กรมควบคุมมลพิษ ปี ๒๕๕๑) และแบตเตอรี่ (พิจารณาจากอัตราการเกิดของเสียอันตรายกลุ่มแบตเตอรี่ : เทศบาลนครสงขลา ๐.๐๕๐ กิโลกรัมต่อคนต่อปี เทศบาลนครหาดใหญ่ ๐.๑๗๐ กิโลกรัมต่อคนต่อปี เทศบาลเมือง ๐.๑๖๕ กิโลกรัมต่อคนต่อปี เทศบาลตำบล ๐.๐๖๐ กิโลกรัมต่อคนต่อปี องค์การบริหารส่วนตำบล ๐.๐๕๖ กิโลกรัมต่อคนต่อปี : กรมควบคุมมลพิษ ปี ๒๕๕๑) พบว่าจังหวัดสงขลามีปริมาณของเสียอันตรายกลุ่มหลอดไฟและแบตเตอรี่ รวม ๒๖๗ ตันต่อปี เป็นของเสียอันตรายประเภทหลอดไฟ ๑๓๓ ตันต่อปี และแบตเตอรี่ ๑๓๔ ตันต่อปี

ส่วนปริมาณของเสียอันตรายชุมชนประเภทซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (Waste from Electrical and Electronic Equipment : WEEE) (พิจารณาจากอัตราการเกิด WEE : เทศบาลนคร ๙.๑๕๕ กิโลกรัมต่อคนต่อปี เทศบาลเมือง ๘.๖๙๙ กิโลกรัมต่อคนต่อปี เทศบาลตำบล ๖.๓๖๖ กิโลกรัมต่อคนต่อปี องค์การบริหารส่วนตำบล ๕.๒๓๕ กิโลกรัมต่อคนต่อปี: กรมควบคุมมลพิษ ปี ๒๕๕๕) พบว่าจังหวัดสงขลามีปริมาณซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ๙,๕๔๒ ตันต่อปี

(๒) การรวบรวมและกำจัดของเสียอันตรายชุมชน

การจัดการของเสียอันตรายชุมชนในจังหวัดสงขลา พบว่า ส่วนใหญ่ยังถูกทิ้งปะปนกับมูลฝอยทั่วไป แม้ว่าบางท้องถิ่นมีการรณรงค์การคัดแยกของเสียอันตรายชุมชนออกจากมูลฝอยทั่วไป แต่ยังมีข้อจำกัดในการรวบรวมและขนส่งไปรีไซเคิลหรือกำจัดอย่างถูกหลักวิชาการทั้งนี้ในปี ๒๕๕๖-๒๕๕๗ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๖ โดยการสนับสนุนการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ได้ส่งเสริมและรณรงค์ให้ประชาชน และหน่วยงานทุกภาคส่วนในจังหวัดสงขลา คัดแยกของเสียอันตรายจากชุมชน และนำส่งให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ เพื่อส่งไปบำบัดหรือกำจัดอย่างถูกหลักวิชาการ โดยมีการจัดตั้งศูนย์จัดการของเสียอันตรายชุมชนจังหวัดสงขลา ณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา และมีการสนับสนุนเครื่องบดหลอดฟลูออเรสเซนต์ ให้กับเทศบาลขนาดใหญ่เพื่อรวบรวมและบดย่อยหลอดฟลูออเรสเซนต์ ก่อนนำส่งไปกำจัดอย่างถูกหลักวิชาการ โดยรวบรวมของเสียอันตรายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคส่วนต่างๆ ในปี ๒๕๕๖ จำนวน ๔.๘ ตัน จากหน่วยงานและสถานประกอบการ ๓๘ แห่ง และปี ๒๕๕๗ จำนวน ๖.๐ ตัน จากหน่วยงานและสถานประกอบการ ๔๔ แห่ง ซึ่งเป็นปริมาณน้อยมากเมื่อเทียบกับปริมาณของเสียอันตรายที่เกิดขึ้น

(๓) การจัดการของเสียอันตรายแบบศูนย์รวม

ในปี ๒๕๕๖ - ปี ๒๕๕๗ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๖ และองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา มีการจัดตั้งศูนย์จัดการของเสียอันตรายชุมชนจังหวัดสงขลา ณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา โดยมีการสนับสนุนเครื่องบดหลอดฟลูออเรสเซนต์ ให้กับเทศบาลขนาดใหญ่เพื่อรวบรวมและบดย่อยหลอดฟลูออเรสเซนต์จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รวบรวมของเสียอันตรายชุมชนในพื้นที่ ก่อนนำส่งไปกำจัดอย่างถูกหลักวิชาการ

๒.๒.๓ มูลฝอยติดเชื้อ

(๑) อัตราการผลิต ปริมาณและองค์ประกอบมูลฝอยติดเชื้อ

จากการสำรวจข้อมูลของกรมควบคุมมลพิษ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๖ และ ศูนย์อนามัยที่ ๑๒ ยะลา พบว่า จังหวัดสงขลามีปริมาณมูลฝอยติดเชื้อ จำนวน ๑,๑๘๒ ตันต่อปี หรือ ๓.๒ ตันต่อวัน แบ่งเป็นมูลฝอยติดเชื้อจากโรงพยาบาลของรัฐ (๒๔ แห่ง) และโรงพยาบาลเอกชน (๕ แห่ง) จำนวน ๙๐๘ ตันต่อปี (ร้อยละ ๗๗) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ๑๗๕ แห่ง จำนวน ๕๘ ตันต่อปี (ร้อยละ ๕) คลินิก ๔๒๘ แห่ง จำนวน ๒๐๖ ตันต่อปี (ร้อยละ ๑๗) และสถานพยาบาลสัตว์ ๒๘ แห่ง จำนวน ๑๐ ตันต่อปี (ร้อยละ ๑)

(๒) การรวบรวมและกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

โรงพยาบาลของรัฐและเอกชน ในจังหวัดสงขลา รวม ๒๙ แห่ง มีปริมาณมูลฝอยติดเชื้อ รวม ๙๐๘ ตันต่อปี มีการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ ดังนี้

๑) โรงพยาบาลกำจัดเองโดยการอบไอน้ำฆ่าเชื้อ ๓ แห่ง คือ โรงพยาบาลสงขลา โรงพยาบาลหาดใหญ่ และโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ ปริมาณมูลฝอยติดเชื้อรวม ๑๗๔ ตันต่อปี (ร้อยละ ๑๙) โดยโรงพยาบาลทั้ง ๓ แห่ง มีการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อเองบางส่วน และมีการจ้างบริษัทเอกชนเพื่อขนส่งไปกำจัดอีกบางส่วน

๒) จ้างเอกชนเพื่อขนส่งไปกำจัด จำนวน ๒๕ แห่ง ปริมาณมูลฝอยติดเชื้อ รวม ๗๒๕ ตันต่อปี (ร้อยละ ๘๐) โดยเอกชนที่รับเก็บและขนส่งมูลฝอยติดเชื้อมี จำนวน ๒ ราย คือ บริษัทเซาเทิร์นกรีน แมเนจเม้นท์ จำกัดจังหวัดภูเก็ตและบริษัทเซฟวัน กรีนเทค จังหวัดยะลา

ส่งไปกำจัด ณ เตาเผามูลฝอยติดเชื้อของบริษัทเอกชน ๒ แห่ง คือ บริษัทเซาเทิร์นกรีน แมเนจเม้นท์ จำกัด จังหวัดภูเก็ตและบริษัทการจัดการสิ่งแวดล้อมภาคใต้ (๒๐๐๓) จำกัด จังหวัดปัตตานี

๓) โรงพยาบาลเก็บและขนส่งมูลฝอยติดเชื้อส่งเตาเผามูลฝอยติดเชื้อของเทศบาลนคร ยะลา ๑ แห่งคือ โรงพยาบาลเทพา ปริมาณมูลฝอยติดเชื้อ รวม ๙๙ ตันต่อปี (ร้อยละ ๑)

สำหรับมูลฝอยติดเชื้อของ รพ.สต. ปริมาณ ๕๘ ตันต่อปี มีการจัดการร่วมกับ โรงพยาบาลภายใต้เครือข่ายบริการสุขภาพโรงพยาบาล (CUP) และมูลฝอยติดเชื้อจากคลินิกและ โรงพยาบาลสัตว์ จำนวน ๒๑๖ ตันต่อปี บางส่วนมีบริษัทเอกชนรับเก็บและขนส่งไปกำจัดกับบริษัทเอกชน และบางส่วนยังไม่ทราบการจัดการ

(๓) การจัดการมูลฝอยติดเชื้อแบบศูนย์รวม

จังหวัดสงขลาไม่มีเตาเผามูลฝอยติดเชื้อแบบรวมศูนย์ เนื่องจากเตาเผามูลฝอยติดเชื้อของ เทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ซึ่งก่อสร้างตั้งแต่ปี ๒๕๔๑ ชำรุดและเสื่อมสภาพจึงได้หยุดเดินระบบ ตั้งแต่เดือน สิงหาคม ๒๕๕๕ เทศบาลนครหาดใหญ่ จึงยกเลิกการให้บริการเก็บขน และกำจัด มูลฝอยติดเชื้อ โดยในช่วงที่ผ่านมาเทศบาลนครหาดใหญ่ได้มีการประกาศเชิญชวนเอกชนมาลงทุนก่อสร้าง และบริหารจัดการระบบเก็บขนและกำจัดมูลฝอยติดเชื้อแล้ว แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ใดที่ชัดเจน

(๔) มลพิษทางอากาศและเสียง

(๔.๑) มลพิษทางอากาศ จังหวัดสงขลามีสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศของกรมควบคุมมลพิษ จำนวน ๑ สถานี ติดตั้งบริเวณศูนย์ส่งเสริมสิ่งแวดล้อมเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยทำการตรวจวัดค่าก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO_๒) ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์(NO_๒) ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) ก๊าซโอโซน (O_๓) และฝุ่นขนาดเล็กกว่า ๑๐ ไมครอน (PM-๑๐) มีค่าต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศทั่วไปค่อนข้างมาก โดยเมื่อเปรียบเทียบคุณภาพอากาศระหว่างปี ๒๕๕๖ กับปี ๒๕๕๕ พบว่าส่วนใหญ่มีค่าใกล้เคียงกัน ยกเว้นค่าก๊าซโอโซน (O_๓) มีค่าเพิ่มขึ้น แต่ก็ยังต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนดค่อนข้างมาก

ตารางที่ ๔๗ คุณภาพอากาศบริเวณศูนย์ส่งเสริมสิ่งแวดล้อมเทศบาลนครหาดใหญ่

สารมลพิษทางอากาศ	ช่วงค่าที่วัดได้	ค่ามาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย ๑ ปี
ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO _๒) เฉลี่ย ๑ ชั่วโมง (ppb)	๐-๑๑	๓๐๐	๑.๓
ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO _๒) เฉลี่ย ๑ ชั่วโมง (ppb)	๐-๓๔	๑๗๐	๗.๕
ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) เฉลี่ย ๑ ชั่วโมง (ppm)	๐-๒.๙	๓๐	๐.๔
ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) เฉลี่ย ๘ ชั่วโมง (ppm)	๐-๒.๗	๙	๐.๔
ค่าก๊าซโอโซน (O _๓)เฉลี่ย ๑ ชั่วโมง (ppb)	๐-๘๐	๑๖	๑๗
ฝุ่นขนาดเล็กกว่า ๑๐ ไมครอน (PM - ๑๐) เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง (มคก./ลบ.ม.)	๑๗-๑๐๑	๓๗	๔๐
ที่มา : สำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง กรมควบคุมมลพิษ,ตุลาคม ๒๕๕๖			

ปัญหาคุณภาพอากาศในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก ที่แตกต่างจากพื้นที่อื่นคือ ปัญหาหมอกควันจากการเกิดไฟไหม้ป่าบริเวณเกาะสุมาตราและเกาะกาลิมันตัน ประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งจากการติดตามสถานการณ์ฯ จากข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียม และ Hotspot Map ของศูนย์เชี่ยวชาญด้านอุตุนิยมวิทยาแห่งอาเซียน ประเทศสิงคโปร์ (ASEAN Specialised Meteorological Centre : ASMC)และการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศจากสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศของกรมควบคุมมลพิษ พบว่าในปี ๒๕๕๖ พื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก เกิดปัญหาหมอกควันในช่วงปลายเดือนมิถุนายน - กันยายนโดยปรากฏจุดที่เกิดไฟไหม้บนเกาะสุมาตรา อยู่ระหว่าง ๑-๔๘๘ จุด แต่อย่างไรก็ตาม ค่าดัชนีคุณภาพอากาศ (AQI) ในจังหวัดสงขลา และยะลาจัดอยู่ในเกณฑ์ดีถึงปานกลางกล่าวคือไม่มีผลกระทบต่อสุขภาพ แต่ผู้ป่วยโรคระบบทางเดินหายใจ ควรหลีกเลี่ยงการออกกำลังกายภายนอกอาคาร ส่วนค่าดัชนีคุณภาพอากาศ(AQI) ในจังหวัดนราธิวาสจัดอยู่ในเกณฑ์ดีถึงมีผลกระทบต่อสุขภาพ กล่าวคือ ผู้ป่วยโรคระบบทางเดินหายใจควรหลีกเลี่ยงการออกกำลังกายภายนอกอาคาร บุคคลทั่วไป โดยเฉพาะเด็กและผู้สูงอายุ ไม่ควรทำกิจกรรมภายนอกอาคารเป็นเวลานาน

ตารางที่ ๔๘ ค่าเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมงของ PM-๑๐ และ AQI ในพื้นที่ภาคกลางฝั่งตะวันออกในช่วงเดือน มิถุนายน - กันยายน ๒๕๕๕

จังหวัด	สถานี	PM-๑๐*	ค่าเฉลี่ย PM-๑๐	AQI**	ค่าเฉลี่ย AQI
สงขลา	ศูนย์ส่งเสริมกิจกรรม สิ่งแวดล้อม เทศบาลนคร หาดใหญ่ อ.หาดใหญ่	๓๐-๑๐๓	๔๙	๓๘-๙๑	๕๗

หมายเหตุ : ค่ามาตรฐาน PM-๑๐ เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง เท่ากับ ๑๒๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

*: หน่วยเป็นไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)

** : ดัชนีคุณภาพอากาศ (Air Quality Index)

(๔.๒) มลพิษทางเสียง

กรมควบคุมมลพิษ ทำการตรวจวัดระดับเสียงในพื้นที่ภาคใต้ตอนกลางฝั่งตะวันออก เพียงสถานีเดียวคือบริเวณเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาผลการตรวจวัดพบว่า ในปี ๒๕๕๖ ระดับเสียงเฉลี่ย (Leq) ๒๔ ชั่วโมง มีค่าอยู่ในช่วง ๕๙.๕-๖๓.๓ เดซิเบลเอ (dBA) ซึ่งไม่เกิน มาตรฐาน(มาตรฐานกำหนดระดับเสียงเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง ไม่เกิน ๗๐ เดซิเบลเอ (dBA)) โดยมีจำนวนวันที่เกิน มาตรฐาน ๑๗ วัน จากวันตรวจวัดทั้งหมด ๓๒๖ วัน คิดเป็นร้อยละ ๕.๒ ของจำนวนวันทั้งหมดที่ตรวจวัด เมื่อพิจารณาแนวโน้มระดับเสียงเฉลี่ยปี ๒๕๕๖ เทียบกับปี ๒๕๕๕ พบว่าเพิ่มขึ้นเล็กน้อย(ระดับเสียงเฉลี่ยในปี ๒๕๕๕ อยู่ในช่วง ๕๘.๒-๖๓.๓ dBA)

ตารางที่ ๔๙ ระดับเสียงเฉลี่ย (Leq) ๒๔ ชั่วโมง บริเวณเทศบาลนครหาดใหญ่ ปี ๒๕๕๖

เดือน	ระดับเสียงเฉลี่ย (Leq) ๒๔ ชั่วโมง (dBA)			จำนวนวันที่เกิน มาตรฐาน/ จำนวนวันที่ตรวจวัด
	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย	
ตุลาคม ๒๕๕๕	๕๘.๔	๖๖.๙	๖๓.๓	๐/๓๑
พฤศจิกายน ๒๕๕๕	๕๙.๗	๖๘.๕	๖๒.๑	๐/๒๙
ธันวาคม ๒๕๕๕	๕๙.๑	๗๓.๓	๖๒.๙	๔/๒๗
มกราคม ๒๕๕๖	๖๘.๔	๖๖.๗	๕๘.๒	๐/๓๑
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖	๕๙.๓	๖๓.๑	๖๐.๑	๐/๒๘
มีนาคม ๒๕๕๖	๕๙.๐	๗๗.๙	๖๒.๓	๗/๒๘
เมษายน ๒๕๕๖	๕๘.๖	๖๔.๒	๕๙.๖	๐/๓๐
พฤษภาคม ๒๕๕๖	๕๙.๐	๖๒.๑	๕๙.๓	๐/๓๑
มิถุนายน ๒๕๕๖	๕๘.๕	๖๕.๙	๕๘.๙	๓/๓๐
กรกฎาคม ๒๕๕๖	๕๗.๓	๖๓.๑	๕๘.๙	๓/๓๐
สิงหาคม ๒๕๕๖	๕๖.๐	๖๑.๑	๕๙.๖	๐/๓๑
มาตรฐาน	๗๐			

(๑๘) แหล่งท่องเที่ยว

๑๘.๑ แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ

➔ หาดสมิหลา

อยู่ในเขตเทศบาลนครสงขลา ห่างจากศาลากลางจังหวัดสงขลา ประมาณ ๓ กิโลเมตร มีหาดทรายขาวสะอาด ทิวสนอันร่มรื่น มีรูปปั้นนางเงือก ที่เป็นสัญลักษณ์ของจังหวัดสงขลา และรูปปั้นหนูแมว โดยรอบบริเวณได้จัดสวนหย่อมไว้ดูร่มรื่นเหมาะเป็นที่นั่งพักผ่อนยามเย็น เมื่อมองออกไปในทะเล จะเห็นเกาะหนูเกาะแมว อันเป็นอีกสัญลักษณ์หนึ่งของแหลมสมิหลา

➔ แหลมสนอ่อน

อยู่บริเวณแหลมสมิหลา ร่มรื่นไปด้วยทิวสนทะเล บริเวณปลายแหลมเป็นที่ประดิษฐานอนุสาวรีย์กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ซึ่งก่อตั้งโดยกลุ่มไทยอาสาป้องกันชาติในทะเลจังหวัดสงขลา ได้แก่ผู้ประกอบการอาชีพอันเกี่ยวเนื่องกับการปกครองร่วมกับกองทัพเรือ สร้างเมื่อปี พ.ศ.๒๕๓๐ เพื่อให้ชาวเรือได้สักการบูชาก่อนออกไปประกอบอาชีพในทะเล บริเวณแหลมสนอ่อนมีประติมากรรมพญานาคพันน้ำ ซึ่งนักท่องเที่ยวนิยมมาถ่ายรูปเป็นที่ระลึก ประติมากรรมพญานาคนี้แบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ตั้งอยู่สถานที่ต่างกัน ส่วนหัวอยู่ที่แหลมสนอ่อน ส่วนลำตัวหรือสะดือพญานาคอยู่ที่แหลมสมิหลา ส่วนหางอยู่ที่ถนนชลาทัศน์ - หาดสมิหลา จากแหลมสนอ่อน สามารถชมทัศนียภาพอันสวยงามของทะเลสาบสงขลา และมองเห็นเกาะหนู ได้ใกล้และชัดที่สุด รอบๆบริเวณมีที่นั่งพักผ่อนยามเย็นสำหรับประชาชน

➔ สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำสงขลา

สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำสงขลา ตั้งอยู่บริเวณ ปลายแหลมสนอ่อน เป็นโครงการที่ดำเนินการก่อสร้างใน ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เยาวชน และประชาชนทั่วไปให้ได้เป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาเกี่ยวกับระบบนิเวศทางน้ำ และพันธุ์สัตว์น้ำหลากหลายชนิด มีเนื้อที่รวม ประมาณ ๗.๕ ไร่ ตัวอาคารมีเนื้อที่ ๒ ไร่ แบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ส่วนน้ำจืด เป็นการจำลองน้ำตกที่มีชื่อเสียงของภาคใต้ และการแสดงพันธุ์ปลาน้ำจืด ส่วนน้ำกร่อย เป็นการจำลองระบบนิเวศของน้ำ เช่น ป่าชายเลน พืช และสัตว์ที่อาศัยบริเวณป่าชายเลน ส่วนน้ำเค็ม มีสัตว์ทะเลและพันธุ์ปลาหลากหลายชนิดที่หาได้ยาก เช่น ปลาหมอทะเล น้ำหนักกว่า ๒๐๐ กิโลกรัม ที่ใหญ่และมากที่สุดในประเทศไทย และฉลามเสือดาว ที่สามารถชมผ่านจอกแก้วพานอรามา ที่มีขนาดสูง ๓ เมตร ยาว ๗ เมตร สามารถชมปลาได้ในมุมกว้าง นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการท่องเที่ยว เช่น กิจกรรมขับรถโกคาร์ท การผจญภัย กิจกรรมทางทะเล รวมถึงกิจกรรมการพักผ่อนหย่อนชมเกาะหนูเกาะแมวอีกด้วย

➔ หาดเก้าเส้ง

อยู่ทางทิศใต้ของหาดสมิหลาประมาณ ๓ กิโลเมตร มีถนนแยกจากถนนไทรบุรีตรงสามแยกสำโรง (โรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์) เป็นหาดที่สวยงามแห่งหนึ่ง มีโขดหินระเกะระกะอยู่ริมทะเล และมีอยู่ก้อนหนึ่งตั้งเด่นอยู่เหนือโขดหิน ซึ่งชาวบ้านเรียก หินก้อนนี้ว่า “หัวนายแรง” โดยมีประวัติความเป็นมาว่า มีดวงวิญญาณของนายแรงเป็นปู่โสมเฝ้าทรัพย์มาจนทุกวันนี้

➔ เขาตังกวน

อยู่ทางทิศตะวันตกของเขาน้อย มีบันไดทางขึ้นอยู่ใกล้วัดแหลมทราย สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ ๒๕๐ ฟุต ปัจจุบันเทศบาลนครสงขลาสร้างลิฟต์ขึ้นเขาตังกวนอีกทางหนึ่ง บนยอดเขามีเจดีย์สร้างในสมัยศิลปะสมัยทราวดี ต่อมาเมื่อพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จประพาสเมืองสงขลา พ.ศ.๒๔๐๒ ได้โปรดเกล้าฯให้ พระยาสงขลาบูรณปฏิสังขรณ์ เพื่อเป็นที่เคารพสักการะของชาว

สงขลา เมื่อขึ้นไปบนยอดเขาตั้งกวางแล้ว สามารถมองเห็นทิวทัศน์ของเมืองสงขลาและทะเลสาบสงขลาได้อย่างชัดเจน

➔ หาดสะกอม

เส้นทาง สงขลา - จะนะ - เทพา ห่างจากตัวเมืองสงขลา ระยะทาง ๕๓ กิโลเมตร และห่างจากอำเภอจะนะ ๑๕ กิโลเมตร มีถนนลาดยางเข้าถึงชายหาดซึ่งมีความยาวประมาณ ๑ กิโลเมตร นับเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่เหมาะสมแก่การพักผ่อน แคมป์ปิ้ง และสามารถเช่าเรือประมงข้ามไปตกปลาที่เกาะขาม ซึ่งมีปลาชุกชุม อยู่ห่างจากฝั่งประมาณ ๒ กิโลเมตร และบริเวณหาดแห่งนี้มีอาหารทะเลสดๆ ให้เลือกมากมาย

➔ หาดทรายแก้ว (หาดแก้วจุลดิศ)

ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ ๒ ตำบลชิงโค อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา มีความยาวระยะทาง ๒ กิโลเมตร ห่างจากอำเภอสิงหนครเป็นระยะทาง ๔.๕ กิโลเมตร ลักษณะเป็นหาดทรายขาวที่มีความสวยงามเหมาะสำหรับการเข้ามาเยี่ยมชมและพักผ่อน ด้วยบรรยากาศหาดทรายกระทบแสงอาทิตย์ ทำให้เกิดแสงประกายที่สวยงามบรรจบกับสวนสนตลอดแนว ชายหาดทำให้หาดทรายแก้วเป็นสถานที่ท่องเที่ยว ที่ผู้เดินทางมายังอำเภอสิงหนคร ต้องมาเยือน

➔ สวนสาธารณะเทศบาลนครหาดใหญ่

ตั้งอยู่บริเวณ ถนนกาญจนาภิเษย์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เส้นทางหาดใหญ่ - สงขลา ห่างจากตัวเมืองหาดใหญ่ ๖ กิโลเมตร เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ของชาวหาดใหญ่และบริเวณใกล้เคียง ตลอดจนนักท่องเที่ยวต่างชาติ บริเวณสวนตกแต่งด้วยไม้ดอกไม้ประดับอย่างงดงาม มีศาลากลางน้ำ และสวนสัตว์ บริเวณเชิงเขาใกล้กับสวนนกเป็นที่ประดิษฐานพระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ส่วนเชิงเขาด้านทิศใต้ ใกล้กับค่ายลูกเสือเป็นที่ประดิษฐานเจ้าแม่กวนอิมหยก และบริเวณยอดเขาเห็นที่ประดิษฐานพระพรหม บนยอดเขาเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปปางห้ามญาติ นอกจากนี้มีร้านอาหารและที่จอดรถกว้างขวางไว้คอยบริการ ประชาชนนิยมไปพักผ่อนในยามว่าง และวันสุดสัปดาห์เป็นจำนวนมาก

➔ อุทยานนกน้ำคูขุด

เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลสาบสงขลา ตั้งอยู่ที่บ้านคูขุด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ห่างจากที่ว่าการอำเภอสทิงพระเข้าไปทางแยกประมาณ ๓ กม. ห่างจากสงขลา ๓๒ กม. ได้รับการประกาศเป็น เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลสาบ เมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๑๙ มีพื้นที่อยู่ในเขตรับผิดชอบทั้งหมด ๒๗๗,๙๑๖ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ อ.เมืองสงขลา อ.สทิงพระ อ.สิงหนคร อ.ควนเนียง และ อ.กระแสสินธุ์ และมีพื้นที่ส่วนหนึ่งติดต่อกับ อ.ปากพะยูน จ.พัทลุง โดยมีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเกาะเล็ก เกาะน้อย ซึ่งมีบรรยากาศที่ดีเหมาะแก่การพักผ่อนหย่อนใจ ท่ามกลางทิวทัศน์ที่งดงาม จากการสำรวจของกรมป่าไม้พบว่า มีนกชนิดต่างๆ มากมายทั้งนกท้องถิ่น และนกอพยพ นกเหล่านี้จะมาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ในช่วงเดือนตุลาคม - เมษายน

➔ น้ำตกโตนงาช้าง

ตั้งอยู่ที่ถนนหาดใหญ่ - รัตภูมิ (สายเก่า) อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ห่างจากอำเภอหาดใหญ่ ๒๖ กิโลเมตร เป็นน้ำตกที่สวยงามแห่งหนึ่งในภาคใต้ มีทั้งหมด ๗ ชั้นๆ ที่สวยงาม และเรียกชื่อน้ำตก คือ ชั้นที่ ๓ ซึ่งมีน้ำตกแยกออกมาในลักษณะงาช้าง “โตน” ภาษาพื้นเมืองแปลว่า น้ำตก น้ำตกแห่งนี้จึงกลายเป็นอีกหนึ่ง มนต์เสน่ห์ของเมืองสงขลาที่ต้องมาเยือน

➔ น้ำตกบริพัตร

ตั้งอยู่ในเขต อ.รัตนภูมิ จ.สงขลา ห่างจาก อ.เมือง จังหวัดสงขลา ห่างจากอำเภอเมือง ๕๒ กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข ๔๐๖ ระหว่างกิโลเมตรที่ ๓๕-๓๖ แยกจากปากทาง ๘๐๐ เมตร เป็นน้ำตกเล็กๆ มีน้ำตลอดปี อยู่ท่ามกลางแมกไม้เขียวชอุ่ม เหมาะกับการเล่นน้ำ สามารถเดินขึ้นไปตามบันไดหินเรียบเขา ชั้นบนมีแอ่งน้ำเล็ก ๆ อีก ๑ แห่ง

๑๘.๒ แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ / ศาสนสถาน

➔ วัดพระเจดีย์งาม

วัดพระเจดีย์งาม ตั้งอยู่บ้านเจดีย์งาม เลขที่ ๕๗๒ หมู่ที่ ๒ ตำบลบ่อตรุ อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา เป็นวัดที่สร้างขึ้นในสมัยศรีวิชัย ประมาณ พ.ศ. ๑๓๐๐ ในแผนที่ภาพกัลปาวัดหัวเมืองพัทลุง ศรีอยุธยา เรียกชื่อวัดนี้ว่า “วัดพระใจดีงาม” เป็นวัดขึ้นกับวัดเขียนบางแก้ว คณะป่าแก้วหัวเมืองพัทลุง

วัดพระเจดีย์งามได้ขอเติมชื่อ “พระ” เข้าตามเดิมแล้ว โดยได้รับอนุมัติจากกระทรวงมหาดไทย ตามหนังสือที่ มท ๐๒๐๘.๒/๒-๓๙๙๘ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๐

นอกจากนี้ วัดพระเจดีย์งามทางราชการยังได้ประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานแห่งชาติ โดยประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๕๒ ตอนที่ ๗๕ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๔๗๘ เป็นการขึ้นทะเบียนคลุมเขตวัดทั้งหมด แต่ภายหลังได้ลดอาณาเขตเหลือเฉพาะบริเวณโบราณสถาน

➔ วัดพะโคะ (วัดราชประดิษฐาน)

ตั้งอยู่บนเขาพะโคะ หรือเขาพัทลุง หมู่ที่ ๖ ตำบลชุมพล อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา เป็นวัดที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ โบราณคดีศาสนา เป็นที่ประดิษฐานพระเมวลักเจดีย์ ซึ่งเป็นศิลปะสถาปัตยกรรมทางใต้ สมัยกรุงศรีอยุธยา แบบอย่างศิลปะลังกา และเกี่ยวข้องกับตำนานหลวงพ่อดุสิตเหี้ยนน้ำทะเลจืด

ตามพงศาวดาร เล่ากันว่า วันหนึ่งมีโจรสลัดแล่นเรือเลียบมาตามฝั่ง เห็นสมเด็จพระพะโคะ เดินอยู่มีลักษณะแปลกกว่าคนทั้งหลายจึงใคร่จะลองดี โจรสลัดจอดเรือและจับสมเด็จพระพะโคะ ไปเมื่อเรือแล่นมาได้สักครู่เกิดเหตุเรือแล่นต่อไปไม่ได้ ต้องจอดอยู่หลายวัน จนในที่สุดน้ำจืดหมดลงโจรสลัดเดือดร้อน สมเด็จพระพะโคะสงสาร จึงเอาเท้าซ้ายแช่ลงในน้ำทะเลเกิดเป็นประกายโชติช่วง น้ำทะเลกลายเป็นน้ำจืด โจรสลัดเกิดความเลื่อมใสศรัทธากราบไหว้ขอขมา และนำสมเด็จพระพะโคะขึ้นฝั่ง ตั้งแต่นั้นมาประชาชนจึงพากันไปกราบไหว้บูชากันเป็นจำนวนมาก

➔ วัดจะทิ้งพระ

ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลจะทิ้งพระ อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา เป็นวัดคูเมืองสทิงพระ มาแต่โบราณ เดิมเรียกว่า “วัดสทิงพระ” ต่อมาได้มีการเรียกชื่อเพี้ยนเป็น “วัดจะทิ้งพระ” ตามตำนานนางเลือดขาวกล่าวว่า เจ้าพระยากรุงทองเจ้าเมืองสทิงพาราณสี เป็นผู้สร้างวัดนี้ขึ้น และมีการบูรณะปฏิสังขรณ์ใหม่ ในสมัยของสมเด็จพระเอกาทศรถ วัดจะทิ้งพระห่างจากที่ว่าการอำเภอสทิงพระประมาณ ๒๐๐ เมตร ภายในวัด มีโบราณสถาน ซึ่งเป็นศิลปะสมัยศรีวิชัยที่น่าสนใจ เช่น เจดีย์พระมหาธาตุ หอระฆังโบราณ วิหารพระพุทธไสยาสน์ ที่ภายในวิหารมีภาพวาดฝาผนังเกี่ยวกับพุทธประวัติที่ยังคงความสมบูรณ์อยู่มาก วัดจะทิ้งพระจะมีงานสมโภชพระพุทธไสยาสน์และพระเจดีย์ เป็นประจำปีทุกปี ในวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๖

➔ วัดมัชฌิมาวาส (วัดกลาง)

อยู่ที่ถนนไทรบุรี อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา เป็นวัดใหญ่และสำคัญที่สุดในจังหวัดสงขลา วัดนี้เป็นวัดโบราณอายุประมาณ ๔๐๐ ปี เดิมเรียกว่า วัดยายศรีจันทร์ เพราะกล่าวกันว่ายายศรีจันทร์ คหบดีผู้มั่งคั่งในเมืองสงขลาได้อุทิศเงินสร้างขึ้น ต่อมาเมื่อผู้สร้างวัดเสียชีวิต ทิศเหนือ และวัดโพธิ์ทางทิศใต้ ชาวสงขลาจึงเรียกวัดยายศรีจันทร์ว่า "วัดกลาง" มาจนถึงทุกวันนี้ และได้เปลี่ยนชื่อเป็น "วัดมัชฌิมาวาส" โดยพระเจ้านั่งยาเธอกรมหมื่นวชิรญาณวโรรสคราวเสด็จเมืองสงขลาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๑ นอกจากนี้ในวัดยังมีพิพิธภัณฑ์ชื่อภัทรศิลป์ เป็นที่เก็บวัตถุโบราณต่างๆ ซึ่งรวบรวมมาจากเมืองสงขลา สทิงพระ ระโนด และอื่นๆ ซึ่งเป็นหลักฐานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ควรค่าแก่การศึกษา

➔ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสงขลา

ตั้งอยู่ที่ถนนจะนะ เป็นสถาปัตยกรรมแบบจีน อายุกว่า ๑๐๐ ปี เดิมเป็นบ้านพักส่วนตัวของ พระยาสุนทรารักษ์ (เนตร ณ สงขลา) สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๑ ต่อมาพระวิจิตรวรศาสตร์ (เจ้าพระยามหิบาล) ใช้เป็นจวนพักข้าหลวงพิเศษตรวจราชการเมืองสงขลา และเมืองนครศรีธรรมราชเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๗ และใช้เป็นศาลาว่าการมณฑลนครศรีธรรมราช ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๓๙ ปัจจุบันใช้เป็นพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดสงขลา ภายในพิพิธภัณฑ์ฯ จัดแสดงศิลปวัตถุตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์จนถึงสมัยศรีวิชัย เป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ด้านโบราณคดี ประวัติศาสตร์ศิลปะ ชาติพันธุ์วิทยา ศิลปะจีน ศิลปะพื้นเมือง เปิดให้เข้าชมทุกวันพุธ - อาทิตย์ ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. หยุดวันจันทร์, อังคารและวันหยุดนักขัตฤกษ์

➔ วัดชัยมงคล

วัดชัยมงคล สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ตั้งอยู่ เลขที่ ๑ ถ.ชัยมงคล ต.บ่อทราย อ.เมือง จ.สงขลา เป็นวัดที่เก่าแก่ที่พระบรมธาตุที่ศักดิ์สิทธิ์เป็นที่เคารพบูชา ของชาวจังหวัดสงขลา และจังหวัดใกล้เคียง

วัดชัยมงคล เป็นวัดที่เก่าแก่และสำคัญและสำคัญแห่งหนึ่งในจังหวัดสงขลา ตั้งอยู่ที่ตำบลบ่อทราย อำเภอเมืองสงขลา ภายในวัดนี้ประดิษฐานองค์พระเจดีย์บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ เป็นที่เคารพสักการะของพุทธศาสนิกชนทั่วไปวัดชัยมงคล จะสร้างขึ้นเมื่อใดไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัด ตามคำบอกเล่าของคนรุ่นก่อนๆ และคุณคณิศรแสงรัตน์ (อดีตพระครูประภัสสรวิญญิก อดีตเจ้าอาวาสวัดชัยมงคล) ได้ความว่าวัดนี้พระอาจารย์ชัย พระภิกษุชาวกลันตันเป็นผู้สร้างขึ้นเมื่อราวปลายรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ประมาณปี พ.ศ. ๒๓๙๔ โดยคุณคณิศร แสงรัตน์ เล่าว่าเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๔ สมัยที่ท่านยังเป็นเจ้าอาวาสวัดนี้อยู่ได้เดินทางไปจังหวัดนราธิวาส เผอิญได้พบกับพระครูพินิจสมณการ อดีตเจ้าคณะจังหวัดนราธิวาส ซึ่งขณะนั้นพระครูพินิจสมณการมีอายุได้ ๘๓ ปีแล้ว ได้สนทนากันถึงประวัติวัดชัยมงคล พระครูพินิจสมณการบอกว่าท่านทราบประวัตินี้ดีพอสมควร เพราะเมื่อครั้งที่ท่านยังเป็นเด็กอายุได้ ๑๓ ปี ได้ถวายตัวเป็นศิษย์ศึกษาอักษรสมัยอยู่กับอาจารย์ชัยในปีที่อาจารย์ชัยกลับจากสงขลาไปอยู่กลันตัน พระครูพินิจสมณการเล่าถึงประวัติของวัดชัยมงคลว่า วัดนี้สร้างขึ้นมาพร้อมกับวัดเพชรมงคล (ซึ่งอยู่ทางทิศใต้ของวัดชัยมงคล ไม่ไกลจากวัดชัยมงคลมากนัก อยู่ในเขตตำบลบ่อทราย อำเภอเมืองสงขลา เช่นเดียวกัน) โดยพระอาจารย์ชัยเป็นผู้สร้างวัดชัยมงคล และพระอาจารย์เพชรเป็นผู้สร้างวัดเพชรมงคล พระภิกษุทั้ง ๒ รูปนี้ เป็นเพื่อนสนิทกัน และเป็นชาวกลันตันด้วยกัน (สมัยกลันตันยังเป็นหัวเมืองในราชอาณาจักรไทย)

➔ วัดถ้ำตลอด

ตั้งอยู่ที่บ้านถ้ำตลอด หมู่ที่ ๖ ตำบลเขาแดง อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ห่างจากที่ว่าการอำเภอสะบ้าย้อยประมาณ ๒๕ กม. ตามถนนสาย รพช. (ต.สะบ้าย้อย - เขาแดง) บริเวณวัดมีถ้ำสวยงามมาก เรียกว่า "ถ้ำตลอด" เป็นอุโมงค์ขนาดใหญ่ผ่านทะลุออกไปอีกปากหนึ่งของภูเขา บริเวณถ้ำมีถ้ำ ๓ คูหา มีพระพุทธรูปเก่าแก่ สร้างด้วยไม้ โบกปูนซีเมนต์มีอายุหลายร้อยปี วัดแห่งนี้ตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๒๑๙ ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๒๗๕ เป็นที่เคารพนับถือของราษฎรโดยทั่วไป

➔ เจดีย์เขาดังกวน

สร้างในสมัยอาณาจักรนครศรีธรรมราช เป็นศิลปะสมัยทวารวดี (อยู่บนยอดเขาสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ ๒,๐๐๐ ฟุต) โดยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.๔) ได้พระราชทานเงินหลวงให้เป็นทุนในการบูรณปฏิสังขรณ์ และในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๙ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน (ร.๙) ได้ทรงพระราชทานพระบรมสารีริกธาตุให้มาบรรจุในองค์พระเจดีย์

จากยอดเขาดังกวนนี้สามารถมองเห็นทิวทัศน์ของเมืองสงขลาได้โดยรอบ สามารถขึ้นไปเที่ยวชมได้ มีบันไดอยู่ทางถนนราชดำเนินใน ทุกๆ ปีในเดือนตุลาคม จะมีงานพิธีห่มผ้าองค์พระเจดีย์และประเพณีตักบาตรเทโวและลากพระของสงขลา ก่อนจะถึงยอดเขายังมีศาลาวิหารแดง (พลับพลาที่ประทับ)

ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.๕) โปรดเกล้าฯ ให้พระยาวิเชียรคีรี (ชม) ผู้สำเร็จราชการเมืองสงขลาในสมัยนั้น (๒๔๓๒) ในครั้งที่พระองค์เสด็จประพาสแหลมมาลายู และได้เสด็จพระราชดำเนินไปนมัสการพระเจดีย์บนยอดเขาดังกวน สร้างพลับพลาขึ้นถวายตามพระราชดำริของสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และสร้างเสร็จในปี ๒๔๔๐

➔ ตัวเมืองเก่าสงขลา

ตัวเมืองสงขลาแต่เดิมตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันตกของทะเลสาบ เรียกว่า "เมืองสงขลาฝั่งแหลมสน" จนกระทั่งพ.ศ. ๒๓๘๕ จึงขยายมาทางฝั่งทิศตะวันออกบริเวณตำบลบ่อยาง เรียกกันว่า "เมืองสงขลาฝั่งบ่อยาง" ทั้งเคยเป็นเมืองท่าศูนย์กลางการค้าเดินเรือที่สำคัญของภูมิภาคนี้ในอดีต ด้วยความที่เคยเป็นเมืองที่มีพ่อค้าชาวต่างประเทศแวะเวียนเข้ามาทำการค้าอย่างต่อเนื่อง สภาพภูมิประเทศที่เป็นอ่าว เหมาะสำหรับการพักหาเสบียง เต็มน้ำ หลบลมมรสุม รอคระแสดลมเดินทางต่อไปยังจุดหมายอื่นๆ ทำให้รูปแบบการสร้างตึกรามบ้านช่อง ในช่วงการขยายตัวของเมืองใหม่จึงได้รับเอาแนวความคิด วิทยาการต่างๆมาจากวัฒนธรรมชนชาติที่ทำธุรกิจร่วมกัน บ้านเรือนในเขตเมืองเก่านี้ ถูกสร้างขึ้นในช่วงเวลาที่ต่างกัน ตั้งแต่วันนั้นจนวันนี้ ที่นี้ ผ่านชีวิตในหลายรุ่นผ่านไป ใกล้จะสองศตวรรษแล้ว รูปทรงของอาคาร มีทั้งแบบเรือนแถวแบบไทย, เรือนแถวแบบจีน, เรือนแถวแบบซิโนโปรตุกีส บริเวณถนนนครนอก นครใน ถนนนางงาม ยังคงเหลือ ความงามของอาคารเก่า ให้ได้ย้อนอดีต

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ เห็นชอบตามที่คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่า เสนอให้เมืองเก่าสงขลาเป็นหนึ่งในเจ็ดเมือง ที่ประกาศเป็นพื้นที่เมืองเก่าตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่า พ.ศ. ๒๕๔๖

➔ อุโมงค์ประวัติศาสตร์เขาน้ำค้าง

ตั้งอยู่ในบริเวณเขาน้ำค้าง หมู่ ๑ ตำบลคลองขวาง อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา หรือที่รู้จักกันในนามหมู่บ้านปิยมิตร ๕ ซึ่งเป็นหมู่บ้านของอดีต จคม. ผู้กลับใจเข้าร่วมพัฒนาชาติไทยเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๓๐ ในอดีตเคยเป็นยุทธภูมิการสู้รบ มาเกือบ ๔๐ ปี มีลักษณะเป็นอุโมงค์ที่ขุดด้วยกำลังคนกว้าง

ใหญ่ และยาวที่สุดในประเทศไทย ภายในแบ่งเป็น ๓ ชั้น มีช่องทางเข้าออก หลายช่องทางความคดเคี้ยวขึ้นลงภายในอุโมงค์ประมาณ ๖๐๐ เมตร สามารถบรรจุคนได้ประมาณ ๒๐๐ คน ใช้เวลาขุดประมาณ ๙ ปี ปัจจุบันการเดินทางไปเยี่ยมชมอุโมงค์แห่งนี้มีถนนลาดยางผ่านเดินทางได้สะดวก

➔ วัดมหิตตมังคลาราม (วัดหาดใหญ่ใน)

จัดตั้งเป็นสำนักสงฆ์เมื่อปี ๒๔๘๘ ประกาศจัดตั้งเป็นวัดทางการ เมื่อ ๑๘ มิถุนายน ๒๔๙๐ ได้ขึ้นทะเบียนเลขที่ สข. ๐๒๕๑ ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อ ๑๕ พฤษภาคม ๒๔๙๗ สมเด็จพระบรมโสมนาถราช ทรงรับวัดนี้ไว้ในพระราชานุเคราะห์ และพระราชทานนามวัดนี้ใหม่ว่า วัดมหิตตมังคลาราม พร้อมด้วยพระราชทานอนุญาตให้หล่อพระนามาภิไธยย่อว่า ม.ว.ก. ดิถีปฐมประสูติเมื่อวันที ๓ ตุลาคม ๒๕๒๐ วัดนี้มีเนื้อที่ทั้งหมด ๒๒ ไร่ ๑ งาน ๘๖ ตร.ม. โดยมีเจ้าอาวาสดังนี้

พระมงคลพุดาจารย์ (คลิ่ง) ๒๔๘๘ - ๒๕๓๖

พระครูมงคลสถิตย์ (สถิตย์) ๒๕๓๖ - ๒๕๓๘

พระมหามงคล ธรรมรกโช (มงคล) ๒๕๓๘ - ปัจจุบัน

นับตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ เป็นต้นมามีภิกษุสามเณรอยู่จำพรรษาไม่น้อยกว่า ๘๐ - ๙๐ รูปทุกปี วัดหาดใหญ่ในตั้งอยู่ถนนเพชรเกษมใกล้สะพานคลองอู่ตะเภา เป็นที่ประดิษฐานพระนอนขนาดใหญ่ยาว ๓๕ เมตร สูง ๑๕ เมตร กว้าง ๑๐ เมตร ชื่อพระพุทธรูปหัตถมณฑล ที่ว่ากันว่าใหญ่เป็นอันดับสามของโลก ที่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศนิยมไปนมัสการ

➔ วัดคงคาเลียบ

ตั้งอยู่ที่บ้านหนองขวน หมู่ที่ ๕ ตำบลท่าช้าง อำเภอบางกล่ำ จังหวัดสงขลา บนเนื้อที่ ๙ ไร่ ๒ งาน ๙๓ ตารางวา วัดคงคาเลียบนี้ เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่พุทธศาสนิกชนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเคารพ และนิยมไปนมัสการเพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตัวเอง

➔ พิพิธภัณฑน์พธำมรงค์

ตั้งอยู่ที่ถนนจะนะ ใกล้กับพิพิธภัณฑน์สถานแห่งชาติสงขลา เดิมเป็นสถานที่ตั้งบ้านพักของรองอำมาตย์โทขุนวินิจทัณฑกรรม (บั้ง ตินสุลานนท์) บิดาของ ฯพณฯ พลเอกเปรม ตินสุลานนท์ พิพิธภัณฑน์ฯ แห่งนี้เป็นสถาปัตยกรรมแบบเรือนไทยที่สร้างขึ้น เพื่อจำลองสถานที่เกิดของ ฯพณฯ พลเอกเปรม ตินสุลานนท์ อดีตนายกรัฐมนตรีนครและรัฐบุรุษซึ่งเป็นผู้ชาวจังหวัดสงขลา จากคำบอกเล่าความทรงจำ ซึ่งในอดีต สมัยที่บิดาของท่านดำรงตำแหน่งพศติเรือนจำสงขลา “พะทำมรงค์” เป็นตำแหน่งเก่าของข้าราชการกรมราชทัณฑ์ ที่มีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ควบคู่กับตำแหน่งพศติ ปรากฏหลักฐานอยู่ในกฎหมายตราสามดวง และอัยการลักษณะต่าง ๆ ตำแหน่งพะทำมรงค์ได้ใช้ติดต่อกันมาตลอดจนได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๔๗๙ ตำแหน่งพะทำมรงค์จึงได้ถูกยกเลิกไป

➔ ตำหนักเขาน้อย

ตั้งอยู่ถนนสะเดา ในเขตเทศบาลนครสงขลา ปัจจุบันเป็นจวนผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา เป็นพระตำหนักที่สร้างขึ้นเพื่อเป็นที่ประทับของเจ้าฟ้ายุคลฑิฆัมพร หรือ กรมหลวงลพบุรีราเมศวร์ และเคยใช้เป็นที่พักของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าบรมราชินีนาถ ในคราวเสด็จเยี่ยมราษฎรทางภาคใต้ด้วย ตัวอาคารมีรูปแบบสถาปัตยกรรมโคโลเนียล รั้วไวล์ พระตำหนักเขาน้อยเป็นพระตำหนักที่มีสถาปัตยกรรมที่โดดเด่นสวยงามจนได้รางวัลอนุรักษ์ศิลปสถาปัตยกรรมดีเด่นในปี ๒๕๒๕ ปัจจุบันนี้พระตำหนักเขาน้อยเป็นที่พักของผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา

➔ ศาลหลักเมืองสงขลา

ชาวสงขลาเรียกว่า “ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง” ตั้งอยู่ที่ถนนนางงาม เป็นโบราณสถานสมัยรัตนโกสินทร์ ลักษณะเป็นศาลเจ้าแบบแก่งจัน สร้างสมัยพระยาวิเชียรคีรี (เถี้ยนเส้ง ณ สงขลา) เป็นผู้สำเร็จราชการเมืองสงขลาภายในศาล เป็นที่ประดิษฐานหลักเมืองทำด้วยไม้ชัยพฤกษ์ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานให้ประจำเมือง หลักเมืองนี้ทำพิธีฝังเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ.๒๓๘๕

๑๘.๓ แหล่งท่องเที่ยวเชิงประเพณีและวัฒนธรรม

➔ สถาบันทักษิณคดีศึกษา

ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑ บ้านอ่าวทราย ตำบลเกาะยอ บริเวณใกล้เชิงสะพานติณสูลานนท์ช่วงที่ ๒ สถาบันตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๑ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมของภาคใต้ มีพื้นที่ทั้งหมด ๒๓ ไร่ ลักษณะของอาคาร เป็นสถาปัตยกรรมแบบภาคใต้ แบ่งออกเป็น ๔ อาคาร โดยแต่ละอาคารจะแบ่งออกเป็นห้องๆ แสดงเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และชาติพันธุ์ โบราณวัตถุที่เกิดจากภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่น เครื่องประดับศาสตราวุธที่ใช้กันในภาคใต้ เช่น กริช มีดชายธง มีดหางไก่ แสดงผ้าทอพื้นเมือง เช่น ผ้าทอพุมเรียง ผ้าทอปัตตานี ห้องแสดงกระดาษชุดมะพร้าวรูปทรงต่าง ๆ ที่มีรูปแบบหาชมได้ยาก ห้องแสดงการละเล่นพื้นเมือง เช่น หนังตะลุง โนรา ลิเกป่า ห้องแสดงวิถีชีวิตชาวใต้ เช่น การแสดงการละเล่น และของเล่นเด็ก เช่น การเล่นซ้ดราว การเล่นว่าว ลูกข่าง ห้องแสดงประเพณีการบวช ห้องแสดง การรักษาพยาบาลแบบโบราณ

➔ ชุมชนสทิงหม้อ

สร้างหมู่บ้านก่อนสมัยกรุงศรีอยุธยา มีตำนานเล่าว่า ราษฎรในหมู่บ้านมีอาชีพปั้นดินแล้วนำมาเผา ซึ่งสิ่งที่ปั้นทั้งหมดนั้น จะเป็นภาชนะที่ใช้ในครัวเรือน เมื่อปั้นและเผาเสร็จจะบรรจุทุกเรือ นำไปเร่ขายในหมู่บ้านใกล้เคียง คนในหมู่บ้านนี้มีความภาคภูมิใจในฝีมือการปั้นมาก ว่ามี "สทิง" ซึ่งแปลว่าสวยงาม จึงเรียกหมู่บ้านนี้ว่า "สทิงหม้อ"

บ้านสทิงหม้อ เป็นหมู่บ้านเล็กๆ อยู่ในเขต อ.เมือง จ.สงขลา ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานแล้ว คำว่า “สทิง” เพี้ยนมาจาก “สทิง” แปลว่าคลอง หรือแม่น้ำ โดยรวมแล้วก็คงแปลว่าบ้านคลองหม้อ หรือบ้านที่มีการปั้นหม้อมากนั่นเอง

ชาวบ้านใช้เรือขนดินเหนียวมาจาก “ปากอ” บริเวณปากทะเลสาบสงขลามาเป็นวัตถุดิบในการปั้นหม้อ และใช้เรือขนหม้อดินที่ปั้นเสร็จแล้วไปส่งขายแก่ชุมชนอื่นๆ ในเส้นทางเดียวกัน

➔ เกาะยอ

อยู่ในทะเลสาบสงขลา มีสวนผลไม้ขนาดชานิด และมีโบราณสถาน เช่น วัดเขาบ่อ วัดท้ายยอ ซึ่งวัดนี้มีเจดีย์เก่าแก่อยู่บนเนินเขา เดินทางมาตามเส้นทาง สงขลา - หาดใหญ่ แล้วเลี้ยวขวาที่สี่แยก บ้านน้ำกระจายข้ามสะพานติณสูลานนท์ ซึ่งเป็นสะพานยาวที่สุดในประเทศไทย

➔ ตลาดน้ำคลองแห

ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองคลองแห อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เป็นตลาดน้ำเชิงวัฒนธรรมแห่งแรกและแห่งเดียวของภาคใต้ ที่มีลักษณะผสมผสานระหว่างตลาดน้ำ ที่จำหน่ายสินค้าในเรือ และตลาดโบราณ จำหน่ายสินค้าบนบก มีอาหารพื้นบ้านของภาคใต้ จุดเด่นที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของตลาดน้ำแห่งนี้ก็คือ การเพิ่มเสน่ห์กลิ่นอายโบราณด้วยการแต่งกายชุดไทยแบบโบราณ และใช้ภาชนะจากธรรมชาติก็คือ กะลามะพร้าว กระบอกไม้ไผ่ ภายในตลาดมีเรือบริการนำเที่ยวชมทิวทัศน์ของสองฝั่งคลอง

และยังสามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ เช่น ปากน้ำแหลมโพธิ์ จิตรกรรมฝาผนังวัดคูเต่า และ มัสยิดกลางจังหวัดสงขลา เปิดให้บริการนักท่องเที่ยว สุקר เสาร์ อาทิตย์ ตั้งแต่เวลา ๑๕.๐๐ - ๒๑.๐๐ น.

➔ ตลาดริมน้ำคลองแดน

ตั้งอยู่ที่ตำบลคลองแดน อำเภอรโนด จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นตลาดน้ำน้องใหม่อันดับที่ ๒ ของภาคใต้ ต่อจากตลาดน้ำคลองแห ใช้หลักการบริหารโดยยึดความเป็น “วัชระ” ต่อยอดจาก “บวร” คือบ้าน วัด โรงเรียน และรวมไปถึงชุมชน นำหลักทางศาสนาเข้ามายึดโยง มีท่านเจ้าอาวาสเป็นกำลังหลัก อาศัยความเป็นชุมชนที่มีผู้คนให้ความเคารพศรัทธาและอยู่ในหลักศาสนธรรมเป็นฐาน สานความร่วมมือให้ชุมชนเข้มแข็ง

ที่นี่มีของดีมากมายในวัดนอกจากพระทองแล้ว ยังมีโบสถ์มหาอุด ซึ่งเป็นสถานที่ทำ พิธีกรรมอันศักดิ์สิทธิ์ระดับจังหวัด มีเรือขุดที่ขุดจากต้นตะเคียนทองลำหิมา ทุกวันนี้ยังใช้ประโยชน์ได้อย่าง ดี นอกจากนั้นยังมีหอน้ำที่มีอายุกว่า ๑๐๐ ปี เป็นหอน้ำที่ขุดสร้างไว้ไม่สูงนัก สร้างด้วยไม้เคี่ยม ไม้หลุมพองและไม้ยาง มีห้องน้ำที่กำลังสร้างเพื่อรองรับทั้งผู้สูงอายุ ผู้พิการ ชาย หญิง และกะเทย

ว่ากันว่าสิ่งก่อสร้างทุกอย่างมีหลักปรัชญากำกับทั้งสิ้น อย่างอาคารที่อยู่กลางวัด เป็นที่ ประดิษฐานของพระพุทธรูป รูปปั้นท่านอดีตเจ้าอาวาส มีการก่อสร้าง ที่เว้นช่องไว้เป็นลานทราย สลับกับยก พื้นเป็นทางเดิน บนทางเดินมีซุ้มประตูที่สร้างไว้ไม่สูงนัก ทำให้คนที่เดินผ่านจะต้องก้มหัวลง คล้ายเป็นการ แสดงความเคารพไปในตัว ทำให้ผู้ที่เดินผ่านเป็นผู้ที่ต้องอ่อนน้อม เคารพต่อสถานที่ การเดินในลานทรายเป็น การจำเริญสมาธิไปในตัว หลังอาคารมีการสร้างสระน้ำเอาไว้ เป็นคติและการแก้เคล็ดไปในตัว มีความหมาย ไปถึงดินแดนใหม่ การข้ามมหานทีสี่พันธร แยกส่วนออกจากแผ่นดินหรือดินแดนที่มีอาคารพระพุทธรูป

๑๙. งานประเพณี / วัฒนธรรมที่สำคัญของจังหวัดสงขลา

จังหวัดสงขลา มีประวัติความเป็นมาอันยาวนาน เป็นเมืองที่มีความเจริญรุ่งเรืองทางด้านศิลปวัฒนธรรม มาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ เป็นแหล่งผสมผสานทางวัฒนธรรม เนื่องจากในอดีตมีการติดต่อค้าขายกับ หลายประเทศ มีการแลกเปลี่ยนและหลอมรวมวัฒนธรรมของชาติต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ทำให้มีวัฒนธรรมทั้ง หลากหลายเป็นเมืองที่มีความเจริญรุ่งเรืองทางด้านศิลปวัฒนธรรม มีมรดกทางวัฒนธรรมที่บรรพชนได้ สร้างสรรค์และสร้างสมไว้ให้ลูกหลานมากมาย ทั้งโบราณวัตถุ โบราณสถาน ศิลปหัตถกรรมงานช่างท้องถิ่น สถาปัตยกรรม งานช่างท้องถิ่น ภาษาและวรรณกรรม การละเล่นพื้นเมือง และขนบธรรมเนียมประเพณี ซึ่งมี ทั้งประเพณีวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกับภูมิภาคอื่น ๆ และประเพณีวัฒนธรรมที่มีลักษณะเฉพาะอันเป็น เอกลักษณ์ของชาวสงขลา ทั้งเรื่อง การแต่งกาย การกินอยู่ ประเพณีเกี่ยวกับชีวิตของบุคคลและประเพณี เกี่ยวกับสังคมและชุมชน ที่บางอย่างเป็นการปฏิบัติในสมัยอดีต แต่บางอย่างยังคงสืบทอดการปฏิบัติมาจนถึง ปัจจุบัน งานประเพณีวัฒนธรรมของจังหวัดสงขลาที่ปรากฏให้เห็นในปัจจุบันจะมีทั้งประเพณี วัฒนธรรมที่ เป็นประเพณีที่ปฏิบัติกันทั่วไปและประเพณีวัฒนธรรมที่เป็นของท้องถิ่นเกิดจากความเชื่อของคนในชุมชนที่ ปฏิบัติกันในท้องถิ่นนั้นๆ เช่น

❖ ประเพณีทอดผ้าป่าสามัคคี ปิดทองหลวงปู่ทวดเหยียบน้ำทะเลจืดและห่มผ้าพระสุวรรณ เมลิกศรีรัตนมหาธาตุ วัดพะโคะ กำหนดจัดในวันพฤหัสบดีแรกของเดือนยี่ข้างแรม (เดือนมกราคม) ของทุก ปี ณ วัดพะโคะ อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา เป็นประเพณีที่ต้องการจะให้ประชาชนได้จรโลงศาสนาและ แสดงความกตัญญูตต่อหลวงปู่ทวดเหยียบน้ำทะเลจืด ซึ่งเป็นพระพุทธรูปที่ชาวบ้านเคารพนับถือ จัดให้ มีกิจกรรมการทอดผ้าป่าสามัคคี การปิดทองหลวงปู่ทวดเหยียบน้ำทะเลจืดและการห่มผ้าพระสุวรรณเมลิก เจริญศรีรัตนมหาธาตุ

❖ ประเพณีเปลี่ยนผ้าพระสามองค์ กำหนดจัดในช่วงเดือนเมษายนของทุกปี ณ วัดเทพาไพโรจน์ อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา เป็นประเพณีที่แสดงถึงความเลื่อมใส ศรัทธา ต่อพระพุทธศาสนา กิจกรรมที่จัดมีการจัดขบวนรดน้ำผ้าพระสามองค์ พิธีถวายผ้าป่า พิธีสมโภชผ้าและเปลี่ยนผ้าพระสามองค์ และการสรงน้ำพระสามองค์จำลอง

❖ ประเพณีแห่ผ้าขึ้นเขากูฏ กำหนดจัดในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ (เดือนพฤษภาคม) ของทุกปี ณ วัดเขากูฏ ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา เป็นการถวายเป็นพุทธบูชาแก่พระพุทธศาสนา และต่อองค์สมเด็จพระเจ้าเกาะยอ กิจกรรมที่วัดมีพิธีแห่ผ้าห่มเจดีย์ ห่มผ้าพระพุทธรูปเทวดา ยักษ์ รอบองค์เจดีย์สมเด็จพระเจ้าเกาะยอ

❖ ประเพณีต่ายาย่าน กำหนดจัดขึ้นในวันพุธข้างแรม ๑ ค่ำ เดือน ๖ โดยวันแรม ๑ ค่ำ ต้องตรงกับวันพุธ หากปีใดวันแรม ๑ ค่ำ ไม่ตรงกับวันพุธให้เลื่อนออกไปเป็นวันพุธแรกที่เป็นข้างแรมของเดือนหก (เดือนพฤษภาคม) ของทุกปี ณ วัดท่าคูระ อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา จัดขึ้นเพื่อแสดงความกตัญญูต่อกษัตริย์เจ้าแม่อยู่หัว ซึ่งเป็นพระพุทธรูปทองคำปางมารวิชัย ที่ประดิษฐานอยู่ ณ วัดท่าคูระ อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา กิจกรรมที่วัดประกอบด้วย พิธีสรงน้ำเจ้าแม่อยู่หัว พิธีเจริญพระพุทธมนต์ พิธีสมโภชเจ้าแม่อยู่หัว พิธีแก้บน พิธีทำบุญทักษิณานุประทานและการแสดงมหรสพพื้นบ้าน

❖ ประเพณีลากพระตักบาตรเทโว เป็นประเพณีที่ถือปฏิบัติกันมายาวนานจัดขึ้นในช่วงวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ (ประมาณเดือนตุลาคม) เป็นประจำทุกปี ประเพณีนี้จะเริ่มด้วยการห่มผ้าพระเจดีย์บนยอดเขาตั้งกวางก่อนจะถึงวันงาน ในวันงานช่วงเช้าจะเป็นพิธีตักบาตรเทโวบริเวณเชิงเขาตั้งกวางโดยพระสงฆ์หลายร้อยรูปมารวมกันที่เขาค้างกวางเดินลงบันไดมาเพื่อรับบิณฑบาตจากพุทธศาสนิกชนที่คอยอยู่ที่เชิงบันได หลังจากนั้นเริ่มตั้งแต่เวลาสายๆ จะมีเรือพระและขบวนแห่จากวัดต่างๆ เคลื่อนผ่านให้พุทธศาสนิกชนได้ชมความวิจิตรงดงามของเรือพระแต่ละลำและร่วมทำบุญและลากพระตามประเพณีซึ่งเชื่อกันว่าจะได้บุญ เรือพระที่มาร่วมงานจะมารวมกันที่บริเวณสระบัวเพื่อร่วมประกวดการตกแต่งเรือพระประเภทต่างๆ ซึ่งมีทั้งประเภทความคิดและประเภทสวยงาม นอกจากนี้ ในงานยังมีกิจกรรมหลายอย่าง ทั้งการแสดงศิลปวัฒนธรรมและการประกวดต่าง ๆ ด้วย

❖ ประเพณีวันสารท หรือ ประเพณีชิงเปรต ชาวสงขลาถือปฏิบัติมาแต่โบราณ เป็นประเพณีที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ยังคงทำกันจนมาถึงทุกวันนี้ โดยมีความเชื่อว่าช่วงวันแรม ๑ - ๑๕ ค่ำ ของเดือนสิบวิญญูณของญาติพี่น้องที่ล่วงลับไปแล้ว โดยเฉพาะผู้ที่ยังไม่ไปเกิด (เปรต) จะได้รับการปลดปล่อยให้มาพบญาติพี่น้องของตนในเมืองมนุษย์ ดังนั้น ผู้ที่มีชีวิตอยู่ก็พยายามจัดหาอาหารต่าง ๆ ไปทำบุญตามวัดเพื่อเป็นการอุทิศส่วนกุศลให้แก่ญาติที่ล่วงลับไปแล้ว ชาวสงขลาแม้ไปทำมาหากินอยู่ในท้องถิ่นอื่น เมื่อถึงกำหนดวันสารทเดือน ๑๐ ก็มักจะกลับมาพร้อมพิธีกับญาติทางบ้าน นับว่าเป็นการช่วยเสริมความผูกพันระหว่างครอบครัวและญาติพี่น้อง ทั้งยังเป็นการระลึกบุญคุณและคุณงามความดีของบุพการีของตน แม้ว่าจะล่วงลับไปแล้วก็ตาม จึงเป็นเรื่องที่ควรช่วยรักษาให้คงไว้สืบไป

❖ สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

ข้าวเกรียบกุ้ง - ปลา เป็นผลิตภัณฑ์พื้นเมืองที่มีชื่อเสียงในภาคใต้ นอกจากนี้ยังมีน้ำบูดู เม็ดมะม่วงหิมพานต์ กุ้งแก้ว ฯลฯ ซึ่งจะหาซื้อได้จากร้านค้าบริเวณตลาดกิมหยง หาดใหญ่ และถนนนครในอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

ผ้าทอเกาะยอ เป็นผ้าพื้นเมืองที่มีการทอขึ้นเฉพาะที่เกาะยอ ของอำเภอเมือง จังหวัดสงขลาเท่านั้นจึงจะเป็นของแท้ เป็นผ้าทอด้วยมือ ที่มีประวัติมานานมาก ซึ่งมีลวดลายสวยงามหลากหลาย

ลาย ตัวอย่างเช่น ลายราชวัตร ลายลูกแก้ว ฯลฯ ผ้าทอเกาะยอของแท้มีคุณภาพดีมาก เนื้อผ้าทนทาน ใช้งานได้นานปี มีจำหน่ายตามร้านจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง และของที่ระลึกทั่วไปในอำเภอเมือง อำเภอหาดใหญ่ และที่ตลาดเกาะยอ

รูปหนังตะลุง หนังตะลุงเป็นศิลปะพื้นบ้านของชาวภาคใต้ที่มีการแสดงทั่วไป ในจังหวัด นครศรีธรรมราช พัทลุง ตรัง สงขลา การแสดงจะปลุกโรงและใช้รูปหนังตะลุงที่แกะจากหนังสัตว์ โดยอาศัยแสงจากหลอดไฟฟ้าสะท้อนเป็นเงาๆ และใช้คนพากย์เป็นเรื่องราวต่างๆ รูปหนังตะลุงสามารถให้เป็นของที่ระลึกได้ ซึ่งจะหาซื้อได้ที่ร้านขายของที่ระลึกทั่วไป

หนังปลาทอดกรอบ ปลากระพงขาวเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา เป็นอาหารกินเล่น ภายใต้ผลิตภัณฑ์ "หนังปลากระพงขาวทอดกรอบ" ที่มีวางจำหน่ายบนห้างสรรพสินค้าแบรนด์ดังทั่วประเทศให้เลือกซื้อหากันอย่างแพร่หลาย

๑.๒ ข้อมูลสรุปผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

การประเมินผลการดำเนินงานโครงการที่สำคัญตามนโยบายจังหวัดสงขลา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้คัดเลือกโครงการที่ใช้งบประมาณมาก และเป็นโครงการที่มีความสำคัญสูงและครอบคลุมทุกประเด็นยุทธศาสตร์ จำนวน ๖ โครงการ ได้แก่

๑. โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสงขลา
๒. โครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการในพื้นที่ชลประทาน
๓. โครงการบริหารจัดการน้ำเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้งตามแผนชุมชน
๔. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจังหวัดสงขลา
๕. โครงการก่อสร้างพุทธมณฑลจังหวัดสงขลา
๖. โครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า

ซึ่งได้ออกแบบสำรวจและจัดเก็บข้อมูล โดยสามารถสรุปผลการประเมินได้ดังนี้

๑. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การประเมินผลการดำเนินงานโครงการที่สำคัญตามนโยบายจังหวัดสงขลา พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๕ ได้สอบถามความคิดเห็นของประชาชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการ ได้แก่ ประชาชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของโครงการ ประชาชนที่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กลุ่มของผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ และผู้นำชุมชน โดยมีดังรายละเอียดต่อไปนี้

อายุ ส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๕ ซึ่งเป็นผู้ประเมินโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจังหวัดสงขลา รองลงมาอายุระหว่าง ๑๘-๒๙ ปี ร้อยละ ๒๐.๘ อายุระหว่าง ๕๐-๕๙ ปี ร้อยละ ๑๕.๔ อายุระหว่าง ๔๐-๔๙ ปี ร้อยละ ๑๕.๓ อายุระหว่าง ๓๐ - ๓๙ ปี ร้อยละ ๑๔.๔ และอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป ร้อยละ ๙.๖

ระดับการศึกษาสูงสุด ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๒ รองลงมาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและปริญญาตรีและสูงกว่า ร้อยละ ๒๑.๖ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ร้อยละ ๑๓.๖ ระดับปวส. ปวท. อนุปริญญา ร้อยละ ๖.๕ และการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษา ร้อยละ ๔.๔

อาชีพ ส่วนใหญ่เป็นนักเรียน/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๖ รองลงมาประกอบอาชีพด้านการเกษตร ร้อยละ ๒๕.๕ ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ ๑๒.๒ ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ ๗.๔ พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน ร้อยละ ๖.๑ รับจ้างทั่วไป/กรรมกร ร้อยละ ๔.๔ แม่บ้าน/ไม่ได้ประกอบอาชีพ ร้อยละ ๓.๕ และอื่นๆ ร้อยละ ๓.๓

บทบาทในชุมชน ส่วนใหญ่ผู้ตอบสัมภาษณ์เป็นประชาชนในพื้นที่ คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๙ รองลงมาคือกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน ร้อยละ ๗.๕ อื่นๆ เช่น อสม. เป็นต้น ร้อยละ ๓.๕ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ ๒.๑ สมาชิกเทศบาล/อบต. ร้อยละ ๑.๔ และผู้นำศาสนา อีกร้อยละ ๐.๗

การมีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการ ส่วนใหญ่เป็นผู้ได้รับประโยชน์จากโครงการโดยตรง คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๐ รองลงมาคืออื่นๆ ร้อยละ ๒๐.๑ ผู้ได้รับประโยชน์ทางอ้อม ร้อยละ ๒๐.๐ และเป็นผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ อีกร้อยละ ๑๑.๐

จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	๓๑๖	๔๔.๐
หญิง	๔๐๕	๕๖.๐
อายุ		
อายุต่ำกว่า ๑๘ ปี	๑๗๗	๒๔.๕
อายุ ๑๘ – ๒๙ ปี	๑๕๐	๒๐.๘
อายุ ๓๐ – ๓๙ ปี	๑๐๔	๑๔.๔
อายุ ๔๐ – ๔๙ ปี	๑๑๐	๑๕.๓
อายุ ๕๐ – ๕๙ ปี	๑๑๑	๑๕.๔
อายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป	๖๙	๙.๖
ระดับการศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่าประถมศึกษา	๓๒	๔.๔
ประถมศึกษา	๒๓๒	๓๒.๒
มัธยมศึกษาตอนต้น	๑๕๖	๒๑.๖
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	๙๘	๑๓.๖
ปวส. ปวท. อนุปริญญา	๔๗	๖.๕
ปริญญาตรีและสูงกว่า	๑๕๖	๒๑.๖
อาชีพ		
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	๕๓	๗.๔
พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน	๔๔	๖.๑
ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว	๘๘	๑๒.๒
เกษตรกร	๑๘๔	๒๕.๕
รับจ้างทั่วไป/กรรมกร	๓๒	๔.๔
นักเรียน/นักศึกษา	๒๗๑	๓๗.๖
แม่บ้าน/ไม่ได้ประกอบอาชีพ	๒๕	๓.๕
อื่นๆ	๒๔	๓.๓

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
บทบาทในชุมชน		
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	๑๕	๒.๑
สมาชิกเทศบาล/อบต.	๑๐	๑.๔
กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน	๕๔	๗.๕
ผู้นำศาสนา	๕	๐.๗
ประชาชนในพื้นที่	๖๑๒	๘๔.๙
อื่นๆ	๒๕	๓.๕
การมีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการ		
การดำเนินโครงการ	๗๙	๑๑.๐
ผู้ได้รับประโยชน์โดยตรง	๓๕๓	๔๙.๐
ผู้ได้รับประโยชน์ทางอ้อม	๑๔๔	๒๐.๐
อื่นๆ (ระบุ เช่น นักท่องเที่ยว ฯลฯ)	๑๔๕	๒๐.๑

๒. การประเมินผลโครงการ

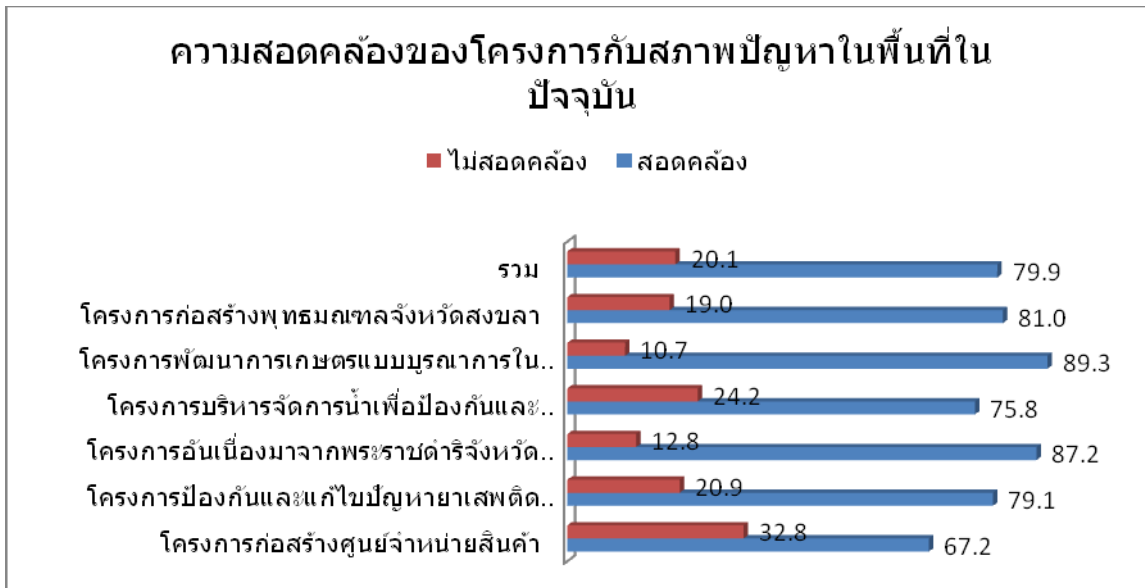
๒.๑ การประเมินด้านบริบทหรือสภาพแวดล้อม

การประเมินด้านบริบทหรือสภาพแวดล้อมพิจารณาเกี่ยวกับความสอดคล้องของการดำเนินโครงการกับสภาพต่างๆ ในพื้นที่ที่ดำเนินโครงการ ซึ่งประกอบด้วย

๒.๑.๑ ความสอดคล้องสภาพปัญหา จากการสอบถามความคิดเห็นของประชาชนถึงการดำเนินโครงการของจังหวัดสงขลาว่า โครงการที่ดำเนินการไปแล้วนั้นมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาในพื้นที่มากน้อยเพียงใด ซึ่งพบว่าส่วนใหญ่เห็นว่าโครงการที่ดำเนินการนั้นมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาของพื้นที่ คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๙ และที่เห็นว่าการดำเนินโครงการนั้นไม่มีความสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๑ โดยให้เหตุผลว่าโครงการไม่สอดคล้องกับพื้นที่ดำเนินการ หรือการดำเนินโครงการไม่สามารถแก้ปัญหาในปัจจุบันได้ มีโครงการที่ดำเนินการในลักษณะเดียวกันอยู่แล้วและสามารถใช้งานได้คือควรดำเนินการอื่นที่มีประโยชน์มากกว่า การดำเนินโครงการประชาชนในพื้นที่แทบไม่ได้ประโยชน์เลย และวัตถุประสงค์ที่จัดทำโครงการไม่ตรงตามความต้องการ หรือเป็นโครงการที่ชุมชน/ประชาชนไม่ได้ต้องการ เป็นต้น

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของประชาชนจำแนกตามประเภทโครงการ พบว่า โครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการฯ มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาของพื้นที่มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๘๙.๓ รองลงมา เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สอดคล้องกับสภาพปัญหา ร้อยละ ๘๗.๒ โครงการก่อสร้างพุทธมณฑล สอดคล้องกับสภาพปัญหา ร้อยละ ๘๑.๐ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สอดคล้องกับสภาพปัญหา ร้อยละ ๗๙.๑ โครงการบริหารจัดการน้ำฯ สอดคล้องกับสภาพปัญหา ร้อยละ ๗๕.๘ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า สอดคล้องกับสภาพปัญหา ร้อยละ ๖๗.๒

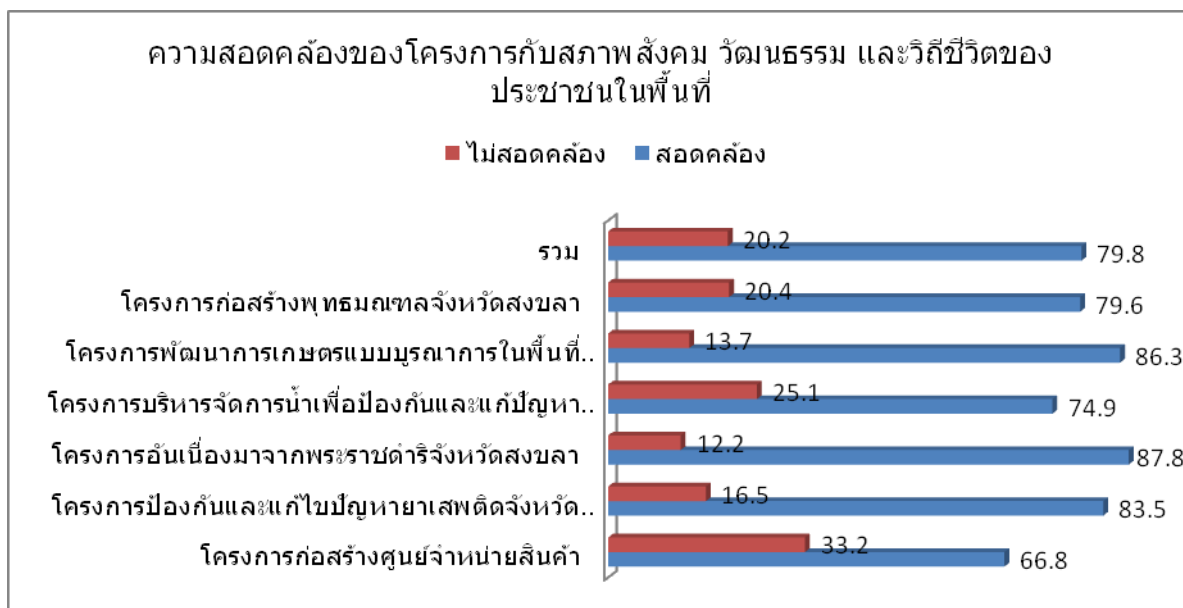
แผนภูมิ ๑ ร้อยละของความคิดเห็นด้านการดำเนินโครงการมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาในพื้นที่
จำแนกตามประเภทโครงการ

๒.๑.๒ ความสอดคล้องสภาพสังคม วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินโครงการว่ามีความสอดคล้องกับสภาพสังคม วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่หรือไม่นั้น ส่วนใหญ่เห็นว่าโครงการมีความสอดคล้องกับสภาพสังคม วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ที่มีความสอดคล้อง ร้อยละ ๗๙.๘ และที่เห็นว่าการดำเนินโครงการไม่มีความสอดคล้องกับสภาพสังคม วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของประชาชน ร้อยละ ๒๐.๒ โดยให้เหตุผลที่เห็นว่าโครงการไม่มีความสอดคล้องเพราะ ประชาชนในพื้นที่ไม่ได้มีอาชีพที่เกี่ยวข้องกับโครงการที่เข้าไปดำเนินการ หรือมีส่วนเกี่ยวข้องน้อย การเข้าไปดำเนินโครงการทำให้วิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่เปลี่ยนไป ประชาชนในชุมชนไม่ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการเท่าที่ควร ทำให้ไม่ทราบถึงการดำเนินโครงการต่าง ๆ และยังขาดความร่วมมือในการทำงาน เป็นต้น

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของการดำเนินโครงการว่ามีความสอดคล้องกับสภาพสังคม วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่สภาพสังคม วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่หรือไม่นั้น พบว่าโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีความสอดคล้องมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๘ รองลงมาเป็นโครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการฯ สอดคล้อง ร้อยละ ๘๖.๓ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดสอดคล้อง ร้อยละ ๘๓.๕ โครงการก่อสร้างพุทธมณฑลสอดคล้อง ร้อยละ ๗๙.๖ โครงการบริหารจัดการน้ำสอดคล้อง ร้อยละ ๗๔.๙ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า สอดคล้อง ร้อยละ ๖๖.๘

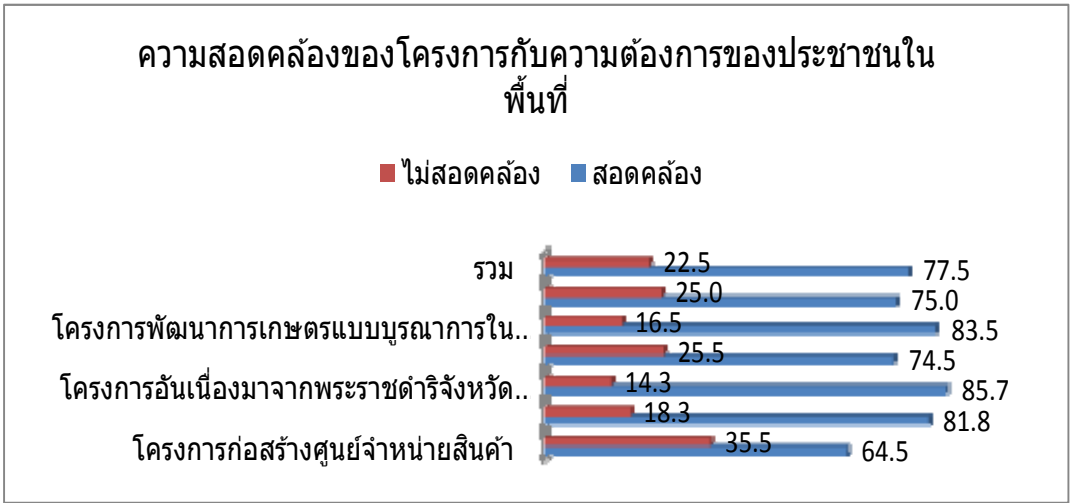
แผนภูมิ ๒ ร้อยละของความคิดเห็นด้านการดำเนินโครงการมีความสอดคล้องกับสภาพสังคม วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ จำแนกตามประเภทโครงการ

๒.๑.๓ ความสอดคล้องของโครงการกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินโครงการสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนหรือไม่นั้น ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าโครงการที่ดำเนินการตรงตามความต้องการของประชาชน คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๕ และที่เห็นว่าการดำเนินโครงการไม่มีตรงตามความต้องการของประชาชน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๕ โดยให้เหตุผลที่เห็นว่าโครงการไม่ตรงตามความต้องการเพราะ ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ได้ประสบปัญหาที่โครงการเข้าไปดำเนินการ ประชาชนไม่ได้มีส่วนร่วมในการเสนอโครงการทำให้โครงการต่าง ๆ ที่ดำเนินการไม่ตรงกับความต้องการของประชาชน ประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ การส่งมอบวัสดุอุปกรณ์ไม่ตรงตามที่ต้องการ สถานที่ดำเนินการไม่ตรงตามที่ประชาชนคาดหวังไว้ เป็นต้น

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินโครงการต่าง ๆ ตรงกับความต้องการหรือไม่นั้น พบว่าโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตรงกับความต้องการของประชาชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๗ รองลงมาโครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการร้อยละ ๘๓.๕ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดร้อยละ ๘๑.๘ โครงการก่อสร้างพทุธมณฑลร้อยละ ๗๕.๐ โครงการบริหารจัดการน้ำร้อยละ ๗๔.๕ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า ร้อยละ ๖๔.๕

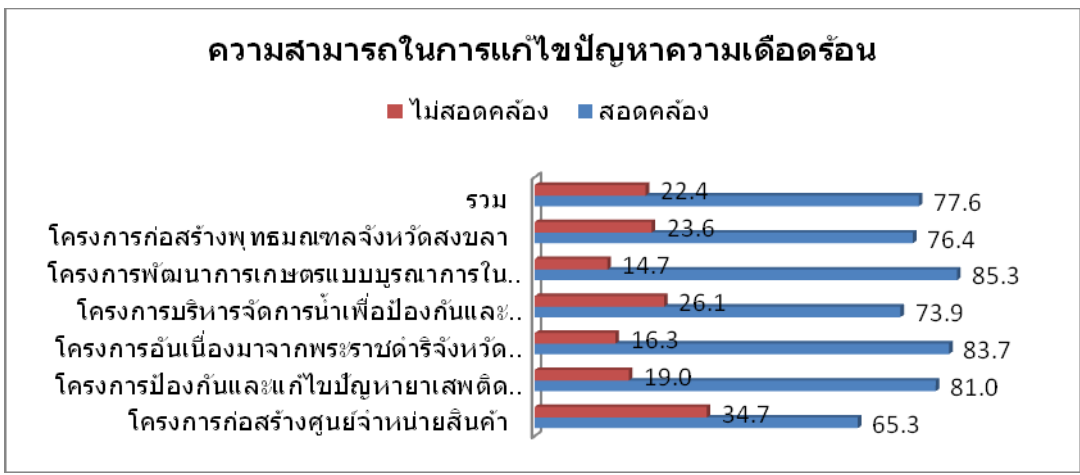
แผนภูมิ ๓ ร้อยละของความคิดเห็นด้านการดำเนินโครงการมีความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ จำแนกตามประเภทโครงการ

๒.๑.๔ ความสามารถในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินโครงการว่ามีความสามารถในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนได้หรือไม่นั้น ส่วนใหญ่ เห็นว่าโครงการที่ดำเนินการนั้นสามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนได้ คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๖ และที่เห็นว่าการดำเนินโครงการไม่ได้แก้ไขความเดือดร้อน คิดเป็น ร้อยละ ๒๒.๔ โดยให้เหตุผลที่เห็นว่าการดำเนินโครงการไม่สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนได้เพราะ การดำเนินโครงการยังไม่มีประสิทธิภาพ ทำให้ชุมชนไม่ได้รับประโยชน์มากนัก และการดำเนินโครงการนั้นไม่มีความต่อเนื่อง

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของโครงการที่ดำเนินการจำแนกตามประเภทโครงการ พบว่า โครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการฯประชาชนมีความเห็นว่าสามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนได้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๓ รองลงมาเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ร้อยละ ๘๓.๗ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาหยาเสพติดร้อยละ ๘๑.๐ โครงการก่อสร้างพุทธมณฑล ร้อยละ ๗๖.๔ โครงการบริหารจัดการน้ำฯร้อยละ ๗๓.๙ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า ร้อยละ ๖๕.๓

แผนภูมิ ๔ ร้อยละของความคิดเห็นด้านการดำเนินโครงการความสามารถในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน จำแนกตามประเภทโครงการ

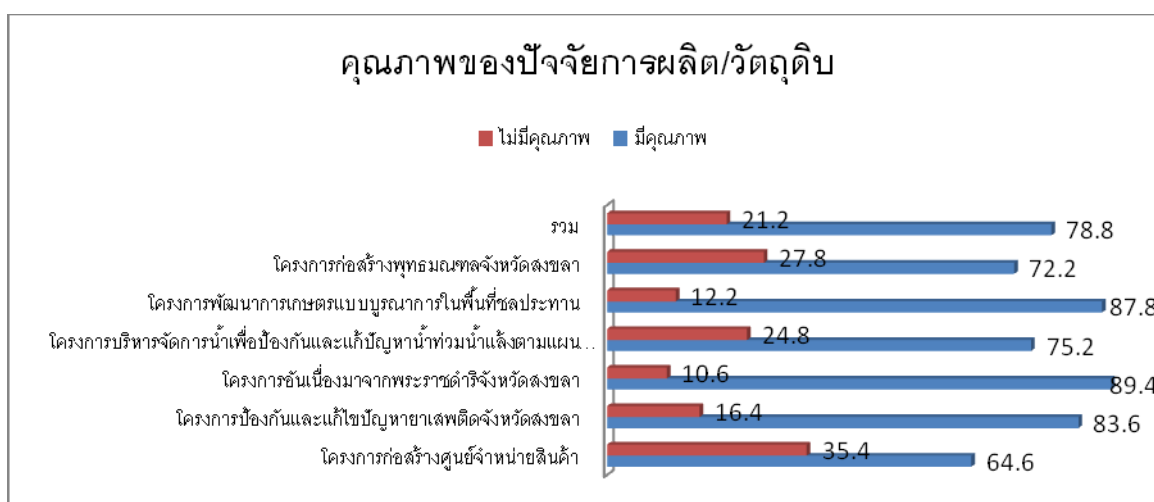
๒.๒ การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า

การประเมินด้านปัจจัยนำเข้าเป็นการพิจารณาเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการดำเนินงานของโครงการซึ่งประกอบด้วยปัจจัยการผลิต/วัตถุดิบ งบประมาณ และบุคลากร ซึ่งผลการประเมินสรุปได้ดังนี้

๒.๒.๑ คุณภาพของปัจจัยการผลิต/วัตถุดิบ ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับคุณภาพของปัจจัยการผลิต/วัตถุดิบที่ใช้ในการดำเนินโครงการ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าคุณภาพของปัจจัยการผลิต/วัตถุดิบมีคุณภาพ คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๘ และที่เห็นว่าปัจจัยการผลิต/วัตถุดิบไม่มีคุณภาพ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๒ โดยให้เหตุผลว่าโครงการประกอบด้วยหลายกิจกรรมที่จะต้องดำเนินการในหลายพื้นที่ และด้วยงบประมาณที่จำกัด จึงทำให้ปัจจัยการผลิต/วัตถุดิบในการดำเนินโครงการนั้นมีคุณภาพไม่เพียงพอ

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของปัจจัยการผลิต/วัตถุดิบ จำแนกตามประเภทโครงการ พบว่าโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นโครงการที่ได้รับปัจจัยการผลิต/วัตถุดิบที่มีคุณภาพมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๔ รองลงมาเป็นโครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการฯ ร้อยละ ๘๗.๘ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติ ร้อยละ ๘๓.๖ โครงการบริหารจัดการน้ำฯ ร้อยละ ๗๕.๒ โครงการก่อสร้างพุทธมณฑล ร้อยละ ๗๒.๒ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า ร้อยละ ๖๔.๖

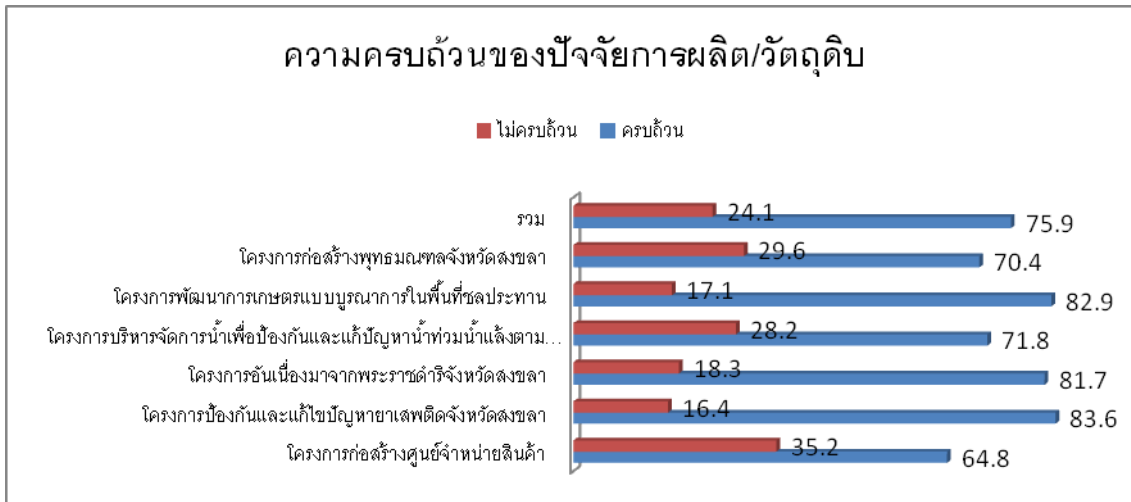
แผนภูมิ ๕ ร้อยละของความคิดเห็นด้านการดำเนินโครงการด้านปัจจัยคุณภาพการผลิต/วัตถุดิบที่ใช้ในการดำเนินโครงการ จำแนกตามประเภทโครงการ

๒.๒.๒ ความครบถ้วนของปัจจัยการผลิต/วัตถุดิบ ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความครบถ้วนของปัจจัยการผลิต/วัตถุดิบ ส่วนใหญ่ เห็นว่าโครงการที่ดำเนินการนั้นมีความครบถ้วนของปัจจัยการผลิต/วัตถุดิบ คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๙ และที่เห็นว่าปัจจัยการผลิตในการดำเนินโครงการยังไม่ครบถ้วน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๑ โดยให้เหตุผลว่าเพราะการมีเงินงบประมาณที่จำกัด ทำให้ได้ปัจจัยการผลิตไม่เพียงพอ วัตถุดิบจึงไม่มีคุณภาพไม่ตรงตามที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเกี่ยวกับความครบถ้วนของปัจจัยการผลิต/วัตถุดิบจำแนกตามประเภทโครงการ พบว่า โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติ มีความครบถ้วนของปัจจัยการผลิต/วัตถุดิบมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๖ รองลงมาเป็นโครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการฯ ร้อยละ ๘๒.๙ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๗ โครงการบริหารจัดการน้ำฯ ร้อยละ ๗๑.๘โครงการก่อสร้างพุทธมณฑล ร้อยละ ๗๐.๔ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า ร้อยละ ๖๔.๘

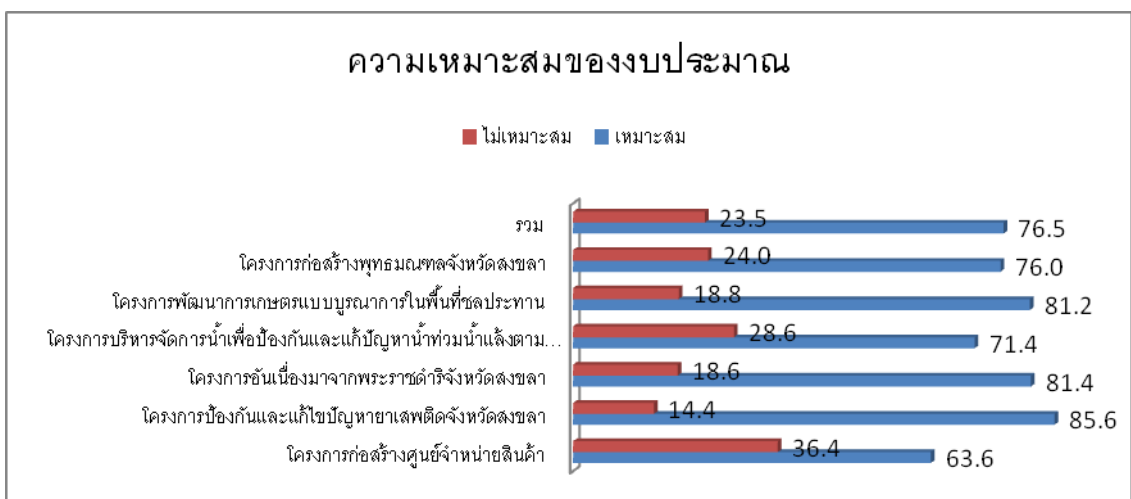
แผนภูมิ ๖ ร้อยละของความคิดเห็นด้านการดำเนินโครงการด้านความครบถ้วนของปริมาณการผลิต/วัตถุดิบที่ใช้ในการดำเนินโครงการ จำแนกตามประเภทโครงการ

๒.๒.๓ ความเหมาะสมของงบประมาณ ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความเหมาะสมของงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการ ส่วนใหญ่ มีความเห็นว่างบประมาณมีเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๕ และที่เห็นว่างบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการยังไม่มีเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๕ โดยให้เหตุผลว่างบประมาณที่จัดสรรมาไม่ตรงกับความต้องการ งบประมาณที่ได้มาจึงใช้ประโยชน์ได้ไม่เต็มที่เท่าที่ควร ทำให้ขาดงบประมาณในการดำเนินงานได้ทั้งประชาชนไม่ทราบอย่างชัดเจนถึงกระบวนการใช้งบประมาณในการดำเนินกิจกรรมต่างๆด้วย

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความเหมาะสมของงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการจำแนกตามประเภทโครงการ พบว่าโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง มีความเหมาะสมของงบประมาณมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๖ รองลงมาเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๔ โครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการฯ ร้อยละ ๘๑.๒โครงการก่อสร้างพุทธมณฑล ร้อยละ ๗๖.๐ โครงการบริหารจัดการน้ำ ร้อยละ ๗๑.๔ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า ร้อยละ ๖๓.๖

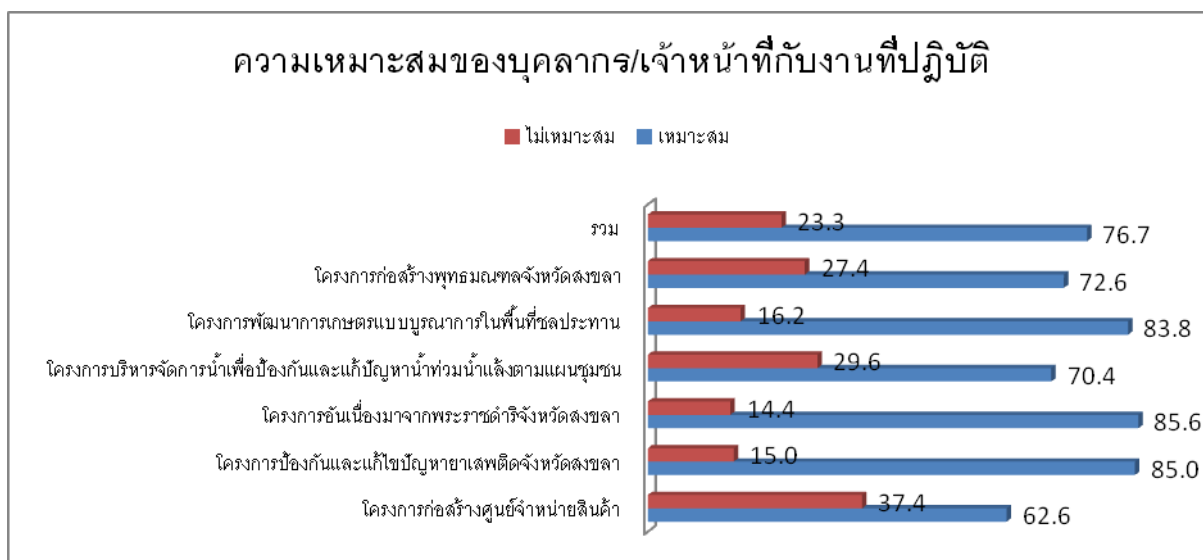
แผนภูมิ ๗ ร้อยละของความคิดเห็นด้านการดำเนินโครงการด้านความเหมาะสมของงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการ จำแนกตามประเภทโครงการ

๒.๒.๔ ความเหมาะสมของบุคลากร/เจ้าหน้าที่กับงานที่ปฏิบัติ ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความเหมาะสมของบุคลากร/เจ้าหน้าที่กับงานที่ปฏิบัติ ส่วนใหญ่ เห็นว่าโครงการที่ดำเนินการนั้นมีความเหมาะสมของบุคลากร/เจ้าหน้าที่กับงานที่ปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๗ และเห็นว่าบุคลากร/เจ้าหน้าที่ยังไม่มี ความเหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๓ โดยให้เหตุผลว่าจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน จึงอยากให้มีการใช้แรงงานจากประชาชนที่อยู่ในพื้นที่เพื่อเสริมการทำงานของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพและสำเร็จ

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของบุคลากร/เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานจำแนกตามประเภทโครงการ พบว่าโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีความเหมาะสมของบุคลากร/เจ้าหน้าที่กับงานที่ปฏิบัติมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๘๕.๖ รองลงมาเป็นโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ร้อยละ ๘๕.๐ โครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการฯ ร้อยละ ๘๓.๘ โครงการก่อสร้างพุทธมณฑล ร้อยละ ๗๒.๖ โครงการบริหารจัดการน้ำฯ ร้อยละ ๗๐.๔ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า ร้อยละ ๖๒.๖

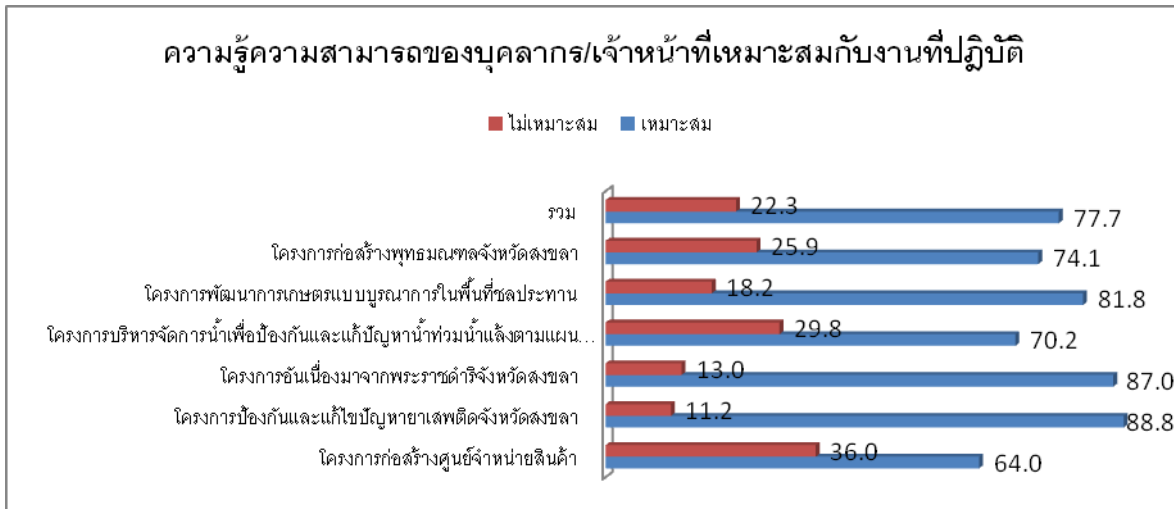
แผนภูมิ ๘ ร้อยละของความคิดเห็นด้านการดำเนินโครงการความเหมาะสมของบุคลากร/เจ้าหน้าที่กับงานที่ปฏิบัติ จำแนกตามประเภทโครงการ

๒.๒.๕ ความรู้ความสามารถของบุคลากร/เจ้าหน้าที่เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของบุคลากร/เจ้าหน้าที่เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัตินั้น ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าบุคลากร/เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๗ และเห็นว่าความรู้ความสามารถของบุคลากร/เจ้าหน้าที่ยังไม่เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๓ โดยให้เหตุผลว่าจากการขาดแคลนจำนวนของบุคลากรที่ดำเนินโครงการและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติในบางกิจกรรมนั้นยังขาดความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน จึงทำให้การดำเนินโครงการเกิดการติดขัดไปบ้าง

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของบุคลากร/เจ้าหน้าที่ที่ใช้ในการปฏิบัติงานจำแนกตามประเภทโครงการ พบว่าโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด มีความเหมาะสมด้านความรู้ความสามารถของบุคลากร/เจ้าหน้าที่กับงานที่ปฏิบัติมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๘ รองลงมาโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๐ โครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการฯ ร้อยละ ๘๑.๘ โครงการก่อสร้างพุทธมณฑล ร้อยละ ๗๔.๑ โครงการบริหารจัดการน้ำฯ ร้อยละ ๗๐.๒ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า ร้อยละ ๖๔.๐

แผนภูมิ ๙ ร้อยละของความคิดเห็นด้านการดำเนินโครงการความรู้ความสามารถของบุคลากร/เจ้าหน้าที่เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ จำแนกตามประเภทโครงการ

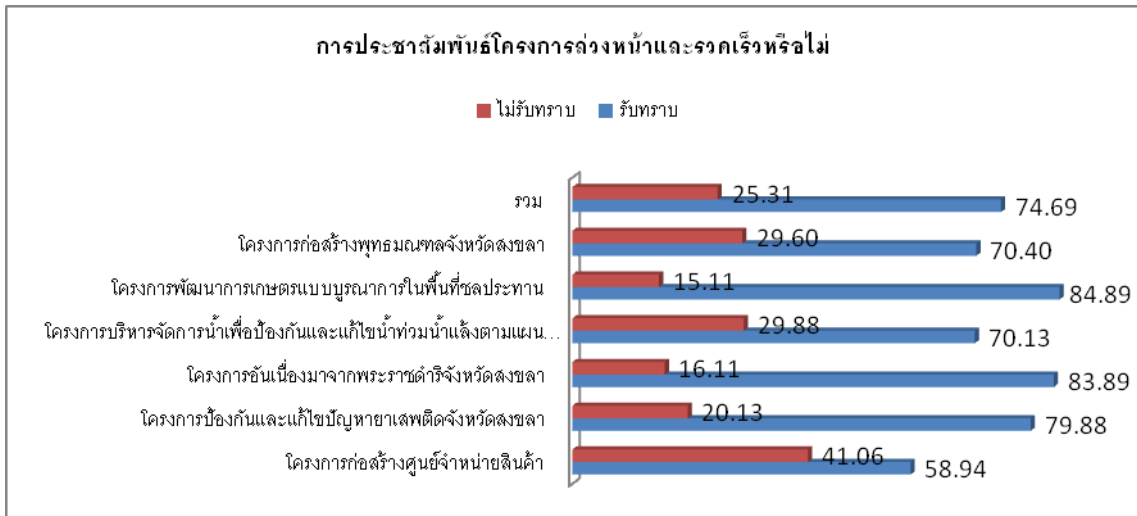
๒.๓ การประเมินด้านกระบวนการ

การประเมินด้านกระบวนการ พิจารณาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินโครงการ เช่น การประชาสัมพันธ์ การรับทราบการดำเนินโครงการ การเสนอโครงการ การติดตามความก้าวหน้าการดำเนินโครงการ การใช้ประโยชน์จากโครงการ ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ให้สามารถจัดทำโครงการได้ตรงตามความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้ ซึ่งผลการประเมินสรุปได้ดังนี้

๒.๓.๑ การประชาสัมพันธ์โครงการล่วงหน้าและรวดเร็วหรือไม่ ส่วนใหญ่ ได้รับการประชาสัมพันธ์ล่วงหน้าและรวดเร็ว คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๖๙ และได้รับการประชาสัมพันธ์ค่อนข้างช้า คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๓๑ โดยให้เหตุผลว่า ประชาชนรับทราบเกี่ยวกับการดำเนินโครงการในระยะเวลาที่โครงการเริ่มดำเนินการแล้ว

เมื่อพิจารณาการรับทราบการประชาสัมพันธ์การดำเนินโครงการจำแนกตามประเภทโครงการพบว่าโครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการฯ มีการรับทราบการดำเนินงานโครงการล่วงหน้าและรวดเร็วมากที่สุด ร้อยละ ๘๔.๘๙ รองลงมาโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ร้อยละ ๘๓.๘๙ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสถียรดินร้อยละ ๗๙.๘๘ โครงการก่อสร้างพุทธมณฑล ร้อยละ ๗๐.๔๐ โครงการบริหารจัดการน้ำ ร้อยละ ๗๐.๑๓ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า ร้อยละ ๕๘.๙๔

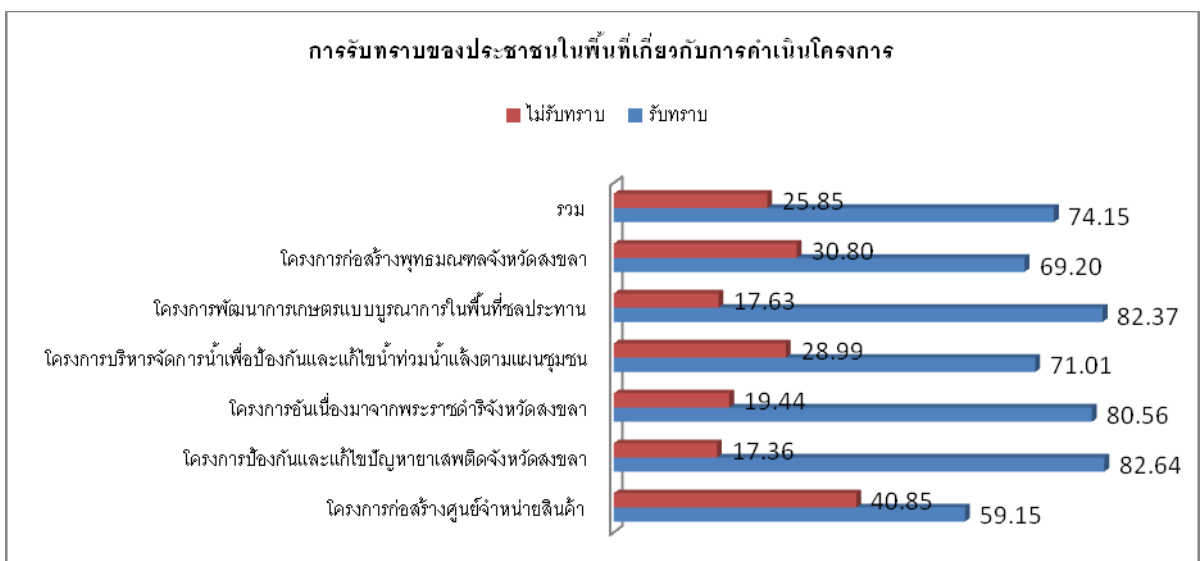
แผนภูมิ ๑๐ ร้อยละของความคิดเห็นด้านการดำเนินโครงการด้านการประชาสัมพันธ์ล่วงหน้าและรวดเร็ว
จำแนกตามประเภทโครงการ

๒.๓.๒ การรับทราบของประชาชนในพื้นที่เกี่ยวกับการดำเนินโครงการ ส่วนใหญ่ ได้รับทราบการดำเนินโครงการ คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๑๕ และไม่เคยรับทราบการดำเนินงานโครงการ คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๘๕

เมื่อพิจารณาการรับทราบของประชาชนในพื้นที่การดำเนินโครงการจำแนกตามประเภทโครงการ พบว่าโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาหร่ายพิษ มีการรับทราบการดำเนินงานโครงการมากที่สุด ร้อยละ ๘๒.๖๔ รองลงมาโครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการฯ ร้อยละ ๘๒.๓๗ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ร้อยละ ๘๐.๕๖ โครงการบริหารจัดการน้ำ ร้อยละ ๗๑.๐๑ โครงการก่อสร้างพุทธมณฑล ร้อยละ ๖๙.๒๐ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า ร้อยละ ๕๙.๑๕

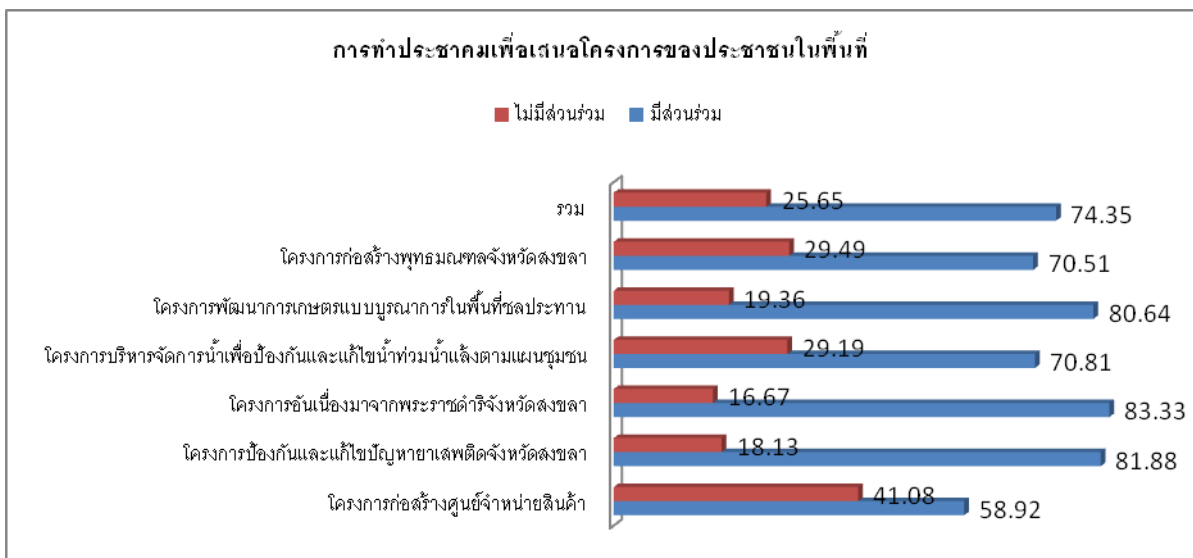
แผนภูมิ ๑๑ ร้อยละของความคิดเห็นด้านการดำเนินโครงการด้านการประชาสัมพันธ์ล่วงหน้าและรวดเร็ว
จำแนกตามประเภทโครงการ

๒.๓.๓ การทำประชามติเพื่อเสนอโครงการของประชาชนในพื้นที่ ได้มีส่วนร่วมในการทำประชามติเพื่อนำเสนอโครงการ คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๓๕ ไม่มีส่วนร่วมในการทำประชามติ คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๖๕ โดยให้เหตุผลว่าส่วนใหญ่ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในด้านการให้ข้อมูลและเสนอโครงการ แต่ในการคัดเลือกโครงการประชาชนมีส่วนร่วมน้อย

เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการทำประชามติ พบว่า โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นโครงการที่ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำประชามติมากที่สุด ร้อยละ ๘๓.๓๓ รองลงมาเป็นโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดร้อยละ ๘๑.๘๘ โครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการฯ ร้อยละ ๘๐.๖๔ โครงการบริหารจัดการน้ำฯร้อยละ ๗๐.๘๑ โครงการก่อสร้างพุทธมณฑลร้อยละ ๗๐.๕๑และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้าร้อยละ ๕๘.๙๒

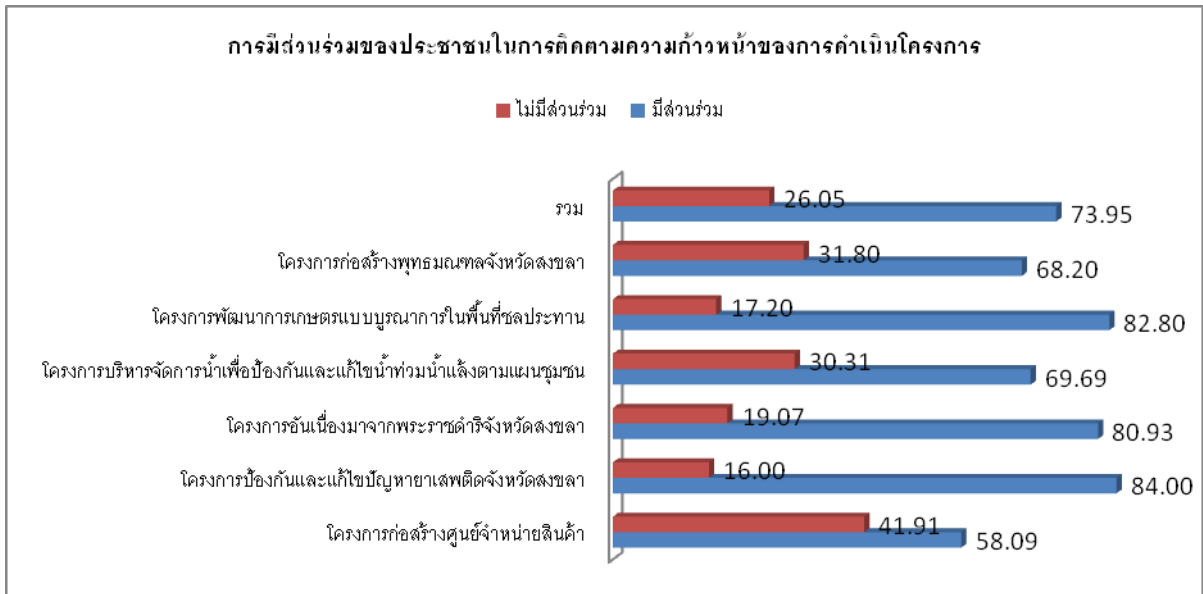
แผนภูมิ ๑๒ ร้อยละของความคิดเห็นด้านการดำเนินโครงการด้านการประชาสัมพันธ์ล่วงหน้าและรวดเร็ว จำแนกตามประเภทโครงการ

๒.๓.๔ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ ประชาชนส่วนใหญ่ได้มีส่วนร่วมการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินโครงการ คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๙๕ และประชาชนที่ไม่ได้มีการติดตามความก้าวหน้าของโครงการ ร้อยละ ๒๖.๐๕

เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมการติดตามความก้าวหน้าของโครงการจำแนกตามประเภทโครงการ พบว่าโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ประชาชนมีการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๘๔.๐๐ รองลงมาเป็นโครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการฯ ร้อยละ ๘๒.๘๐ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ร้อยละ ๘๐.๙๓ โครงการบริหารจัดการน้ำฯร้อยละ ๖๙.๖๙ โครงการก่อสร้างพุทธมณฑลร้อยละ ๖๘.๒๐ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้าร้อยละ ๕๘.๐๙

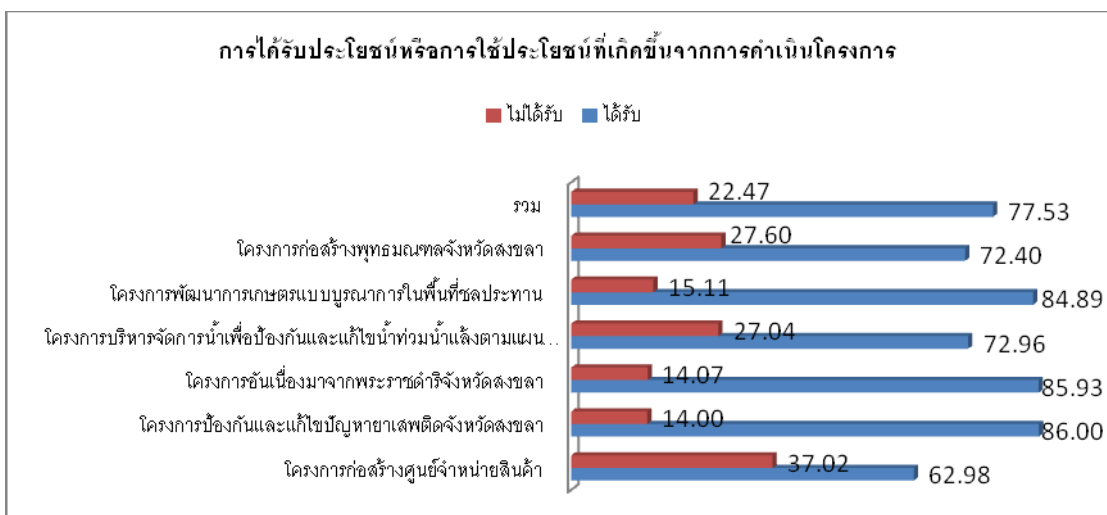
แผนภูมิ ๑๓ ร้อยละของความคิดเห็นด้านการดำเนินโครงการด้านการประชาสัมพันธ์ล่วงหน้าและรวดเร็ว
จำแนกตามประเภทโครงการ

๒.๓.๕ การได้รับประโยชน์หรือการใช้ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการประชาชนส่วนใหญ่ได้ใช้ประโยชน์จากโครงการ คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๕๓ และที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์จากโครงการ ร้อยละ ๒๒.๔๗

เมื่อพิจารณาการใช้ประโยชน์จากโครงการของประชาชนในพื้นที่ จำแนกตามประเภทโครงการพบว่าโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสถียรภาพดิน มีการใช้ประโยชน์จากโครงการมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๘๖.๐๐ รองลงโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ร้อยละ ๘๕.๙๓ โครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการ ร้อยละ ๘๔.๘๙ โครงการบริหารจัดการน้ำ ร้อยละ ๗๒.๙๖ โครงการก่อสร้างพุทธมณฑล ร้อยละ ๗๒.๔๐ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า ร้อยละ ๖๒.๙๘

แผนภูมิ ๑๔ ร้อยละของความคิดเห็นด้านการดำเนินโครงการด้านการประชาสัมพันธ์ล่วงหน้าและรวดเร็ว
จำแนกตามประเภทโครงการ

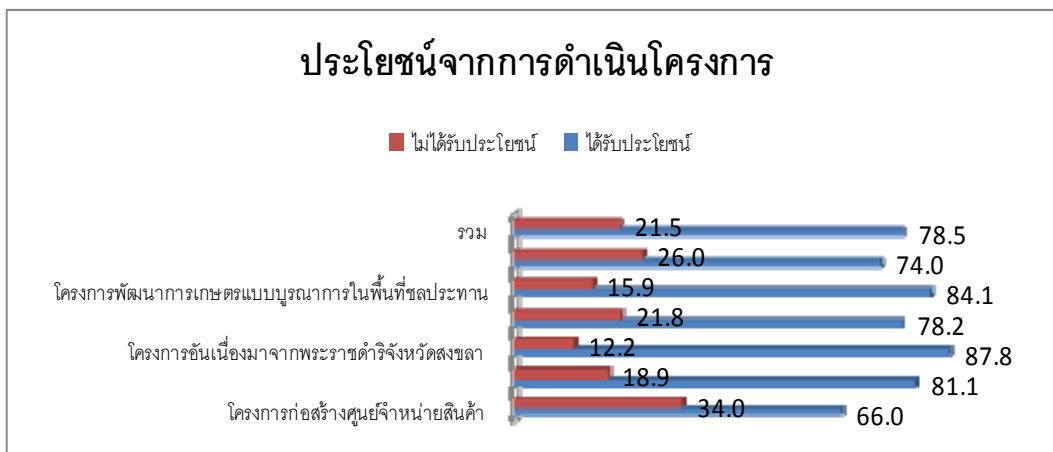
๒.๔ การประเมินด้านผลผลิต

การประเมินผลด้านผลผลิตพิจารณาจากผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ เช่น ประโยชน์จากการดำเนินโครงการ ประโยชน์ด้านการสนับสนุนส่งเสริมมีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้น ความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ความสำเร็จในการดำเนินโครงการ และข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการ เป็นต้น ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

๒.๔.๑ ประโยชน์จากการดำเนินโครงการ ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับประโยชน์จากการดำเนินโครงการ ส่วนใหญ่ เห็นว่าโครงการที่ดำเนินการนั้นมีประโยชน์ที่เกิดขึ้นแก่ชุมชน/หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๕ ไม่มีประโยชน์ ร้อยละ ๒๑.๕ โดยให้เหตุผลว่าโครงการที่ดำเนินการนั้นเป็นการแก้ไขปัญหาด้านชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ในพื้นที่ แต่ไม่ได้ช่วยแก้ปัญหาที่แท้จริง คือ ปัญหาเรื่องรายได้ต่ำ แต่ค่าครองชีพในปัจจุบันสูง ซึ่งในส่วนของประชาชนที่ได้รับประโยชน์ให้ความเห็นว่าการที่ดำเนินการนั้นช่วยแก้ไขปัญหาความยากจนมากที่สุด ร้อยละ ๗๙.๓ รองลงมาประโยชน์ด้านการสนับสนุนส่งเสริมมีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๗๘.๕ และความสำเร็จของโครงการร้อยละ ๗๗.๗

เมื่อพิจารณาประโยชน์ของการดำเนินโครงการที่เกิดขึ้นแก่ชุมชน/หมู่บ้านจำแนกตามประเภทโครงการ พบว่าโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นโครงการที่ประชาชนได้รับประโยชน์มากที่สุด โดยได้รับประโยชน์ด้านการสนับสนุนส่งเสริมมีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้น และได้รับความสำเร็จของโครงการมากที่สุด โดยมีอัตราที่เท่ากัน ร้อยละ ๙๐.๐ รองลงมาประโยชน์ด้านแก้ไขปัญหาความยากจนร้อยละ ๘๙.๓ โครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการฯ ได้รับประโยชน์ด้านแก้ไขปัญหาความยากจนมากที่สุด ร้อยละ ๘๕.๙ รองลงมาด้านความสำเร็จของโครงการ ร้อยละ ๘๔.๕ และประโยชน์ด้านการสนับสนุนส่งเสริมมีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๘๑.๙ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาหยาเสพติด ได้รับประโยชน์ด้านแก้ไขปัญหาความยากจนและประโยชน์ด้านการสนับสนุนส่งเสริมมีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยมีอัตราที่เท่ากัน ร้อยละ ๗๙.๗ รองลงมาด้านความสำเร็จของโครงการ ร้อยละ ๗๘.๓โครงการบริหารจัดการน้ำฯ ได้รับประโยชน์ด้านแก้ไขปัญหาความยากจนและประโยชน์ด้านการสนับสนุนส่งเสริมมีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยมีอัตราที่เท่ากัน ร้อยละ ๗๖.๗ รองลงมาด้านความสำเร็จของโครงการ ร้อยละ ๗๔.๒ โครงการก่อสร้างพุทธมณฑล ได้รับประโยชน์ด้านความสำเร็จของโครงการ ร้อยละ ๗๔ซึ่งเป็นโครงการที่ยังดำเนินการไม่เสร็จสิ้น จึงไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ด้านการแก้ปัญหาความยากจนและด้านการสนับสนุนส่งเสริมมีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้น โครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า ได้รับประโยชน์การแก้ไขปัญหาความยากจนและความสำเร็จของโครงการ โดยมีอัตราที่เท่ากัน ร้อยละ๖๕.๐

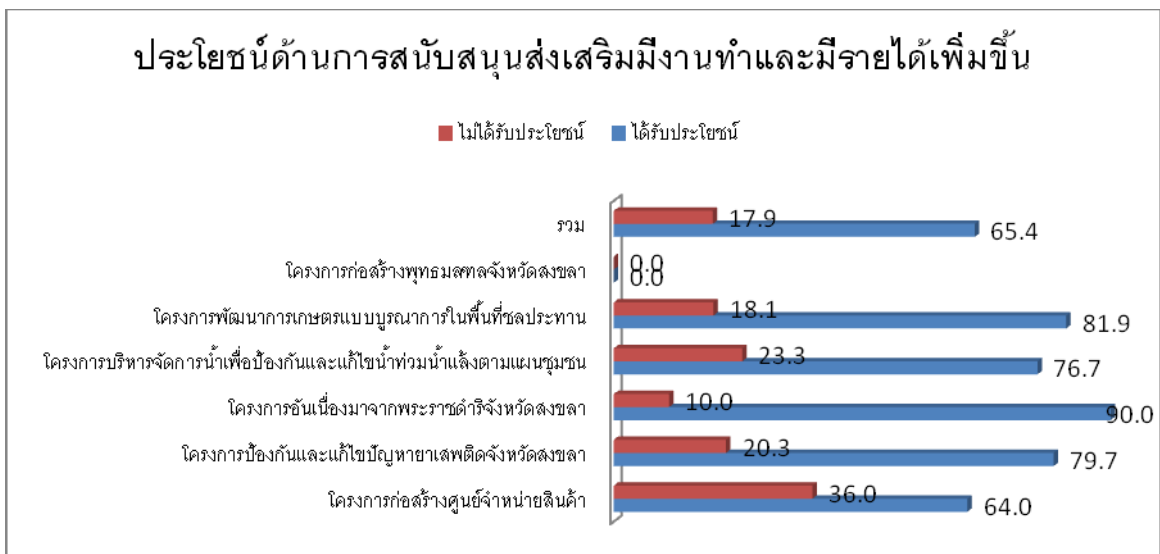
แผนภูมิ ๑๕ ร้อยละของความคิดเห็นด้านการดำเนินโครงการด้านที่ได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการ จำแนกตามประเภทโครงการ

๒.๔.๒ ประโยชน์ด้านการสนับสนุนส่งเสริมมีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้นความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับประโยชน์ของโครงการที่มีส่วนสนับสนุน/ส่งเสริมให้ผู้ไม่มีงานทำ ผู้มีรายได้น้อย หรือผู้ว่างงานตามฤดูกาล ได้มีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๔ การดำเนินโครงการไม่มีส่วนในการสนับสนุนส่งเสริมการมีงานทำ คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๙ โดยให้เหตุผลว่า บางโครงการยังคงอยู่ในขั้นตอนการดำเนินงาน จึงยังไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ด้านการสนับสนุนส่งเสริมมีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้นที่ชัดเจน

เมื่อพิจารณาการสนับสนุนส่งเสริมมีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้น จำแนกตามประเภทโครงการ พบว่า โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นโครงการที่มีส่วนสนับสนุนด้านการมีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๐ รองลงมาโครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการฯ ร้อยละ ๘๑.๙ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ร้อยละ ๗๙.๗ โครงการบริหารจัดการน้ำฯ ร้อยละ ๗๖.๗ โครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า ร้อยละ ๖๔.๐ และโครงการก่อสร้างพุทธมณฑล ร้อยละ ๐.๐ เนื่องจากการถมดินและปรับพื้นที่เพื่อรองรับการก่อสร้างอาคาร เสนาสนะต่าง ๆ จึงยังไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ด้านการสนับสนุนส่งเสริมมีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้น

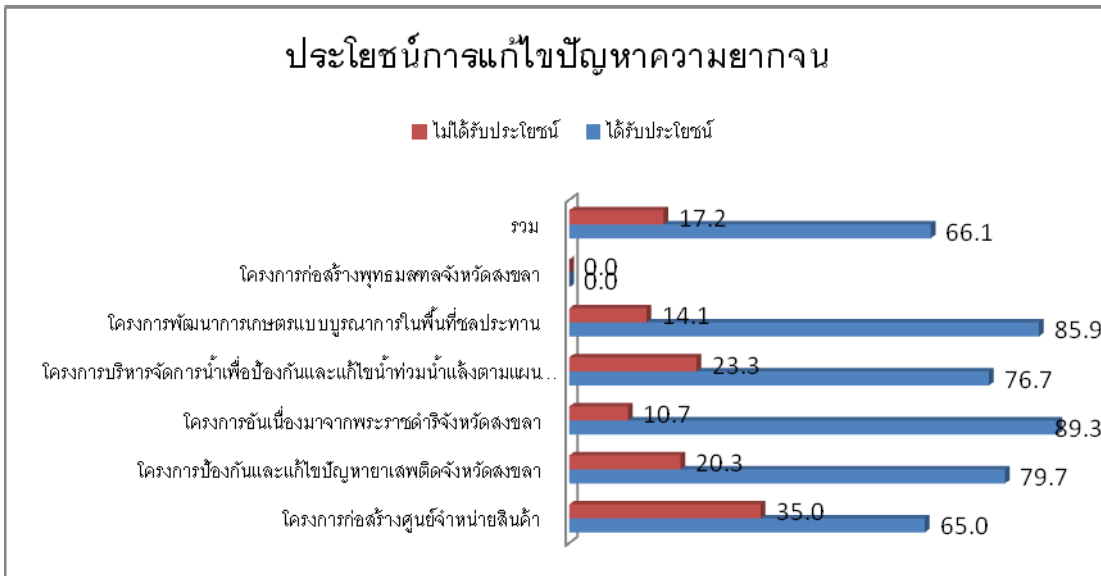
แผนภูมิ ๑๖ ร้อยละของความคิดเห็นด้านการดำเนินโครงการด้านประโยชน์ด้านการสนับสนุนส่งเสริมมีงานทำ และมีรายได้เพิ่มขึ้น จำแนกตามประเภทโครงการ

๒.๔.๓ ประโยชน์การแก้ไขปัญหาความยากจนความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับประโยชน์การแก้ไขปัญหาความยากจน ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๑ การดำเนินโครงการไม่มีส่วนในการแก้ไขปัญหาความยากจน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๒ โดยให้เหตุผลว่า บางโครงการยังคงอยู่ในขั้นตอนการดำเนินงาน และบางโครงการให้ประโยชน์ด้านพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่

เมื่อพิจารณาการแก้ไขปัญหาความยากจน จำแนกตามประเภทโครงการ พบว่า โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นโครงการที่มีประโยชน์การแก้ไขปัญหาความยากจนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๓ รองลงมาโครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการฯ ร้อยละ ๘๕.๙ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ร้อยละ ๗๙.๗ โครงการบริหารจัดการน้ำฯ ร้อยละ ๗๖.๗ โครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า ร้อยละ ๖๕.๐ และโครงการก่อสร้างพุทธมณฑล ร้อยละ ๐.๐ เนื่องจากการถมดินและปรับพื้นที่เพื่อรองรับการก่อสร้างอาคาร เสนาสนะต่าง ๆ จึงยังไม่ก่อให้เกิดประโยชน์การแก้ไขปัญหาความยากจน

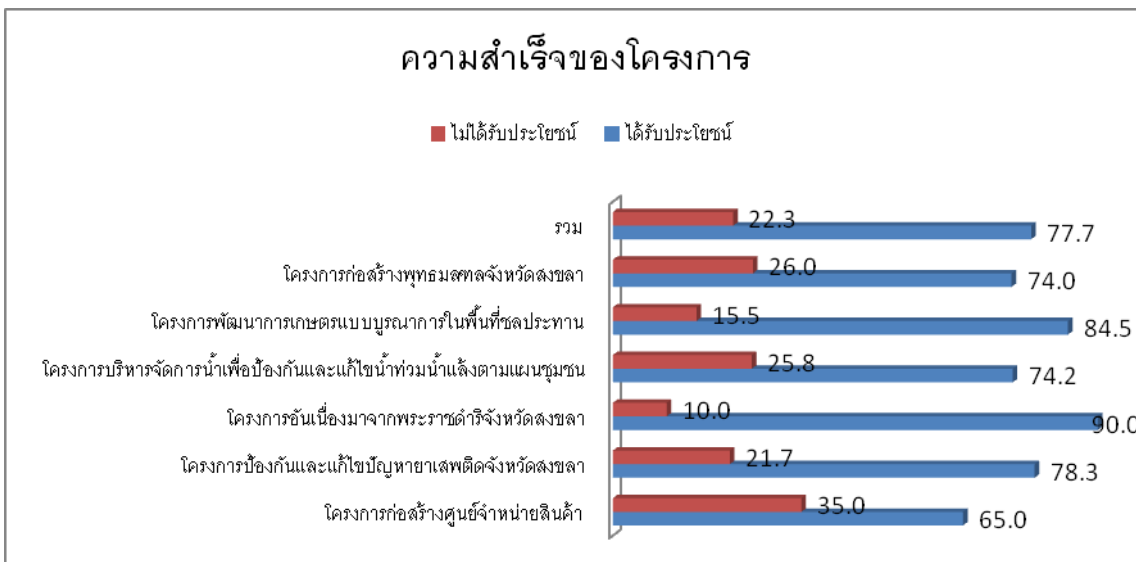
แผนภูมิ ๑๗ ร้อยละของความคิดเห็นด้านการดำเนินโครงการด้านประโยชน์การแก้ไขปัญหาความยากจน
จำแนกตามประเภทโครงการ

๒.๔.๔ **ความสำเร็จของโครงการ**ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการประสบความสำเร็จของโครงการ ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๗ โดยการดำเนินโครงการที่ไม่ประสบความสำเร็จ คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๓ โดยให้เหตุผลว่า บางโครงการยังคงอยู่ในขั้นตอนการดำเนินงานซึ่งยังไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ที่เป็นรูปธรรมแก่ชุมชน และบางโครงการประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการน้อยมาก โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการเสนอคัดเลือกโครงการ

เมื่อพิจารณาความสำเร็จของโครงการ จำแนกตามประเภทโครงการ พบว่า โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นโครงการที่ประสบความสำเร็จมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๐ รองลงมาโครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการฯ ร้อยละ ๘๕.๕ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิต ร้อยละ ๗๘.๓ โครงการบริหารจัดการน้ำฯ ร้อยละ ๗๔.๒ โครงการก่อสร้างพุทธมณฑล ร้อยละ ๗๔.๐ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า ร้อยละ ๖๕.๐

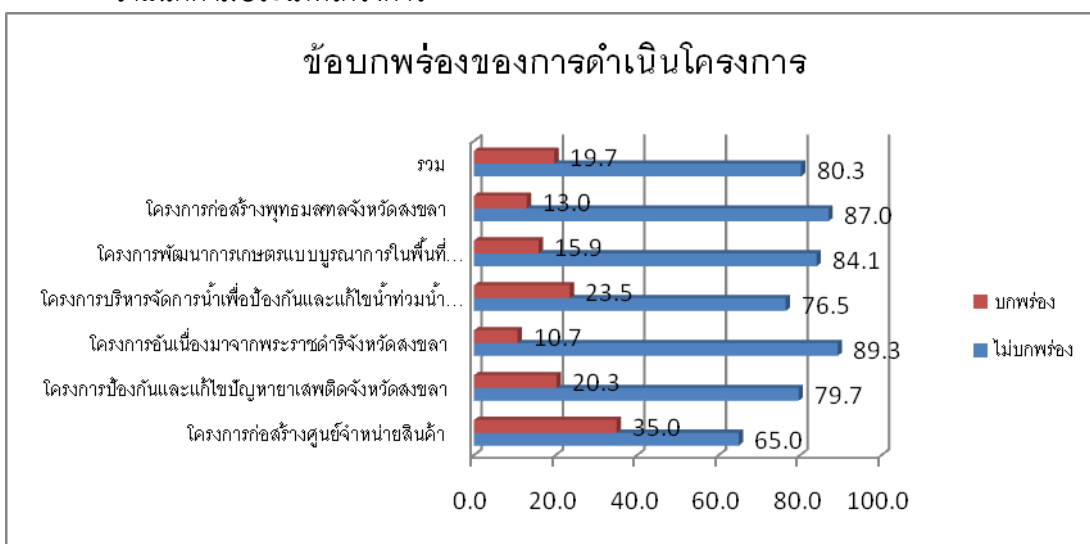
แผนภูมิ ๑๘ ร้อยละของความคิดเห็นด้านการดำเนินโครงการด้านความสำเร็จของโครงการจำแนกตามประเภทโครงการ

๒.๔.๕ ข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการ ส่วนใหญ่ เห็นว่าโครงการที่ดำเนินการนั้นไม่มีข้อบกพร่อง คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๓ และที่เห็นว่าโครงการมีข้อบกพร่องนั้น คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๗ โดยให้เหตุผลว่าโครงการขาดการส่งเสริมที่ต่อเนื่อง ขาดการประชาสัมพันธ์ ขาดการติดตามผล และการทำงานไม่ประสานงานกันระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่จึงทำให้โครงการนั้นเกิดความบกพร่องได้

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการ จำแนกตามประเภทโครงการ พบว่า โครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า เป็นโครงการที่มีข้อบกพร่องมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๐ รองลงมาโครงการบริหารจัดการน้ำฯ ร้อยละ ๒๓.๕ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ร้อยละ ๒๐.๓ โครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการฯ ร้อยละ ๑๕.๙ และโครงการก่อสร้างพุทธมณฑล ร้อยละ ๑๓.๐ ซึ่งโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นโครงการที่มีข้อบกพร่องน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๗

แผนภูมิ ๑๙ ร้อยละของความคิดเห็นด้านการดำเนินโครงการด้านข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการ จำแนกตามประเภทโครงการ

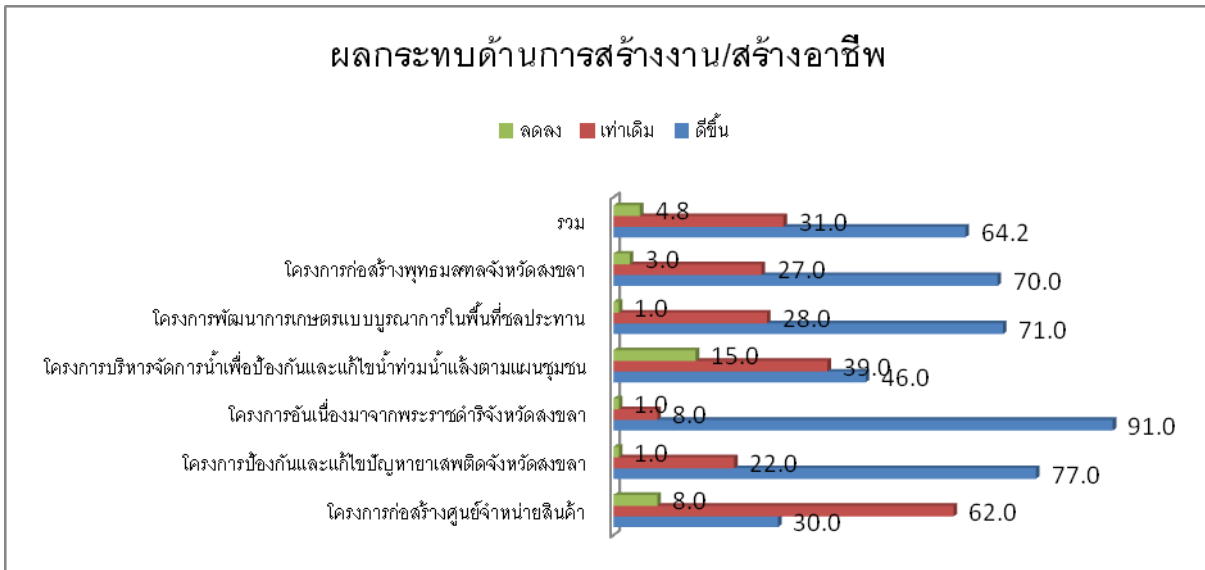
๒.๕ การประเมินด้านผลลัพธ์

การประเมินผลลัพธ์ พิจารณาผลกระทบในด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ รวมทั้งความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ ดังนี้

๒.๕.๑ ผลกระทบด้านการสร้างงาน/สร้างอาชีพ ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินโครงการได้ก่อให้เกิดผลกระทบด้านการสร้างงาน/สร้างอาชีพ อย่างไรก็ตาม ส่วนใหญ่เห็นว่าโครงการที่ดำเนินการนั้นสามารถสร้างงาน/สร้างอาชีพดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๒ สร้างงาน/สร้างอาชีพเท่าเดิมหรือไม่มีผลกระทบ ร้อยละ ๓๑.๐ และทำให้กระทบกับการงาน/อาชีพ ลดลง ร้อยละ ๔.๘

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบด้านการสร้างงาน/สร้างอาชีพของการดำเนินโครงการจำแนกตามประเภทโครงการ พบว่า โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีการสร้างงาน/สร้างอาชีพดีขึ้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๐ รองลงมาโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ร้อยละ ๗๗.๐ โครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการฯ ร้อยละ ๗๑.๐ โครงการก่อสร้างพุทธมณฑล ร้อยละ ๗๐.๐ โครงการบริหารจัดการน้ำฯ ร้อยละ ๔๖.๐ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า ร้อยละ ๓๐.๐

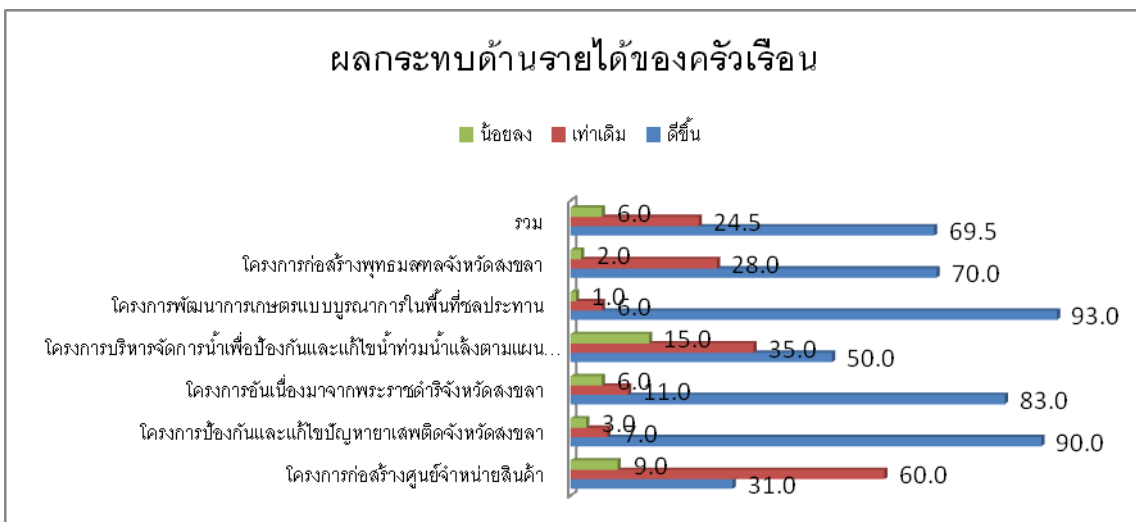
แผนภูมิ ๒๐ ร้อยละของความคิดเห็นด้านการดำเนินโครงการด้านผลกระทบด้านการสร้างงาน/สร้างอาชีพ
จำแนกตามประเภทโครงการ

๒.๕.๒ ผลกระทบด้านรายได้ของครัวเรือน ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับผลกระทบจากการดำเนินโครงการด้านรายได้ของครัวเรือน ส่วนใหญ่ เห็นว่าโครงการที่ดำเนินการนั้นทำให้รายได้ของครัวเรือนดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๕ รายได้ของครัวเรือนเท่าเดิมหรือไม่เปลี่ยนแปลง ร้อยละ ๒๔.๕ และทำให้ของครัวเรือนน้อยลง ร้อยละ ๖.๐

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการดำเนินโครงการที่มีผลต่อรายได้ของครัวเรือน จำแนกตามประเภทโครงการ พบว่าโครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการฯ ทำให้รายได้ของครัวเรือนดีขึ้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๐ รองลงมาโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง ร้อยละ ๗๐.๐ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ร้อยละ ๗๑.๐ โครงการก่อสร้างพุทธมณฑล ร้อยละ ๗๐.๐ โครงการบริหารจัดการน้ำ ร้อยละ ๕๐.๐ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า ร้อยละ ๓๑.๐

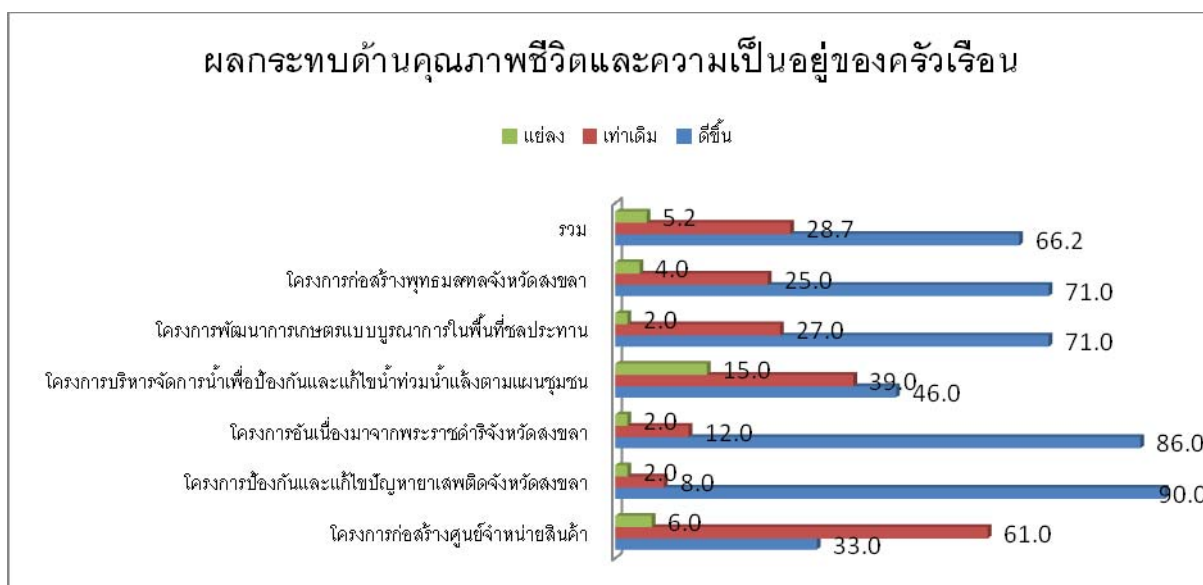
แผนภูมิ ๒๑ ร้อยละของความคิดเห็นด้านการดำเนินโครงการด้านผลกระทบด้านรายได้ของครัวเรือน
จำแนกตามประเภทโครงการ

๒.๕.๓ ผลกระทบด้านคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของครัวเรือน ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับผลกระทบของการดำเนินโครงการกับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของครัวเรือน ส่วนใหญ่ เห็นว่าโครงการที่ดำเนินการนั้นทำให้มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของครัวเรือนดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๒ คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของครัวเรือนเหมือนเดิม ร้อยละ ๒๘.๗ และคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของครัวเรือนแย่ลง ร้อยละ ๕.๒

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการดำเนินโครงการด้านคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของครัวเรือนจำแนกตามประเภทโครงการ พบว่าโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ทำให้มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของครัวเรือนดีขึ้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๐ รองลงมาโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ร้อยละ ๘๖.๐ โครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการฯ ร้อยละ ๗๑.๐ โครงการก่อสร้างพุทธมณฑล ร้อยละ ๗๑.๐ โครงการบริหารจัดการน้ำฯ ร้อยละ ๔๖.๐ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า ร้อยละ ๓๓.๐

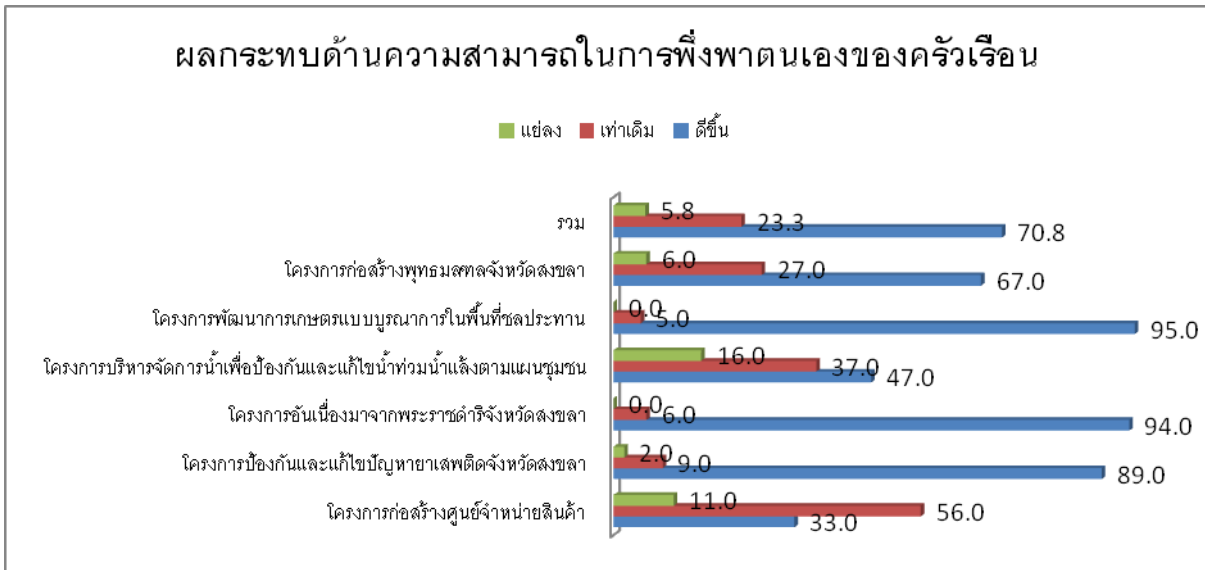
แผนภูมิ ๒๒ ร้อยละของความคิดเห็นด้านการดำเนินโครงการด้านผลกระทบด้านคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของครัวเรือน จำแนกตามประเภทโครงการ

๒.๕.๔ ผลกระทบด้านความสามารถในการพึ่งพาตนเองของครัวเรือน ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับผลกระทบด้านความสามารถในการพึ่งพาตนเองของครัวเรือน ส่วนใหญ่ เห็นว่าโครงการที่ดำเนินการนั้นทำให้มีความสามารถในการพึ่งพาตนเองของครัวเรือนดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๘ มีความสามารถในการพึ่งพาตนเองของครัวเรือนเท่าเดิม ร้อยละ ๒๓.๓ และมีความสามารถในการพึ่งพาตนเองของครัวเรือนแย่ลง ร้อยละ ๕.๘

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการดำเนินโครงการต่อความสามารถในการพึ่งพาตนเองของครัวเรือน จำแนกตามประเภทโครงการ พบว่า โครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการฯ ทำให้มีความสามารถในการพึ่งพาตนเองของครัวเรือนดีขึ้นมากที่สุด ร้อยละ ๙๕.๐ รองลงมาโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ร้อยละ ๙๔.๐ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ร้อยละ ๘๙.๐ โครงการก่อสร้างพุทธมณฑล ร้อยละ ๖๗.๐ โครงการบริหารจัดการน้ำฯ ร้อยละ ๔๗.๐ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า ร้อยละ ๓๓.๐

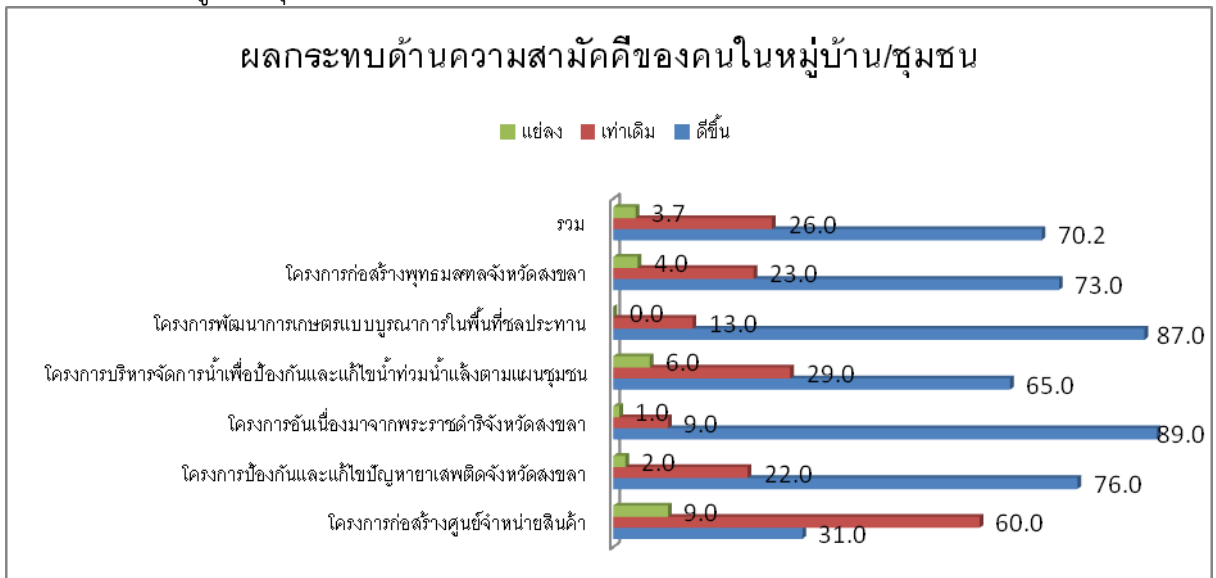
แผนภูมิ ๒๓ ร้อยละของความคิดเห็นด้านการดำเนินโครงการด้านผลกระทบด้านความสามารถในการพึ่งพาตนเองของครัวเรือน จำแนกตามประเภทโครงการ

๒.๕.๕ ผลกระทบด้านความสามัคคีของคนในหมู่บ้าน/ชุมชน ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับผลกระทบของการดำเนินโครงการด้านความสามัคคีของคนในหมู่บ้าน/ชุมชน ส่วนใหญ่ เห็นว่าโครงการที่ดำเนินการนั้นก่อให้เกิดความสามัคคีของคนในหมู่บ้าน/ชุมชนดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๒ ความสามัคคีของคนในหมู่บ้าน/ชุมชนเท่าเดิม ร้อยละ ๒๖.๐ และความสามัคคีของคนในหมู่บ้านแยกลง ร้อยละ ๓.๗

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการดำเนินโครงการด้านความสามัคคีของคนในหมู่บ้าน/ชุมชนจำแนกตามประเภทโครงการ พบว่า โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริทำให้ความสามัคคีของคนในหมู่บ้าน/ชุมชนดีขึ้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๐ เนื่องจากการดำเนินกิจกรรมของโครงการ ประชาชนสามารถแลกเปลี่ยนความรู้และปฏิบัติงานร่วมกันจึงก่อให้เกิดความสามัคคีของประชาชนในพื้นที่มากขึ้น รองลงมาโครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการฯ ร้อยละ ๘๗.๐ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ร้อยละ ๗๖.๐ โครงการก่อสร้างพุทธมณฑล ร้อยละ ๗๓.๐ โครงการบริหารจัดการน้ำ ร้อยละ ๖๕.๐ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า ร้อยละ ๓๑.๐

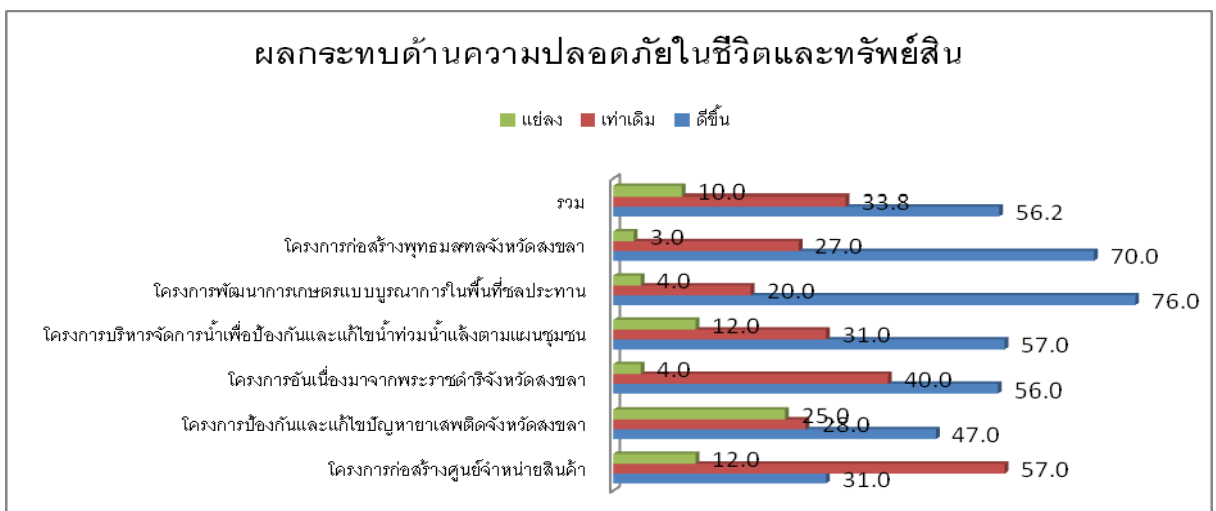
แผนภูมิ ๒๔ ร้อยละของความคิดเห็นด้านการดำเนินโครงการด้านผลกระทบด้านความสามัคคีของคนในหมู่บ้าน/ชุมชนจำแนกตามประเภทโครงการ

๒.๕.๖ ผลกระทบด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับผลกระทบของการดำเนินโครงการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ส่วนใหญ่ เห็นว่าโครงการที่ดำเนินการนั้น ทำให้ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๒ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเท่าเดิม ร้อยละ ๓๓.๘ และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินแย่ง ร้อยละ ๑๐.๐

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการดำเนินโครงการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน จำแนกตามประเภทโครงการ พบว่า โครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการฯ ทำให้มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินดีขึ้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๐ รองลงมา โครงการก่อสร้างพุทธมณฑล ร้อยละ ๗๐.๐ โครงการบริหารจัดการน้ำ ร้อยละ ๕๗.๐ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ร้อยละ ๕๖.๐ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาหายนาศพติด ร้อยละ ๔๗.๐ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า ร้อยละ ๓๑.๐

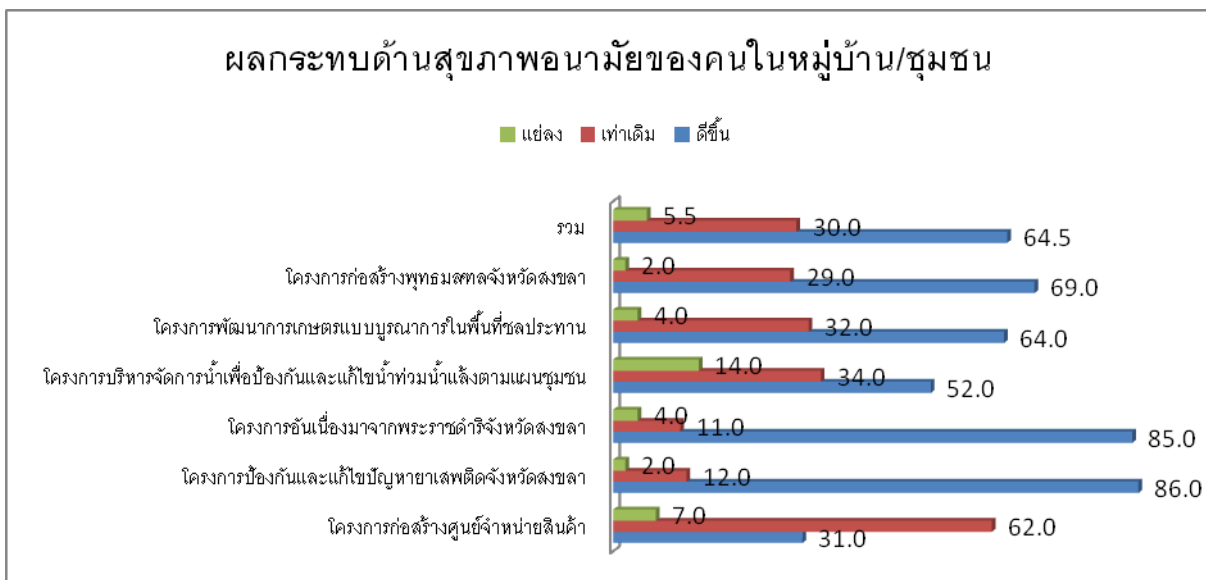
แผนภูมิ ๒๕ ร้อยละของความคิดเห็นด้านการดำเนินโครงการด้านผลกระทบด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน จำแนกตามประเภทโครงการ

๒.๕.๗ ผลกระทบด้านสุขภาพอนามัยของคนในหมู่บ้าน/ชุมชน ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับผลกระทบของการดำเนินโครงการด้านสุขภาพอนามัยของคนในหมู่บ้าน/ชุมชน ส่วนใหญ่ เห็นว่าโครงการที่ดำเนินการนั้นทำให้สุขภาพอนามัยของคนในหมู่บ้าน/ชุมชนดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๕ สุขภาพอนามัยของคนในหมู่บ้านเท่าเดิม ร้อยละ ๓๐.๐ และสุขภาพอนามัยของคนในหมู่บ้านแย่ลง ร้อยละ ๕.๕

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการดำเนินโครงการด้านสุขภาพอนามัยของคนในหมู่บ้าน/ชุมชน จำแนกตามประเภทโครงการ พบว่าโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ทำให้สุขภาพอนามัยของคนในหมู่บ้าน/ชุมชนดีขึ้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๐ เนื่องจากกิจกรรมต่างๆภายใต้โครงการเน้นให้ประชาชนในพื้นที่มีภูมิต้านทานและตระหนักถึงโทษของยาเสพติดส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่มีสุขภาพทางกายและสุขภาพทางจิตใจดีขึ้น รองลงมา โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ร้อยละ ๘๕.๐ โครงการก่อสร้างพุทธมณฑล ร้อยละ ๖๙.๐ โครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการฯ ร้อยละ ๖๔.๐ โครงการบริหารจัดการน้ำ ร้อยละ ๕๒.๐ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า ร้อยละ ๓๑.๐

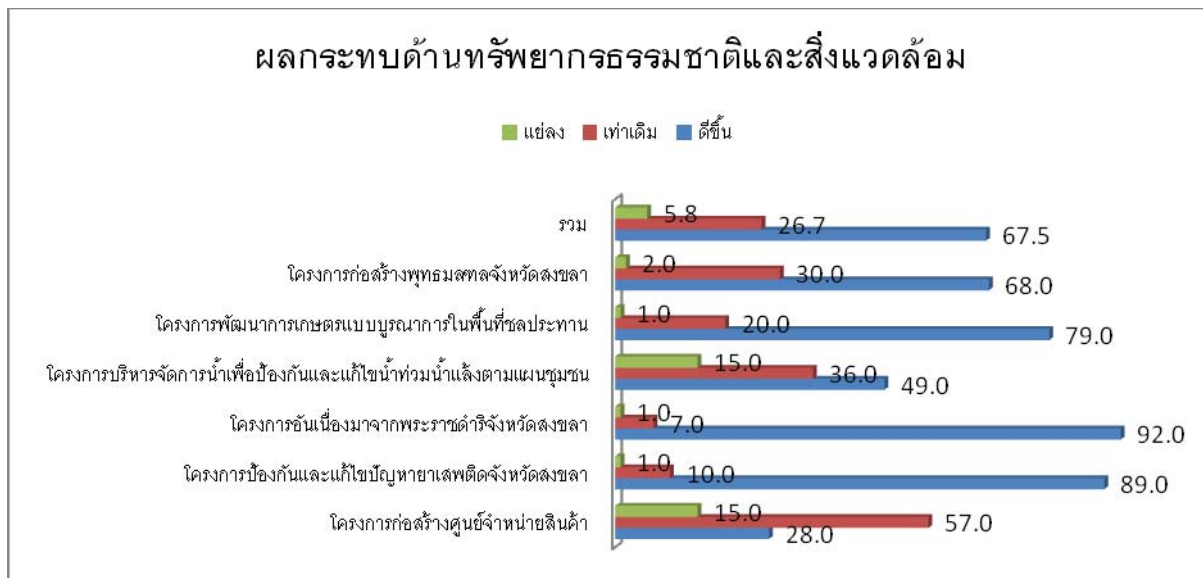
แผนภูมิ ๒๖ ร้อยละของความคิดเห็นด้านการดำเนินโครงการด้านผลกระทบด้านสุขภาพอนามัยของคนในหมู่บ้าน/ชุมชน จำแนกตามประเภทโครงการ

๒.๕.๘ ผลกระทบด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับผลกระทบของการดำเนินโครงการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่วนใหญ่ เห็นว่าโครงการที่ดำเนินการนั้นมีทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๕ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเท่าเดิมหรือไม่ได้รับผลกระทบ ร้อยละ ๒๖.๗ และทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แย่ลง ร้อยละ ๕.๘

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการดำเนินโครงการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามประเภทโครงการ พบว่า โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดีขึ้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๐ รองลงมาเป็นโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ร้อยละ ๘๙.๐ โครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการฯ ร้อยละ ๗๙.๐ โครงการก่อสร้างพุทธมณฑล ร้อยละ ๖๘.๐ โครงการบริหารจัดการน้ำ ร้อยละ ๔๙.๐ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า ร้อยละ ๒๘.๐

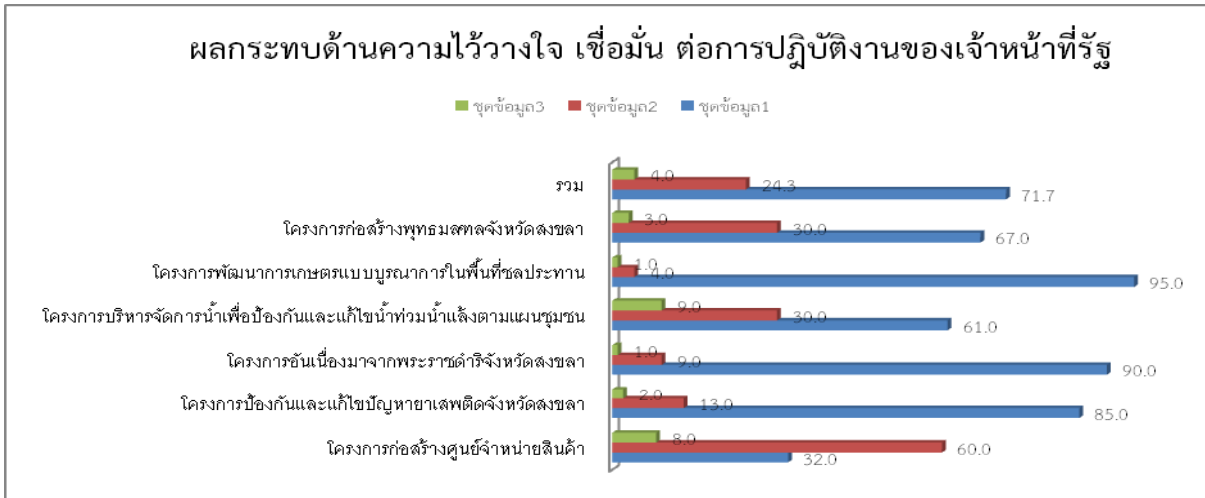
แผนภูมิ ๒๗ ร้อยละของความคิดเห็นด้านการดำเนินโครงการด้านผลกระทบด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจำแนกตามประเภทโครงการ

๒.๕.๙ ผลกระทบด้านความไว้วางใจ เชื่อมั่น ต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐ
 ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับผลกระทบของการดำเนินโครงการต่อความไว้วางใจ เชื่อมั่น ต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐ ส่วนใหญ่ เห็นว่าโครงการที่ดำเนินการนั้นมีทำให้ประชาชนมีความไว้วางใจ เชื่อมั่น ต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐที่ดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๑ ความไว้วางใจ เชื่อมั่น ต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐเท่าเดิม ร้อยละ ๒๔.๓ และความไว้วางใจ เชื่อมั่น ต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐแยลง ร้อยละ ๔.๐

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นผลกระทบของการดำเนินโครงการด้านความไว้วางใจ เชื่อมั่น ต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐจำแนกตามประเภทโครงการ พบว่าโครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการทำให้ประชาชนมีความไว้วางใจ เชื่อมั่น ต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐที่ดีขึ้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๐ รองลงมาเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ร้อยละ ๗๐.๐ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด ร้อยละ ๗๕.๐ โครงการก่อสร้างพุทธมณฑล ร้อยละ ๖๗.๐ โครงการบริหารจัดการน้ำ ร้อยละ ๖๑.๐ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า ร้อยละ ๓๒.๐

แผนภูมิ ๒๘ ร้อยละของความคิดเห็นด้านการดำเนินโครงการด้านผลกระทบด้านความไว้วางใจ เชื่อมั่น ต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐจำแนกตามประเภทโครงการ

ความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการที่สำคัญตามนโยบายจังหวัดสงขลา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๗

จากสรุปผลความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการ พบว่า ประชาชนมีระดับความพึงพอใจระดับที่มากในทุกประเด็นที่มีการสอบถามของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการฯ และโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาياهาลัด โดยด้านการดำเนินงานโครงการ มีค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจ มากที่สุด ๔.๓ รองลงมาเป็นด้านประโยชน์ของโครงการที่เกิดขึ้นแก่หมู่บ้าน/ชุมชน ค่าเฉลี่ย ๔.๒ ในขณะที่ด้านอื่นๆ เช่น การประชาสัมพันธ์โครงการ การตรวจสอบการดำเนินงานโครงการ ความโปร่งใสในการดำเนินโครงการ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยในอัตราที่เท่ากัน ๔.๑ ส่วนโครงการการบริหารจัดการน้ำฯ และโครงการก่อสร้างพุทธมณฑลมีระดับความพึงพอใจระดับปานกลาง ในขณะที่โครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า มีระดับความพึงพอใจระดับน้อย ซึ่งเมื่อพิจารณาความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานจำแนกตามประเภทโครงการ สรุปได้ดังนี้

๑. โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดสงขลาประชาชนมีระดับความพึงพอใจระดับที่มากทุกประเด็นที่มีการสอบถาม โดยด้านการดำเนินงานโครงการ มีค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจมากที่สุด ๔.๔ รองลงมาเป็นด้านประโยชน์ของโครงการที่เกิดขึ้นแก่หมู่บ้าน/ชุมชน ค่าเฉลี่ย ๔.๓ ส่วนการประชาสัมพันธ์โครงการ การตรวจสอบการดำเนินงานโครงการ ความโปร่งใสในการดำเนินโครงการ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยในอัตราที่เท่ากัน ๔.๑ (สรุปผลความพึงพอใจ ๑)

๒. โครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการในพื้นที่ชลประทานและนอกเขตชลประทาน ๒ อำเภอ และการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันเกษตรกร ใน ๑๖ อำเภอประชาชนมีระดับความพึงพอใจระดับที่มากทุกประเด็นที่มีการสอบถาม โดยด้านการดำเนินงานโครงการ มีค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจมากที่สุด ๔.๓ รองลงมาเป็นด้านประโยชน์ของโครงการที่เกิดขึ้นแก่หมู่บ้าน/ชุมชน และการประชาสัมพันธ์โครงการ ค่าเฉลี่ย ๔.๒ ส่วนการตรวจสอบการดำเนินงานโครงการ ความโปร่งใสในการดำเนินโครงการ งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยในอัตราที่เท่ากัน ๔.๑ (สรุปผลความพึงพอใจ ๒)

๓. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาياهาลัดจังหวัดสงขลาประชาชนมีระดับความพึงพอใจระดับที่มากทุกประเด็นที่มีการสอบถาม โดยด้านงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร มีค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจมากที่สุด ๔.๔ รองลงมา ด้านการดำเนินงานโครงการ และด้านประโยชน์ของโครงการที่เกิดขึ้นแก่

หมู่บ้าน/ชุมชน ค่าเฉลี่ย ๔.๓ ส่วนการประชาสัมพันธ์การจัดทำโครงการ และการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำประชาคม/เสนอโครงการ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ๔.๑ (สรุปผลความพึงพอใจ ๓)

๔. โครงการบริหารจัดการน้ำเพื่อป้องกันและแก้ปัญหา น้ำท่วม น้ำแล้งตามแผนชุมชนประชาชนมีระดับความพึงพอใจระดับปานกลางทุกประเด็นที่มีการสอบถาม โดยด้านการดำเนินงานโครงการ ความโปร่งใสในการดำเนินโครงการ ประโยชน์ของโครงการที่เกิดขึ้นแก่หมู่บ้าน/ชุมชน และงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร มีค่าเฉลี่ย ๓.๖ ในขณะที่การประชาสัมพันธ์การจัดทำโครงการ และการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำประชาคม/เสนอโครงการ การตรวจสอบการดำเนินงานโครงการ และระยะเวลาการดำเนินงานโครงการ มีค่าเฉลี่ย ๓.๕ (สรุปผลความพึงพอใจ ๔)

๕. โครงการก่อสร้างพุทธมณฑลจังหวัดสงขลา เฉลิมพระเกียรติ เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๔ พรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประชาชนมีระดับความพึงพอใจระดับปานกลางทุกประเด็นที่มีการสอบถาม โดยด้านประโยชน์ของโครงการที่เกิดขึ้นแก่หมู่บ้าน/ชุมชน มีค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจมากที่สุด ๔.๐ รองลงมาเป็นด้านการดำเนินงานโครงการ ความโปร่งใสในการดำเนินโครงการ และงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ค่าเฉลี่ย ๓.๗ ส่วนด้านการตรวจสอบการดำเนินงานโครงการ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ๓.๔ (สรุปผลความพึงพอใจ ๕)

๖. โครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้าประชาชนมีระดับความพึงพอใจระดับน้อยทุกประเด็นที่มีการสอบถาม โดยด้านประโยชน์ของโครงการที่เกิดขึ้นแก่หมู่บ้าน/ชุมชน มีค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจมากที่สุด ๓.๓ รองลงมาเป็นด้าน ความโปร่งใสในการดำเนินโครงการ และงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ค่าเฉลี่ย ๓.๒ ส่วนด้านการตรวจสอบการดำเนินงานโครงการ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ๓.๔ (สรุปผลความพึงพอใจ ๖)

สรุปผลความพึงพอใจ (๑) ความพึงพอใจต่อการดำเนิน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดสงขลาประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๗

กิจกรรม	ระดับความพึงพอใจ						ความพึงพอใจ
	พอใจมาก(๕)	พอใจ(๔)	พอใจน้อยเกือบจะไม่พอใจ(๓)	ไม่พอใจ(๒)	ไม่พอใจมาก(๑)	คะแนนเฉลี่ย	
การประชาสัมพันธ์การจัดทำโครงการ	๓๐.๖	๕๑.๔	๑๖.๗	๑.๔	๐.๐	๔.๑	มาก
การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำประชาคม/เสนอโครงการ	๓๙.๘	๓๙.๘	๑๗.๖	๒.๘	๐.๐	๔.๒	มาก
การดำเนินงานโครงการ	๔๘.๖	๔๑.๗	๘.๓	๑.๔	๐.๐	๔.๔	มาก
การตรวจสอบการดำเนินงานโครงการ	๓๒.๔	๔๕.๔	๑๖.๗	๕.๖	๐.๐	๔.๑	มาก
ความโปร่งใสในการดำเนินโครงการ	๓๖.๑	๔๒.๖	๑๗.๑	๔.๒	๐.๐	๔.๑	มาก
ประโยชน์ของโครงการที่เกิดขึ้นแก่หมู่บ้าน/ชุมชน	๔๑.๗	๔๔.๔	๑๒.๐	๑.๙	๐.๐	๔.๓	มาก
งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรมีความเหมาะสมกับการดำเนินงานโครงการ	๓๓.๓	๔๙.๑	๑๑.๑	๔.๖	๑.๙	๔.๑	มาก
ระยะเวลามีความเหมาะสมกับการดำเนินงานโครงการ	๓๑.๘	๔๙.๕	๑๕.๙	๒.๘	๐.๐	๔.๑	มาก

สรุปผลความพึงพอใจ (๒) ความพึงพอใจต่อการดำเนิน โครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการในพื้นที่ชลประทานและนอกเขตชลประทาน ๒ อำเภอ และการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันเกษตรกร ใน ๑๖ อำเภอ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๗

กิจกรรม	ระดับความพึงพอใจ						
	พอใจมาก(๕)	พอใจ(๔)	พอใจน้อยเกือบจะไม่พอใจ(๓)	ไม่พอใจ(๒)	ไม่พอใจมาก(๑)	เฉลี่ย	ความพึงพอใจ
การประชาสัมพันธ์การจัดทำโครงการ	๓๓.๘	๕๑.๓	๑๓.๘	๑.๑	๐.๐	๔.๒	มาก
การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำประชาคม/เสนอโครงการ	๒๑.๑	๖๒.๑	๑๕.๘	๑.๑	๐.๐	๔.๐	มาก
การดำเนินงานโครงการ	๓๔.๑	๖๐.๖	๕.๓	๐.๐	๐.๐	๔.๓	มาก
การตรวจสอบการดำเนินงานโครงการ	๒๘.๗	๕๕.๓	๑๖.๐	๐.๐	๐.๐	๔.๑	มาก
ความโปร่งใสในการดำเนินโครงการ	๒๔.๙	๕๘.๗	๑๕.๙	๐.๕	๐.๐	๔.๑	มาก
ประโยชน์ของโครงการที่เกิดแก่หมู่บ้าน/ชุมชน	๓๓.๓	๕๑.๘	๑๓.๘	๑.๑	๐.๐	๔.๒	มาก
งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรมีความเหมาะสมกับการดำเนินงานโครงการ	๒๓.๒	๖๗.๔	๙.๕	๐.๐	๐.๐	๔.๑	มาก
ระยะเวลาที่มีความเหมาะสมกับการดำเนินงานโครงการ	๓๒.๖	๕๒.๒	๑๔.๑	๑.๑	๐.๐	๔.๒	มาก

สรุปผลความพึงพอใจ (๓) ความพึงพอใจต่อการดำเนิน โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้งจังหวัดสงขลา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๗

กิจกรรม	ระดับความพึงพอใจ						
	พอใจมาก(๕)	พอใจ(๔)	พอใจน้อยเกือบจะไม่พอใจ(๓)	ไม่พอใจ(๒)	ไม่พอใจมาก(๑)	เฉลี่ย	ความพึงพอใจ
การประชาสัมพันธ์การจัดทำโครงการ	๒๙.๕	๔๙.๒	๑๙.๗	๑.๓	๐.๓	๔.๑	มาก
การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำประชาคม/เสนอโครงการ	๓๖.๓	๓๙.๔	๒๑.๙	๒.๕	๐.๐	๔.๑	มาก
การดำเนินงานโครงการ	๔๒.๐	๔๓.๙	๑๒.๗	๑.๓	๐.๐	๔.๓	มาก
การตรวจสอบการดำเนินงานโครงการ	๓๙.๔	๔๕.๐	๑๒.๕	๒.๕	๐.๖	๔.๒	มาก
ความโปร่งใสในการดำเนินโครงการ	๓๗.๘	๔๒.๒	๑๗.๒	๒.๕	๐.๓	๔.๑	มาก
ประโยชน์ของโครงการที่เกิดแก่หมู่บ้าน/ชุมชน	๔๓.๔	๔๓.๘	๑๐.๙	๑.๙	๐.๐	๔.๓	มาก
งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรมีความเหมาะสมกับการดำเนินงานโครงการ	๕๕.๖	๓๓.๑	๑๐.๖	๐.๖	๐.๐	๔.๔	มาก
ระยะเวลาที่มีความเหมาะสมกับการดำเนินงานโครงการ	๓๖.๙	๔๖.๙	๑๓.๑	๓.๑	๐.๐	๔.๒	มาก

สรุปผลความพึงพอใจ (๔) ความพึงพอใจต่อการดำเนิน โครงการบริหารจัดการน้ำเพื่อป้องกันและ
แก้ปัญหาหน้าท่วมน้ำแล้งตามแผนชุมชน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๗

กิจกรรม	ระดับความพึงพอใจ						ความพึงพอใจ
	พอใจมาก(๕)	พอใจ(๔)	พอใจน้อยเกือบจะไม่พอใจ(๓)	ไม่พอใจ(๒)	ไม่พอใจมาก(๑)	คะแนนเฉลี่ย	
การประชาสัมพันธ์การจัดทำโครงการ	๑๔.๕	๓๘.๑	๓๔.๓	๑๒.๓	๐.๙	๓.๕	ปานกลาง
การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำ ประชาคม/เสนอโครงการ	๑๕.๕	๓๗.๓	๓๔.๒	๑๑.๘	๑.๒	๓.๕	ปานกลาง
การดำเนินงานโครงการ	๑๖.๓	๔๔.๒	๒๘.๓	๑๐.๓	๐.๙	๓.๖	ปานกลาง
การตรวจสอบการดำเนินงานโครงการ	๑๖.๔	๓๒.๗	๓๕.๒	๑๔.๕	๑.๓	๓.๕	ปานกลาง
ความโปร่งใสในการดำเนินโครงการ	๑๑.๔	๔๓.๗	๓๔.๕	๑๐.๑	๐.๓	๓.๖	ปานกลาง
ประโยชน์ของโครงการที่เกิดแก่หมู่บ้าน/ชุมชน	๑๕.๒	๓๖.๓	๓๔.๕	๑๔.๐	๐.๐	๓.๖	ปานกลาง
งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรมีความเหมาะสมกับการ ดำเนินงานโครงการ	๑๒.๐	๔๓.๗	๓๔.๘	๘.๙	๐.๖	๓.๖	ปานกลาง
ระยะเวลามีความเหมาะสมกับการดำเนินงานโครงการ	๑๐.๘	๔๓.๗	๓๔.๒	๑๑.๔	๐.๐	๓.๕	ปานกลาง

สรุปผลความพึงพอใจ (๕) ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการก่อสร้างพุทธมณฑลจังหวัดสงขลา
เฉลิมพระเกียรติ เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๔ พรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๗

กิจกรรม	ระดับความพึงพอใจ						ความพึงพอใจ
	พอใจมาก(๕)	พอใจ(๔)	พอใจน้อยเกือบจะไม่พอใจ(๓)	ไม่พอใจ(๒)	ไม่พอใจมาก(๑)	คะแนนเฉลี่ย	
การประชาสัมพันธ์การจัดทำโครงการ	๑๕.๐	๓๔.๕	๓๗.๐	๑๑.๕	๒.๐	๓.๕	ปานกลาง
การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำ ประชาคม/เสนอโครงการ	๑๓.๑	๓๘.๔	๓๘.๔	๘.๑	๒.๐	๓.๕	ปานกลาง
การดำเนินงานโครงการ	๑๖.๕	๔๖.๐	๓๑.๕	๔.๕	๑.๕	๓.๗	ปานกลาง
การตรวจสอบการดำเนินงานโครงการ	๑๑.๐	๓๗.๐	๓๖.๐	๑๔.๐	๒.๐	๓.๔	ปานกลาง
ความโปร่งใสในการดำเนินโครงการ	๑๘.๐	๓๘.๐	๔๐.๐	๔.๐	๐.๐	๓.๗	ปานกลาง
ประโยชน์ของโครงการที่เกิดแก่หมู่บ้าน/ชุมชน	๓๓.๐	๔๐.๐	๒๓.๐	๓.๐	๑.๐	๔.๐	มาก
งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรมีความเหมาะสมกับการ ดำเนินงานโครงการ	๑๖.๐	๔๕.๕	๓๑.๐	๖.๕	๑.๐	๓.๗	ปานกลาง
ระยะเวลามีความเหมาะสมกับการดำเนินงานโครงการ	๙.๐	๔๓.๐	๔๐.๐	๗.๐	๑.๐	๓.๕	ปานกลาง

สรุปผลความพึงพอใจ (๖) ความพึงพอใจต่อการดำเนิน โครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๗

กิจกรรม	ระดับความพึงพอใจ						
	พอใจมาก(๕)	พอใจ(๔)	พียงน้อยเกือบจะไม่พอใจ(๓)	ไม่พอใจ(๒)	ไม่พอใจมาก(๑)	คะแนนเฉลี่ย	ความพึงพอใจ
การประชาสัมพันธ์การจัดทำโครงการ	๕.๓	๑๘.๖	๔๔.๗	๒๘.๗	๒.๗	๓.๐	น้อย
การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำประชาคม/เสนอโครงการ	๒.๒	๒๒.๖	๔๔.๑	๓๐.๑	๑.๑	๓.๐	น้อย
การดำเนินงานโครงการ	๒.๗	๒๑.๒	๕๙.๘	๑๔.๗	๑.๖	๓.๑	น้อย
การตรวจสอบการดำเนินงานโครงการ	๐.๐	๒๐.๒	๕๑.๑	๒๗.๗	๑.๑	๒.๙	น้อย
ความโปร่งใสในการดำเนินโครงการ	๖.๑	๒๕.๔	๕๖.๙	๙.๔	๒.๒	๓.๒	น้อย
ประโยชน์ของโครงการที่เกิดแก่หมู่บ้าน/ชุมชน	๕.๐	๒๗.๙	๕๘.๑	๖.๗	๒.๒	๓.๓	น้อย
งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรมีความเหมาะสมกับการดำเนินงานโครงการ	๓.๓	๒๖.๔	๕๘.๒	๘.๘	๓.๓	๓.๒	น้อย
ระยะเวลาที่มีความเหมาะสมกับการดำเนินงานโครงการ	๓.๒	๑๘.๓	๖๐.๒	๑๖.๑	๒.๒	๓.๐	น้อย

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

๑. การมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการของประชาชน การมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการส่วนใหญ่ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในด้านการให้ข้อมูลและเสนอโครงการ ส่วนในการคัดเลือกโครงการประชาชนมีส่วนร่วมน้อยแต่ประชาชนชนมีการยอมรับกับโครงการต่างๆที่ดำเนินการในพื้นที่ เพราะโครงการดังกล่าวมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาในพื้นที่ มีความสอดคล้องกับสภาพของสังคม และเป็นโครงการที่สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนได้ หากแต่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เมื่อทางจังหวัด หน่วยงานตำบลหรืออำเภอเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่ร่วมคิดร่วมวางแผนในการจัดทำโครงการ เพื่อที่จะสามารถตอบสนองและให้ประโยชน์ชุมชนอย่างแท้จริง

๒. การมีส่วนร่วมในการควบคุมการดำเนินการโครงการพัฒนาจังหวัดการมีส่วนร่วมในการควบคุมการดำเนินการโครงการ โดยบางโครงการประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมและควบคุมโครงการได้อย่างเต็มที่ เช่น โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการฯ เป็นต้น ในขณะที่บางโครงการประชาชนในพื้นที่ไม่ทราบแม้แต่การมีอยู่ของโครงการที่ดำเนินการในพื้นที่ของตน จึงทำให้ไม่มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในส่วนตรงนี้ ทางหน่วยงานต่างๆหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องควรเปิดโอกาสให้ประชาชน ผู้นำชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ โดยให้เจ้าหน้าที่เข้ามาอบรมให้ความรู้ ควบคุมติดตามผลให้สม่ำเสมออย่างต่อเนื่อง ควรควบคุมดูแลอย่างทั่วถึง โดยการมีขั้นตอนระเบียบการปฏิบัติงานที่ชัดเจนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาแบบยั่งยืน

๓. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ส่วนใหญ่ประชาชนได้เพียงเข้าร่วมกิจกรรมในการดำเนินโครงการ เป็นกลุ่มเป้าหมายของโครงการที่ได้ร่วมสมัครและได้รับการคัดเลือก และเมื่อการดำเนินโครงการเสร็จสิ้นไปประชาชนได้มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลเพื่อการ

ติดตามประเมินผลของเจ้าหน้าที่หรือหรือหน่วยงานที่ดำเนินงาน จึงอยากให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่มา จากประชาชน โดยเปิดโอกาสให้ประชาชน ผู้นำชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ ติดตามผล และสามารถตรวจสอบได้ เพื่อการบริหารจัดการโครงการที่ชัดเจน

สรุปผลการประเมินและข้อเสนอแนะ

การประเมินผลการดำเนินงานที่สำคัญตามนโยบายจังหวัดสงขลา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ มีประเภทโครงการที่ดำเนินการ คือ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการพัฒนาการ เกษตรแบบบูรณาการฯ โครงการบริหารจัดการน้ำฯ โครงการก่อสร้างพุทธมณฑล และโครงการก่อสร้างศูนย์ จำหน่ายสินค้า โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ดำเนินโครงการ ผู้เกี่ยวข้องกับโครงการได้แก่ กลุ่มเป้าหมาย และกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน ๗๒๑ ราย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำมาประมวลผลและนำเสนอในรูปของร้อยละและค่าเฉลี่ย ซึ่งผลการประเมินสรุปได้ดังนี้

๑. ด้านสภาพแวดล้อม การดำเนินโครงการที่สำคัญตามนโยบายจังหวัดสงขลามีความสอดคล้อง กับสภาพปัญหาในพื้นที่เป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๙ โดยโครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการฯ มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาของพื้นที่มากที่สุด ร้อยละ ๘๙.๓ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาของพื้นที่น้อยที่สุด ร้อยละ ๖๗.๒ ส่วนความสอดคล้องกับสภาพสังคม วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ที่มีความสอดคล้อง คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๘ โดยโครงการอัน เนื่องมาจากพระราชดำริมีความสอดคล้องมากที่สุด ร้อยละ ๘๗.๘ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า มีความสอดคล้องน้อยที่สุด ร้อยละ ๖๖.๘ ในขณะที่ความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนมีความ สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๕ โดยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตรงกับความต้องการของประชาชนมากที่สุด ร้อยละ ๘๕.๗ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้าตรงกับ ความต้องการของประชาชนน้อยที่สุด ร้อยละ ๖๔.๕ และความสามารถในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนมี ความสามารถแก้ไขได้ คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๖ โดยโครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการฯสามารถแก้ไข ปัญหาความเดือดร้อนได้มากที่สุด ร้อยละ ๘๕.๓ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้าสามารถแก้ไข ปัญหาความเดือดร้อนได้น้อยที่สุด ร้อยละ ๖๕.๓

๒. ด้านปัจจัยนำเข้า คุณภาพของปัจจัยการผลิต/วัตถุดิบที่ใช้ในการดำเนินโครงการ ส่วนใหญ่มี คุณภาพ คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๘ โดยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นโครงการที่ได้รับปัจจัยการผลิต/ วัตถุดิบที่มีคุณภาพมากที่สุด ร้อยละ ๘๙.๔ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้ามีปัจจัยการผลิต/ วัตถุดิบที่มีคุณภาพน้อยที่สุด ร้อยละ ๖๔.๖ ส่วนความครบถ้วนของปัจจัยการผลิต/วัตถุดิบ ส่วนใหญ่มีความ ครบถ้วนของปัจจัยการผลิต/วัตถุดิบ คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๙โดยโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด มีความครบถ้วนของปัจจัยการผลิต/วัตถุดิบมากที่สุด ร้อยละ ๘๓.๖ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า มีความครบถ้วนของปัจจัยการผลิต/วัตถุดิบน้อยที่สุด ร้อยละ ๖๔.๘ ในขณะที่ความเหมาะสมของ งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการ ส่วนใหญ่งบประมาณมีเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๕ โดยโครงการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด มีความเหมาะสมของงบประมาณมากที่สุด ร้อยละ ๘๕.๖ และโครงการ ก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า มีความเหมาะสมของงบประมาณน้อยที่สุด ร้อยละ ๖๓.๖ ความเหมาะสมของ บุคลากร/เจ้าหน้าที่กับงานที่ปฏิบัติ ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมของบุคลากร/เจ้าหน้าที่กับงานที่ปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๗ โดยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีความเหมาะสมของบุคลากร/เจ้าหน้าที่กับ งานที่ปฏิบัติมากที่สุด ร้อยละ ๘๕.๖ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า มีความเหมาะสมของ บุคลากร/เจ้าหน้าที่กับงานที่ปฏิบัติน้อยที่สุด ร้อยละ ๖๒ และความรู้ความสามารถของบุคลากร/เจ้าหน้าที่ เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ ส่วนใหญ่บุคลากร/เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ คิด เป็นร้อยละ ๗๗.๗ โดยโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด มีความเหมาะสมด้านความรู้ความสามารถ

ของบุคลากร/เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานที่ปฏิบัติมากที่สุด ร้อยละ ๘๘.๘ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า มีความเหมาะสมด้านความรู้ความสามารถของบุคลากร/เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานที่ปฏิบัติมากที่สุด ร้อยละ ๖๔.๐

๓. ด้านกระบวนการ พบว่า การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ ส่วนใหญ่ มีการรับรู้ข้อมูลจากสื่อบุคคลโดยกำนัน/ผู้ใหญ่บ้านและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ร้อยละ ๗๘.๙ รองลงมา มีการรับรู้ข้อมูลจากสื่อสิ่งพิมพ์ ร้อยละ ๑๖.๐ จากสื่อวิทยุ โทรทัศน์ ร้อยละ ๗.๙ และจากสื่ออินเทอร์เน็ต ร้อยละ ๓.๙ การทำประชาคมเพื่อนำเสนอโครงการ ส่วนใหญ่ได้มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๓ โดยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นโครงการที่ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำประชาคมมากที่สุด ร้อยละ ๘๓ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำประชาคมน้อยที่สุด ร้อยละ ๕๘.๙๒ การมีส่วนร่วมในการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ ส่วนใหญ่ได้มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๙๕ โดยโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ประชาชนมีการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการมากที่สุด ร้อยละ ๘๔ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า ประชาชนมีการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการน้อยที่สุด ร้อยละ ๕๘.๐๙ การมีส่วนร่วมในการได้ประโยชน์ของโครงการ ประชาชนส่วนใหญ่ได้ใช้ประโยชน์จากโครงการ คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๕๓ โดยโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด จังหวัดสงขลา มีการใช้ประโยชน์จากโครงการมากที่สุด ร้อยละ ๘๖.๐๐ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า มีการใช้ประโยชน์จากโครงการน้อยที่สุด ร้อยละ ๖๒.๙๘

๔. การประเมินผลด้านผลผลิต ผลการดำเนินโครงการที่สำคัญตามนโยบายจังหวัดสงขลาในด้านประโยชน์ของโครงการที่มีต่อชุมชน/หมู่บ้าน ส่วนใหญ่เห็นว่ามีประโยชน์ที่เกิดขึ้นแก่ชุมชน/หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๕ โดยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นโครงการที่ประชาชนได้รับประโยชน์มากที่สุด ซึ่งได้รับประโยชน์ด้านการสนับสนุนส่งเสริมมีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้น และได้รับความสำเร็จของโครงการมากที่สุด โดยมีอัตราที่เท่ากัน ร้อยละ ๙๐.๐ รองลงมา ประโยชน์ด้านแก้ไขปัญหาความยากจน ร้อยละ ๘๙.๓ โครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการฯ ได้รับประโยชน์ด้านแก้ไขปัญหาความยากจนมากที่สุด ร้อยละ ๘๕.๙ และประโยชน์ด้านการสนับสนุนส่งเสริมมีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้นได้รับน้อยที่สุด ร้อยละ ๘๑.๙ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ได้รับประโยชน์ด้านแก้ไขปัญหาความยากจนและประโยชน์ด้านการสนับสนุนส่งเสริมมีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยมีอัตราที่เท่ากัน ร้อยละ ๗๙.๗ รองลงมา ด้านความสำเร็จของโครงการ ร้อยละ ๗๘.๓ โครงการบริหารจัดการน้ำฯ ได้รับประโยชน์ด้านแก้ไขปัญหาความยากจนและประโยชน์ด้านการสนับสนุนส่งเสริมมีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยมีอัตราที่เท่ากัน ร้อยละ ๗๖.๗ รองลงมา ด้านความสำเร็จของโครงการ ร้อยละ ๗๔.๒ โครงการก่อสร้างพุทธมณฑล ได้รับประโยชน์ด้านความสำเร็จของโครงการ ร้อยละ ๗๔ โดยเป็นโครงการที่ยังดำเนินการไม่เสร็จสิ้น จึงไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ด้านการแก้ปัญหาคความยากจนและด้านการสนับสนุนส่งเสริมมีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้น โครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า ได้รับประโยชน์การแก้ปัญหาคความยากจนและความสำเร็จของโครงการ โดยมีอัตราที่เท่ากัน ร้อยละ ๖๕.๐

๕. ด้านผลลัพธ์ ผลการดำเนินโครงการที่สำคัญตามนโยบายจังหวัดสงขลาได้มีผลกระทบในด้านการสร้างงาน/สร้างอาชีพคิดเป็นร้อยละ ๖๔.๒ โดยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริมีการสร้างงาน/สร้างอาชีพมากที่สุด ร้อยละ ๙๑.๐ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้ามีการสร้างงาน/สร้างอาชีพน้อยที่สุด ร้อยละ ๓๐.๐ ผลกระทบด้านรายได้ของครัวเรือน ส่วนใหญ่เห็นว่ามีผลกระทบ คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๕ โดยโครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการฯ ทำให้รายได้ของครัวเรือนมากที่สุด ร้อยละ ๙๓.๐ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า ทำให้รายได้ของครัวเรือนน้อยที่สุด ร้อยละ ๓๑.๐ ผลกระทบด้านคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของครัวเรือน ส่วนใหญ่เห็นว่ามีผลกระทบ คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๒ โดยโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ทำให้มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของครัวเรือนมากที่สุด ร้อยละ ๙๐.๐ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้าทำให้มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของครัวเรือนน้อยที่สุด ร้อยละ

๓๓.๐ ผลกระทบด้านความสามารถในการพึ่งพาตนเองของครัวเรือนส่วนใหญ่เห็นว่ามีผลกระทบ คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๘ โดยโครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการฯ ทำให้มีความสามารถในการพึ่งพาตนเองของครัวเรือนมากที่สุด ร้อยละ ๙๕.๐ และและโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้าทำให้มีความสามารถในการพึ่งพาตนเองของครัวเรือนน้อยที่สุด ร้อยละ ๓๓.๐ ผลกระทบด้านความสามัคคีของคนในหมู่บ้าน/ชุมชนส่วนใหญ่เห็นว่ามีผลกระทบ คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๒ โดยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริทำให้ความสามัคคีของคนในหมู่บ้าน/ชุมชนมากที่สุด ร้อยละ ๘๙.๐ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า ทำให้ความสามัคคีของคนในหมู่บ้าน/ชุมชนน้อยที่สุด ร้อยละ ๓๑.๐ ผลกระทบด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินส่วนใหญ่เห็นว่ามีผลกระทบ คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๒ โดยโครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการฯ ทำให้มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากที่สุด ร้อยละ ๗๖.๐ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า ทำให้มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินน้อยที่สุด ร้อยละ ๓๑.๐ ผลกระทบด้านสุขภาพอนามัยของคนในหมู่บ้าน/ชุมชนส่วนใหญ่เห็นว่ามีผลกระทบ คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๕ โดยโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดทำให้สุขภาพอนามัยของคนในหมู่บ้าน/ชุมชนมากที่สุด ร้อยละ ๘๖.๐ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า ทำให้สุขภาพอนามัยของคนในหมู่บ้าน/ชุมชนน้อยที่สุด ร้อยละ ๓๑.๐ ผลกระทบด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่วนใหญ่เห็นว่ามีผลกระทบ คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๕ โดยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากที่สุด ร้อยละ ๙๒.๐ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด ร้อยละ ๒๘.๐ ผลกระทบด้านความไว้วางใจ เชื่อมั่น ต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐ ส่วนใหญ่เห็นว่ามีผลกระทบ คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๑ โดยโครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการฯ ทำให้ประชาชนมีความไว้วางใจ เชื่อมั่น ต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐที่มากที่สุด ร้อยละ ๙๕.๐ และโครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า ทำให้ประชาชนมีความไว้วางใจ เชื่อมั่น ต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐที่น้อยที่สุด ร้อยละ ๓๒.๐

๖. ความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการ มีระดับความพึงพอใจระดับที่มากในทุกประเด็นที่มีการสอบถามของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการฯ และโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด โดยด้านการดำเนินงานโครงการ มีค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจ มากที่สุด ๔.๓ รองลงมาเป็นด้านประโยชน์ของโครงการที่เกิดขึ้นแก่หมู่บ้าน/ชุมชน ค่าเฉลี่ย ๔.๒ ในขณะที่ด้านอื่นๆ เช่น การประชาสัมพันธ์โครงการ การตรวจสอบการดำเนินงานโครงการ ความโปร่งใสในการดำเนินโครงการ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยในอัตราที่เท่ากัน ๔.๑ ส่วนโครงการการบริหารจัดการน้ำฯ และโครงการก่อสร้างพุทธมณฑลมีระดับความพึงพอใจระดับปานกลางในทุกประเด็นที่มีการสอบถาม ในขณะที่โครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า มีระดับความพึงพอใจระดับน้อยในทุกประเด็นที่มีการสอบถาม

ข้อเสนอแนะ

จากผลการประเมินโครงการที่สำคัญตามนโยบายจังหวัดสงขลา มีประเด็นที่หน่วยงานที่รับผิดชอบควรนำมาใช้ในการพิจารณาในการดำเนินงานโครงการในครั้งต่อไป ดังนี้

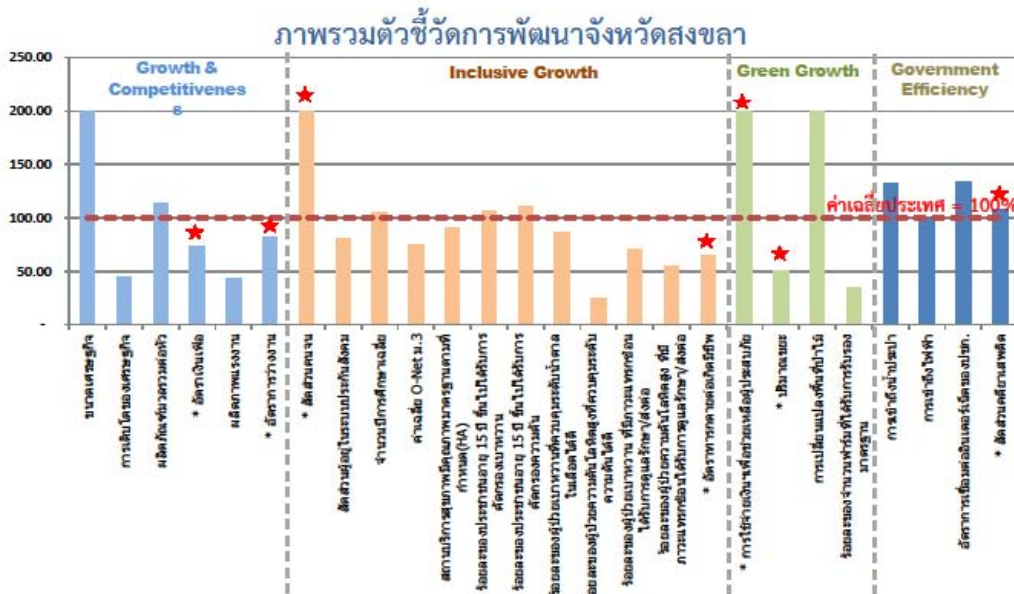
๑. การมีส่วนร่วมของประชาชน พบว่า ประชาชนยังไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการมากนัก ทำให้โครงการที่ดำเนินการอาจไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่อย่างเต็มที่ ซึ่งอาจทำให้การดำเนินโครงการเกิดความติดขัดและล่าช้าไปบ้าง ดังนั้นหน่วยงานควรให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนเพื่อให้สามารถดำเนินโครงการได้ตรงตามความต้องการของประชาชน และให้สามารถดำเนินงานโครงการได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

๒. ความชัดเจนของโครงการ จากการสอบถามความคิดเห็นของประชาชนกลุ่มเป้าหมายหรือกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโครงการ บางโครงการ เช่น โครงการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้าและโครงการก่อสร้างพุทธมณฑล ประชาชนในพื้นที่ที่โครงการได้ดำเนินการนั้นยังไม่ทราบอย่างชัดเจนถึงวัตถุประสงค์หรือ

กิจกรรมของโครงการ ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึงหรือการใช้สื่อที่ยังไม่หลากหลาย จึงทำให้ข่าวสารและข้อมูลไม่สามารถเข้าถึงประชาชนในพื้นที่และนอกพื้นที่ได้เท่าที่ควร การมีส่วนร่วมต่อโครงการดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมด้านการให้ข้อมูล การเสนอและคัดเลือกโครงการจึงมีน้อย หน่วยงานและบุคคลากรที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องทำการประชาสัมพันธ์อีกครั้ง เพื่อการรับทราบและความชัดเจนในวัตถุประสงค์ของโครงการ

๑.๓ ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้จัดทำตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัด ที่เป็นมาตรฐานเดียวกันเพื่อบ่งชี้ถึงศักยภาพและปัญหาของจังหวัดให้มีความชัดเจนมากขึ้น รวมทั้งตอบโจทย์แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ Country Strategy ASEAN Strategy และแผนการลงทุนขนาดใหญ่ของรัฐบาลได้ดีขึ้น และใช้เป็นแนวทางให้กระทรวง กรม จัดทำแผนงาน/โครงการ สนับสนุนให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด

★ หมายถึง ตัวชี้วัดที่คำนวณค่าหมั่นแล้ว ซึ่งหากอยู่เหนือเส้นค่าเฉลี่ยประเทศ แสดงว่า ตัวชี้วัดนั้นอยู่ในเกณฑ์ดี

ข้อมูลประกอบการอ่านกราฟภาพรวมตัวชี้วัดของจังหวัดสงขลา

		ประเทศ	สงขลา	หน่วย
Growth & competitiveness	ขนาดเศรษฐกิจ	102,491	214,799	ล้านบาท
	การเติบโตของเศรษฐกิจ	3.1	1.4	ร้อยละ
	ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัว	128,245	145,270	บาท/ปี
	* อัตราเงินเฟ้อ	3.0	4.1	ร้อยละ
	ผลิตภาพแรงงาน	90,796	39,711	บาท/คน
	* อัตราการว่างงาน	0.66	0.80	ร้อยละ
Inclusive Growth	* สัดส่วนคนจน	13.15	3.17	ร้อยละ
	สัดส่วนผู้อยู่ในระบบประกันสังคม	23.26	18.69	ร้อยละ
	จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย	9.1	9.5	ปี
	ค่าเฉลี่ย O-Net ม.3	50.00	37.38	ร้อยละ
	สถานบริการสุขภาพมีคุณภาพมาตรฐานตามที่กำหนด(HA)	25.99	23.53	ร้อยละ
	ร้อยละของประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไปได้รับการคัดกรองเบาหวาน	36.93	39.11	ร้อยละ
	ร้อยละของประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไปได้รับการคัดกรองความดัน	39.86	44.30	ร้อยละ
	ร้อยละของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ดี	3.71	3.19	ร้อยละ
	ร้อยละของผู้ป่วยความดันโลหิตสูงที่ควบคุมระดับความดันได้ดี	4.19	1.04	ร้อยละ
	ร้อยละของผู้ป่วยเบาหวาน ที่มีภาวะแทรกซ้อนได้รับการดูแลรักษา/ส่งต่อ	75.67	53.13	ร้อยละ
	ร้อยละของผู้ป่วยความดันโลหิตสูง ที่มีภาวะแทรกซ้อนได้รับการดูแลรักษา/ส่งต่อ	80.60	44.40	ร้อยละ
	* อัตราการตายต่อเกิดมีชีพ	6.8	10.4	อัตราการตาย/เกิดมีชีพพันคน
	Green Growth	* การใช้จ่ายเงินเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย	269,688,442	99,048,026
* ปริมาณขยะ		167,276	328,765	ตัน/ปี
การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าไม้		2.26	28.39	% เปลี่ยนแปลงปี 47-51
ร้อยละของจำนวนฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน		45.10	15.77	ร้อยละ
Government Efficiency	การเข้าถึงน้ำประปา	20.41	27.07	ร้อยละ
	การเข้าถึงไฟฟ้า	99.20	99.51	ร้อยละ
	อัตราการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตของปชก.	23.40	31.16	ร้อยละ
	* สัดส่วนคดีอาชญากรรม	338.6	312.6	อัตราคดีอาชญากรรม/ประชากรแสนคน

จังหวัดสงขลาได้นำตัวชี้วัดและประเด็นการพัฒนามาวิเคราะห์ เพื่อหาศักยภาพและปัญหาที่แท้จริงของจังหวัด เพื่อใช้ประกอบการทบทวนยุทธศาสตร์จังหวัด โดยภาพรวม

มิติการพัฒนา : ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันประเทศ (Growth & Competitiveness)

- จังหวัดมีขนาดเศรษฐกิจ (GPP) ปี ๒๕๕๔ จำนวน ๒๑๔,๗๙๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๔ เป็นลำดับที่ ๑ ของภาคใต้ สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศที่มีจำนวน ๑๐๒,๔๙๑ ล้านบาท โครงสร้างเศรษฐกิจ พึ่งพาสาขาอุตสาหกรรมเป็นหลัก มีสัดส่วนร้อยละ ๒๖.๐ รองลงมาเป็นสาขาเกษตร ร้อยละ ๒๐.๒ โดยอุตสาหกรรมการผลิตที่สำคัญที่สุด คือ อุตสาหกรรมการผลิตที่ต่อเนื่องจากยางพารา ซึ่งมีสัดส่วนสูง คือ ร้อยละ ๕๐ ของอุตสาหกรรมการผลิตของจังหวัด

- การเติบโตทางเศรษฐกิจ อัตราการขยายตัวเฉลี่ย ๕ ปี (๒๕๕๐-๒๕๕๔) ร้อยละ ๑.๔ ต่ำกว่าระดับประเทศที่ขยายตัวร้อยละ ๓.๑

- ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัว ปี ๒๕๕๔ รายได้เฉลี่ยต่อหัวจังหวัดสงขลา จำนวน ๑๔๕,๒๗๐ บาท สูงกว่าระดับประเทศที่มีรายได้เฉลี่ยต่อหัว ๑๒๘,๒๔๕ บาท สูงกว่าภาคใต้ที่มีค่าเฉลี่ยต่อหัว ๑๒๕,๒๗๐ บาท ซึ่งรายได้เฉลี่ยต่อหัวของจังหวัดสงขลาเป็นอันดับ ๑ ของกลุ่มจังหวัด เป็นอันดับ ๕ ของภาคใต้ และเป็นอันดับที่ ๒๒ ของประเทศ

- อัตราเงินเฟ้อ ร้อยละ ๔.๑ สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ร้อยละ ๓.๐๐
- ผลิตภาพแรงงาน จำนวน ๓๙,๗๑๑ บาท/คน ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ จำนวน ๙๐,๗๙๖ บาท/คน
- อัตราการว่างงาน ร้อยละ ๐.๘๐ สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ๐.๖๖

มิติการพัฒนา : ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (Inclusive Growth)

- สัดส่วนคนจน ร้อยละ ๓.๑๗ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ร้อยละ ๑๓.๑๕
- สัดส่วนผู้อยู่ในระบบประกันสังคม ร้อยละ ๑๘.๖๙ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ร้อยละ ๒๓.๒๖

เนื่องจากในปี ๒๕๕๔ ภาวะเศรษฐกิจภาวะแรงงานของจังหวัดสงขลา โดยเฉพาะราคายางค่อนข้างสูง ทำให้ลูกจ้างผู้ประกันตนออกจากระบบไปทำกิจการส่วนตัวในภาคเกษตร

แต่ ปี ๒๕๕๕ และ ๒๕๕๖ สัดส่วนผู้อยู่ในระบบประกันสังคมเพิ่มขึ้น เป็นร้อยละ ๒๗.๐๑๙ และ ๒๗.๔๖๙ ตามลำดับ เนื่องจากในระบบประกันสังคม ได้ขยายความคุ้มครองสู่แรงงานนอกระบบ ทำให้กลุ่มภาคเกษตรกรรมผู้ประกอบการอาชีพอิสระเข้าสู่ระบบประกันสังคมมากขึ้น และคาดว่าแนวโน้มสัดส่วนผู้อยู่ในระบบประกันสังคม ในปี ๒๕๕๕ ถึง ปี ๒๕๖๑จะเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๐.๓๐ ในแต่ละปี

- จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย ๙.๕ ปี สูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยประเทศ (เฉลี่ย ๙.๑ ปี)
- ค่าเฉลี่ย O-net ม.๓ ร้อยละ ๓๗.๓๘ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ (ร้อยละ ๕๐)
- สถานบริการสุขภาพมีคุณภาพมาตรฐานระบบรับรองคุณภาพโรงพยาบาล (Hospital Accreditation: HA) จังหวัดสงขลา มีโรงพยาบาลในสังกัด ๑๗ แห่ง ผ่าน HA จำนวน ๑๒ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๗๐ (ข้อมูลสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา) ค่าเฉลี่ยประเทศ ร้อยละ ๒๕.๙๙
- ร้อยละของประชาชนอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป ไม่ได้รับการคัดกรองเบาหวาน ปี ๒๕๕๔ จังหวัดสงขลา มีประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปที่ต้องคัดกรองเบาหวาน ร้อยละ ๓๙.๑๑ สูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ร้อยละ ๓๖.๙๓
- ร้อยละของประชาชนอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปได้รับการคัดกรองความดันโลหิตสูง ปี ๒๕๕๔ จังหวัดสงขลา มีประชาชนอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป ได้รับการ คัดกรองความดันโลหิตสูง ร้อยละ ๔๔.๓๐ สูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ร้อยละ ๓๙.๘๖
- ร้อยละของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ดี ปี ๒๕๕๔ ผู้ป่วยเบาหวานควบคุมระดับน้ำตาลได้ดี ร้อยละ ๓.๑๙ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ร้อยละ ๓.๗๑
- ร้อยละของผู้ป่วยความดันโลหิตสูงที่ควบคุมระดับความดันได้ดี ปี ๒๕๕๔ ผู้ป่วยเบาหวานควบคุมระดับ ความดันโลหิตได้ดี ร้อยละ ๑.๐๔ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศร้อยละ ๔.๑๙
- ร้อยละของผู้ป่วยเบาหวานที่มีภาวะแทรกซ้อนได้รับการดูแลรักษา/ส่งต่อ ปี ๒๕๕๔ จังหวัดสงขลา มีผู้ป่วยเบาหวานที่มีภาวะแทรกซ้อนได้รับการดูแลรักษา/ส่งต่อ ร้อยละ ๕๓.๑๓ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ร้อยละ ๗๕.๖๗
- ร้อยละของผู้ป่วยความดันโลหิตสูง ที่มีภาวะแทรกซ้อนได้รับการดูแลรักษา/ส่งต่อ ปี ๒๕๕๔ จังหวัดสงขลาที่ผู้ป่วยความดันโลหิตสูงที่มีภาวะแทรกซ้อน ได้รับการดูแลรักษา/ส่งต่อ ร้อยละ ๔๔.๔๐) ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ร้อยละ ๘๐.๖๐
- อัตราทารกตายต่อการเกิดมีชีพ ปี ๒๕๕๔ ทารกตายต่อการเกิดมีชีพพันคน ปี ๒๕๕๕ ทารกตายต่อการเกิด มีชีพพันคน ปี ๒๕๕๖ ทารกตายต่อการเกิดมีชีพพันคน (ค่าเฉลี่ยประเทศ ๖.๘/ค่าเฉลี่ยจังหวัด ๑๐.๔)

มติการพัฒนา : ด้านการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Growth) จำนวน ๔

- การใช้จ่ายเงินฯ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย จำนวน ๙๙,๐๔๘,๐๒๖ บาท ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ (๒๖๙,๖๘๘,๔๔๒ บาท) โดยจำแนกประเภทเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัย ดังนี้

๑. อัคริภัย จำนวน ๑,๖๖๗,๗๒๘ บาท
๒. ไฟป่า จำนวน ๑๕๘,๒๐๐ บาท
๓. วาตภัย จำนวน ๘๔๑,๘๑๒ บาท
๔. ก่อการร้าย, วิทยาศาสตร์ จำนวน ๑,๐๖๓,๐๐๐ บาท
๕. อุทกภัย จำนวน ๙๕,๑๘๒,๕๘๖ บาท
๖. ไฟผ่า จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
๗. ดินถล่ม จำนวน ๓๔,๗๐๐ บาท

- ปริมาณขยะ ๔๙๑,๓๕๕ ตันต่อปี สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศมาก (๑๖๗,๒๗๖ ตัน/ปี) จังหวัดสงขลา มีปริมาณขยะมูลฝอยประมาณ ๑,๓๔๖.๑๖ ตัน/วัน โดยมีปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่ระบบกำจัดขยะมูลฝอย ที่ถูกหลักสุขาภิบาลที่เข้าสู่ระบบ ประมาณ ๔๗๐ ตัน/วัน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๙๑ ของขยะที่เกิดขึ้นในเขตจังหวัดสงขลา

- การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าไม้ ปี ๒๕๔๗-๒๕๕๑ -๒๘.๓๙% สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ (๒.๒๖%) จังหวัดสงขลา มีพื้นที่ป่าทั้งหมด ๔,๖๒๑,๑๘๑.๒๕ ไร่ (สำนักจัดการและฟื้นฟูพื้นที่ป่าอนุรักษ์ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืช, สำนักจัดการที่ดิน กรมป่าไม้)

- ร้อยละของจำนวนฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ร้อยละ ๑๕.๗๗ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ร้อยละ ๔๕.๑๐

มติการพัฒนา : ด้านปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ (Government Efficiency)

- ปี ๒๕๕๕ จำนวนครัวเรือนที่เข้าถึงน้ำประปา จำนวน ๑๒๓,๙๕๑ ร้อยละ ๒๗.๐๗ สูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ๒๐.๔๑

- การเข้าถึงไฟฟ้า ร้อยละ ๙๙.๕๑ สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ร้อยละ ๙๙.๒๐

- อัตราการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตของประชากร ร้อยละ ๓๑.๑๖ สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ร้อยละ ๒๓.๔๐

- สัดส่วนคดียาเสพติด อัตราคดียาเสพติด/ประชากรแสนคนเท่ากับ ๓๑๒.๖ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ๓๓๘.๖๐